

Experiment **BECKHAM**

Jak se nejslavnější sportovec světa
pokoušel dobýt Ameriku

Grant Wahl

Mladá fronta

OBSAH

ÚVOD / EXPERIMENT BECKHAM.....	9
PRVNÍ KAPITOLA / BECKHAM, NAŠE LÁSKA.....	14
DRUHÁ KAPITOLA / BECKHAMOVSKÉ KOUZLO.....	32
TŘETÍ KAPITOLA / AMERIKA HLEDÁ SUPERSTAR.....	51
ČTVRTÁ KAPITOLA / „ON AŽ JE KAPITÁNEM, HVĚZDOU BUĎ TY“.....	71
PÁTÁ KAPITOLA / SAMETOVÉ ŠŇŮRY, PEČENÉ KUŘE A ZÁMOŽNÝ DRŽGREŠLE.....	82
ŠESTÁ KAPITOLA / Z NEWYORKU PŘES LONDÝN DO LOS ANGELES (ZA PĚT DNÍ).....	103
SEDMÁ KAPITOLA / 1 8 465 DOLARŮ ZA MINUTU.....	114
OSMÁ KAPITOLA / S FULLEREM U KORMIDLA.....	133
DEVÁTÁ KAPITOLA / BECKHAM 2.0.....	150
DESÁTÁ KAPITOLA / KRUTÉ PROCITNUTÍ.....	168
JEDENÁCTÁ KAPITOLA / EVROPA VERSUS AMERIKA.....	180
DVANÁCTÁ KAPITOLA / DOBRÝ SPOLUHRÁČ, ŠPATNÝ KAPITÁN.....	195
TŘINÁCTÁ KAPITOLA / „MAJITELÉ JSME MYA PODLE TOHO SE TAKY BUDEME CHOvat.“.....	212
ČTRNÁCTÁ KAPITOLA / SMRTELNÝ CHROPOT GALAXY.....	224
PATNÁCTÁ KAPITOLA / NOVÉ ZAČÁTKY?.....	238
ŠESTNÁCTÁ KAPITOLA / KONEČNÁ?.....	251

EXPERIMENT BECKHAM

Jednoho krásného rána v létě roku 2005 jsem v hale hotelu Ritz-Carlton v kalifornském Marina del Rey náhodou potkal starého známého. Snad v žádném jiném městě v žádném jiné zemi by se David Beckham neodvažoval pokoušet paparazzi a hejna fanoušků pronásledujících ho na každém kroku. Tentokrát tam ovšem postával naprosto v pohodě a nevzrušeně s rukama v kapsách jako kdokoli jiný. Naposledy jsme se viděli přede dvěma lety v New Yorku během dlouhého a upřímného rozhovoru krátce před Beckhamovým přestupem z Manchesteru United do Reálu Madrid, což byla největší sportovní událost roku 2003. A nyní Real přijel sehrát přípravné exhibiční utkání proti týmu Los Angeles Galaxy. Tak jsme se s Beckhamem pozdravili, sdělili si poslední novinky a (nikoli poprvé) pohovořili i o jeho touze hrát někdy v Americe. Zdálo se, že svá slova myslí vážně, domníval jsem se však, že ten den nadejde až tak za šest sedm let, až definitivně ukončí své působení v Evropě.

Ani ne za dva roky, přesněji v květnu 2007, jsem se s Beckhamem znovu setkal v Madridu, kde jsme si mezi čtyřma očima hodinku povídali v prázdné maskérně. Ten den ve španělské metropoli přišlo a on dorazil do studia zcela sám v neznačkových šatech. V prostém bílém tričku s výstřihem do V, obyčejných džínách a pět let starých hnědých pracovních botách připomínal spíš honáka dobytka odněkud z venkova. V jediném rozhovoru s americkým sportovním novinářem před červencovým přestupem do Galaxy Beckham vysvětloval, proč sportovní svět před čtyřmi měsíci tak šokoval, když se v jednatřiceti upsal týmu z Major League Soccer, americké fotbalové ligy, jež existovala teprve jedenáct let.

„Už když jsem s vámi mluvil dřív, tak mě vždycky Státy z fotbalového hlediska moc a moc zajímaly a říkal jsem si, že jednou budu v Americe určitě hrát,“ svěčil se mi Beckham. „Nakonec to ale asi přišlo dřív, než jsem čekal. Musel jsem se prostě rozhodnout a já odjakživa dal najakýsi vnitřní instinkt: *Už, nadešla vhodná chvíle?* A já myslím, že jo. Strávil jsem čtyři bezva sezóny v Madridu, kde jsem hrál s jedněmi z nejlepších fotbalistů na světě. V Evropě jsem kopal bezmála patnáct let na té nejvyšší úrovni a vyhrál jsem skoro

všechno, co se dalo. A pak jsem dostal nabídku, jestli nechci být vyslancem fotbalu v americké lize."

Nestává se často, aby se nejslavnější sportovec světa rozhodl opustit pohodlí a jistoty prostředí, v němž se stal globální modlou, a podstoupit nové, riskantní dobrodružství v jedné z mála zemí, kde není všeobecně známý. Avšak právě takto se David Beckham zachoval v okamžiku, kdy opustil Evropu a podepsal pětiletou smlouvu s Galaxy. Vzhledem k tomu, že během pěti let před odchodem do Ameriky vydělal podle odhadů sto padesát miliónů dolarů, mu o peníze rozhodně nešlo. A ani po slávě netoužil, vždy se oženil s Victorií Adamsovou (zpěvačkou britské popové skupiny Spice Girls), v Anglii a Španělsku získal hned sedm ligových titulů, pět let byl kapitánem anglického národního mužstva a svým jménem si vydobyl postavení jakési globální značky od Evropy až po Asii. A už vůbec se nepotřeboval snižovat na horší sportovní úroveň MLS, jelikož v první polovině roku 2007 jak v Realu Madrid, tak v anglické reprezentaci dokázal, že jeho hra stále snese ta nejpřísnější měřítka.

Rozhodnutí přestěhovat se s manželkou i třemi syny do Los Angeles však Beckham objasňoval jednoduše. „Popravdě řečeno, nijak dlouze jsem o tom přemýšlet nemusel," řekl mi. „Rozhodnutí přestěhovat se do Ameriky patřilo k těm lehčím, protože jsem věděl, že tamní životní styl bude dětem, mně i Victorii vyhovovat. Samozřejmě jsem všechno musel zvážit i po sportovní stránce. Víím, že úroveň fotbalu tam není tak vysoká jako jinde na světě. Ale pokud můžu přispět svou troškou do mlýna, přitáhnout k němu lidi a ukázat mládeži, že se lze dostat na vyšší úroveň a slušně si hraním fotbalu vydělávat, tak to taky udělám. Nejsem takový hlupák, abych si myslel, že změním celou tamní kulturu, nic takového se samozřejmě nestane. Věřím ale tomu, že se tam fotbal může dostat najinou úroveň, a o to bych se moc rád přičinil."

Beckham si uvědomoval, že se s jeho osobou pojí mnohá očekávání, a mnohá z nich se hned snažil rozptýlit. Rozhodně neměl v úmyslu stát se hollywoodským hercem ani nyní, ani v budoucnu. („Herectví mě nikdy nezajímalo," nechal se slyšet.) Také se nedalo čekat, že v každém zápase zaznamená hattrick. („Tohle mi dělá vrásky na čele, protože lidé si zřejmě skutečně myslí, že jakmile se objevím na hřišti, vyhraje první zápas deset nula.") A nechtěl se ani stát pouhým marketingovým nástrojem (přestože v mnoha kvalitních drogériích byla k dostání kolínská s jeho jménem, nesoucí název *Instinct*). „Stěhuju se do Ameriky kvůli fotbalu," zdůrazňoval Beckham. „Nechtěl jsem, aby se kolem toho dělal nějaký velký humbuk, kdy už jde o jiné věci než o fotbal. Žádné haló tady není na místě."

Beckham však stál před obrovským úkolem — přimět Američany, aby se o fotbal zajímali pravidelně. Ani nejlepšímu hráči všech dob Brazilci Pelému

ÚVOD

se v sedmdesátých letech dvacátého století, kdy hrával za tým New York Cosmos, nepodařilo proměnit fotbal v každodenní náboženství, jímž je téměř všudejinde na světě. (Liga, v níž působil, NASL, zkrachovala několik let poté, co pověsil kopačky na hřebík.) Nedokázalo to ani Mistrovství světa v kopané, které Spojené státy pořádaly roku 1994. Od svého vzniku v roce 1996 získala Major League Soccer stabilitu a vychovala i schopné mladé americké fotbalisty, přesto se jí stále nedostávalo finančních prostředků a potřebovala se vymanit z úlohy otloukánka. Mnoho Američanů se na kopanou čas od času dívalo - sledovanost finále mistrovství světa v roce 2006 v USA tehdy překonala i sledovanost finálových sérií basketbalové a baseballové ligy -, zajímali se však pouze o největší sportovní události a hrstka opravdových amerických fotbalových fanoušků dávala před MLS přednost spíše evropské Lize mistrů a kvalitnějším ligovým soutěžím v Anglii, Španělsku a Mexiku.

Avšak muž, který vymyslel pěveckou soutěž *American Idol*, i navzdory těmto překážkám věřil, že to Beckham dokáže. Simon Fuller, Beckhamův manažer a šéf firmy 19 Entertainment, si uvědomoval, že zpopularizovat fotbal v USA bude daleko obtížnější než uspět v předchozích projektech, například dostat *American Idol* na vrchol žebříčku nejoblíbenějších televizních pořadů nebo dobýt v devadesátých letech se Spice Girls americký trh. Ani to však tomuto šikovnému manažerovi z hudební branže nezabránilo pojmout „velkolepou vizi“ (Fullerova slova) další kapitoly kariéry jeho nejslavnějšího klienta ze světa sportu. „Zdá se, že pro fotbal jsou teď v Americe vhodné základy,“ nechal se Fuller slyšet. „David je největší fotbalovou ikonou a v Evropě dosáhl v podstatě všeho, co se dalo, chybí mu snad jen triumf na nějakém velkém turnaji s národním mužstvem. Je mu stále teprve něco málo přes třicet a pořád hraje skvělý fotbal, a tak se člověk musí ptát: Jaké dobrodružství bude následovat? Amerika představuje ve fotbale jakousi poslední výspu. Všude jinde na světě je fotbal neskutečně oblíbený. Je to prostě sport číslo jedna. A i když se o to v minulosti snažila spousta lidí, Ameriku pro něj dosud nikdo skutečně nezlomil.“

Poslední výsypa. Velkolepá vize. Dobrodružství. Na tom, čeho se tito Britové snažili dosáhnout, bylo cosi typicky amerického. Beckham souhlasil, že toto dobrodružství v Novém světě — experiment Beckham — je běh na dlouhou trať. Proč by jinak podepisoval pětiletý kontrakt? „Když má člověk skoro všechno, po čem touží, může si žít v klidu, skončit s kariérou anebo dál pobírat plat v nějakém evropském klubu,“ prohlásil Fuller. „Jenže my s Davidem máme vyšší cíle. Chceme až ke hvězdám, a pokud k nim nedoletíme, tak se při tom aspoň pobavíme.“

Ale pokud k nim doletíme, přepíšeme dějiny.“

Jelikož coby redaktor časopisu *Sports Illustrated* píšu o americké kopané už deset let, věděl jsem, že se experiment Beckham zařadí k nejmělejšímu projektu v soudobé historii sportu, zejména proto, že pravděpodobnost neúspěchu byla nesmírně vysoká a osobnosti, jež se na něm podílely, velmi slavné.

Tušil jsem, že následující dva roky budou v Beckhamově oslnivé kariéře zřejmě patřit k nejbouřlivějším. Ze ho čeká řada překvapení, příjemných i nepříjemných. Ze bude docházet k nedorozuměním a bezděčně komickým situacím. Ze zažije plné stadiony, mediální masáže i prudké střety mezi zbytečnými egi, jež vznikají, když se smísí peníze, sport a Hollywood. Nejprůtažlivější na celém experimentu Beckham bylo, že nikdo nemohl vědět, jak dopadne. I kdyby Beckham a Galaxy slavili úspěchy na hřišti, zareaguje na to hlavní proud amerického národa? Podmaní si Beckham Američany svým nepopíratelným kouzlem? Anebo z něj bude další Robbie Williams a zařadí se do zástupu Britů, jejichž celosvětová průtažlivost za velkou louží nezabírá?

Jestli někdy existovala kniha o americké kopané, která si doslova říkala o napsání, pak je to ta, kterou držíte v rukou. Z velké části proto, že ani zdaleka není jenom o kopané, ale pojednává i o tom, jak vzniká americká celebrita, jak mocní usilují o ještě větší moc, o střetu kultur a o americké výjimečnosti. Celá léta jsem rovněž toužil po příležitosti dlouhodoběji dokumentovat chod nějakého mužstva, ne pouze přijet na pár dní do města a napsat o něm povrchní článek do časopisu. Jedna věc byla dělat s Beckhamem rozhovor v Madridu v předvečer jeho příchodu do Ameriky, kdy všechno prozářil optimismus a jemu se dostávalo pozornosti jako kdekterému hollywoodskému filmovému trháku. Jenže něco dočista jiného už bylo, když jsem ho v říjnu zpovídal pod tribunami v ohijském Columbusu po porážce Galaxy v zápase, na který měly diváky přilákat klobásy za dolar.

A tak jsem v létě roku 2007 zahájil šestnáctiměsíční putování, při němž jsem za Beckhamem a Galaxy jezdil po celé Americe a které vyvrcholilo globální ságou vedoucí v červenci 2009 k jeho návratu do Galaxy z italského velkoklubu AC Milán. Samozřejmě jsem nenavštěvoval jen zápasy, ale obcházel jsem i kanceláře, domovy a hotely hráčů, trenérů, finančníků a manažerů. Večeřel jsem u nich doma, v losangeleských bufetech i hospodách i v noblesnějších restauracích v New Yorku. A přitom všem jsem pro americké fotbalisty našel ještě větší uznání, jelikož zpravidla bývají chytřejší a bystřejší než jejich kolegové z jiných sportů a z jiných částí světa, a to díky vyššímu vzdělání, potřebě shánět si během kariéry i po níjinou práci a také díky skromnosti, která se pojí s nevysokými platy (třeba i pouhých 12 900 dolarů ročně) i postavením fotbalu v pevně dané hierarchii amerických sportů.

Už léta se mi stává, že jakmile někdo zjistí, že píšu o kopané pro americký časopis, okamžitě se mě začne vyptávat, kdy tento sport ve Spojených státech konečně „prorazí“. Ajá odpovídám pokaždé stejně: To bych taky rád věděl. Nejsem žádný apoštol fotbalu a jednoduše nevím, zda někdy bude v USA patřit mezi trojici nejoblíbenějších sportů. Sám tuto hru ovšem miluju a fascinuje mě, kolik zámožných investorů — zejména nesmírně úspěšných miliardářů - neustále utrácí obrovské sumy peněz v naději, že se fotbal v Americe skutečně uchytí coby životaschopné podnikání.

Cílem experimentu Beckham byla vpsledku snaha změnit postavení kopané v hierarchii amerických televizních sportů. Až skončí, bude Beckhamovo americké dobrodružství považováno za okamžik, kdy fotbal ve Spojených státech konečně dosáhl zlomového bodu - anebo za okamžik, kdy se ukázalo, že americký konzument je odolný vůči machinacím i takových odborníků na tvorbu hvězd, jakým je Simon Fuller. David Beckham sice zoufale toužil Ameriku oslnit, stejně zoufalý byl ale i sám fotbal. Ať už se jim dílo podaří či ne, rozhodně půjde o památnou misi.

BECKHAM, NAŠE LÁSKA

Muže za volantem Cadillacu Escalade sžírala nervozita. Ne však kvůli paparazziům. David Beckham vnímal muže s fotoaparáty jako neškodné dotěry, stejně všudypřítomné jako jihokaliifornské slunce, přestože jich na něj toho dne ráno před železnou bránou sídla Beckhamových na Benedict Canon Road čekalo větší hejno než obvykle — bezmála čtyři desítky. Jeho novým domovem se stala rezidence luxusní i na poměry Beverly Hills: komplex o rozloze dvanáct set metrů čtverečných za dvaadvacet miliónů dolarů s červenou střechou v italském stylu a panoramatickým výhledem od Los Angeles až k Tichému oceánu. Manželka Victoria naplnila celý dům orchidejemi a ze dvou palem, které rostly u venkovního bazénu, si trojice Beckhamovic malých synků okamžitě udělala provizorní fotbalovou branku.

Nervózní nebyl Beckham ani z nebezpečné cesty, která ho čekala. Bylo půl osmé ráno 13. července 2007, prvního dne Beckhamova nového života v Americe, dne, kdyej v Los Angeles Galaxy hodlali představit coby nejnovějšího člena amerického sportovního nebe. Když se Beckhama ptali, jestli bude na tréninky mužstva létat vrtulníkem, aby se vyhnul pověstnému losangeleskému provozu, zareagoval, jako by zpochybnili jeho mužnost. „Ne, to rozhodně ne,“ odpověděl. „Mám auto, tak pojedu po vlastní ose.“ Coby fanšmekr přes automobily a milovník hiphopové kultury si Beckham koupil na zakázku upravené escalade, masivní SUV se čtyřiadvacetipalcovými ráfky z lehké slitiny. Číslo svého dresu, tedy dvacet tři, si nechal vyšít do kožených opěrek sedadel a rovněž odlít do medailonu, jímž nahradil znak Cadillacu na mřížce chladiče. Pro Hollywood ideální volba, podobné vozy lze vídat na MTV v pořadu *Pimp My Ride*.

Nervozitě se přesto Beckham neubráníl. Vydal se po Angelo Road, západně po Sunset Boulevardu, jižně po sandiegské autostrádě, kolem Santa Moniky, Manhattan Beach i luxusních adres, až dojel do Carsonu, dělnické—ho předměstí s afroamerickými a imigrantskými čtvrtěmi, kde žije množství Korejců, Číňanů a Hispánců. Hlavní vstup do areálu Home Depot Centra,

Beckhamova nového profesního působiště, se nachází přes ulici od provozovny KFC. Samotné HDC je komplex v hodnotě 150 miliónů dolarů, přepychové sportoviště, kde najdete tenisové kurty, atletické ovály, krytý velodrom, tucet tréninkových fotbalových hřišť, losangeleskou pobočku fotbalové akademie Davida Beckhama a konečně i stadión týmu Galaxy pro dvacet sedm tisíc diváků, nejkrásnější fotbalový stánek v USA. Beckham projel bezpečnostní kontrolou, zaparkoval escalade poblíž rampy pro zásobování a zhluboka se nadechl.

Z jeho první jízdy do práce v Los Angeles se o něm dalo mnohé dozvědět. Že zbožňuje luxusní vozy. Že se beze všeho nechává od paparazziů fotit u okének restaurací pro auta, třeba právě ve Starbucks, kde si jako obyčejně koupil velkou kávu. Že si potrpí na přesnost a že všude přijíždí s předstihem - v jeho případě jde o obsedantně-kompulzivní poruchu, jež ho nutí rovnat v ledničce plechovky s limonádou do totožných řad po čtyřech a nápísem dopředu nebo v obýváku luxovat koberec v dokonale rovných pruzích, podobně jako se sekají pruhy na fotbalovém trávníku. A že se jej v neposlední řadě zmocňuje nervozita, když má hovořit na veřejnosti nebo se seznámit s novými lidmi.

Beckhamovy nové spoluhráče z týmu Galaxy by nejspíš překvapilo, že je Beckham ze setkání s nimi stejně nervózní jako oni ze setkání s ním. „Příchod do nového mužstva vždycky provází určité rozrušení a obavy," přiznal Beckham. „Škoda že jsem neměl možnost hráče poznat ještě před příjezdem, ale bohužel to nešlo." Pokud šlo o tisícovky příznivců Galaxy a stovky novinářů z celého světa, které si přišly poslechnout jeho proslov k masám, zajisté by je překvapilo zjištění, že nejslavnější sportovec světa sám sebe charakterizuje jako introverta. „Jsem stydlivý," prohlásil. „I v Anglii se mě lidi ptají: ‚Proč nemluvíš?‘ Já prostě na řečnění moc nejsem. Jsem takový tichý člověk."

Citlivá povaha - on sám tomu říká „ženská stránka" - se u Beckhama projevovala už odmalička. „Mám to po mámě," vysvětloval. „Táta, to je opravdový chlap, já mám ale většinu rysů spíš po mámě. Je mnohem mírnější a laskavější. A oba umíme dát najevo city." Beckham plakal, když mu manželka Victoria rodila syny Brooklyna, Romea a Cruze. Plakal i onoho nešťastného večera roku 1998, kdy dostal v zápase mistrovství světa červenou kartu a stal se nejnenáviděnějším člověkem v Anglii. Plakal i rok nato, kdy si oblibu národa opět získal, a stejně tak v roce 2006, kdy se vzdal kapitánské pásky v anglické reprezentaci. „Dokonce brečím i u filmů," prozradil na sebe. V první den experimentu Beckham, první kapitoly nové éry pro Beckhama i samotnou americkou kopanou, však žádné slzy nepotečou. Aby ale nedošlo k mýlce: uvnitř to v něm bude jaksepatří vřít.

EXPERIMENT BECKHAM

Sotva si lze v análech amerického sportu vybavit okamžik, kdy se kolem jediné slavné osobnosti strhl větší humbuk než v pátek 13. července 2007 v komplexu Home Depot Center. Dopolední scéně, kdy Galaxy představili Davida Beckhama jako svou nejnovější posilu, přihlíželo pět tisíc fanoušků, sedm stovek novinářů z dvanácti zemí, kroužící zpravodajská helikoptéra, pětasedesát televizních kamer a dvojice děl vystřelujících záplavu modrozlutých konfet - a to vše se přes družice vysílalo živě do celého světa.

Vše kvůli jedinému fotbalistovi. Ve Spojených státech.

Pokud někdo dokáže všední událost proměnit v pompézní hollywoodský spektakl, pak právě Spojeným státům se v tom žádná jiná země nevyrovná. Už od chvíle, kdy se v sedm hodin ráno začali scházet fanoušci Galaxy (Beckhamovo představení mělo začít v deset), prozpěvovali na počest svého nového idolu všemožné písně, například na melodii *Guantanamery*:

Náš David Beckham!

At žije náš David Beckham!

Náš David Béeéééck-ham!!

Zatímco dělníci dokončovali poslední práce na provizorním pódiu v rohu stadiónu Home Depot Center pro dvacet sedm tisíc diváků, reportér francouzské stanice Canal+ mával zuřivě rukama nad hlavou a křičel („BECKHAM!!! BECKHAM!!! BECKHAM!!!“), jelikož se snažil přesvědčit mladou fanynku v dresu Galaxy, aby totéž dělala na kameru. A ona, s cedulí BECKHAM, NAŠE LÁSKA v ruce, mu poslušně vyhověla.

Kolem půl deváté, kdy sluníčko pozvolna vystoupalo k téměř bezmračné obloze, stále ještě ve frontě, táhnoucí se kvýdejnímu okénku jako had, čekaly na akreditace stovky fotografů, kameramanů i reportérů. Dokonce i ostřílení veteráni jako jeden muž opakovali: *Něco takového jsem ještě nezažil*- Ani na olympiádě. Ani ve finále basketbalové NBA. Prostě nikde. S Beckhamem navíc chtěli hovořit nejen sportovní žurnalisté. Za celý den tak fotbalista reportérům ze CNN až po al-Džazíru poskytl přes šedesát krátkých rozhovorů.

Snad jediným člověkem, který se nechoval, jako by byl Beckham jakýmsi božstvem, byl Beckham sám. Ve městě, kde si každý, kdo něco znamená, dává jak se patří načas, přijel Beckham na stadión o půl hodiny dřív, přičemž se ještě stihl zastavit na onu kávu ve Starbucksu. Kofein nezbytně potřeboval, jelikož do Los Angeles, kde ho uvítalo hejno novinářů a ohňostroj sršících blesků fotoaparátů, přiletěl z Londýna s rodinou teprve předešlého večera. Zatímco stejně oblečená trojice Beckhamovic synů opustila terminál mezinárodních letů bočním východem, David s Victorií vpluli do oceánu zástupců sedmé

velmoci - David s úsměvem, Victoria se slunečními brýlemi a typicky našpulenými rty. Od okamžiku, kdy Beckhamovi vstoupili na americkou půdu, bylo zřejmé, že budou přitahovat stejnou pozornost jako kdekoli jinde - možná ještě větší.

Když Beckham druhý den ráno ve skvostném šedivém obleku, bělostně košili a s hedvábným kapesníčkem v kapsičce saka vešel do dveří, bylo půl deváté. Na stadiónu ho čekali na devátou.

„Kde se tady u všech všudy bereš tak brzo?“ zažertoval prezident klubu Alexi Lalas, když se setkali, a poplácal Beckhama po zádech.

„Asi jsem moc brzo vyjel,“ odvětil fotbalista s úsměvem. Nejenže si puntičkářsky potrpí na přesnost, ale navíc ho varovali, že mu cesta z Beverly Hills do Carsonu může trvat i hodinu a půl, a tak jej příjemně překvapilo, že ji zvládl za pouhých padesát minut.

Krátce se setkali s realizačním týmem, kdy se žertovalo, že se nejspíš chystá nějaká veselka, když je v místnosti tolik obleků, a pak jim už nezbyvalo než čekat. „Přijel tak brzo, že tady většina kluků ještě ani nebyla, a tak jsme se vydali do kabiny opravdu volným krokem,“ vykládal Lalas. „A když se hráči začali trosit dovnitř, tak už tam prostě byl. Někteří kluci kolem něj prošli a po chvíli se zarazili. Člověk tak nějak čeká, že to všechno bude mnohem velkolepější. Obrázek si o něm utvořili díky popkultuře a on na jednu sedí v šatně a vtípkuje, i když je unavený z časového posunu. Pro ty kluky je důležité, aby překonali takovou tu posvátnou úctu, pokud ji teda pociťují, a chovali se k němu jako ke spoluhráči a dobírali si ho, prostě aby byli v pohodě.“

Aby se o spoluhráčích z týmu Galaxy dozvěděl něco víc, bavil se o každém z nich s trenérem Frankem Yallopem, když ho kouč na jaře spolu s Lalasem navštívil v Madridu. Vykládali mu o Landonu Donovanovi, ohromně nadaném mladém americkém útočníkovi, který však teprve musí plně zužitkovat svůj potenciál; o Cobim Jonesovi, křídle s dready, který se chystal na svou poslední sezónu v MLS; o Peteru Vagenasovi, ústřední postavě záložní řady, jenž se podílel na zisku obou mistrovských titulů, které se týmu Galaxy podařilo vyhrát, i o Joeovi Cannonovi, brankáři se srdcem na dlani, jehož otec býval barovým zpěvákem v Las Vegas.

Ze všech otázek vyvolaných Beckhamovým příchodem do MLS fascinovala nejvíce ta, jak bude jeden z nejslavnějších a nejlépe placených sportovců světa vycházet se spoluhráči, kteří vydělávají třeba pouhých 12 900 dolarů ročně. Právě to se mělo stát důkladnou zkouškou Beckhamova odhodlání být jedním z kolektivu. „Nemám z toho nijak divný pocit,“ vyjádřil se Beckham k záležitosti nepoměru mezd. „Nikdy nebudu tím, kdo se distancuje od

spoluhráčů jenom kvůli tomu, že každý bereme jiné peníze. Takže z tohoto pohledu to pro mě žádný problém nebude."

Nato Beckham ještě dodal, že by si přál znovu zažít tak vřelou atmosféru, jaké se těšil v Manchesteru United (kde společně se šesticí spoluhráčů postupem času povýšil z juniorky až do prvního týmu), ale kterou naopak postrádal během působení v relativně chladném Realu Madrid. „Je pro mě důležité spoluhráče poznat, stejně tak jako je pro Victorii důležité poznat se s manželkami a přítelkyněmi hráčů," vysvětloval. „Doufejme, že až se do Ameriky opravdu přestěhujeme, bude to tam podobné jako v Manchesteru, kde jsme vždycky v neděli jezdili se syny grilovat k některému spoluhráči. Snad nás tady taky čeká podobná atmosféra, protože bych ji opravdu moc rád znova zažil."

Tento dvaatřicetiletý Angličan netoužil po ničem výjimečném, jako každý druhý se pouze těšil na to, jak vezme syny do Disneylandu a na pláž, jak se vůbec poprvé vypraví do Las Vegas či vinného kraje Napa Valley či jak si pozdě v noci zaběhne do restaurace s rychlým občerstvením. „In-N-Out Burger. No jóóó..." zasnul se Beckham při představě nového života. „To je další super zážitek. Když jsem tam naposledy pobýval, tak jsem si k nim zaskočil."

Beckhamova *normálnost* dokáže být až odzbrojující. Pochopitelně se jedná o nedílnou součást jeho mimořádné přitažlivosti. Ovšem když se před oltář Beckhamovy globální slávy přišly klanět doslova tisícové zástupy, vyplulo zároveň zcela jasně na povrch, kolik zúčastněných dává v osobě tohoto člověka cosi podstatného v sázku, že na úspěchu experimentu Beckham závisí pověst, kariéra i budoucnost mnoha a mnoha lidí. Avšichni, kteří k němu upínali své naděje, se toho dne dostavili: fanoušci, agenti a novináři, přátelé a příbuzní, sponzoři a podnikatelé, realizační tým a vedení Galaxy i celé MLS. Av neposlední řadě i Beckhamovi noví spoluhráči, kteří se teprve nyní po deváté ranní začali trousit do skromné kabiny mužstva.

Jednomu po druhém podal Beckham ruku {*Já jsem Chris, já jsem Kyle, já jsem Joe*), až došel k útočníkovi Alanu Gordonovi.

„Těší mě, já jsem Alan," prohlásil Gordon. Ale když už chtěl Beckham přejít k dalšímu hráči, Gordon mu ruku stále ještě tiskl. „A kdo jsi ty?"

Beckham se rozpačitě pousmál. „Já jsem David."

Všichni se rozesmáli. Byl to klasický Gordonův vtípek, který prolomil ledy a zlepšil atmosféru v šatně. Gordo, jak mu přezdívali spoluhráči, sice v porovnání s Beckhamovými šesti a půl milióny vydělával za rok pouhých 30 870 dolarů, losangeleskými hvězdami se však nenechával ohromit a díky pohlednému zevnějšku — tmavým vlasům, ostře řezané bradě a kalifornskému opálení — a potměšilému smyslu pro humor si získával sympatie mužů

i žen. Den poté, co se Beckham před půl rokem týmu Galaxy upsal, si třeba Gordon dle vlastních slov „hrál na prostáčka“ v baru, kde seděl vedle ženy, jež se nad Beckhamovým obrazem na televizní obrazovce celá rozplývala.

„Páni, přijede David Beckham!“ prohlásila.

„Kdo?“ podivoval se Gordon.

„Bude hrát za Galaxy.“

„Jo, za Ga-la-xy. Není to ten... fotbalovej tým?“

Gordon se chtěl dozvědět, co si lidé o Galaxy opravdu myslí - pokud tedy vůbec něco -, a tak si v barech a restauracích hrál na nechápavého pravidelně. S anonymitou si nikdy hlavu moc lámat nemusel, tato okolnost se však záhy měla zásadně změnit. Tento nepřilíš rychlý pětadvacetiletý útočník, měřící 191 centimetrů a vážící 87 kilogramů, s kolísavou střeleckou formou a náchylností ke zraněním patřil v MLS kolem roku 2007 k pouhému průměru. Jeho mizivá mzda byla důsledkem platového stropu, který byl v lize zaveden a který mužstvům umožňoval vydat na platy všech členů kádru pouze 2,1 miliónu dolarů (s jedinou výjimkou nad tento limit pro hráče jako Beckham). Jak se v L.A. žije člověku s platem blížícím se minimální mzdě? Gordonovi nezbývalo než bydlet v jednom bytě v Redondo Beach s útočníkem Gavinem Glingtonem (vydělával 50 tisíc ročně) a obráncem Kylem Verisem (17 700 dolarů). Poslední tři roky si navíc přivydělával trénováním dívčího fotbalového družstva, takže mnohokrát musel z tréninku Galaxy chvátat ucpanými los-angeleskými silnicemi na trénink s děvčaty.

Dle vlastních slov býval Gordon mladistvým delikventem, sedmnáctiletým ztraceným případem z arizonského Gilbertu, který odešel z domu, kde žil pouze s otcem, několikrát byl zatčen za krádeže v obchodech a držení marihuany a který jednou ve třetím ročníku během školního fotbalového zápasu dokonce na hřišti omdlel, jelikož předtím celou noc strávil v drogovém opojení. „Cpal jsem si do těla všechno, na co si jenom vzpomenete,“ prohlásil. Gordon je přesvědčený, že mu fotbal zachránil život. Najakémisi venkovském fotbalovém turnaji si ho totiž v roce 1999 všiml trenér z Yavapai College v arizonském Prescottu a nabídl mu stipendium. Gordon půl roku u trenéra bydlel, nechal drogy, vynikl jak v Yavapai, tak na Oregonské státní univerzitě, díky sedmnácti nastříleným brankám v dresu druhořadého mužstva Portland Timbers získal ocenění pro nováčka roku a v roce 2004 podepsal přestupní lístky týmu Galaxy. Zde vydržel celé tři roky („Na svou výšku má cit v noze,“ nechal se slyšet Lallas), přestože jej sužovala četná zranění a občas čelil i sžíravé veřejné kritice. Fanoušci Galaxy mu ve fóru na stránkách Bigsoccer.com kvůli nedostatku rychlosti přiřkli přezdívky „Šnek“ a „Blesk“, komentátor na webu ESPN.com pak přišel s návrhem, že by v Galaxy udělali lip, kdyby místo

EXPERIMENT BECKHAM

Gordona angažovali útočníci americké ženské reprezentace Abby Wambachovou.

A nyní měla tato někdejší ztracená existence přebírat přihrávky od nikoho menšího než od Davida Beckhama. Bude jen a jen na něm, Alanu Gordonovi, aby v sobě našel schopnost přetavit je v góly. A Gordon opravdu pochopil, že s Beckhamovým příchodem je pro něj v sázce mnohé. Hraj mizerně a Galaxy ti na konci sezóny neprodlouží smlouvu. Hraj dobře a můžeš v L.A. zůstat i další sezónu — a třeba i zaujmout některý zahraniční klub. „Lidi se koukají úplně všude,“ řekl Gordon. Onehdy mu volal někdejší spoluhráč z vysoké školy žijící v Anglii, že prý jej zahlédl v televizi v reportáži o Beckhamovi. „Tohle pro mě bude buď to nejlepší, anebo to nejhorší, co mě kdy potkalo,“ prohlásil Gordon. „Pokud se mi bude dařit, každý to uvidí, stejně tak ale i pokud se mi dařit nebude. Pak si všichni pomyslí, že nestojím za nic.“

Když se s Beckhamem seznámila většina hráčů Galaxy, vstoupil do šatny dveřmi z posilovny Landon Donovan. Jakmile vešel, vycítil v místnosti zvláštní atmosféru, vzruch, který byl až hmatatelný. Rozhlédl se a všiml si, že se všichni spoluhráči usmívají, což byl v sezóně, která nezačala právě nejlíp, jev dosti řídký. Pak Donovan Beckhama zpozoroval, šel k němu, věnoval Angličanovi úsměv a podal mu ruku: „Vítej v Los Angeles, je bezva, že tě tady máme.“ Chvilí spolu konverzovali. I Donovan vycítil, že jejich rozmluvu zpočátku ovládají určité rozpaky.

A to bylo třeba změnit. Pokud měl experiment Beckham zafungovat - pokud chtěli Galaxy nejen prodávat dresy, ale i vyhrávat -, potřeboval Beckham na konci svých přihrávek chladnokrevného kanonýra světové třídy. A schopnost rozhodovat zápasy, zvláště pak v MLS, nemohl Donovanovi nikdo upřít. V pouhých pětadvaceti neměl daleko k tomu, aby se stal historicky nejlepším střelcem americké reprezentace, a týmy, ve kterých působil, už v MLS třikrát dovedl k mistrovskému titulu. Donovan, jehož příroda obdařila výbušnou rychlostí, vytříbenou technikou a laserově přesnou muškou, vtrhl na světovou scénu coby dvacetiletý mladíček na Mistrovství světa 2002, kde během překvapivého tažení amerického národního týmu až do čtvrtfinále vsítl dvě branky. V létě roku 2007 už většina amerických fotbalových příznivců považovala Donovana, rodáka z kalifornského města Ontario, za nejnadanějšího fotbalistu, jakého kdy Spojené státy vychovaly.

Kritici však namítali, že Donovan promarnil příležitost stát se první americkou superhvězdou evropské klubové kopané. Hned dvakrát

(1999-2001 a 2005) působil v dresu Bayeru Leverkusen v německé Bundeslize a rovněž dvakrát bojoval se steskem po domově, a jelikož se nedokázal natrvalo prosadit do základní sestavy, vrátil se do MLS, kde hrál za kalifornské týmy San Jose Earthquakes a poté i za L.A. Galaxy. Donovanovy rozpačité výkony na světovém šampionátu 2006, kde Američané vypadli už v základní skupině, pouze posílily rozšířený dojem, že ho jeho vrstevníci (například Michael Essien hrající za Ghanu a Chelsea) kvalitativně předčili. Kritici mu vyčítají zejména změkčilost, kvůli níž si vysloužil i řadu posměšků.

Jak si asi Donovan s Beckhamem padnou do oka? „Slyšel jsem, že je to bezva kluk,” vyjádřil se Donovan o Beckhamovi. „A bude podle mě zajímavé sledovat, jak do mančafu společensky zapadne. Bude si vyrážet s ostatními? Bude s sebou brát děti? Bude s sebou brát Victorii? Někteří kluci se rádi druží i mimo hřiště, takže pokud bude chtít, čeká ho to taky.”

Zároveň byl Donovan velice zvědavý, jakjim to s Beckhamem bude klapat na hřišti, jelikož si dobře uvědomoval, že pokud experiment Beckham dopadne úspěšně, může si zlepšit reputaci i on sám. Tim Leiweke, generální ředitel společnosti Anschutz Entertainment Group, která Galaxy vlastní, se nechal slyšet, že díky Beckhamovi povýší Donovan na hráče světového kalibru. „Teoreticky to zní dobře, že?” prohlásil Donovan. „S jeho příchodem na hřiště budu dostávat lepší přihrávky a budu víc u balónu. Ale kdo ví? První zápas bude rozhodně zvláštní. Budou ho provázet velká očekávání a reklama. Budou spoluhráči nervózní? A co protihráči? Jak to asi všechno dopadne? Nedá se přece čekat, že prostě a jednoduše přijde na hřiště, dá dlouhou přihrávku a já vstřelím gól.”

Donovan tedy hleděl do budoucna s optimismem a doufal, že s Beckhamem budou jeden druhému prospěšní. Realizační tým Galaxy (včetně trenéra Franka Yallopa) si však velice dobře uvědomoval, že mezi těmito dvěma klíčovými postavami mužstva se můžou vyskytnout třecí plochy. Jak Donovan přijme skutečnost, že ho na místě hlavní atrakce Galaxy nahradí někdo jiný? Zřekne se Donovan kapitánské pásky, kterou v týmu nosil teprve rok, ve prospěch nového spoluhráče, jenž byl kapitánem v anglické reprezentaci celých šest let? A přestože Donovan vydělával 900 tisíc dolarů, tedy mnohem víc než zbytek spoluhráčů, nebude Beckhamovi závidět osmimístné částky tvořící jeho roční příjmy, zvlášť pokud bude nakonec nejlepším hráčem Galaxy právě Donovan, a nikoli Beckham?

„Pokud ze sebe na hřišti vydá všechno a bude makat na sto procent, tak to určitě nikomu vadit nebude,” prohlásil Donovan. „Kluci jsou dost chytří na to, aby chápali, proč si vydělává tolik, kolik si vydělává. Bylo by docela hezké

gesto, kdyby přišel do šatny a rozhodil tam peníze pro některé mladší kluky, ale myslím si, že se z toho žádná velká věda dělat nebude."

Odmilka. Úsměv.

„A taky doufám, že za nás bude platit v restauraci a tak, jinak si to s ním pěkně vyřídím."

Venku se mezitím blížila desátá hodina a šílenství za přítomnosti pěti tisíc fanoušků a více než sedmi stovek novinářů vrcholilo. Když na hrací plochu ladným krokem vstoupila Victoria Beckhamová, začal se zástup novinářů tlačit jako hejno hladových ryb v době krmení. Přišla jako obyčejně jaksepatří vyšňořená: v pouzdrových šatech ke kolenům v barvě fuchsie, s velikou kabelou v podobně výrazném odstínu, obřimi slunečními brýlemi ve stylu Jackie Kennedyové, novým blond mikádem, které si záhy získá celou Ameriku, a na vysokých jehlových podpatcích, které by se nebýt její až nebezpečně štíhlé postavy zarávaly do pažitů.

Victoria věděla, jak se chovat. Otočila se k hradbě fotografů, povystrčila jedno koleno a levou ruku si založila v bok. Tato póza se svým způsobem dost podobala póze jejího manžela, kterou zaujímal v okamžiku, kdy se chystal na některý ze svých typických přímých kopů. V netečné tváři bez úsměvu ocelově modrý pohled, jaký má v oblibě i David, to aby na fotografiích náhodou neukázali ne právě nejdokonalejší chrup. Tak setrvala celých šedesát vteřin. Bylo to afektované. Bylo to směšné. A bylo to dokonalé.

Fanoušci Galaxy byli u vytržení. „Jedna z nás! Jedna z nás! Jedna z nás!" skandovali a Victoria jim vděčně mávala, aniž by si obě strany uvědomovaly naprostou absurditu onoho pokřiku.

Od chvíle, kdy David Beckham roku 1997 začal v době největší popularity Spice Girls chodit s Victorií Adamsovou, objevovala se jejich jména v britském bulváru den co den. Po období celonárodního zármutku nad skonem princezny Diany v srpnu roku 1997 náhle královská rodina vedle této nové superdvojice vyhlížela jaksí bezvýrazně. (Bulvární tisk dokonce v nárazce na královské sídlo překřtil jejich rezidenci o rozloze deseti hektarů na Beckinghamský palác.) Victoria uvedla Davida do světa módy a ten se v něm okamžitě zabydlel: kupříkladu během pobytu ve francouzském rekreačním sídle Eltona Johna se nechal vyfotografovat v sarongu. „Mládež miluje každou změnu účesu a on má podle mého vkus," řekl mi jednou britský spisovatel Nick Hornby. „Sice to třeba není můj vkus ani váš, ale z jeho strany jde o výtečný instinkt umět jít s dobou v očích mladých mezi pěti a dvaceti lety." V těchto instinktech jako nakonec téměř ve všem ostatním v Davidově životě sehrál významnou roli Victoriin vliv.

Stěhování do nové rezidence v ceně dvaceti dvou miliónů dolarů v Beverly Hills Victoria bezpochyby přivítala, jelikož v Madridu si během Davidova čtyřletého působení ve Španělsku nikdy nezvykla - a právě i její nesouhlas s přesunem na Apeninský poloostrov byl možná jednou z příčin Davidova významně medializovaného románu s chůvou Rebeccou Loosovou. Přestože Victoriina sólová pěvecká kariéra skončila fiaskem, dokázala být i díky šikovné práci manažerů stále na očích veřejnosti a nyní se začala věnovat navrhování džínů, slunečních brýlí a parfémů. Spice Girls už dříve oznámily, že chystají návrat a turné startující v prosinci 2007, a Victoria navíc točila hodinový dokument o svém životě v L.A., jenž se měl objevit na kanále NBC. Měla ovšem i pojistku pro případ, že by se v USA v rámci vlastní kariéry prosadit nedokázala. Koneckonců přesídlila do země posedlé celebritymi, kde může být člověk slavný třeba už jen proto, že je slavný, a mezi její nové kamarádky se zařadily takové hvězdy jako Katie Holmesová, Eva Longoriová nebo Jennifer Lopezová.

Pro Galaxy bylo nesmírně důležité vytvořit od samého počátku příjemné prostředí nejen pro Davida, ale i pro Victorii a trojici jejich synů - osmiletého Brooklyna, čtyřletého Romea a dvouletého Cruze. Jak vysvětloval Lallas: „Když je spokojená Victoria, žije se i v celém Beckhamovic světě daleko spokojeněji.“ A přinejmenším toho dne, kdy se její záběry rozletěly zpravidajskými sítěmi do celého světa, Victoria nepopíratelně spokojená byla. Cestou ze stadiónu se zastavila ve fanshopu Galaxy a nakoupila pro rodinu tolik míčů, bund, triček a dresů s Beckhamovou jmenovkou, že je její asistenti sotva pronesli dveřmi, načež vše v přítomnosti hejna fotografů naložili do jejího černého SUV Lexus, které čekalo venku.

Celkový účet činil 583 dolarů.

Když tedy Victoria navnadila fanoušky a uvelebila se na sedadle pro promieny přímo před pódiem, nadešla chvíle pro hlavní událost. Nejprve z reproduktorů na stadiónu dunivě zazněla hudba, do které se stále dokola ozývala větička NAZDAR, AMERIKO. Poté se z tunelu v doprovodu nejrůznějších fotbalových funkcionářů vynořil David Beckham a za směsice všemožných zvuků - skandování, hudby i pronikavého vřískotu - zamířil na pódium.

Muži v oblecích našťěstí vzhledem k pražícímu slunci hovořili jen krátce. Leiweke, generální ředitel firmy vlastníci klub L.A. Galaxy, oznámil, že do Adidasu poslali objednávku na 250 tisíc nových Beckhamových dresů. Poté přišel na pódium šéf ligy Don Garber („Dnešní den je vpravdě historický. Tohoto okamžiku bychom si měli všichni vážit.“) a po něm i trenér Galaxy

Frank Yallop („Bylo to dlouhé čekání, to mi věřte. Mužstvo už se nemůže dočkat, až se s ním v jednom dresu sejde na hřišti.“) Pak si vzal slovo Lalas, přivítal mezi návštěvníky bývalé i současné hráče Galaxy a přešel k věci. „Pokud u sebe máte fotoaparát,“ prohlásil, „pak nadešla vhodná chvíle, abyste z objektivu sundali krytku.“ S těmito slovy představil Beckhama, vytáhl zbrusu nový bělostný dres týmu s číslem dvacet tři a věnoval jej muži okamžiku. Beckham trikot zvedl k nebi a do toho opět zaburácela hudba a obří děla na konfety po obou stranách stadiónu začala do vzduchu chrlit desetitisíce modro-žlutých proužků papíru.

Simon Fuller, který seděl v prostorech pro VIP hned vedle Victorie v bílé, po kalifornsku vykasané košili, spolu se všemi ostatními vstal a začal tleskat. Podobně jako výjev, který se před ním odvíjel, ani on nepředstíral falešnou skromnost. Dávno předtím, než se stal Beckhamovým manažerem, povznesl tento tvůrce soutěže *American Idol* do hvězdných výšin dívčí skupinu Spice Girls, a to zásluhou chytré propagace, lukrativních, byt jednorázových vedlejších produktů (jakým byl například film *Spiceworld*) a také díky přísné disciplíně a tvrdé dřině, které od Victorie a jejích kolegyně vyžadoval. Ne nadarmo o něm britský bulvár často psal jako o šedé eminenci. Avšak prese všechny úspěchy se Fuller sám světlům ramp tvrdošjně vyhýbal, zřídka kdy poskytoval rozhovory a očividně mu vůbec nevadilo, že si jej lidé pletou se Simonem Cowellem, sžíravě kritickým porotcem soutěže *American Idol*.

Právě Fuller trval na tom, aby v tiskové zprávě oznamující Beckhamův přestup stálo, že pětiletá smlouva fotbalistovi vynese 250 miliónů dolarů, ačkoli média po celém světě tuto informaci mylně interpretovala tak, že *podepsal s Galaxy kontrakt na 250 miliónů*. Přestože výnosy z reklamy, prodeje dresů s jeho jménem a další zisky by mu v nejlepším případě opravdu mohly vynést 250 miliónů dolarů, jeho plat v Galaxy za uvedené období činil daleko méně (32,5 miliónu).

A Fuller se ani nerozpakoval sebevědomě prohlásit, že „velkolepá vize“ Beckhamova přestupu za velkou louži byla jeho nápadem. Dosti zvláštní skutečnost, že Fuller s oblibou používal slůvko *my*, když měl na mysli Davida Beckhama, hovoří sama za sebe. „Řekl jsem si, že když kvůli téhle velkolepé vizi míříme do Ameriky, existují možnosti, jak dohodu strukturovat, aby takový krok nevyzněl absurdně,“ nechal se slyšet Fuller. „A tak jsem přišel s velmi originální smlouvou, kterou jsem dojednal se šéfy AEG Timem Leiwekem a Philem Anschutzem, která je výhodná pro všechny a ze které nakonec vzešla zřejmě nejvýznamnější sportovní transakce všech dob. A to proto, že poté, co jsme se touhle cestou vydali, zvýšil se zájem o to, aby fotbal v Americe vzkvétal, ať už ze strany velkých sportovních firem jako Adidas, anebo ze

strany sponzorů, kteří se chtějí ve sportu zviditelnit a mají pocit, že fotbal jim k tomu skýtá výtečnou příležitost, anebo i ze strany Davidových stávajících sponzorů, kteří s ním spolupracují už řadu let a tuto spolupráci chtějí jeho přestupem do Ameriky posunout na vyšší úroveň."

Obchodní spolupráce Fullerovy firmy 19 Entertainment se společností Anschutz Entertainment Group, vlastníkem týmu L.A. Galaxy, se ani zdaleka neomezovala pouze na osobu Davida Beckhama. AEG byla jedním ze dvou největších pořadatelů hudebních koncertů v USA a také majitelem zhruba 130 koncertních hal po celém světě, 19 Entertainment pak zastupovala celou řadu nejpoblárnějších hudebních interpretů světa, mimo jiné třeba Amy Winehousovou, Carrie Underwoodovou i veškeré ostatní hvězdy národních odnoží soutěže *American Idol*, nemluvě už o Špice Girls. Nebylo náhodou, že se AEG smluvně zavázala propagovat turné spojené s návratem Špice Girls, které mělo v Americe odstartovat prosincovým vystoupením v Los Angeles v hale Nokia Theater, patřící právě AEG, a pokračovat následující měsíc dalšími sedmnácti koncerty v londýnské O₂ Aréně, kterou rovněž vlastní AEG. Jinými slovy byly zájmy Victoriiny kariéry neoddělitelně spjaty s Davidovým přestupem do Ameriky. „Čím víc jsme o tom mluvili a přemýšleli, tím více to souznělo se vším, co jsme dělali a chtěli dělat," vysvětloval Fuller. „Victorii to vyhovuje, protože má Ameriku moc ráda a často tady pobývá. Ten nápad prostě postupně nabíral na síle a nakonec se proměnil ve skutečnost."

Pakliže se člověk bedlivě zadíval na to, čeho chtěl Fuller s Davidem Beckhamem dosáhnout, udeřila jej do očí pozoruhodná smělost jeho „velkolepé vize". Chlapík, který dělá manažera Spice Girls, chce přitáhnout Ameriku k fotbalu? Zcela vážně? Daleko jednodušší by pro Fullera bylo prezentovat Beckhama v USA nikoli jako fotbalistu, nýbrž jako celebrity. Ameriku zajímají popové hvězdy a na jejich výrobu byl Fuller odborník. Ale na sport? To už tolik ne. Tím, že si pro experiment Beckham stanovili od začátku fotbalové cíle - a také snahou Američany přesvědčit, aby se zajímali nejen o Beckhama, ale celkově o sport -, si Fuller s Beckhamem nastavili lačku proklatě vysoko. *Odházím do Ameriky kvůli fotbalu... Chceme až ke hvězdám, a pokud k nim nedoletíme, tak se při tom aspoň pobavíme. Ale pokud k nim doletíme, přepíše-me dějiny.* Pro úspěch experimentu Beckham nestačilo, aby se Beckham stal americkou celebritou nebo aby vydělával haldy peněz. Bylo třeba, aby změnil americkou kopanou. Aby po sobě zanechal odkaz, který bude žít ještě dlouho poté, co v Los Angeles Galaxy skončí. Ostatně právě taková kritéria posouzení toho, čeho se mu podaří dosáhnout, si Fuller s Beckhamem stanovili.

Victoriino tvrzení, že je Fuller „pravděpodobně nejinteligentnější podnikatel na světě", bylo hodně odvážné, chytrý člověk to ovšem rozhodně je

a dobře si uvědomoval, že prezentovat Davida coby sportovce, nikoli coby popovou hvězdu, si bude žádat důmyslnou mediální strategii. A tak už několik měsíců před Beckhamovým přestupem přebrala 19 Entertainment iniciativu a oslovila časopis *Sports Illustrated* s přáním představit Beckhama v hlavním profilovém článku s fotografiemi, který by vyšel v době jeho debutu v L.A. Galaxy. Materiál v *SI* měl být Beckhamovým mediálním průlomem, díky němuž jej na vůbec prvních veřejných snímcích v novém dresu Galaxy spatří dvacet miliónů čtenářů, a navíc měl Beckham zapovězeno poskytnout před zveřejněním článku v *SI* rozhovor jakýmkoli jiným americkým sdělovacím prostředkům. Fuller si pochopitelně přál, aby se Beckham dostal i na titulní stránku *SI*— což je jedno z nejprestižnějších potvrzení významu v americkém sportu - a aby jej článek prezentoval především jako sportovce.

Pakliže by snad tento záměr nebyl zcela zřejmý, opakovala dvojice fotbalistových PR manažerů mantru o Beckhamovi coby sportovci nesčetněkrát. A stejně tak Fuller. „Pokud jde o Davida i o mě, je třeba se naladit na americkou notu a být přesvědčiví a podmaniví," prohlásil. „Víme, že své schopnosti musíme dokázat národu sportovně velice náročnému, protože v Americe je sport téměř náboženstvím. Musíme si svoje frčky zasloužit a my si je opravdu zasloužit chceme. A byt se kolem Davidova přestupu strhne sebevětší humbuk a povyk — a David na sebe odjakživa upoutává velkou pozornost médií —, nijak to neovlivní jeho výkony na hřišti ani vášeň pro tento sport i s jeho fanoušky. Proto doufám, že lidé nebudou zaměňovat záři reflektorů za jeho odanost sportu. Sport nesmírně miluje a já prostě doufám, že to neprojde bez povšimnutí. Z toho důvodu také velice spoléháme na vás a váš časopis, jelikož je vyjádřením lásky ke sportu, kterou David ztělesňuje a která je srozumitelná i pro mě. Je to nesmírně důležité."

Pokud jste počítali, zaznělo v jediném odstavci slůvko *sport* hned šestkrát. Toto úsilí se však vyplatilo. Na titulní stránce čísla časopisu *Sports Illustrated* ze 16. července 2007 se Beckham objevil v běloskvoucím dresu Galaxy na červeném koberci a se sametovými dělicími šňůrami v pozadí. A hlavní titulek hlásal: „DAVID BECKHAM: Dokáže změnit osud americké kopané?" Vůbec poprvé se na titulní stránce *SI* objevil hráč v dresu klubu MLS. Beckhamovi se v onom týdnu této cti dostalo na úkor Rogera Federera, který právě popáté v řadě vyhrál Wimbledon.

Beckham neřečnil nijak dlouho: přesně dvě minuty a třiadvacet vteřin. Ani jedinkrát však nešlápl vedle. Poděkoval fanouškům a slíbil odehrát za Galaxy v souladu se smlouvou celých pět let („a možná i o pár let navíc"). „Ve své

kariéře jsem vždy usiloval o nějaké výzvy," prohlásil Beckham sebevědomě do mikrofonu. „S rodinou jsme se nyní přestěhovali do Los Angeles, na což jsme se moc těšili a na což jsme moc hrdí, a náš život nemá chybu. Tím nejdůležitějším v životě je pro mě rodina. A na druhém místě stojí fotbal. Děkuju vám všem," uzavřel, „díky nimž se mi splnil sen."

Když fotografové vyfotili to, co potřebovali - rozesmátého Beckhama, který v přívalu konfet zvedá dres Galaxy -, vše se záhy zvrhlo v dokonalou frašku. Jakmile se na pódiu objevil starosta Los Angeles Antonio Villaraigosa, fanoušci Galaxy jej bez servítek vypískali, jelikož v minulosti veřejně přiznal, že fandí městskému soku Chivas USA. Poté coby úlitbu obchodu Alexi Lalas oznámil, že ve všech prodejnách řetězce Sports Authority už jsou k máni nové dresy Galaxy, a celou show zakončil parafrází slov předsedy Mezinárodního olympijského výboru Jacquese Rogga: „Děkuji vám a hry mohou začít!"

Hry mohou začít? Klasika.

Pro šoumena Lalase nebyl americký průmysl na výrobu hvězd ničím novým. „Zažil jsem sílu světového šampionátu," prohlásil, „a ten člověku na rozdíl od jakékoli jiné světové události dokáže změnit život." Před třinácti lety, v době konání Mistrovství světa 1994, se tento obránce s ryšavou hřívou, kozí bradkou a zálibou ve hře na kytaru stal jakýmsi americkým klukem z plakátu, když podceňované hostitele pomohl dovést k senzační výhře nad Kolumbií a k postupu ze základní skupiny. Téměř přes noc se Lalas proslavil. „Vystupoval jsem u Lettermana i Lena, mohl zadarmo pít po celém světě. Prostě všechna ta obvyklá kliše," prohlásil. „Vino, ženy, zpěv. Ještě nikdy nikdo nedosáhl tolik díky špetce talentu, porostu na hlavě a kytaře."

Lalas se stal vůbec prvním Američanem moderní éry, který působil v italské Sérii A, konkrétně v dresu Padovy, a i poté, co pověsil kopačky na hřebík, jej v zahraničí mnozí vnímali jako typický symbol americké kopané. Když jsem roku 2005 v jednom prašném městečku poblíž libanonských hranic psal článek o arabsko-izraelské fotbalové hvězdě Abbásu Suanovi, zeptal jsem se ho, jestli něco ví o americkém fotbalu. Bez váhání rukou naznačil pomyslnou dlouhou bradku. *Lalas.*

Bradka už ovšem patřila minulosti. Lalas se takřkajíc dal do pucu, aby coby správný funkcionář vypadal jako ze škatulky, přesto se tento vysoký představitel Galaxy v jiných ohledech ani trochu nezměnil. Jednou z prvních věcí, kterých si člověk v jeho kanceláři všiml, byla kytara s novým logem Galaxy - na jeho podobě se sám Lalas podílel. „V hlavě mám pořád binec," vtipkoval Lalas, a přestože už mu bylo sedmatřicet a stal se z něj kravačák, stále pro něj bylo příznačné, že si rád pouští pusu na špacír a propaguje fotbal jakýmikoli prostředky. Pro Lalase to byl totiž jakýsi článek víry: pokud má

fotbal v USA uspět, potřebuje víc než jen šikovné fotbalisty. Potřebuje osobnosti, celebrity, *baviče*. A právě zábava je koneckonců hlavním předmětem činnosti firmy AEG. „To se mi na sportu líbí,“ nechal se slyšet Lalas. „Miluju kritiku, rozbory, fámy, spekulace i narážky, nejenom to, co hráč dělá na hřišti, ale i mimo něj. Tomu pak říkám osobnost. Tomu říkám vzrůšo. Tomu říkám pořádná zábava. Ale mám pocit, že většina hráčů není vedená k tomu, aby se projevovali.“

Coby fotbalový funkcionář si ovšem Lalas nadělal i řadu nepřátel a odpůrců a jeho bizarní výroky některým pozorovatelům připadají jako šaškovské průpovídky. Lalas už si stačil vysloužit posměšné titulky v britském tisku za tvrzení, že díky rovným podmínkám panuje v MLS daleko větší konkurenceschopnost než v anglické Premier League a že podle něj je americká liga i zábavnější. Ovšem navzdory Lalasovým smělym proklamacím, že chce z Galaxy vybudovat v MLS první globální velkoklub s velkým V, měly jeho týmy k nejvyšším metám dost daleko. Za tři sezóny, které Lalas coby generální manažer strávil v klubech vlastněných společnostmi AEG v San Jose, New Yorku a Los Angeles, jeho mužstva nikdy nepřešla přes první kolo vyřazovací části. A ničemu neprosperovala ani skutečnost, že Galaxy, kteří se v roce 2006 vůbec neprobojovali do play-off, tuto sezónu zahájili s děsivou bilancí tří vítězství, čtyř remíz a pěti porážek. Lalas ovšem není hlupák a tušil, že pokud Galaxy nezačnou vyhrávat s Beckhamem v sestavě, může se pod ním začít třást židle. Dokonce i jeho hráči o něm měli jisté pochybnosti. Jak řekl Donovan: „Připadá mi, že toho má Alexi až nad hlavu.“

Žádný funkcionář Galaxy na pódiu nepociťoval toho dne větší uspokojení než generální ředitel AEG Tim Leiweke. Tento rodák ze St. Louis a zřejmě nejvlivnější postava v americké kopané se otrkal propagací halového fotbalu v osmdesátých letech, kdy tento sport zažíval rozpuk, poté zastával řídicí pozice v basketbalové NBA a nakonec se propracoval až do čela AEG. Leiweke měl v AEG na starosti širokou paletu globálních projektů firmy, počínaje putovní výstavou mumie faraóna Tutanchamona přes vystoupení Celině Dionové v Las Vegas a konče vlastnictvím dvou fotbalových klubů MLS (L.A. Galaxy a Houston Dynamo), hokejového týmu Los Angeles Kings a kromě desítek dalších hal po celém světě také komplexu Staples Center v centru L.A. Tento muž, který stejně nenuceně hovoří s čínskými politiky i slavnými hvězdami, je typem magnáta, který rozmluvy zakončuje slovy: „A teď už musím za Princem.“

Základy Beckhamova přestupu začal Leiweke budovat už v roce 2002, kdy se v Londýně (kde AEG chystala několik významných projektů) setkal s Beckhamovým nejlepším přítelem Terryem Byrnem. Začali spolu debatovat

o Beckhamově zájmu založit fotbalovou akademii pro hochy i dívky s pobočkami v Londýně a Los Angeles. Osobně se Leiweke a Beckham setkali při fotografování pro Adidas v Home Depot Centru roku 2003 a záhy začali společně připravovat zrod Akademie Davida Beckhama. Mezitím Leiweke pravidelně debatoval i s Fullerem. „Se Simonem spolupracujeme už dlouho na hudebních projektech a také na soutěži *American Idol*,” vysvětloval Leiweke. „A tak jsme si se Simonem sedli a rozmlouvali o jisté vizi. Nebylo by skvělé jednoho dne přivést Davida? Jak by se mu asi v Americe vedlo? A tím to všechno začalo.”

V listopadu roku 2006 Leiweke konečně po déle než dvouletém lobování přesvědčil vlastníky MLS, aby schválili takzvané Beckhamovo pravidlo, díky němuž každé mužstvo získalo možnost angažovat jednoho hráče, jehož mzda bude překračovat omezující platový strop. A dva měsíce nato Leiweke udeřil: hned 1. ledna 2007 - přesně půl roku před vypršením Beckhamovy smlouvy s Reálem Madrid, což je nejčasnější možný termín, který povoluje řídicí orgán FIFA - zahájil jednání s 19 Entertainment a na úkor Reálu Madrid i AC Milán si už 11. ledna zajistil Beckhamův podpis. Odměna byla lukrativní. „David se nám už teď zaplatil,” pochvaloval si Leiweke s poukazem na objednávku 250 tisíc dressů, 11 tisíc prodaných permanentek na zápasy Galaxy, vyprodané luxusní lóže na stadionu (celkem 42) a novou pětiletou smlouvu řádově za 20 miliard dolarů se sponzorem Herbalife, jehož logo se skví na dressu.

Ačkoli si Leiweke na jedné straně vydobyl pověst vizionáře a riskéra, zároveň proslul i bombastickými proklamacemi. Podobně jako ředitel fotbalové ligy NASL Phil Woosnam, který se roku 1977 nechal slyšet, že se jeho liga do roku 1987 kvalitativně vyrovná NFL, lize amerického fotbalu, měl i Leiweke ve zvyku vydávat okázalá prohlášení o budoucnosti MLS ve vztahu k ostatním americkým sportovním soutěžím. Například roku 2005 slavnostně předpovídal: „Pokud se Major League Soccer do deseti let nepropracuje mezi čtveřici, nebo ještě lépe mezi dvojici či trojici nejoblíbenějších sportů v této zemi, pak to pro nás bude nezdar.” A sám sebe Leiweke ještě překonal roku 2007 v den, kdy Galaxy oznámili Beckhamův příchod: „David Beckham bude mít na fotbal v Americe větší vliv než jakýkoli jiný sportovec na sport v globálním měřítku.” Skutečně? „To bychom asi po Davidovi žádali příliš,” připustil Leiweke později. „Ale stejně o to budeme usilovat.”

Pozoruhodné na Leiwekem je, že občas svým velkoústým prohlášením dokáže dostát. Roku 2005 oznámil, že Beckham může do MLS přijít, kdykoli bude chtít, a náhle tu Beckham opravdu byl. „Tim se nebojí vůbec ničeho,” podotkl ředitel stanice Fox Sports David Hill, taktéž jedna z nejlivnějších postav amerického sportu. „V životě jsem nezažil lepší počín. Stačí si vše

rozebrat a člověk dospěje k závěru, že z hlediska marketingu je to naprosto geniální. Tenhle krok zničehonic katapultuje MLS po povědomí fotbalového světa. A pak může následovat další krok, tedy ten, že spousta malých Američanů bude díky Beckhamovi brát fotbal vážně. Jak to asi zahýbá s úrovní americké reprezentace, která v současné době není nejhorsí? Pokud se půjde po vytyčené cestě, nastane díky Timově úsilí neuvěřitelná řetězová reakce, jejíž potenciál je ohromující."

Vliv Beckhamova přestupu do stáje AEG se neomezoval pouze na sport nebo na hudební propojení AEG s Fullerovou 19 Entertainment. Naopak, tyto sféry dalece překračoval. Leiweke svého spojení s Beckhamem začal hned využívat ke zvýšení kreditu AEG například v Číně, kde se firma celé roky v Šanghaji a Pekingu velmi usilovně snažila získat povolení budovat haly a stadióny. „Najednou jsme známi coby společnost vlastníci mužstvo, za které bude hrát David Beckham, takže se náš svět změnil," poznamenal Leiweke. „Ta změna možná spočívá v tom, že si uvědomili, že jsme tím typem firmy, jež uskutečňuje věci, o kterých si jiní netroufají ani snít, natož jich dosáhnout. A právě v tom zčásti tkví Davidův příspěvek. Jakkmile hodíme na stůl tenhle pošetilý nápad, hned působíme důvěryhodněji."

Peníze na experiment Beckham samozřejmě nešly z Leiwekeho kapsy. Jedinou význačnou postavou klubu Galaxy, která se nakonec Beckhamova představení na stadiónu H D C paradoxně neúčastnila, byl muž, který to vše zaplatil. Philip Anschutz, majitel Galaxy z coloradského Denveru, je významným hráčem v ropném, telekomunikačním, železničním, novinovém a zábavním průmyslu - a rovněž jedním z nejbohatších lidí světa, jeho majetek se odhaduje na osm miliard dolarů. Tento pravcový evangelík, z něž se stal fanoušek fotbalu během Mistrovství světa 1994, zachránil v polovině dekády MLS před krachem, když skoupil hned šestici mužstev hrajících tuto ligu. Ovšem strýček Phil, jak mu přezdívalí fotbaloví příznivci v USA, je také pověstně samotářský magnát, který za posledních více než třicet let neposkytl jediný rozhovor. Za žádnou cenu by se nezúčastnil akce, kde se to hemžilo sedmi stovkami novinářů. „To je celý Phil," vysvětluje Lalas. „Radši se drží zpátky. Pan Anschutz má ještě jiné impérium, které s fotbalem vůbec nesouvisí."

Popravdě řečeno se Anschutz s Beckhamem nikdy ani neseťkal.

„Vítejte v Americe Davida Beckhama," řekl do mikrofonu někdejší sportovní komentátor stanice CBS a později moderátor pořadu o hollywoodských hvězdách Pat O'Brien, a zahájil reportáž do jedné z desítek televizních kamer na trávníků stadiónu. Blížila se druhá hodina odpolední a za O'Brienovým

ramenem se Beckham právě chystal splnit úkol, který byl opravdu přetěžký: poskytnout během bezmála dvou hodin exkluzivní krátký rozhovor více než šedesáti štábům z celého světa - a to ve třicetistupňovém slunečním žáru, navíc stále v saku a s upnutým límečkem košile. Byl skoro div, že z toho Beckham neomdlel.

Beckhamova ochota postupovat nekonečným zástupem od jednoho štábu ke druhému byla až k nevíře. Z reklamního hlediska se Beckhamův první den v Americe podobal hollywoodskému trháku. Nedošlo k žádným faux pas, množství novinářů bylo ještě větší, než se čekalo, a Beckham byl nesmírně okouzující. Ocitl se na titulní stránce nejnovějšího čísla časopisu *Sports Illustrated*, jeho žena se měla zanedlouho na kanále NBC objevit v hlavním vysílacím čase ve vlastním pořadu a za týden jej čekala herní premiéra v dresu Galaxy v exhibičním zápase vysílaném celoplošnou stanicí ESPN za pomoci devatenácti kamer, mezi nimiž nechyběla kamera zaměřená na celebrity a speciální Beckhamova kamera. Sám hráč byl za nebývalý zájem ze všech stran očividně upřímně vděčný a dokonce i maličko dojatý. Zároveň si však Beckham uvědomoval, co všechno je třeba teprve vykonat. „Na nedostatečnou pozornost médií si v tuhle chvíli rozhodně stěžovat nelze, ta potrvá ještě tak půl roku,“ podotkl. „Pravou výzvou však pro mě bude nasměrovat tento zájem na fotbal.“

Přesto když si vybavím čtvrt hodinovou rozmluvu, kterou jsem s Beckhamem ještě spolu s třicítkou dalších písíciích novinářů toho odpoledne v rámci druhé skupiny žurnalistů vedl, dere se mi na mysl, že sebedokonaleji zinscenovaná šaráda kolem celebrit může mít své mouchy. Kdybyste totiž vedle Beckhama seděli a pozorně se podívali, neuniklo by vám, že mu na jinak bezvadném šedém obleku za tři tisíce dolarů chybí na pravém rukávu knoflík. U většiny lidí by to neznamenal žádnou tragédii, ale u mezinárodní módní ikony, navíc tolik posedlé detaily jako Beckham, je to na pováženou. Vlastně se jedná o krejčovskou obdobu situace, kdy si člověk zapomene obléct kalhoty, o připomínku toho, že navzdory zdání svědčícímu o opaku nebylo ve světě Davida Beckhama vše dokonalé.

Soudě podle otázek, které toho dne od novinářů dostával, tomu však nic nenavědčovalo. Reportér z časopisu *People* se Beckhama zeptal na jeho mediálně notně propírané přátelství s herci Tomem Cruisem a Katie Holmesovou. („Jsou to naši dobří přátelé a dostalo se nám od nich opravdu moc vřelého přivítání.“) Další tazatel chtěl vědět, jestli by se Beckham nechtěl stát hercem. („Přišel jsem sem hrát jenom fotbal.“) A jiný se zase vypytaval na značku Beckhamova obleku. („Burberry.“)

Ani jeden z nás v sále se ho však tehdy 13. července 2007 — v pátek třináctého - nezeptal na poraněný levý kotník.

BECKHAMOVSKÉ KOUZLO

Ráno 16. července, tedy tři dny po uvedení Davida Beckhama na sportovní scénu v USA, přišel záložník Galaxy Chris Klein ke své skříňce v šatně Home Depot Centra a našel na svém místě červenou obálku. Hráči Galaxy byli zvyklí nacházet na svých židlích nejrůznější vzkazy, sloužily totiž jako jakési poštovní schránky pro sdělení od managementu, přání fanoušků či instrukce, kdy a komu poskytnout rozhovor. Někdy tato šatnová „pošta“ stála za přečtení, velice často ovšem končila v odpadkovém koši.

Kleinovi rychle došlo, že tato obálka se čímsi liší. Všiml si totiž, že na sedátka židlí v šatně Galaxy kdosi pečlivě položil bezmála třicítku stejných rudých obálek, jež tak připomínaly zasedací pořádek na svatební hostině. Zvědavě tedy obálku otevřel. Uvnitř se na červeném sametu skvělo pozvání vyvedené zlatým písmem. Už první řádek Kleina zarazil: *Tom Cruise s Katie Holmesoví a Will a Jada Pinkett Smithovi si vás dovolují pozvat...*

Čtveřice hvězd, jež patří v Hollywoodu k nejzářivějším, zvala hráče Galaxy i s doprovodem na nóbl večírek plný slavných osobností: mělo jít o recepci v galerii muzea současného umění na uvítanou Davida a Victorie Beckhamových v Los Angeles. Alespoň pro jeden večer se fotbalisté Galaxy — z nichž někteří vydělávali pouhých 12 900 dolarů ročně a třeba i dosud bydleli u rodičů - ocitli na exkluzivním seznamu hostů (byť jejich jména nebyla na rozdíl od ostatních vyvedena tučným písmem), na kterém kromě Cruise a Smithe a jejich slavných manželek figurovali třeba i Eva Longoriová, Jamie Foxx, Jim Carrey, Bruče Willis, Stevie Wonder, Rihanna, Demi Moorová, Ashton Kutcher, Queen Latifah, Adrian Grenier, Eve či Brooke Shieldsová. Klein se ke skříňce posadil, prohlížel si pozvánku a na mysl se mu dralo jediné logické vysvětlení: *Je to podvrh. Tohle musí být podvrh.*

Jednatřicetiletý pravý křídelník Klein patřil k nejstabilnějším ligovým veteránům, dvaadvacetkrát dokonce oblékl reprezentační dres a jeho plat v Galaxy (187 250 dolarů) patřil na poměry MLS k těm vyšším. Zároveň však hrál v lize dost dlouho na to, aby věděl, že zúčastnit se večírku po boku Willa Smithe a Jima Carreyho je asi tak stejně pravděpodobné, jako že se mu po-

daří vstřelit vítězný gól ve finále mistrovství světa. Toho dne večer tak před manželkou Angelou žasl, že s Beckhamovým příchodem dochází ke střetu dvou světů. „Zvou nás na mejdan, který pořádá Tom Cruise," řekl jí. „To je neskutečné. Něco takového se prostě nestává."

A to byl právě účinek beckhamovského kouzla, účinné směsice sportu a slávy, jež ho katapultovala do panteonu světových hvězd už roku 1997, kdy plavovlasý záložník Manchesteru United začal chodit s Victorií Adamsovou ze Spice Girls. Beckhamovské kouzlo bylo kulturním fenoménem, důkazem, že proslulost nejen přidává sportovci na přitažlivosti, ale má v dnešní době posedlé pozlátkem dokonce násobící účinek. V zemi, která uctívá celebrity, avšak o kopanou se nikdy příliš nezajímala, představovalo pro Galaxy beckhamovské kouzlo další důvod, proč si svou novou akvizici hýčkat, jak ostatně v dnech po Beckhamově příchodu přiznal i sám Alexi Lalas. „Sledujeme v plné síle, jakou má ve sportu moc celebrity, spojení puristy, jehož zajímá, co dotyčný dělá na trávníku, a náhodného diváka, který projeví zájem jen díky oné celebritě," prohlásil Lalas. „Je potřeba oslovit co možná nejširší publikum, a právě takto se toho dá dosáhnout."

Ačkoli se Simon Fuller snažil Beckhama propagovat jako sportovce, v hloubi duše stále věřil, že Beckhamovu přitažlivost lze v Americe uplatnit na vícero rovinách. „Nejpodstatnější je pro mě samotný základ," prohlásil Fuller. „Být nejlepší, mít v sobě vášeň, chovat se čestně a reprezentovat hodnoty, o které všichni usilujeme. A to všechno David ztělesňuje. Má úžasnou rodinu a tři báječné syny. Nikdo není sportu tak oddaný jako David. Navíc je atraktivní a vzorem pro ostatní - a Amerika už tradičně hvězdy uctívá, kdežto v jiných zemích své hvězdy zase tolikv oblibě nemají. Neříkám, že se tak stane přes noc, možná to potrvá i... kdo ví? U této zkoušky však obstojí. Pokud budete jeho osobu hodnotit spravedlivě a nepředpojatě, pak ze všeho vyjde jako vítěz."

Pokud jde o kopanou v Americe, většina běžných pozorovatelů soudila, že má beckhamovské kouzlo větší moc než to, s čím v sedmdesátých letech přišel Pelé — a že má navíc i větší přitažlivost než v případě ostatních světových fotbalových hvězd roku 2007. „Pelé je sportovec. Beckham se svou ženou a celou jejich auroou představují zábavu, jíž je sport pouze součástí," řekl David Carter, výkonný ředitel Institutu sportovního marketingu při Jihokaliifornské univerzitě. „V naší době posedlé celebritami přicházejí do Kalifornie ve zcela jedinečné situaci. Podobná kombinace není ve sportu příliš k vidění. Právě proto se Beckhamovi odlišují. Stěhují se do Kalifornie, kde budou ve středu pozornosti a dění téměř čtyřicet hodin denně."

O třetím červencovém víkendu roku 2007 měli David a Victoria Beckhamovi v plánu spojenými silami naplno veřejně udeřit. V sobotu večer se měl

David s podporou nejdražší reklamní kampaně v dějinách stanice ESPN vůbec poprvé představit v dresu Galaxy, a to v exhibičním utkání proti silné londýnské Chelsea. V neděli večer se pak měl zástup celebrit (spolu s hráči Galaxy) přesunout ze stadiónu Home Depot Center na party pořádanou Cruisem, Holmesovou a Smithovými - kolegy z agentury CAA, díky jejichž nezpochybnitelnému hvězdnému lesku zařadí hollywoodská média i Beckhamovy na pomyslný vrchol žebříčku celebrit. A v pondělí večer, poté, co pořady *Access Hollywood* a *Entertainment Tonight* odvysílají záběry z nedělního večírku do všech amerických obývacích míst, se stanice NBC chystala uvést hodinový dokument s názvem *Victoria Beckhamová: Příchod do Ameriky*.

Tři večery, tři velké události, dvě příležitosti korunovat zájem sdělovacích prostředků o Davida a Victorii i vysokou televizní sledovaností. Výroba amerických celebrit je hotová věda a Beckhamovi nepochybovali, že Simon Fuller je velmistrem těchto věd. Ovšem zejména v Davidově případě nebylo vůbec jednoduché najít správný poměr všech přísad. Na rozdíl od Victorie, jejíž hlavní starostí bylo, aby na snímcích nebyla přexponovaná nebo podexponovaná, musel David součástí své osobnosti z pohledu sportovce i celebrity vyladit se stejnou přesností jako převodovku zbrusu nového Ferrari. Pokud by sám sebe coby celebritu dostatečně nezdůraznil, riskoval by ztrátu jedinečných rysů, jež jej odlišovaly od ostatních sportovců. A pokud by vše naopak zdůrazňoval příliš, riskoval by ztrátu důvěryhodnosti sportovce. Za posledních deset let se Beckham naučil, že tuto důvěryhodnost je třeba si neustále vydobývat na hřišti. Jinak by se celá mašinérie mohla obrátit proti němu a z řad trenérů, komentátorů i fanoušků by se na něj snesla vlna kritiky za to, že víc než o výkony na trávníku se zajímá o slávu.

Beckham i jeho manažeři tuto křehkou rovnováhu chápali a jako takové respektovali i priority, jež měl ztělesňovat. Jinými slovy - na prvním místě stála vždy kopaná. „Každý samozřejmě ví, že v mém případě nejde výhradně o fotbal,“ přiznával Beckham. „Jde o něj v první řadě. Ale všechno ostatní, co mě provází, je bonusem pro MLS. Dostává se nám pozornosti nejenom od sportovního světa, ale od všech sdělovacích prostředků a to je skvělé. Propojit sport se slávou není vůbec špatné. Dodá mu to trochu na lesku a přitažlivosti a to se některým lidem líbí.“

Právě tento recept z něj vytvořil *Davida Beckhama*. A právě toto spojení mělo z milosti boží dobýt Ameriku — anebo z milosti Simona Fullera, což byla možná jedna a tatáž osoba.

V létě roku 2007 nebyl David Beckham nejlépe placeným sportovcem planety. (Tím byl Tiger Woods.) A rozhodně nebyl ani jejím nejlepším fotbalistou. (Tím byl buď Brazilec Kaká, Portugalec Cristiano Ronaldo nebo Argentinec Lionel Messi.) Beckham byl však zcela nepochybně nejdiskutovanějším sportovcem světa, spíše Madonnou než Maradonou, (povětšinou) zamklým prorokem, jehož univerzální věhlas přesahoval hranice ras, pohlaví, národnosti, sexuální orientace i sportu samotného. „Zatímco Tigera Woodse a Michaela Jordana lidé uznávají, Beckhama milují, zbožňují a v některých částech světa i uctívají," poznamenával Ellis Cashmore, profesor univerzity ve Staffordshiru, který přednášel o Beckhamově kulturním vlivu. „Má téměř božské postavení."

Téměř? V prvních letech 21. století žádného takového příslovce nebylo třeba. V jistém thajském klášteře padali buddhističtí mniši před pozlaceným Beckhamem na kolena. V Japonsku si návštěvníci nočních klubů na počest poraněného pravého zápěstí svého idolu navlékali sádrové obvazy. Když se v Johannesburgu setkal Beckham s Nelsonem Mandelou, nabyl by člověk ze zpravodajství dojmu, že to byla čest především pro Mandelů. Podobně jako obličej Kim Čong-ila v KLDŘ byla i Beckhamova tvář ve Velké Británii zkrátka všude. Podle toho, jakému tisku dával člověk přednost, Beckham buď „hýbal s city celého národa" (londýnský *Observer*), anebo se zabydlel „v sentimentálním území, které kdysi obývala princezna Diana" (královský životopisec Andrew Morton). Žádat něco takového po fotbalistovi nebylo právě málo.

K pochopení hysterie Angličanů kolem Beckhama je potřeba si uvědomit, jak úzce byla spjata s fanatickou nenávisť vůči jeho osobě v roce 1998. Na mistrovství světa ve Francii, Beckhamově prvním velkém turnaji, se tehdy Anglie v osmifinále utkala s úhlavním fotbalovým i vojenským sokem Argentinou. Když byl Beckham zkraje druhého poločasu vyloučen za kopnutí protihráče Diega Simeoneho, čímž přispěl k vyřazení Anglie z turnaje, překonala bouře veřejné kritiky, jež se následně strhla, hranice běžného mediálního lynčování. Pod dojmem článků v bulvárním tisku oběsili fanoušci před jednou londýnskou hospodou Beckhamovu figurínu. Rezník z londýnské čtvrti Islington pro změnu vystavil do výlohy dvojici prasečích hlav, jednu s cedulkou DAVID, druhou s nápisem VICTORIA. Radu měsíců musel Beckham snášet výhrůžky smrti, pokřiky přivolávající na jeho syna rakovinu a jednou dokonce dostal od „fanouška" dopis, ve kterém našel kulku se svým jménem.

Ačkoli se Beckham koncem onoho léta vrátil do Manchesteru United, čímž vyvrátil spekulace, že by si mohl najít angažmá v Evropě, chodil se

sklopenou hlavou a mlčky. „Nebylo jednoduché soustředit se na fotbal," vzpomínal. „Říkal jsem si tehdy: *Jsem fotbalová hvězda. Nikoho jsem nezabil. Tohle není správné!*"

Beckhamovi odpůrci se po fiasku na světovém šampionátu ze všech sil snažili strhnout mediální soukolí, jež ho dříve velebilo, opačným směrem a chytali se všeho, co bylo po ruce: jeho manželky, záliby v oblákání i pisklavého essexského přízvuku. „Popravdě řečeno však tak trochu mlátili prázdnou slámu," namítal Nick Hornby. „A proto byla ta nenávisť vůči němu tak nafouknutá. Lidi si ho chtěli ošklivit, ale ne a ne najít vhodnou záminku. Kratičká nedisciplinovanost proti Argentině, a už se budou všet figuríny? Kdyby to potkalo kteréhokoli jiného hráče, upřela by se veškerá pozornost na Simeoneho. Proti kopání do Argentinců u nás obecně nikdo nic nenamítá, ovšem v tomhle konkrétním případě tomu bylo jinak."

A pak se stalo cosi zvláštního. Kombinací chytré propagace, mlčenlivé důstojnosti a především spolehlivých výkonů postavil Beckham zprávy v médiích na hlavu. Do úmoru děl, posílal skvostné centry do šestnáctky a v pravou chvíli dokázal skórovat, čímž roku 1999 pomohl Manchesteru United k takzvanému treblu, tedy zisku anglického titulu, vítězství v domácím poháru a triumfu v Lize mistrů. Za dva roky byl zvolen kapitánem anglické reprezentace — což ve jménu národní hrdosti donutilo fanoušky zřít se jakékoli nevráživosti - a svým gólem z přímého kopu v samém závěru kvalifikačního zápasu proti Řecku zajistil Anglii nejdramatičtějším možným způsobem postup na Mistrovství světa 2002. A když se proměněnou penaltou postaral o vítězství nad Argentinou na světovém šampionátu v Japonsku a Koreji, byl přerod z ničemy v hrdinu dokonán.

A toto vykoupení pro něj navíc bylo lukrativní. Za pět let před přestupem do Ameriky vydělal Beckham přibližně 150 miliónů dolarů (z toho téměř tři čtvrtiny od sponzorů jako Adidas, Pepsi, Gillette či Motorola), díky čemuž se stal nejlépe placeným fotbalistou světa. Klíčem k Beckhamově popularitě byla jeho schopnost fungovat coby všeobjímající nádoba na sny a naděje jeho příznivců. Bylo celkem příznačné, že ve filmu *Blafuj jako Beckham* z roku 2002 neřekl jediné slovo a místo toho fungoval spíše jako zpovědnice — v podobě plakátů na zdech pokojíčku - pro nejtajnější touhy mladé Angličanky indického původu.

„Je doslova fantomem představitosti," vysvětloval Cashmore. „Jelikož na veřejnosti téměř vůbec nemluví, můžou si lidé vytvářet vlastního Davida Beckhama dle libosti." Tvrzení, že Beckham vůbec nemluví, ovšem bylo trochu nespravedlivé. Jistě, podobně jako Woods nebo Jordan nebyl ani on Muhammadem Alim, který odmítal službu v armádě. „Od politiky se snažím

držet co nejdál," vysvětloval Beckham, který se přiznal i k tomu, že nechodí k volbám. V jeho nepředpojatých slovech však často zaznívala upřímnost, jaké by se člověk od zmiňovaných Woodse či Jordána nikdy nedočkal.

Stačí se podívat na jeho postoj k homosexualitě. O tomto tabu mužských šaten po celém světě se Beckham vyjádřil bez jakýchkoli zábran. „Být ikonou gayů je pro mě velká čest," nechal se slyšet fotbalista, jenž svého času vyzývavě pózoval pro obálku *Attitude*, britského časopisu pro homosexuály. „Svou ženskou stránku si moc dobře uvědomuju a nemám s tím sebemenší problém. Dneska už je to normální a tak by to i mělo být. Každý jsme prostě jiný, každý máme něco."

A Beckham byl zkrátka pro všechny. Rasová otázka? V jistém britském televizním pořadu jej s poukazem na jeho tehdejší afro copánky a nápadné šperky nazvali „čestným černochem". Náboženství? Z jedné čtvrtiny je Žid. Ženský fotbal? Akademie, jež nese v názvu jeho jméno, vybudovala fotbalové školy v Londýně a Los Angeles pro kluky i holky. „Lidi se mě často ptají, proč holky?" pravil Beckham. „A já odpovídám, že je důležité, aby sportovaly i ony."

Osobou, která má na Beckhama největší vliv, je jeho žena. Když její hvězda po rozpadu Spice Girls roku 2000 pohasla, začali britští kritici spekulovat, že manžela využívá coby pomůcku k opětovnému nastartování kariéry. Pokud se někdo Victorie zeptal, jak Davidovi změnila život, vyhnula se triviálním tématům jako láska, rodina nebo zralost. „Změnila jsem mu vkus v oblékání," odvětila onedny při fotografování v New Yorku a uždibovala bobule z vinného hroznu. „*Drasticky*. "Tvářila se přitom neurčitě. Že by žertovala? Anebo skutečně vystihla to nejdůležitější? Těžko soudit.

Podle všeho ale jejich manželství, jež uzavřeli v době Davidova působení v Manchesteru, bylo pevné a stabilní a představovalo vítaný kontrast v porovnání s takovými někdejšími britskými fotbalovými hvězdami jako Paul Gascoigne (jenž svou ženu bil a ve volném čase se opíjel do němoty s kamarádem z mokré čtvrti) nebo George Best (hvězda Manchesteru United ze šedesátých let, autor pověstného výroku: „Spoustu peněz jsem utratil za chlast, ženské a rychlá auta. A zbytek jsem prostě jen tak rozházel."). Davidův údajný poměr s Rebeccou Loosovou roku 2004 sice idylčnost jeho manželství zpochybnil, důkladná činnost PR manažerů ovšem případné důsledky minimalizovala a Beckham si své fanynky udržel, mimo jiné i proto, že dával najevo lásku k synům. „David je vzorný táta," dušovala se Victoria. „Když ho s dětmi nechám samotného, dovede se o ně postarat stejně dobře jako já."

Beckhamova stránka coby otce rodiny nové doby přirozeně oslovovala hospodyňky a babičky. Ovšem tím, že nacházel oblibu u tolika netradičních

demografických skupin, podstupoval již delší dobu závažné riziko, že se odci-zí pravověrným fotbalovým fanouškům. Byť by sportovec byl sebeúzasnější, své kvality musí pravidelně dokazovat na hřišti. A Beckham měl nepochybně i své nedostatky: byl to nepříliš rychlý běžec a slabý hlavičkář s průměrnou le-vačkou. Ovšem u člověka považovaného za hezounka byla obdivuhodná jeho píle. Vše zkrátka nahrazoval tvrdou dřinou. I přes své půvaby a příjmy z re-klamy nebyl totiž Beckham mužskou obdobou Anny Kurnikovové, tenisové krasavice, která nikdy nic nevyhrála. Jak by také mohl, když s Manchesterem United šestkrát získal anglický titul, dvakrát ligový pohár, jednou triumfoval v Lize mistrů a jedenkrát se z ligového titulu radoval i v dresu Realu Madrid. Jak by mohl, když jej samotní trenéři reprezentačních mužstev celého světa hned dvakrát zvolili druhým nejlepším fotbalistou planety (roku 1999 za Rivaldem a roku 2001 za Luisem Figem). Jak by mohl, když tak skvostně zakroucený třicetimetrový centr v plném běhu nedokázal vykouzlit nikdo jiný. A konečně jak by mohl, když dostal do vínku kopací techniku, díky níž dokázal zatočit stojící míč přesně do šibenice a která inspirovala filmové tvůrce k natočení snímku nesoucího v názvu jeho jméno.

Najít správnou rovnováhu mezi tím, čemu Beckham říkal „sportovní stránka“ a „hvězdná stránka“, byl přesto neutuchající boj, jenž nakonec vedl k jeho odchodu z Manchesteru United, což byla v médiích nejsledovanější sportovní událost roku 2003. Jednalo se o hluboce osobní rozchod. Pokud někdo Beckhama požádal, aby si zvolil nejdůležitější okamžik svého dětství, ani na chvíli nezaváhal. Byl tehdy jedenáctiletý kluk z dělnické rodiny z vý- chodního Londýna, který právě dohrál zápas za amatérský tým Ridgeway Rovers: „Přišla ke mně máma a povídá: ‚To je moc dobře, že ti to dneska šlo, protože tě sledovali z Manchesteru United a teď chtějí, abys přijel na testy.‘“ Ajá tam prostě stál a rozbřečel se."

Pokud hráč v evropském fotbale přežije darwinovský vyřazovací proces, tedy projde mládežnickými družstvy a probouje se až do prvního týmu, silně ke klubu přilne. Beckham začal v Manchesteru United trénovat ve čtrnácti, smlouvu podepsal v šestnácti a natrvalo se v základní sestavě zabydlel ve dvaceti roku 1995. Po dlouhých čtrnáct let byl Manchester United - nejpo- pulárnější sportovní klub na světě, jemuž David fandil odmalička — jediným profesionálním působištěm, které Beckham poznal. Tento tým, jenž má přes dvě stovky oficiálních fanklubů a jehož fanouškovská základna se odhaduje na padesát miliónů příznivců, se pro něj stal odrazovým můstkem k celosvět-ové slávě. A navíc si Beckham podle svých slov vytvořil „otcovsko-synovský“ vztah s trenérem United sirem Alexem Fergusonem a toto pouto mu pomá- halo vynahrazovat spíše chladné vztahy s vlastním otcem, jenž se ve východ-

ním Londýně živil jako topenář. Beckhamovi rodiče, Ted a Sandra, se roku 2002 rozvedli a David s Victoru a dětmi trávil daleko více času u matky.

Pro Fergusonu, seriózního a přísného Skota, který vyrůstal v glasgowských loděnicích, nebyl výraz *stará škola* pouhou marketingovou frází, nýbrž standardním pracovním postupem. Při rozhovoru v roce 2003, pouhé dva měsíce před Beckhamovým odchodem z Manchesteru United, mi Ferguson vyprávěl, jak si četl životopis legendárního kouče amerického fotbalu Vince Lombardiho s názvem *Když, hrdost ještě něco znamenala* z pera Davida Maranisse. „Zahlédl jsem sám sebe," vysvětloval Ferguson. „Posedlost. Zaujetí. Fanatismus. Bylo tam všechno." Podobně jako Lombardi ani Ferguson neznal slitování a navzdory stoupajícím platům svých hráčů vládl mužstvu železnou rukou. „S něčím egem jsem nikdy problém neměl," řekl Ferguson, jenž trénuje United už od roku 1986. „A víte proč? Protože se musí vyhrávat. Rozhoduje se na hřišti. A pokud někoho změní peníze, musí pryč. Je to zkrátka nejjednodušší."

Zjara roku 2003 začalo být zřejmé, že vztah mezi Beckhamem a Fergusonem už není, co býval. Trenér fotbalistu ve dvou nejdůležitějších zápasech sezóny, proti Realu Madrid a úhlavnímu ligovému soku Arsenalu, nechal pouze na lavičce a bulvární tisk se doslova pásl na incidentu v kabině, kdy Ferguson, celý brunátný zlostí z porážky, hněvivě nakopl kopačku, která následně udeřila Beckhama do čela a rozsekla mu kůži nad okem. Šrámy ovšem byly daleko hlubší. Když Ferguson hovořil o dospívajícím Beckhamovi, byl to příběh o nevinném mladíkovi a o talentu zkaženém - nebo přinejmenším poznamenaném - slávou. „Dostal do vínku úžasnou vytrvalost, největší ze všech hráčů, které jsme tady kdy měli," láteřil Ferguson. „Po tréninku si po každé přidával a stále dokola něco nacvičoval. Získal tak základ, na který se mohl vždycky spolehnout. Jenže potom..."

Nastala dlouhá odmlka, taková, která toho řekne víc než stovky slov. V tom prchavém okamžiku si náhle člověk uvědomil, jak toužebně by si Ferguson přál, aby se zase vrátil Beckham školák, jednodušší doba, časy, kdy jeho hvězda ještě netrávila volný čas s Eltonem Johnem, Jeanem Paulem Gaultierem či v televizních pořadech o vaření.

„... se mu úplně změnil život, když poznal svou ženu," navázal nakonec Ferguson. „Ta dělá v popu a David získal jinou image. A navíc se začal starat o ty věci kolem módy." (Sousloví „věci kolem módy" pronesl stejně nechápavým tónem, jaký by člověk očekával například od zmiňovaného Vince Lombardiho.) „Sledoval jsem, jak se mění v jiného člověka. Pokud to nebude mít vliv na jeho fotbalovou stránku, tak mi to nijak nevadí." Ferguson však očividně dospěl k závěru, že pozlátka Beckhamovu fotbalovou stránku skutečně ovlivnilo. *Rozhoduje se na hřišti.*

Real Madrid koupil Beckhama v červnu 2003 od Manchesteru United za 41 miliónů dolarů, což byl velice výhodný obchod, uvážíme-li, že právě Beckham byl za dobu svého čtyřletého působení v Realu hlavní příčinou obrovského nárůstu zájmu o propagační předměty klubu - podle časopisu *Forbes* výsledná částka údajně překročila 1,2 miliardy dolarů. Ještě žádnému fotbalovému týmu se nepodařilo získat naráz tolik velkých hvězd jako madridským *Galácticos*, jelikož v něm působil nejen Beckham, ale i tři držitelé ocenění pro nejlepšího hráče světa: Francouz Zinédine Zidane, Brazilec Ronaldo a Portugalec Figo. Navzdory hlasům skeptiků předpovídajících, že bude v mužstvu plném fotbalových kouzelníků strádat, si Beckham náročné fanoušky Realu Madrid získal hned od počátku neúnavnou pracovitostí i mistrovsky zahrávanými trestnými kopy, jako by chtěl v každém zápase předvést Fergusonovi, co v něm dřímá.

Ovšem i když *Galácticos* k potěše publika po celém světě občas předváděli nevídaně nápaditý fotbal, nepodařilo se jim za první tři Beckhamovy sezóny vyhrát žádnou důležitou trofej. Opět se zdálo, že se misky vah Beckhamovy kariéry na úkor sportovní výkonnosti až příliš naklánějí na stranu komerce a slávy. A když Beckham v lednu roku 2007 překvapil fotbalový svět podpisem smlouvy s Galaxy, evropští cynikové jej pro nejvyšší sportovní mety zcela odepsali jakožto de facto důchodce, který se spokojil s penězi snadno vydělanými v podřadné soutěži. Vypadalo to, že ke konci dospěla i Beckhamova kariéra v anglické reprezentaci — nový trenér Steve McClaren ho z mužstva vyřadil po Mistrovství světa 2006 —, a rovněž kouč Realu Fabio Capello se nechal slyšet, že už se v dresu tohoto mužstva nikdy neobjeví. „Z Davida Beckhama se stane béčkový herec žijící v Hollywoodu,“ ohrnul nad ním nos prezident madridského klubu Ramón Calderón, čímž naznačil, že bez hnací síly v podobě špičkového fotbalu se Beckhamovo kouzlo rozplyne.

Jenže Beckham odjakživa projevoval výjimečnou schopnost vstát z popela, a tak záhy začal chystat další návrat. „V průběhu té sezóny mě překvapila řada věcí, které o mě za mémi zády prohlašovali a které mě zároveň zraňovaly,“ řekl mi Beckham. „Ale já se s nepřízní osudu vždycky dovedl vyrovnat a pokaždé jsem v sobě měl touhu lidem dokázat, že se mýlí. Musel jsem si říkat: ‚Dobře, i kdybych už za Real Madrid neměl nikdy nastoupit, budu dál trénovat a makat jako dřív, kdybych třeba přece jenom zase dostal šanci.‘“

Beckham, jenž svým kritikům nehodlal spílat, si znovu vydobyl místo v základní sestavě, nemluvě už o respektu spoluhráčů, a pomohl Realu Madrid v pohádkově jízdě ze čtvrtého místa za ligovým titulem. „V nejkrušnějších okamžicích našel znovu sám sebe a potkal se zřejmě s nejlepší formou od dob, kdy ještě válel za Manchester United,“ prohlásil Ray Hudson, jenž pro

GolTV zajišťoval přenosy ze španělské ligy pro USA. „Už to je samo o sobě počinem nesmírně obdivuhodným. Ať už ho máte rádi nebo ne — a já nikdy nepatřil k jeho horlivým fandům —, je neoddiskutovatelné, že pro soupeře opět představoval stejnou hrozbu jako dřív.“

Tento marnotratný syn se do anglické reprezentace vrátil v květnu 2007, kdy ve dvou zápasech třikrát skvěle přihrál na gól, čímž byla jeho rehabilitace dokončena. Titíž lidé, kteří před pěti měsíci už Beckhamovu kariéru pohřbívali, jej zčistajasna prosili, ať zůstane v Evropě. Bylo však pozdě. Když Real Madrid několik týdnů před Beckhamovým odchodem do Ameriky oslovil Galaxy s tím, že by s ním přece jen rád prodloužil smlouvu, dostalo se mu okamžitě zamítavé odpovědi. „Naše reakce byla zcela jednoznačná,“ prohlásil Tim Leiweke, generální ředitel společnosti vlastníci Galaxy. „Ani jsem si neosvěžil španělštinu.“ Při těch slovech napínal Leiweke snad všechny svaly ve tváři, aby nedal najevo samolibou radost nad obchodem, který nyní vyhlížel jako naprosté terno — a ne úplně se mu to dařilo.

Mohl se mu však někdo divit?

Dle téměř jakýchkoli měřítek, ať už z pohledu finanční hodnoty, světového zpravodajství nebo i čiročirého překvapení nad takovým nákupem, představovalo Leiwekeho úsilí získat Beckhama pro Galaxy jeden z nejmělejších sportovních přestupů počátku 21. století - a rovněž bylo důvodem, proč časopis *Sports Business Journal* vyhlásil Leiwekeho americkým sportovním funkcionářem roku. Zpečetit tuto smlouvu Leiwekemu trvalo pět let, od chvíle, kdy se roku 2002 setkal v Londýně s Terryem Byrnem, s nímž debatoval o Beckhamově akademii, až do okamžiku, kdy Beckham kontrakt v Major League Soccer podepsal. A když Leiweke ve své pracovně v centru Los Angeles den nato, co zpráva o Beckhamově přestupu ohromila sportovní svět, objasňoval veškeré peripetie, začínalo být zřejmé, že se jednalo o pozoruhodné dobrodružství.

Roku 2004, nedlouho poté, co Leiweke se Simonem Fullerem poprvé diskutovali o vizi přivést jednoho dne Beckhama do Ameriky, pozvali Victoria a David Beckhamovi Leiwekeho spolu s Fullerem, Byrnem a několika dalšími lidmi na neformální večeři do svého sídla nedaleko Londýna (tzv. Beckinghamského paláce). Jelikož Leiweke věděl, že mají Beckhamovi rádi kvalitní červené víno, přivezl s sebou prvotřídní kalifornský cabernet a celý večer probíhal v tak příjemném duchu, že se spolu s náměstkem AEG Shawnem Huntertheym zdržel téměř do půlnoci. „To byl pro mě zlomový bod,“ přiznal Leiweke. „Toho večera totiž bylo všechno naprosto jasné: David se na

nás zadíval a my poznali, že cítí, že je mezi naší firmou a jím a jeho rodinou jakási chemie." Od samého počátku se tento vztah netýkal pouze AEG a Davida, ale spíše Beckhama *a jeho rodiny*. Z Leiwekeho pohledu byl největším přínosem onoho večera kontakt, který navázal s Victorií. Hovořili tehdy spolu vlastně vůbec poprvé a velkou část večere strávili debatami o hudebním průmyslu a hudební divizi společnosti AEG. Nakonec AEG spojila s Beckhamem síly i v případě jeho fotbalové akademie, kdy jen do její londýnské pobočky investovala přes dvacet miliónů dolarů.

Tato večere nebyla poslední. Když v srpnu 2005 podlehl výběr hvězd MLS Reálu Madrid 0:5, bylo pro Leiwekeho a zklamané funkcionáře MLS nejdůležitější něco jiného: té noci se totiž Beckhamovi v jisté madridské restauraci sešli na opulentní popůlnoční večeři ve španělském stylu s Leiwekem, šéfem MLS Donem Garberem a jeho zástupcem Ivanem Gazidisem. „Tim už s Davidem spolupracoval na vybudování jeho akademie a my jsme mu vylíčili, jak to chodí v naší lize,“ pravil Garber, který rozhovor popsal jako příjemnou debatu o USA a růstovém potenciálu kopané. Beckhamův zájem sílil.

Vzájemný vztah byl tedy navázán a události vedoucí k Beckhamově přestupu nabraly spád v listopadu 2006, kdy majitelé MLS schválili takzvané „Beckhamovo pravidlo“. Díky němu směl každý klub angažovat jednoho hráče, jehož mzda mohla neomezeně přesahovat platový strop. Beckhamovo pravidlo vzešlo z Leiwekeho hlavy, ačkoli trvalo dva roky, než přesvědčil majitele MLS, aby na něj přistoupili. Roku 2005 vlastníci Leiwekeho plán zamítli s poukazem, že liga ještě není nachystána na podobný zásah do původní strategie pozvolného růstu. Rok nato ovšem pod vlivem osmimiliónových investic firem Red Bull a Adidas do MLS a nových smluv upravujících televizní práva mezi ligou a stanicemi ESPN, Univision, Fox Soccer Channel a HDNet své přání Leiweke prosadil a majitelé klubů MLS Beckhamovo pravidlo posvětili.

V téže době uzavřela Beckhamova jednání s Realem Madrid o nové smlouvě na mrtvém bodě. Pravidla FIFA stanoví, že s jinými kluby se smí hráč začít domlouvat teprve v posledních šesti měsících starého kontraktu, a Leiweke se zapřísahal, že před prvním lednem Galaxy hráče v žádném případě neoslovili a že mezi červencem a koncem prosince osobně s Beckhamem přerušil veškeré styky. Jedním dechem však také dodal, že Beckhamovi lidé „moc dobře věděli, že pokud se včas nedohodnou s Realem Madrid, jsme připravení se do celé věci vložit“.

V prosinci se Leiweke sešel s Philipem Anschutzem, samotáfským majitelem Galaxy, který Leiwekeho pověřil vedením společnosti Anschutz Entertainment Group. „Až prvního ledna začneme jednat, nadejde okamžik pravdy,“

oznámil Leiweke šefovi. „Domnívám se, že všechno proběhne velice rychle, protože David už se podle mého dávno rozhodl. Do prvního ledna by sice mohl prodloužit v Madridu, ale pokud dospějeme až k tomu prvnímu lednu, tak je náš.“

Leiweke Anschutzovi nastínil podmínky, které hodlal Beckhamovi nabídnout. Anschutzovi se zprvu pravidlo o hráči s platovou výjimkou nepozdávalo, jelikož měl za to, že pozvolný růst v dlouhodobém horizontu je pro MLS lepší než prosté nakupování superhvězd, neboť právě taková neuvážená strategie přispěla počátkem osmdesátých let k zániku Severoamerické fotbalové ligy NASL. Leiwekeho obchodnické schopnosti však dokázaly přesvědčit jak ostatní vlastníky klubů MLS, tak Anschutz. Když bylo Beckhamovo pravidlo konečně na schůzi vedení ligy den před zápasem o mistra soutěže pro rok 2006 schváleno, otočil se Anschutz na svého nejvyššího manažera a potřásl Leiwekem rukou. „Měl jste pravdu, opravdu je to dobrý nápad,“ prohlásil. „Musíme to udělat pro dobro ligy, protože pokud má stoupat sledovanost i počet diváků a pokud si v naší zemi chceme vydobýt důvěryhodnost, budeme k tomu potřebovat hvězdu.“

Nyní si Anschutz na prosincové schůzce prohlížel návrh Beckhamovy smlouvy. „Dá se těm cifrám dostat?“ otázal se.

„Ano, dá se jim dostat,“ zněla odpověď.

V následujících deseti dnech se Leiwekeho slovy odehrávala „šílená honička“. Na Nový rok Leiweke celý proces zahájil, a to spolu s Fullerem a superagentem Jeffem Frascem ze CAA Sports, nové sportovní pobočky zmiňované vlivné agentury, která zastupovala nejen Beckhamovy, ale i řadu největších hollywoodských hvězd, mimo jiné třeba Beckhamovy přátele Torna Cruise a Willa Smithe. Následující den strávil Leiweke se svým týmem čtyři hodiny v losangeleském ústředí CAA Sports a jednání plynule pokračovala několik dalších dní. „A o víkend jsem si konečně v duchu pomyslel, že ten přestup opravdu uskutečníme,“ líčil Leiweke. „Zabředávali jsme do množství drobných detailů, do kterých se normálně nezabředne, pakliže se smlouva neblíží podpisu.“ Jedinou otázkou celou dobu bylo, zda se Beckham nerozhodne hrát najistotu a raději neprodlouží kontrakt v Madridu.

Poslední dva dny před Beckhamovým podpisem jednali právníci obou stran celou noc. Leiweke musel odletět do New Yorku na jakousi nesouvisející schůzku, a když se 10. ledna vrátil na losangeleské letiště, podepsal smlouvu jménem Galaxy u hotelové přepážky s bezplatným telefonem hned vedle výdeje zavazadel ve 21.30 pacifického času (6.30 madridského času). „Bylo třeba to rychle uzavřít,“ prohlásil Leiweke. Beckham a jeho manažeři se měli se zástupci Realu sejít ve čtvrtek, proto chtěl mít Leiweke jistotu, že budou

o touze AEG smlouvu uzavřít vědět. „David se měl rozhodnout ve čtvrtek ráno a my byli jako na trní," vzpomínal Leiweke. „Přáli jsme si, abychom se od nich po schůzce dozvěděli, že naše dohoda platí, báli jsme se totiž, že se vydají na to setkání se zástupci Reálu, pak nám zavolají a řeknou: „Právě jsme o dva roky prodloužili v Madridu.""

Druhý den ve čtyři hodiny ráno pacifického času už byl Leiweke vzhůru a doufal, že se od Beckhamových manažerů z Madridu dozví dobrou zprávu. Ta však nepřicházela. Jeden z Beckhamových právníků se při letu z Londýna do Madridu o dvě hodiny zdržel, což o dvě hodiny posunulo i jednání se zástupci Realu, což firmě AEG způsobilo celou řadu potíží. Leiweke si v redakcích několika amerických novin objednal celostránkové barevné reklamy a nejzazším termínem pro páteční vydání New York Times byl čtvrtek v šest hodin ráno pacifického času. Pokud by AEG do té doby inzerát nepotvrdila, musela by zpětně zaplatit storno poplatek ve výši sto tisíc dolarů. V šest ráno už Leiwekeho šéfovi marketingu došla trpělivost. „Co mám udělat?" zeptal se. „Necháme tu reklamu otisknout, nebo ne?"

„Stáhněte ji," rozhodl Leiweke.

Jenže pak v Timesech udělali cosi nečekaného — poskytli mu ještě dvacet minut navíc. A za deset minut, v 6.10, Leiwekemu zavolali Fuller s Frascem.

„Otiskněte to," prohlásili.

„Takže nám to podepsal?"

„Podepsal. Schůzka patřila nám. David se rozhodl. Oznámili jsme Realu Madrid, že odchází."

Během několika minut se tato zpráva rozšířila do celého světa. Ve svých jednatřiceti letech se David Beckham chystal přestoupit z Realu Madrid do Los Angeles Galaxy, klubu z Major League Soccer.

Druhý den v pět odpoledne seděl Leiweke ve své pracovně naproti hale Staples Center a působil méně unaveně než většina mužů, kteří celý týden téměř nespali. „Teprve když dnes David hovořil s novináři na tiskové konferenci, došlo mi, že se nám to opravdu povedlo," řekl. „Dva roky jsme se v rámci ligy dohadovali, jestli je pravidlo o hráči s platovou výjimkou dobré či ne. *Dva roky*. Probírali jsme s Davidem všechno ohledně jeho vize i fotbalové akademie a říkali mu, že pokud by se někdy rozhodl přijít, bezpochyby se to podaří. A také se to podařilo. Museli jsme ustát všemožné zvěsti o zájmu ze strany jiných klubů a projít si peklem deseti dní při dojednávání smlouvy, ale když se tady pak dnes člověk posadil, otevřel noviny a uviděl pět stránek článků v *Los Angeles Times*..."

Pak se odmlčel. Zvedl oči. Usmál se. Venku na reklamním panelu haly Staples Centre se skvěl Beckham, jenž vkleče celý rozjásaný slavil vstřelení

branky, a nad tím hlásal nápis: DO AMERIKY PŘICHÁZÍ BECKHAM. Největší sportovní celebrita na světě se stěhovala do největšího města celebrit na světě a Galaxy za necelé dva dny prodali pět tisíc permanentek na novou sezónu. Půl dekády poté, co se Leiweke vydal na lov, se mu konečně podařilo kýženou kořist polapit.

Když se svět 11. ledna 2007 o Beckhamově kroku dozvěděl, jedinou zprávou, která vyvolala větší překvapení než přestup samotný, byla jeho téměř nepředstavitelná finanční hodnota. Nevloudila se do tiskového prohlášení klubu chyba? Byly prvotní informace agentury *Associated Press* i smršť zpravodajství ostatních sdělovacích prostředků správné? Skutečně podepsal Beckham s Galaxy pětiletou smlouvu na 250 miliónů dolarů? Opravdu bude muset fotbalový klub ze ztrátové ligy „vysolit“ *čtvrt miliardy dolaru!*

Odpověď zněla ne, ani zdaleka. Podle údajů, které několik měsíců nato zveřejnila hráčská unie MLS, dosahoval ve skutečnosti Beckhamův plat u Galaxy 32,5 miliónu dolarů za celou dobu trvání kontraktu — tedy rozhodně žádná almužna, ale určitě ne 250 miliónů dolarů a zároveň podstatně méně než platy mnoha amerických sportovních hvězd. V žádném případě nemohla Beckhamova mzda přivodit MLS bankrot. Podle pravidla o hráči s platovou výjimkou museli vlastníci MLS (kteří se o náklady na platy všech hráčů dělí) přispět celkově pouze 400 tisíci dolary ročně každému takovému hráči v lize, ať už jej sami v mužstvu měli či ne. Zbytek Beckhamovy mzdy hradila AEG. Výsledek: AEG přišel Beckhamův pětiletý kontrakt na 30,5 miliónu dolarů, majitele MLS jen na milióny dva. Phil Anschutz, jehož majetek se odhaduje na osm miliard dolarů, si tedy svou novou hvězdu rozhodně dovolit mohl.

V Beckhamově přestupu však zdaleka nešlo pouze o jeho plat. Díky ujednání, jež se svou povahou podobalo podmínkám hvězd hollywoodských akčních filmů, měl Beckham od Galaxy dostávat též procenta z prodeje dresů a tržeb za vstupenky a takové příjmy mohly na konci každé sezóny jeho plat v klubu více než zdvojnásobit. Odkud tedy mělo plynout zbylých 170 miliónů či více z Beckhamových údajných 250 miliónů? Z reklamních smluv. Beckhamovým sponzorům (například firmám Adidas, Pepsi, Motorola či výrobci parfémů Co ty) se totiž díky jeho přestupu na potenciálně lukrativní americký trh vyplatilo, aby do jeho osoby investovali ještě významněji. V tomto případě se tedy jednalo o Fullerův šikovný obchodní manévr - částka 250 miliónů dolarů představovala ideální scénář veškerých zisků za období pěti let, který vytvořili *sami Beckhamovi manažeři*.

Füller si totiž prosadil, aby Galaxy zmínku o oněch 250 miliónech vtělili do tiskového prohlášení oznamujícího Beckhamův přestup, a tato částka se znovu objevila v ne zcela nestranném hodinovém „dokumentu“ s názvem *David Beckham: Nové začátky*, který produkovala Fullerova firma 19 Entertainment a na stanici ESPN se vysílal před Beckhamovým debutem v dresu Galaxy proti Chelsea. Ona čtvrtmiliarda totiž vrhala příznivé světlo na Fullerovy vyjednávači schopnosti a navíc představovala stručnou, leč pádnou odpověď všem pochybovačům v Evropě, kteří se divili, proč chce Beckham přestoupit do druhořadé ligy typu MLS. A jelikož byl obsah Beckhamovy smlouvy přísně tajný, nezbylo sdělovacím prostředkům než údaj o 250 miliónech dolarů slepě reprodukovat, nebo se pustit do pátrání po faktech, což si ovšem žádalo čas, úsilí a styky.

Fakt, že média běžně operovala s frází *smlouva s Galaxy na 250 miliónů dolarů* — tato praxe započala v den, kdy Beckham smlouvu podepsal, a pokračovalo se v ní i v roce 2009 -, představovala z hlediska údajů vskutku prachmizernou žurnalistiku. Když se píše o smlouvách sportovců, postupuje se standardně tak, že se uvede délka kontraktu (v letech) a rovněž finanční částka, kterou daný klub sportovci zaplatí. Příjmy z reklamy se do těchto čísel nikdy nezapočítávají, hlavně proto, aby se předešlo zmatkům ohledně výše investice klubu. Kupříkladu v době Beckhamova přestupu podepsal v NBA basketbalista LeBron James čtyřletou smlouvu na šedesát miliónů dolarů s týmem Cleveland Cavaliers. Nikdy se přitom v médiích neuvádělo, že by hodnota Jamesova kontraktu u Cavaliers činila 210 miliónů dolarů, přestože košíkáři plynuly rovněž příjmy z reklamy ve výši 150 miliónů dolarů od značek jako Nike, Sprite nebo Glacéau. Mnozí novináři však v Beckhamově případě z nějakého důvodu spolkli onu sumu celou.

Fullerova čtvrtmiliardová mantra nakonec splnila svůj účel a většina veřejnosti vzala zasvé, že Beckhamův základní plat u Galaxy je osmkrát vyšší než ve skutečnosti. Leiweke Fullerovi slíbil, že žádné podrobnosti smlouvy neprozradí, byť prohlašoval, že jemu osobně na tom nesejde („Jde o obchod, který je výhodný pro všechny,“ říkával pouze), ovšem i MLS bylo sousloví „kontrakt na dvě stě padesát miliónů dolarů“ tak trochu trnem v oku. Nejenže to jeho vinou vypadalo, že liga Beckhama přeplácí, zároveň totiž vysílalo signál evropským fotbalovým hvězdám (a jejich agentům), že kluby MLS jsou nyní ochotné rozhozovat obrovské sumy peněz, byť tomu tak ve skutečnosti vůbec nebylo. Propast mezi dojmy a skutečností působila potíže v okamžiku, kdy Galaxy přiváděli na přestup cizince, kteří se domnívali, že je tento klub v MLS jakýmsi Manchesterem United, a rovněž mimo jiné vysvětlovala, proč americká liga na začátku sezóny 2009 stále postrádá hvězdný

lesk: z možných patnácti hráčů s platovou výjimkou jich v MLS momentálně působí pouze sedm.

Kromě toho, že se Fuller i Galaxy od počátku holedbali potenciální výší Beckhamových příjmů, obsahovala hráčova smlouva další dvě důležité klauzule, jejichž znění neproniklo na veřejnost ještě řadu následujících měsíců. Především získal Beckham opci koupit za pevně stanovenou cenu klub, který by rozšířil jejich počet v MLS, jakmile by v lize přestal působit — takovou možnost vlastníci ligy předtím ještě žádnému hráči nenabídli. „Museli na to přistoupit všichni naši partneři a tak se také stalo,“ vysvětloval Leiweke. „Sice jsme vedli pár zajímavých telefonátů s lidmi z vedení ligy, ale nakonec to schválili.“ Nabídnout Beckhamovi toto předkupní právo byl od MLS chytrý obchodní tah; umocnil totiž Beckhamovu touhu zvýšit kredit soutěže a navíc mohl učinit přítrž případné Beckhamově spolupráci s hráčskými odbory při dozajista problematickém vyjednávání o nové kolektivní smlouvě pro rok 2009. Pakliže by se totiž měl nejlivnější hráč v budoucnu stát majitelem klubu, soudilo se, že sotva bude požadovat větší množství ústupků ze strany vlastníků ligy.

Druhá nezveřejněná klauzule smlouvy působila jako pouhá formalita. Navzdory tomu, že Beckhamovi manažeři i Leiweke ujistňovali všechny o opaku, měl Beckham skutečně v kontraktu ustanovení o případném odchodu. Poslední dva roky jeho pětileté smlouvy s Galaxy byly nepovinné a Beckham s nimi mohl naložit dle libosti, což tedy znamenalo, že by po skončení sezóny 2009 mohl z klubu odejít jako volný hráč, pokud by vše z nějakých důvodů neklapalo tak, jak mělo.

Ovšem v opojných červencových dnech roku 2007, kdy si začínalo Ameriku podmaňovat beckhamovské kouzlo, si podobný scénář sotva dokázal někdo představit.

Nedlouho před příjezdem do Ameriky zhlédl Beckham dokumentární film *Jednou za život* z roku 2006, který líčil vzestup a pád klubu New York Cosmos a celé Severoamerické fotbalové ligy. Žasl nad scénami, kdy si hráči mužstva užívají na proslulé diskotéce Studio 54 i s Mickem Jaggerem nebo kdy fanoušci zaplní obří Giants Stadium... a také nad tím, jak liga pár let nato zkrachovala. „Je neuvěřitelné, jaké časy tehdy Cosmos a Pelé zažívali,“ prohlásil Beckham. „Ale ligaje podle mého dneska daleko stabilnější než tehdy, kdy se obrovské finanční prostředky vynakládaly jenom na jediné mužstvo.“

Pakliže byste se kteréhokoli činovníka MLS zeptali, proč by měl být experiment Beckham úspěšnější než v dobách Pelého, odpovědí by bylo slůvko

infrastruktura. „Tehdy jsme ještě nedisponovali infrastrukturou, která by takovému příležitosti dokázala využít," objašňoval Leiweke. „Pelé dokázal zakrýt absenci skutečně hlubokých kořenů, kterých je pro úspěch třeba. V tom spočívala jeho velikost, jenže jakmile skončil, každému bylo jasné, že je po všem." Na rozdíl od NASL disponuje MLS, jež se hraje již dvanáctým rokem, sedmičkou klubů (a další přibývají) hrajících na vlastním fotbalovém stadionu, smlouvami se čtyřmi celoplošnými televizními stanicemi, zemí se dvaadvaceti milióny Hispánců (z nichž mnozí kopanou zbožňují), základnou konkurenceschopných domácích hráčů (pro reprezentaci, která se již pětkrát za sebou probojovala na mistrovství světa) a rovněž centrálně řízeným obchodním modelem, který chrání týmy před bankrotem způsobeným přílišným utrácením v důsledku vzájemného soupeření o volné hráče.

Tento „fotbalový socialismus", kolektivně plánované hospodaření, jež v lize panovalo, však měl i svůj negativní aspekt. K vlastníkům MLS sice patřili miliardáři jako Robert Kraft, Philip Anschutz, rodina Huntových, Stan Kroenke, Jorge Vergara nebo Dietrich Mateschitz, ovšem platový strop ve výši 2,1 miliónu dolarů na mužstvo neumožňoval klubům MLS usilovat o špičkové hráče na světovém trhu. (Kupříkladu rozpočet na platy fotbalistů v londýnské Chelsea se odhadoval na 200 miliónů dolarů.) MLS byla nadále prodělečná a televizní sledovanost stagnovala (například čtvrtěční večerní ligový fotbal sledovalo na stanici ESPN2 pouhých 0,2 procenta diváků), ovšem během let 2004-2007 do soutěže přistoupilo sedm nových vlastnických skupin a do roku 2011 se plánovalo rozšíření ligy ze třinácti klubů na osmnáct. „Když roku devatenáct set devadesát šest liga začínala, nepřicházel by Beckhambův příchod v úvahu," prohlásil ředitel MLS Don Garber, „jelikož tu nebylo patřičné zázemí, patřičné televizní smlouvy a patřičně sponzorované kluby. To vše už teď ale máme, a tak dobře víme, jak postupovat." Dokonce i Pelé to viděl optimisticky. „Dneska je tu vše organizovanější," řekl. „Liga stojí na pevných nohou, ale aby si tento sport získával stále větší oblibu, potřebuje další velká jména v ostatních městech."

Odvěkým úkolem kopané v USA bylo přetavit široký zájem o provozování této hry - roku 2007 disponovaly Spojené státy bezmála osmnácti milióny registrovaných hráčů - v touhu sledovat fotbal coby televizní sport. Tato rovnice se však začínala měnit. Mistrovství světa už nyní v americkém sportovním kalendáři patřilo k významným událostem, které se mohly chlubit fotografiemi na titulních stránkách časopisů i slušnou sledovaností v televizi, a letní exhibiční klání za účasti špičkových evropských klubů dokázala naplnit obří stadiony pro americký fotbal. Mexická reprezentace dokonce odehrála větší počet svých zápasů na americké půdě než v Mexiku, aby se lépe využilo

vyšších cen vstupenek (a značné poptávky) severně od jeho hranic. Dle slov některých funkcionářů MLS se změnilы základní podmínky a cílem nyní bylo s využitím Beckhama (i dalších hráčů) tyto fanoušky fotbalu přesvědčit, že MLS není podřadný produkt.

„Tato soutěž už zapustila pevné kořeny," prohlašoval náměstek šéfa MLS Ivan Gazidis. „Od Davida Beckhama očekáváme něco trochu jiného, totiž že nám pomůže oslovit ty, kteří jsou sice fanoušky kopané, ale zatím nefandí Major League Soccer. To je pro nás jakožto ligu největší úkol. Fotbalové publikum tu existuje: stačí se podívat na sledovanost mistrovství světa nebo na množství lidí, kteří přijdou na mexickou reprezentaci, FC Barcelonu nebo Real Madrid. A my potřebujeme, aby se tito lidé ztotožnili i s Major League Soccer, což je dlouhodobější proces. Právě v tom nám může pomoci David Beckham, a dramaticky tak fotbal v této zemi ovlivnit."

Od okamžiku, kdy Beckham podepsal přestupní lístky, se MLS dostala pod souvislou palbu kritiky ze strany nazlobených britských médií s poukazem, že Beckham nebude v náležitě formě pro zápasy národního mužstva, pokud se bude zahazovat v lize přirovnávané například k „domovu důchodců" (*The Guardian*) nebo označované za „mikymausovskou soutěž" (*The Independent*). Projevy nevole ještě zesílily v okamžiku, kdy britská média, jež se do Los Angeles sjela na Beckhamův debut proti Chelsea, na vlastní oči sledovala exhibiční utkání, ve kterém Galaxy utrhli ostudnou porážku 0:3 od mexického klubu Tigres. **BECKHAM: PŘESTOUPIL JSEM DO HOSPODSKÉHO TÝMU**, hlásal titul jedného bulvárního listu. Nesmysl, namítal šéf Galaxy Lalas. „Šťve mě to tolik, že mám sto chutí prorazit pěstí zeď anebo televizi, ve které dávají Bennyho Hilla," utrousil Lalas. „Podobnou ignoranci přizívuje arogance, která je pro ně příznačná." Ano, nejistota Angličanů způsobená vzestupem globálního fotbalového vlivu Spojených států dostoupala nebyvalého vrcholu hlavně proto, že během posledních dvou let skupili Američané tři týmy Premier League (Manchester United, Liverpool a Aston Villu). Ovšem přestože se MLS nemohla kvalitou v žádném případě rovnat špičkovým klubům ze Španělska či Anglie, díky mladým Američanům jako Landon Donovan v Galaxy nebo Jozy Altidore v New Yorku a úrodě hvězd přicházejících ze zahraničí (kromě Beckhama jimi byli Juan Pablo Angel v New Yorku a Cuauhtémoc Blanco v Chicagu) nebyla úroveň hry ani zdaleka tak špatná, jak si možná myslela většina britských komentátorů.

Za svou osobu Beckham prohlašoval, že díky méně nabitému hracímu kalendáři v MLS bude čerstvý pro mezinárodní klání. Pakliže jej tížily nějaké pochybnosti, nehovořil o nich nahlas. „Většina přátel mi říká, že nejdůležitější je, abych byl spokojený já," řekl. „Někteří z nich si myslí, že bych měl ještě

hrát v Evropě, protože vědí, že minimálně ještě tři roky dokážu kopat na té nejvyšší úrovni. Titíž lidé si ale zároveň myslí, že jsem udělal dobře, jelikož ze mě vyzařuje spokojenost. Jednou jsem se zkrátka rozhodl a ničeho nelituju."

Půlroční očekávání se nyní měla projevit obrovským zájmem o lístky na Beckhamův mohutně propagovaný premiérový víkend 21.-22. července 2007. Utkání proti Chelsea sice mohlo tradičním fotbalovým fanouškům připadat jako bezvýznamný přátelák, ovšem pro úspěch experimentu Beckham mělo jen máloco tak zásadní význam. Naskýtala se mu totiž jediná šance zanechat klíčový první dojem a vzhledem k výši vynaložených financí bylo nezbytné, aby byl tento dojem pozitivní. Množství televizních diváků zvědavých na Beckhama mělo koneckonců nastavit látku budoucímu zájmu i sazbám za reklamní čas na ESPN. Bylo jasné, že díky přítomnosti řady celebrit a sportovních hvězd i díky celonárodní propagaci už beckhamovské kouzlo nebude nikdy působivější.

Beckham měl jediný úkol: hrát. Jenže v tom právě spočívala potíž. Beckham sice věděl, jak je pro něj důležité, aby se onu sobotu objevil na trávníku, zároveň však také věděl, že má levý kotník zraněný mnohem vážněji, než všichni ostatní tuší.

AMERIKA HLEDÁ SUPERSTAR

„Člověk až žasne, co se to v tom sportu děje. Nejlepší pálkař v basebalu si zahrává se steroidy. Rozhodčí v NBA manipuluje utkání, v NFL se pořádají psí zápasy, lídra Tour de France vyhodí jeho stáj. Ještě jeden skandál a Američani se snad začnou dívat na fotbal.“

- Jay Leno ve svém pořadu *The Tonight Show*, červenec 2007

„Není pochyb o tom, že jsou v současnosti párem číslo jedna, a právě od nás se o manželech Beckhamových dozvíte všechno důležité!“

- Mary Hartová v pořadu *Entertainment Tonight*, 23. července 2007

Alexi Lalas se potřeboval něčeho napít. Nebo si vzít den volna. Anebo se přinejmenším pořádně vyspat. Povolil si tyrkysovou kravatu a s rukama v kapsách se opřel o zeď před luxusní lóží stadiónu Dicks Sporting Goods Park v coloradském Commerce City, předměstí Denveru. Bylo 19. července, dva dny před Beckhamovým plánovaným debutem proti Chelsea, a Lalas právě během poločasové přestávky Utkání hvězd MLS deset minut odpovídal na palbu novinářských otázek ohledně případného katastrofického scénáře: Co kdyby David Beckham k nejpropagovanějšímu utkání v dějinách MLS, mimořádné televizní události ušité přímo jemu na míru, nemohl nastoupit?

Lalasův šéf Tim Leiweke mu neustále volal a přeptával se na nejnovější stav Beckhamova zraněného levého kotníku. I koordináčnický producent stanice ESPN žhvil mobil a kladl mu tutéž otázku. A kdo ví, kolik se ještě v následujících čtyřiceti osmi hodinách ozve žurnalistů a sponzorů Galaxy? „Cítíme tlak ze všech stran,“ řekl Lalas. „Nemůžeme ho však nutit, aby nastoupil.“

Jedna z nejpěchlivěji chystaných prezentací v dějinách sportu se začínala hroutit. Beckham si levý kotník podvrtl před šesti týdny, přesněji 6. června při kvalifikačním zápase anglické reprezentace o postup na Euro 2008 proti Estonsku. Za obvyklých okolností by Beckham několik týdnů nehrál a nechal kotník uzdravit, jenže Reálu Madrid zbývala už pouze dvě utkání v honbě za španělským ligovým titulem a Beckham nechtěl svou nejsvětější hodinku v La Lize zmeškat. Čtyři dny nato tedy v dresu Realu nastoupil, zranění si

ještě zhoršil a před vyvrcholením sezóny, zápasem, který klub musel za každou cenu vyhrát, si do kotníku nechal vpíchnout tři kortizonové injekce, což byl riskantní krok, který sice otupuje bolest, ale může oslabit klouby a způsobit strukturální poškození.

Beckham léky proti bolestem ze zásady neužíval, jelikož jsou podle něj nepřírodní a potenciálně nebezpečné. Nyní však nastaly výjimečné okolnosti. „Udělal bych skoro cokoli, jenom abych v tom utkání mohl nastoupit,“ prohlásil Beckham. „Zdraví to neprospívало a z dlouhodobého hlediska to asi nebylo nejvhodnější, ale prostě jsem to udělal a nakonec jsem za to rád, protože jsem v tom zápase odehrál šedesát pět minut a podařilo se nám získat titul. Prostě jsem se v tu chvíli tak rozhodl, ovšem v posledních týdnech se mi to trochu vrací.“ Beckham si v onom posledním utkání podle vlastních slov „poškodil vazy“ a kotník tak neměl právě „v nejlepším stavu“.

Těžko jej mohl někdo kritizovat, že si nechal injekce vpíchnout - vždyť sportovce, kteří ve velkých zápasech nastupují i navzdory bolesti, neustále velebíme —, ovšem ani Beckham, ani Galaxy se s důsledky nepopasovali nejlépe. Lalas zpětně litoval, že Galaxy za Beckhamem nevyslali doktora, který by mu začal kotník léčit už v době jeho dovolené v jižní Francii. A Beckham uvedl, že první skutečné léčby se mu kromě zhruba týdenní rehabilitace během pobytu ve Francii dostalo teprve po příletu do Los Angeles. Proč Beckham nepodnikl všechno pro to, aby si kotník vyléčil během dovolené, zůstalo záhadou; možná závažnost zranění podcenil. Oboustranná nečinnost však byla počátkem znepokojivého modelu v Beckhamově vztahu s Galaxy. Beckham a jeho poradci nesdělovali klubu důležité informace a klub se zase tolik bál, aby si nerozžněval muže, jemuž platil milióny dolarů (třeba tím, že by Beckhamovi přerušil dovolenou), že na vlastní zájmy nedbal.

Přestože Lalas letěl do Denveru soukromým letounem AEG spolu s Beckhamem, jejich prohlášení pro média o Beckhamově zranění se toho dne až komicky lišila. Když dostal Beckham během poločasového programu na stanici ESPN2 dotaz, jak to s ním pro blížící se zápas proti Chelsea vypadá, zchladil se zachmuřenou tváří veškerá očekávání: „V tuhle chvíli to moc nevidím, že bych nastoupil, protože tam mám pořád otok.“ Několik minut nato už však Lalas prezentoval novinářům v tiskové lóži mnohem růžovější (čti: příkrášlený) obrázek: „Stále očekáváme, že nastoupí. Kolik toho odehraje, ovšem nevíme.“

Jakmile Beckham otevřel ústa, šly nejspíš na vedení televize v connecticutském Bristolu mdloby. Žádné jiné společnosti nezáleželo na Beckhamově úvodním vystoupení víc než právě ESPN, která humbuk kolem souboje s Chelsea rozdmýchala investicí do nejnákladnější reklamní kampaně v dě-

jinách tohoto kanálu. Televizní spot, jenž se natáčel ještě v Madridu, zobrazoval za zvuků písně *Hello, Goodbye* od Beatles plačící španělské fanoušky, kteří se s Beckhamem loučí, a nadšené americké příznivce, kteří jeho příchod pro změnu oslavují. Tato upoutávka běžela na kanálech ESPN dva týdny téměř nonstop coby náležitá předehra přenosu, který stanice označovala za „nejrozsáhlejší program, jenž se kdy kvůli jednomu fotbalovému utkání na území USA vysílal“. Na programu bylo: speciální půlhodinové vydání pořadu *SportsCenter* věnované Beckhamovi, hodinový dokument s názvem *David Beckham: Nové začátky*, půlhodinový program před začátkem utkání a konečně přenos samotného zápasu, který snímalo hned devatenáct kamer, mimo jiné i kamera nad hřištěm, speciální Beckhamova kamera či kamera zaměřená na celebrity. Kanál, jehož komentátoři z pořadu *SportsCenter* se celá léta kopané nemilosrdně vysmívali, tak paradoxně propagoval fotbalový zápas - navíc zcela bezvýznamný - coby podívanou, kterou si nikdo nesmí nechat ujít.

ESPN však za investici do Beckhama chtěla cosi důležitějšího na oplátku: sledovanost, jež by výrazně převýšila zanedbatelné počty diváků, které k obrazovce lákal pravidelný čtvrtetní fotbalový program z MLS na ESPN2. Vůbec poprvé roku 2007 ESPN v rámci nové osmileté smlouvy v hodnotě šedesáti čtyř milionů dolarů platila MLS za přenosová práva. (V předchozích letech naopak MLS platila za to, aby ESPN zápasy vysílala, a takovéto kupování vysílacího času nebylo pro kanál podnětem k tomu, aby utrácel za propagaci.) John Skipper, nový zástupce programového ředitele ESPN, byl však fanouškem fotbalu a jeho plán zakoupit za sto milionů dolarů vysílací práva na Mistrovství světa 2010 a 2014 doprovázel závazek vůči FIFA, že ESPN bude podporovat i MLS.

Ovšem ani pravidelné čtvrtetní přenosy, ani reklamní vliv ESPN sledovanost MLS nezvýšily. Průměrná sledovanost 14 zápasů z MLS vysílaných roku 2007 před Beckhamovým příchodem do Galaxy na kanálu ESPN2, jež činila 0,2 procenta (202 tisíc domácností), přesně odpovídala množství diváků z předešlého roku (0,2/200 tisíc), kdy si MLS ještě vysílací čas přenosů kupovala. „Kdyby mi někdo před sezónou řekl, že budeme před Beckhamovým příchodem na dvou desetínách procenta, pak bych odpověděl, že by to pro mě bylo zklamání,“ řekl časopisu *Sports Business Journal* koordináční šéfproducent ESPN Tim Scanlan. „Tak nízkou sledovanost jsme vážně nečekali.“

Jiný zaměstnanec ESPN viděl vše ještě pesimističtěji. „Jak dlouho ještě můžeme se sledovaností 0,2 procenta u vysílání MLS vydržet?“ položil otázku. „Při sledovanosti dvě desetiny nelze očekávat, že takový přenos bude v hlavním vysílacím čase trhat rekordy. Budeme se muset spokojit s málem. Tři desetiny procenta by pro nás byla výhra. Aspoň bychom ukázali nárůst.“

Napřesrok už to bude muset být čtyři nebo pět desetin, takže hodláme příští rok lákat na Beckhama... Ale stejně to moc nevidím."

Měl vůbec Beckham uvažovat o tom, že by proti Chelsea nastoupil? Samozřejmě že ne. Ještě se ani neuzdravil natolik, aby s Galaxy trénoval. Pokud by totiž hrál, riskoval by zhoršení stavu a navíc měl v MLS koneckonců setrvat pět let. Beckham si však stejně jako všichni ostatní uvědomoval, že rozruch kolem jeho osoby už v USA nikdy nedosáhne takové intenzity, že ESPN potřebuje vysokou sledovanost a že je životně důležité i pro jeho zájmy, aby takovou sledovanost ESPN skutečně zaznamenala. Věděl to i Lalas, a proto se mu toho večera v Coloradu nemihl tváří ani náznak úsměvu, když kdosi prohlásil, že šéfové ESPN „zřejmě musejí být zralí na mašli". „Ve sportu není nikdy nic jistého," opáčil Lalas unaveně. „Lepší odpověď bohužel nemám, ale uděláme, co je v našich silách, aby nastoupit mohl. Všichni žijeme v Hollywoodu, takže víme, jak vypadá scénář. Někdy je potřeba se od scénáře odchýlit a dostat z něj, co se dá. A my se z něj v sobotu budeme snažit dostat, co se dá, ať už s Beckhamem, nebo bez něj."

Pak Lalas chodbou odešel a cosi si pro sebe mumlal. Náhle působil nesmírně osamělým dojmem.

„Sakra práce."

Jak vypadá scénář, věděla i Fullerova firma 19 Entertainment. David Beckham byla koneckonců pozlacená mezinárodní *značka* a jako každá jiná elitní značka, prohlašoval Fuller, potřebuje dlouhodobou vizi, pečlivě vypracovanou mediální strategii a k tomu vojenskou preciznost, pokud jde o prezentaci Beckhamových slov, obrazů a pověstí. Tyto úkoly byly příliš náročné, než aby je Fuller zvládl sám, a tak pro Beckhama najal menší armádu poradců. Byli mezi nimi tři PR manažeři, jeden v Londýně, dva v Los Angeles, dále agent z CAA, osobní asistent, obchodní poradce, zástupce, který se staral o veřejná vystoupení, a osobní manažer a fotbalový poradce v jedné osobě.

Tímto posledním člověkem — a rovněž jednoznačně nejpozoruhodnějším z celé skupiny - byl shodou okolností Beckhamův nejlepší kamarád. Zatímco Fuller stál jako velký šéf v pozadí Beckhamovy kariéry, Beckhamovým stálým parťákem se stal Terry Byrne („se kterým kamarádím už patnáct let," svěřil se Beckham), Brit s upřímnou tváří, který se nápadně podobá komiku Ricky-mu Gervaisovi. Tento někdejší londýnský taxikář a později i masér a kustod v Chelsea a anglické reprezentaci si Beckhamův nehynoucí vděk vysloužil tím, že ho podržel v nejhorší den jeho kariéry. Právě Byrne totiž Beckhama doprovodil do šaten poté, co byl v osmifinále Mistrovství světa 1998 vylou-

čen při porážce anglického národního týmu od Argentiny. A stejně tak to byl Byrne, kdo při Beckhamovi stál, když z něj britský bulvární tisk udělal obětího beránka, jenž musel čelit výhrůžkám smrti. Roku 2003 si Beckham Byrna (kmotra svých dětí) najal coby osobního manažera a od té doby Byrne povýšil na fotbalistovu pravou ruku. A když se nyní stal důležitým zaměstnancem u 19 Entertainment, pak ti, kdo by jej podceňovali, by tak činili na vlastní nebezpečí. „Je to Davidův nejlepší kamarád a má na něj dobrý vliv,“ nechal se slyšet Tim Leiweke. „Pokud by nám Terry Byrne nedůvěřoval, nikdy bychom tohle vše nedokázali. *Nikdy.*“

Jak Leiweke i všichni ostatní v Galaxy přiznávali, pokud chtěl člověk s Beckhamem něco důležitého projednat, musel se obrátit na Byrna. Přesto se kolem Beckhama nejlepšího přítele, jenž pro Beckhama a 19 Entertainment začal pracovat po dvou letech, které strávil coby sportovní ředitel v tehdy druholigovém anglickém fotbalovém klubu Watford, vznášely otázky. Dokáže Byrne rozptýlit nevyhnutelnou Beckhamovu frustraci z toho, že hraje s méně kvalitními spoluhráči? Jak silný vliv se bude Byrne v zákulisí Galaxy snažit vyvíjet na fotbalové záležitosti? A jak velké pravomoci mu Leiweke svěří?

Pokud totiž měli muži a ženy v 19 Entertainment v souvislosti s Beckhamem nějaké společné téma, tak úpornou snahu mít naprosto vše pod kontrolou. Byli to hlídači značky Beckham, kteří záhy zjistili, že mohou vznášet detailní (a někdy až nestydatě donebevolající) nároky na jakoukoli skupinu — vedení klubu, sponzory, sdělovací prostředky —, která si pro sebe toužila uzmotout kousek Beckhama kouzla. A jestli některé z těchto nároků odporovaly etice daných organizací, nebyla to starost lidí z 19. Navíc bylo pozoruhodné, jak často se tyto skupiny zřikaly hlavního slova, byt normálně by je něco takového nenapadlo ani ve snu, a klaněly se hvězdné moci Davida Beckhama - který zpravidla o ultimátech stanovovaných jeho jménem nic netušil. Beckhamovi poradci si moc dobře uvědomovali, že v nejvyšších sférách slávy dostávají zpravidla manažeři vyhazov za to, že se starají málo, nikoli za to, že chtějí vše řídit až příliš.

Radu měsíců směřovala celá reklamní strategie 19 Entertainment k Beckhamově velkolepému zahajovacímu týdnu v Los Angeles, korunovanému večírkem pořádaným Tomem Cruisem a zápasem proti Chelsea. Základními pilíři této strategie byl onen článek ve *Sports Illustrated*, který předvedl Beckhama coby sportovce, propagační kampaň na ESPN, natočení hodinového dokumentu, který měla stanice vysílat před utkáním s Chelsea, a reklamní kampaň nazvaná *fútbol vs. fotbal* firmy Adidas, Beckhamova celoživotního dodavatele kopaček a výstroje, ve které Beckham a hráč amerického fotbalu Reggie Bush střídavě jeden druhého učí, jak správně hrát svůj sport.

Fuller původně neplánoval, že by Beckham vystupoval v pořadech o celebritách, jelikož se bál, že by se tím oslabil obraz Beckhama coby sportovce. Tato strategie se však změnila v okamžiku, kdy časopis *W*, měsíčník o módě tištěný na lesklém papíru, oslovil 19 Entertainment s nápadem otisknout provokativní fotografickou sérii, v níž by figuroval David i s Victorií a která by vyšla v době jejich příchodu do USA. Victoria už nepředstavovala takový tahák jako dřív a redakce hodlala tento záměr uskutečnit pouze v případě, pokud by se ke snímkům nechal od manželky přemluvit i on. Jelikož se jí to podařilo, proběhlo ve Španělsku fotografování, jehož výsledky byly překvapivé: šlo o peprnou sérii snímků, na kterých Beckhamovi mimo jiné dovádějí jen ve spodním prádle v posteli, Victoria leží s roztaženými nohama na kapotě auta před Davidem svlečeným do půl těla a několik dalších fotografií, jež měly za cíl evokovat blaženost před pohlavním stykem i po něm. Někdo je označil za laciné, jiný za sexy, ovšem snad každý, kdo je v časopise viděl, na ně nějak reagoval a o to přesně šlo.

Vždy když v 19 Entertainment plánovali reklamní strategii, chtěli Beckhamovi manažeři bez výjimky rozhodovat téměř o všem. Měli poslední slovo i při schvalování fotografií a textu pro článek v časopisu *W*, stejně tak jako v případě obsahu kampaně Adidasu s Reggieem Bushem. Pokud šlo o ESPN, přinutil Fuller tohoto amerického televizního giganta k tomu, aby se vzdal hlavního slova nad podobou propagační kampaně s názvem *Hello, Goodbye* i dokumentu *David Beckham: Nové začátky*. ESPN dokonce vyplatila společnosti 19 Entertainment šestimístnou sumu za to, aby tento pořad, v němž manželé vystupovali, sama natočila. Platit osobám, o nichž se pojednává, je možná běžnou praxí v pokleslém britském bulváru, ovšem v téměř všech oblastech americké žurnalistiky to stále bylo jakési etické tabu. ESPN však tuto hranici překročila už roku 2006, když jistě produkční společnosti údajně zaplatila čtyři a půl miliónu dolarů (přičemž celý milión prý putoval na konto Barryho Bondse) za to, aby natočila pořad dokumentující Bondsův hon za rekordním počtem homerunů, jímž v baseballu stanovil nejlepší výkon všech dob. A objednávka na *Nové začátky* u 19 Entertainment byla jen dalším příkladem žurnalistiky, kde se za materiály subjektům platí. ESPN navíc diváky nikdy výslovně neupozornila, že tento pořad není žádný dokument, ale spíše hodinová informativní reklama, kterou stvořili Beckhamovi manažeři.

ESPN postupem času zjišťovala, že Simon Fuller je sice Brit, avšak vyjednává nekompromisně po americku. „Pro ně je všechno otázka peněz,“ postěžoval si jistý frustrovaný zaměstnanec ESPN. „Každíčkou součást té mediální kampaně na ESPN vlastní 19 Entertainment a ESPN jim musí platit za to, aby ji mohla znovu pouštět. V tom hodinovém pořadu rozhodovali úplně

o všem. Dokonce si sami vybrali i reportéra, který kladl otázky. Nakonec změnili název pořadu na *Nové začátky*, přestože jsme už rozeslali inzeráty a fotky s jiným názvem. A už vůbec nechápu, že jsme jim platili, i když jsme nakonec Beckhama ani neměli v našem časopisu."

To proto, že se Fuller rozhodl raději Beckhama prezentovat ve *Sports Illustrated*, který se mohl chlubit delší tradicí i vyšším nákladem (3,1 miliónu výtisků) než čtrnáctideník ESPN (2 milióny). Pak se ale 19 Entertainment dopustila zásadní chyby. Předložila *SI* seznam požadavků - včetně souhlasu s tím, že konečné slovo ohledně podoby textu i snímků bude mít právě ona -, který měl časopis písemně odsouhlasit, a teprve poté hodlala zorganizovat rozhovor s Beckhamem i focení. Taková strategie mohla fungovat v případě sportovních magazínů v Evropě nebo i amerických časopisů o celebritách (kupříkladu Angelina Jolieová ji proměnila doslova v umělecký žánr), tentokrát už to však Fuller přehnal. Z časopisu odpověděli, že coby sdělovací prostředek neuzavírají psané smlouvy se subjekty svých článků, a dodali, že snímky pořízené během fotografování užijí v takové podobě, v jaké uznají za vhodné. (Časopis ustoupil pouze v jediném: 19 Entertainment měla právo odsouhlasit či zamítnout postoupení fotografií třetí straně, což byla u špičkových celebrit běžná praxe, a zamezit tak tomu, aby snímky s Beckhamem koupil a otiskl třeba pornočasopis nebo měsíčník popíračů holokaustu.)

Tato výměna názorů se *Sports Illustrated* byla velice poučná, neboť naznačila, že Fuller a jeho firma úplně nerozumějí americké mediální elitě (onen seznam požadavků považovaly některé kruhy v *SI* za urážku) a že Beckhamovo postavení v USA přecenili. Sdělení ze strany *SI* bylo prosté: berte nebo nechte ležet. V 19 Entertainment se rozhodli pro první možnost. Zástupce Beckhamovy strany přiznal, že ještě nikdy se tato společnost kvůli článku ve významném časopise nezřekla tolika rozhodovacích pravomocí jako v případě *Sports Illustrated*. Nejenže *SI* odmítl Beckhamovi (tak jako komukoli jinému) zaručit místo na titulní stránce, svým nekompromisním postojem si časopis dokonce u 19 Entertainment vydobyl takový respekt, že se Beckhamův vrchní PR manažer Simon Oliveira ani nepokoušel asistovat u mého rozhovoru s Beckhamem v Madridu. (Pokud se tak v jiných případech stane, zdvořile říkám, že *SI* souhlasil s rozhovorem mezi čtyřma očima, nikoli mezi šesti.)

V 19 Entertainment byli nakonec s tím, co *Sports Illustrated* otiskl, nasmírně spokojeni - fotografie, objektivní článek a v neposlední řadě i Beckhamův snímek na obálce. (K tomu bezpochyby přispěla i skutečnost, že Barrymu Bondsovi se ten týden nepodařilo překonat rekord v počtu homerunů, jinak by se na titulní stránce s největší pravděpodobností objevil on.) Oliveira dokonce navrhl, že by se Beckham moc rád zúčastnil večírku, který by *SI*

uspořádal na jeho počest 18. srpna po zápase Galaxy na hřišti New Yorku Red Bulls. Podobné večírky na účet časopisů byly sice mezi celebritami běžnou věcí — Beckhamovi se například zúčastnili party pořádané magazínem *Allure* na oslavu toho, že se na jeho obálce v srpnu 2008 objevila Victoria —, nebylo však zcela zřejmé, jak takový návrh interpretovat: zda jako výrazný projev úcty ze strany 19 Entertainment (*David Beckham chce být spojován s vaší značkou!*), anebo jako donebevolající neomalenost (*David Beckham chce, aby se utratili tisíce dolarů za party oslavující Davida Beckhama!*). Titulní stránky se Beckham dočkal, večírku však nikoli.

Nepočítáme-li zmatky způsobené zamítnutým seznamem požadavků ze strany 19 Entertainment, Beckham se při tvorbě článku pro *SI* choval navýsost profesionálně a sympaticky. Na rozhovor a focení v madridském studiu dorazil 24. května 2007 s půlhodinovým předstihem. Navzdory úpornému kašli, důsledku nachlazení, jež ho trápilo, byl během celého bezmála šedesátiminutového interview hovorný a upřímný a na konci fotografování, které rovněž trvalo hodinu, osobně každému z šesti asistentů poděkoval, a to ne pouze jednou, nýbrž hned dvakrát. („Něco takového jsem ještě nezažil," prohlásil jeden z nich.) Zkrátka pravý opak manýru kdejaké primadony.

Pokud existovaly pochybnosti o tom, jak přísně 19 Entertainment hlídá Beckhamovu image, potvrdily se v okamžiku, kdy mi Oliveira několik hodin před zveřejněním titulní stránky *SI*s Beckhamem volal. Hluboce jej totiž znepokojilo, že jeden fotbalistův snímek z madridského focení jakýmsi způsobem pronikl na Beckhamovy neoficiální fanouškovské stránky. Ze by ji z časopisu kdosi vynesl? A nejhorší ze všeho je to, dodal Oliveira, že ta konkrétní fotografie — na které rozesmátý Beckham v novém dresu Galaxy žongluje s míčem — je otřesná. Beckham totiž nesnášel snímky, na kterých se usmívá, jelikož mu na nich byl vidět nedokonalý chrup. „Je to hrůza," cílil se Oliveira. „To se Davidovi nebude ani trochu líbit."

„Není to hrůza," odušil jsem. „Sice se mi nelíbí tolik jako ta fotka na obálce," — na které Beckham předváděl oblíbený ocelově modrý pohled —, „ale hrůza to taky není."

Po kratším pátrání se ukázalo, že jeden z producentů na webu SI.com, který si neuvědomil, že snímky nesmí nikdo vidět, dokud nevyjdou v časopise, zařadil fotografii z Madridu na konec internetové fotogalerie, ve které se nacházely desítky Beckhamových snímků z předešlých let. Fotka na webu *SI* nefigurovala nikde v popředí, natož na titulní stránce, přesto jej Beckhamův internetový fanklub objevil a vystavil, a tak měl nyní Oliveira obavy, aby tento „hrozný" snímek nevešel ve známost po celém světě coby profilový. Nakonec se tak nestalo. Za chybu jsem se mu omluvil a PR oddělení v *SI* zve-

řejnilo obálku časopisu o několik hodin dříve, díky čemuž se Beckhamovým globálním profilovým snímkem stal ten, na kterém upírá na čtenáře ocelově modrý pohled zpod nápisu *Sports Illustrated*. Krizi se podařilo zažehnat, ovšem Oliveirův ostříží zrak, jímž na vše dozíral, svědčil o mnohém.

Občas i člověk chápal, proč se 19 Entertainment chová tak obezřetně a snaží se ovlivňovat, jak se o Beckhamovi píše v médiích. Především britský bulvární tisk přinášel o Davidovi a Victoru Beckhamových snůšku polopравd, drbů bez jakéhokoli zdroje i nestydatých lží - a to jak v rubrice sportovní, tak společenské. Fuller i ostatní Beckhamovi poradci z 19 Entertainment byli na jedovatou šíravost britské sedmé velmoci zvyklí. „Působím v zábavní branži,“ prohlásil Fuller. „Proto dobře znám přednosti sdělovacích prostředků, ale i jejich destruktivní, negativní stránku.“ Ačkoli novináři a komentátoři v USA se obecně chovali přátelštěji, existovaly výjimky, zejména pak list *Los Angeles Times*. Přední sportovní novinář Bill Plaschke například v den Beckhamovy prezentace napsal: „Galaxy vyhráli tři zápasy z dvanácti, po mém soudu je nepozvedne, jenom finančně vysaje.“ Jiný novinář z *L.A. Times*, T. J. Simers, pro změnu začal svůj článek větou: „Ten chlap už je spíš k smíchu, a pokud by člověk chtěl, daly by se snášet argumenty pro tvrzení, že je Beckham zloděj - okrádá o milióny Anschutzovo impérium.“ A občas nechyběly ani bizarní otázky, které Beckhama při rozhovorech, jež měly být navenek o sportu, pokaždé zaskočily. Většinu z nich kupodivu pokládali španělsky hovořící novináři. *Věříte v nějakou vyšší bytost? ... Jaký druh taco máte nejradši?... Slyšel jsem, že hodláte adoptovat mexicko-americkou holčičku.*

Kdykoli David hovořil se zástupci médií, mohl nějakým nešikovným vyjádřením poškodit značku Beckham. Banálnost Beckhamovy tiskové konference tak někdy byla až zdrcující i na poměry světa sportu. Většina špičkových sportovců prošla jakýms takýms mediální školením, ale pokud člověk zažil na vlastní kůži povícero Beckhamových veřejných vystoupení, nemohl se zbavit pocitu, že 19 Entertainment si vyřčené hlídá za pomoci jasně daného okruhu přísně neutrálních témat. Beckham vždy hovořil téměř s vážností proroka, načež se zpravidla odměřeně pousmál - podobně se při svých projevech usmíval třeba prezidentský kandidát John McCain. K nejoblíbenějším Beckhamovým tématům patřila tato:

Americké vlastenectví. Beckham si uvědomoval, že apelem na fangličkářství Američanů nemůže udělat chybu. Dokonce i otázku, která s tímto tématem nijak nesouvisela, dokázal podobným směrem obrátit. Když se ho 19. července při utkání hvězd na ESPN2 zeptali, co by chtěl s rodinou dělat v Americe společně, odpověděl Beckham: „Spoustu věcí. Amerika

je obrovská země, která si potrpí na vlastenectví, a proto je mi velkou ctí, že tady můžu být a v téhle zemi působit. Pocházím z Anglie, kde jsou lidé vlastenecky hrdí na své sporty, a v Americe je popravdě řečeno vlastenecky hrdý celý národ, celá země, a to nejenom na sport, ale na zemi jako takovou. A právě tohle se mi na místním životě tolik líbí." *Úsměv.*

Proslov na téma „nejsem hlupák“ a vyšší úroveň. Beckham dobře věděl, jak vedení ligy NASL v sedmdesátých letech předpovídalo, že kopaná zastíní americký fotbal, a tak své góly v MSL nijak nezveličoval a zároveň se vždy snažil vyjadřovat s hlubokou úctou k zavedenějším americkým sportům. „Nejsem takový hlupák, abych z tohoto místa tvrdil, že bude [kopaná] oblíbenější než baseball, basketbal nebo americký fotbal a hokej... protože tyhle sporty mají obrovskou tradici a působí v nich řada vynikajících sportovců. Můžeme však kopanou pozvednout na jistou úroveň, která bude vyšší než v minulosti." *Úsměv.* Lalas slyšel už tolik verzí agitky s názvem „Nejsem takový hlupák“, že to nedokázal dále snášet. „Ona to tak trochu ale hloupost bude," namítl Lalas. „Dovolím si totiž tvrdit, že hokej už jsme v mnoha ohledech překonali."

MLS je lepší, než si většina Evropanů myslí. Otázka po kvalitě hry v MLS ve srovnání s Evropou nevyhnutelně zaznívala na každé Beckhamově tiskové konferenci. A odpověď byla pokaždé stejná: „Úroveň je daleko lepší, než jak se mezi lidmi říká. V každém oboru lidské činnosti je ovšem samo sebou prostor pro zlepšování." *Úsměv.* (Za elegantní slovní spojení „obor lidské činnosti" získal prémiové body.)

Jde hlavně o děti. Podobně jako motiv amerického vlastenectví nevynechal nikdy Beckham ani příležitost hovořit o své charitativní práci s dětmi nebo o své fotbalové akademii pro chlapce a dívky (která, jak už zapomínal dodat, je především výnosným byznysem): „Být pro děti vzorem je vždycky nesmírně důležité. Když jsem se byl loni podívat v Harlemu, byl to pro mě neuvěřitelný zážitek, a tak jsem se snažil dělat, co můžu, abych dětem pomáhal a abych pomohl i fotbalu. Taková je moje role." *Úsměv.*

Jsem tady na pět let. Když začalo být zřejmé, že je zranění Beckhamova kotníku vážnější, než si všichni mysleli - a že toho během nejdůležitějšího prvního měsíce u Galaxy příliš neodehraje -, osvojil si pro média i zklamané majitele vstupenek standardní repliku, kterou poprvé vytasil při rozhovoru pro ESPN2 během utkání hvězd: „Jsem tady na

pět let. Nepřijel jsem přece jenom na sobotní zápas. Je skvělé, že tu bude hrát Chelsea, je skvělé, že tady máme skvělé hráče, skvělé mužstvo a skvělého trenéra, ale myslím, že pro mě osobně je důležitější, abych si dal do pořádku ten kotník, a cítím, že na tenhle zápas ho ještě v pořádku mít nebudu. Takže pokud to půjde, možná nastoupím na pár minut někdy ke konci, ale to se uvidí." (Další prémiové body za to, že v jediném souvětí použil hned pětkrát slůvko *skvělé*.)

Tentokrát, dva dny před debutem v dresu Galaxy, už Beckham na konci proslovu nenasadil svůj obvyklý úsměv. Popravdě řečeno působil sklesle. Simon Fuller a 19 Entertainment zosnovali téměř dokonalou mediální prezentaci, kde bylo vše dotaženo do nejmenších podrobností a vše důležité do sebe zapadalo - titul s Realem Madrid, obálka *Sports Illustrated*, úvodní představovací den pro média, hollywoodský humbuk — až na jednu do očí bijící výjimku. Beckhamův zraněný kotník ztělesňoval výraznou připomínku toho, že člověk může mít sebevětší vliv či sebevíce peněz, ale sport se dopředu nalinkovat nedá.

Nakolik se karta obrátila? V posledních hodinách před utkáním proti Chelsea, kdy už se na stadiónu Home Depot Center pomalu scházelo obecnstvo včetně mnoha celebrit, začali Beckham a jeho poradci přemítat, jestli se pro změnu vnější síly náhle nesnaží vyvíjet nátlak na ně. Web ESPN.com zveřejnil na hlavní stránce článek z dílny „zpravodajství ESPN“, který citoval „zdroje“ prohlašující, že si prý Beckham uvědomuje, jak je důležité, aby v zápase nastoupil. Zda měl článek Beckhamovi cosi naznačit jménem ESPN nebo Galaxy, nebylo zřejmé, avšak ne jeden pozorovatel se nad ním pozastavil, mimo jiné třeba i sám komentátor ESPN Eric Wynalda. „Pokud bych něco takového opravdu našel do počítače jakožto [bývalý] hráč ve snaze zjistit, odkud by mohl přicházet tlak na to, aby se dotyčný objevil na hřišti,“ prohlásil, „pak říkám, že by určitě neměl pramenit z touhy stanice po vyšší sledovanosti.“

Beckham měl v plánu nastoupit. Ne na celých devadesát minut ani proto, že by sám chtěl, ale prostě proto, že nastoupit *musel*. Navíc Lalas prohlásil, že Galaxy poprosí Chelsea, aby její fotbalisté nehráli na Beckhama příliš tvrdě. Každý to jistě pochopí. Vždyť jde koneckonců jenom o přátelák.

„ *Ustupte! Ustupte! Ustupte!*“

Na několik vteřin se člověku naskytl u postranní čáry až děsivý pohled. To, co začalo jako zábavný předzápasový okamžik — kdy Beckham tunelem vyběhl z útrob stadiónu, zamával zaplněnému Home Depot Centru a přisedl

si na lavičku ke spoluhráčům z Galaxy —, se měnilo v nezvladatelnou lidskou tlačnici. Čtyřicet... šedesát... a nakonec osmdesát fotografií a kameramanů se ve čtyř- a pětistupech tísnilo kolem Beckhama, s aparáty nad hlavami jako s periskopy se navzájem přetlačovali a neustále se přibližovali, až evidentně narušili Beckhamův osobní prostor. Nakonec se před něj vmáčkla kohorta z ochranky s oddělovací šňůrou, vytlačila celou hordu zpět a Beckham se spoluhráči tak opět mohl volněji dýchat.

Pro člověka, který na zápasy MLS chodil celá léta a který byl zvyklý vídat malé hloučky zapálených fanoušků obklopené tisícovkami prázdných sedaček, mohla scéna Beckhamova debutu v Galaxy připadat jako výjev z jiného vesmíru. Stadión H D C byl v tento vlahý jihokaliifornský večer vyprodán do posledního místečka, od luxusních lóží přes sektory v horních ochozech až po sedadla pro prominenty v samé blízkosti trávníku, za která se platilo pět set dolarů. Na tuto akci dorazila přehlídka hollywoodských i sportovních hvězd, mimo jiné i řada těch, které na fotbalovém zápase nikdy nebyly anebo do předměstského Carsonu jaktěžživě nevkočily: pochopitelně především rodina Beckhamových, ale také Katie Holmesová (s dcerkou Suri Cruisovou v náručí), Eva Longoriová, Mary-Kate Olsenová, guvernér Arnold Schwarzenegger, Kevin Garnett, Jennifer Love-Hewittová, Alicia Silverstonová či Drew Carey (jenž byl dokonce dlouholetým permanentkářem na stadiónu Galaxy). O akreditace požádalo obrovské množství novinářů, a tak Galaxy výjimečně přikročili k tomu, že v jednom rohu stadiónu zřídili pomocný tiskový sektor. Sám Beckham pro tuto zvláštní příležitost obul na míru ušité kopačky, na které mu firma Adidas nechala vyšít americké vlajčky a jméno Victorie i jejich dětí.

Přesto na stadiónu panovala velice zvláštní atmosféra. Samozřejmě se hrál zápas - a to i překvapivě kvalitní -, pravým důvodem veškerého vzrušení ovšem nebyl fotbal. Přijela sice londýnská Chelsea, obhájce dvou anglických mistrovských titulů z předchozích let, ale hvězdy jako John Terry, Michael Ballack, Michael Essien, Andrej Ševčenko nebo Didier Drogba ztělesňovali toho večera pouze jakési křoví, zvlášť pak v televizním přenosu. Obyčejní američtí sportovní fanoušci je prostě neznali. „Kdybych zítra podepsal Zinédina Zidana, průměrný Američan by vůbec netušil, o koho jde," posteskl si Lalas. „Anebo by to pro něj byl ten pomatenec, co poslal soupeře hlavičkou k zemi. Jenže ten pomatenec, co poslal soupeře hlavičkou k zemi, je shodou okolností jedním z nejlepších fotbalistů v dějinách tohoto sportu. Je to smutné, ale taková už je americká kultura."

Beckham se však lišil. Dokázal oslovit široké spektrum lidí. Jenže jeho zranění - kvůli němuž nemohl odehrát prvních sedmdesát osm minut zápasu - pouze ještě prohloubilo bizarní propast mezi slavnými hvězdami v publiku

a samotnou hrou. Fanoušci, kteří seděli poblíž luxusní lóže Beckhamových, vykládali, že se diváci v jejich sektoru častěji ohlíželi po celebritách, než aby sledovali dění na trávníku. A Beckham tuto trhlinu z lavičky nedokázal překlenout. Na MLS se ne a ne usmát štěstí. Její nejpropagovanější televizní přenos před Beckhamovým zápasem, debut čtrnáctiletého zázračného talentu Freddyho Adua roku 2004, skončil fiaskem, jelikož ho trenér klubu D.C. United překvapivě nechal sedět na lavičce.

ESPN se snažila z nastalé situace vytěžit, co se dá — průběh zápasu pochopitelně sledovala, ovšem kdykoli to šlo, prostřihávala na rozhovory s hvězdami, více než tucetkrát zařadila záběr na Victorii v Beckhamovic lóži a celkem sedmačtyřicetkrát (skutečně) zabrala během utkání Davida sedícího na lavičce. Těžko soudit, který okamžik byl absurdnější. Ten, kdy speciální Beckhamova kamera ukázala detailní zpomalený záznam, jak si Beckham na lavičce zouvá levou kopačku? Nebo ten, kdy Beckham za dosavadní průběh večera sklídl největší ovace publika na stadiónu za to, že při rozsvičování během druhého poločasu u postranní čáry kopl míč zpátky na hřiště? Anebo ten, kdy komentátor stanice ESPN Dave O'Brien přirovnal Beckhamův blížící se příchod na trávník k návratu basketbalisty Willise Reeda po zranění do sestavy New York Knicks v rozhodujícím zápase finálové série NBA roku 1970, což byl jeden z nejpamátnejších okamžiků v dějinách NBA?

Přesto všechno nemohl nikdo popřít, že Beckhamův příchod na hřiště v sedmdesáté osmé minutě byl výjimečným okamžikem — pro něj, pro fanoušky, pro fotbalisty Galaxy i pro celý klub - anebo spíš prvotřídním melodramatem. V sedmdesáté minutě odešel Beckham z plochy, aby si v šatně nechal kotník znovu zatejnovat, a pět minut nato už vyběhl z tunelu. Když si pak svlékal mikinu, rozzářily se v ochozech stadiónu tisíce blesků fotoaparátů. „Bylo to úžasné divadlo,“ rozplýval se Lalas, jehož týdenní existenciální úzkost se rozplynula. „A také zábava. A nestydím se říct, že to byl i okamžik naplněný hrdosť.“ Beckham vystřídal Alana Gordona, který se tak svým způsobem zapsal do dějin. („Kdybych tušil, jak slavnostní to bude okamžik, tak bych si dal záležet, ulíznul si vlasy, objal bych ho nebo tak něco,“ žertoval pak Gordon.) Beckham vběhl na hřiště, plácl si s Landonem Donovanem a několik dalších minut testoval, zda kotník vydrží - maličko mu ulevoval, a když běžel, zlehka nadskakoval, z čehož bylo zřejmé, že na tento zápas ještě rozhodně zcela fit není.

Ovace byly přesto silnější než kdy jindy. Fanoušci dovedli ocenit, že se Beckham snaží hrát i přes bolest, a mladičké dívky v publiku (a nejspíš i někteří hoši) ječely kvůli čemukoli, co provedl: když odkopl míč ze šestnáctky Galaxy, když zahrál roh nebo když jim po zápase mával. A když Beckham v osmdesáté první minutě poslal na Quavase Kirka nadýchaný čtyřicetimetrový

pas, úplně si člověk dovedl představit, jak by mohl Beckham útoku mužstva prospět. Diváci jej odměnili bouřlivými ovacemi, které však ne každý v ochozech chápal. „Co to mělo být?“ zeptal se později v soukromé chvíli basketbalista Kevin Garnett komentátora ESPN Erica Wynaldy. „Tohle jako stačí? To já musím obejít tři protihráče, přeskočit chlapa, co má hodně přes dva metry, a zasměčovat do koše, aby mi tleskali vestoje, a on se jenom dotknul míče a nic víc?“ Vzdělávání mas zkrátka chvíli trvá.

V první minutě nastavení pak málem došlo k pohromě. Beckhamovi ve středu pole na okamžik odskočil míč a náhradník Chelsea jménem Steve Sidwell, který se snažil vydobýt si místo v základní sestavě, porušil dohodu, že je třeba Beckhama šetřit, a tvrdě ho atakoval. Beckham, jemuž instinkt odjakživa velel hrát naplno, se chtěl míče zmocnit, ovšem Sidwellovy kolíky ho trefily do pravé nohy, Beckham vyletěl do vzduchu a pak dopadl na zem. Na tribunách všichni zatajili dech. Zděšený trenér Galaxy Frank Yallop si myslel, že si Beckham vážně poranil koleno. Beckham se pomalu postavil, chytil se za nedolěčený levý kotník a pokračoval ve hře. Když zazněl konečný hvizd, jenž stvrdil vítězství Chelsea 1:0, všichni si notně oddechli.

Beckham byl rád, že vydržel dohrát zápas, ke kterému vůbec neměl nastoupit, přesto ze Sidwellova tvrdého, leč dovoleného zákroku nevyváží bez úhony. Jak Beckham sám řekl, „zranění kotníku se mi opět zhoršilo a vrátilo mě zpátky přinejmenším o týden“. Přišel tak o další čtyři zápasy svého klubu: o tři v takzvané Superlige, turnaji tvořeném mužstvy z MLS a mexické ligy, a o jeden v MLS v Torontu.

Nejdůležitější cifrou ze zápasu s Chelsea ovšem samozřejmě nebyl výsledek 1:0. Oproti průměru dvě desetiny procenta při přenosech z MLS dosáhl Beckhamův debut na ESPN sledovanosti rovného jednoho procenta, což znamenalo, že jej sledovalo 947 tisíc domácností. Na jednu stranu tedy publikum pětinašobně převyšovalo obvyklé počty při přenosech z MLS a šlo o nejsledovanější vysílání z MLS na stanici ESPN nebo ESPN2 v dějinách. Celkově však tato čísla vzhledem k celonárodní mediální masáži a nepřetržité dvoutýdenní kampani na ESPN představovala obrovské zklamání. Vyšší sledovanost (1,3%) zaznamenal i debut Freddyho Adua v MLS roku 2004 na kanále ABC a Beckhamův debut zastínilo o onom víkendu další sportovní přenosy jako golfový turnaj British Open (což nebylo žádné překvapení), baseballový zápas základní části národní ligy (to už mírné překvapení bylo), a dokonce i automobilové závody IRL Honda 200 (což bylo obrovské překvapení). Ba co víc: finálový zápas univerzitní softbalové ligy žen na ESPN2 dosáhl měsíc předtím sledovanosti 1,8 %. Přesně tak: utkání v ženském softbalu porazilo Beckhamův debut v poměru téměř 2:1.

Nakolik sledovanosti ublížily Beckhamovo zranění a sedmdesát osm minut prosezených na lavičce? Nedá se to s určitostí zjistit, bezpochyby to však představovalo velice důležitý faktor. Jedno bylo nyní zřejmé: přilákat americké televizní publikum k fotbalu bude pro Beckhama daleko tvrdší zkouškou než jakýkoli zákrok Steva Sidwella. Alespoň jednu kladnou stránku to však mělo. Druhý den se konal velkolepý hollywoodský večírek na uvítanou Beckhamových a David neměl nejmenší pochybnosti, že se jej bude moct zúčastnit.

Jak nepřilíš zdrženlivě prohlásili v pořadu *Entertainment Tonight*, měl to být „večírek, který překoná vše a uvede Beckhamovy do nejvyšších vrstev hollywoodské stratosféry“. Večer 22. července 2007 bylo v okolí Muzea současného umění v centru Los Angeles uzavřeno několik přilehlých bloků. Nad vchodem pvlávaly britské a americké vlajky. Po nebi kroužily helikoptéry, policisté a muži z ochranky drželi přihlížející zvědavce v patřičné vzdálenosti a poblíž dělicího lana se shlukl roj paparazziů toužících získat co nejlepší fotografii, snímek, který by dle představ Simona Fullera i všemocné agentury Creative Artists Agency definoval Davida a Victorii Beckhamovy jakožto členy hollywoodské smetánky.

Spolu s Beckhamovými pózovaly i dva další páry, jež v Americe patří k těm nejslavnějším: Tom Cruise s Katie Holmesovou, dvojice tak nerozlučná a vsudypřítomná, že se jí v bulváru začalo přezdívat TomKat, a rovněž spoluhostitelé celého večírku Will a Jada Pinkett Smithovi. Trojice mužů se skvěla ve značkových oblecích, a zatímco Victoria a Pinkett Smithová zvolily malé večerní, Holmesová oblékla nádhernou rudou róbu. Průměrní Američané sice možná tolik nerozuměli jemným nuancím profesionální kopané, ovšem hvězdné slávě rozuměli bezezbytku a sledovali ji s horlivostí hraničící až s fanatismem. A mít u podobných společenských akcí vše pod kontrolou bylo na rozdíl od fotbalu s jeho neplánovanými zraněními, nečekanými zvraty i nepřijemnými porážkami snadné. Stačilo se postarat, aby se na nich objevili ti správní lidé.

Nikdo jiný nebyl tomuto procesu tolik nápomocen jako Cruise, který na party přiletěl z Německa, kde právě točil válečný film *Valkýra*. Cruise se s Beckhamovými seznámil před čtyřmi roky a zanedlouho se přiletěl do Madridu coby Davidův host podívat na jeden ze zápasů Reálu Madrid. „Od té doby jsme prostě přátelé,“ řekl mi Beckham. „I Victoria se spřátelila s Katie. Je fajn znát se s někým, s kým máte hodně společného, s kým si rozumíte a s kým sdílíte stejné pocity a názory ohledně práce i rodiny. Je to dobrosrdečný člověk a celou dobu, co se známe, se ke mně chová moc pěkně.“

Cruise se skutečně stal jedním z nejlivnějších lidí v Beckhamově životě. Jak Davida, tak Victorii zastupovala Cruisova agentura Creative Artists Agency, nejmočnější sdružení manažerů v celém Hollywoodu. David dal na hercovo doporučení a po jeho vzoru si pro styk s americkými médii najal losangeleskou PR firmu Roger & Cowan. A navíc se Beckham netajil ani tím, že se s Cruisem radil po dva večery předtím, než podepsal smlouvu s Galaxy. „Mluvím s Tomem skoro každý den, většinou se jen tak bavíme o práci, dětech a manželkách," prozradil Beckham. „Vyptával jsem se ho na různé věci ohledně bydlení v L.A., jaké to tam je, a on mi poradil jako přítel a popsal mi to dobré i pár věcí, na které je potřeba si dávat pozor. Prostě se ke mně choval jako ke kamarádovi."

Pakliže nejlepším Beckhamovým přítelem byl Terry Byrne, stal se z Cruise a Holmesové nejoblíbenější pár manželů Beckhamových. Victoria přijela jako host na jejich svatbu v Itálii (David se jí nemohl zúčastnit kvůli fotbalovým povinnostem) a Cruise s Holmesovou pro změnu spolu s Victorii z tribuny přihlíželi poslednímu Davidovu zápasu v dresu Reálu Madrid, jenž klubu přinesl titul, což následně společně slavili až do šesti hodin do rána. Dům, který si Victoria vybrala v Beverly Hills na Benedict Canyon Drive, byl od sídla jejich nových sousedů, Cruise a Holmesové, vzdálený co by kamenem dohodil. David se dokonce svěřil, že Cruise ovlivnil rozhodnutí Beckhamových pojmenovat třetího syna Cruz. „Musím přiznat, že když jsme Toma poznali, pamatuju si, jak jsem se otočil na Victorii a řekl: ‚Cruise je skvělé jméno, ale mohli bychom ho maličko poupravit,‘" řekl mi Beckham. „A jelikož jsme tehdy bydleli ve Španělsku, zní nakonec podoba Cruz španělsky. Tak jsme se pro ni rozhodli."

Čím více času Beckhamovi trávili s Cruisem a Holmesovou, tím více skeptiků si samozřejmě kladlo otázku, zda Cruise Davidovu celosvětovou oblibu nevnímá pouze jako potenciální prostředek pro šíření poselství scientologické církve. Cruise je totiž hlasitým zastáncem scientologie, kontroverzního náboženství založeného spisovatelem sci-fi L. Ronem Hubbardem, a Holmesová do řad scientologů vstoupila ještě před svatbou s Cruisem. Tato víra si v Hollywoodu získala poměrně značnou oblibu — k jejím vyznavačům patří třeba John Travolta, Kirstie Alleyová nebo Lisa Marie Presleyová -, ovšem v některých zemích (kupříkladu v Německu) na tuto církev nahlíží státní moc jako na nebezpečnou sektu. Ze by tedy měl Beckham zájem přidat se po Cruisově boku mezi scientology? „Ne," sdělil mi Beckham. „Prostě to respektuju, protože Tom mně i Victorii vysvětlil, o co tam jde, ale nikdy nám nic nevnucoval, něco takového by prostě neudělal. On i Katie mají svou víru a já to plně respektuju, ale my s Victorii máme zase tu svou."

Díky stykům mezi Beckhamem a Cruisem však přece jen alespoň k jedné konverzi došlo. „Mám pocit, že Tom začíná propadat fotbalu,“ prohlásil Beckham s úsměvem od ucha k uchu. „Po každém utkání, které teď hraju, mi píše: *Je to úžasná hra!*“ Pakliže by se Beckhamovi podařilo přesvědčit o tomtéž i několik dalších miliónů Američanů, tak by experiment Beckham přece jen mohl mít šanci.

Skutečnost, že Cruise na večírek přiletěl až z Berlína, svědčila o tom, jaký význam pro něj tato akce má. Přítomnost Willa a Jady Pinkett Smithových coby hvězdných spoluhostitelů však byla tak trochu záhadou. Will Smith patří v Hollywoodu k nejobsazovanějším filmovým hvězdám, je to bavič obdařený nesmírným charismatem, ovšem jak on, tak jeho žena se s Beckhamovými znali nanejvýš povrchně, v žádném případě s nimi neměli tak úzké vazby jako Cruise s Holmesovou. Ačkoli Cruise a Holmesová byli v následujících měsících vídání s Beckhamovými pravidelně - například je hostili ve svém sídle v coloradském Telluride, v New Yorku s nimi trávili Děkuvzdání a ve vinařském kraji Napa Valley společně slavili Victoriiny narozeniny -, pak Smithovy vídali paparazziové ve společnosti Beckhamových, jimž byli neustále v patách, pouze zřídkakdy, pokud vůbec.

Willa Smithe ovšem s Beckhamovými - a rovněž s Cruisem a Holmesovou - pojila především skutečnost, že všechny zastupovala společnost Creative Artists Agency. CAA je nejuznávanější a nejobávanější umělecká agentura v Hollywoodu, k jejímž klientům patří například Brad Pitt, Oprah Winfreyová, Sean Penn, Julia Robertsová, George Clooney a desítky dalších předních hvězd. Z velké části hlavně kvůli spojení se Simonem Fullerem bylo pro CAA nesmírně důležité, aby na sebe Beckhamovi přijezdem do USA co možná nejvíce upozornili. Dne 16. července 2007 pořádala CAA na Davidovu počest uvítací večírek ve svém novém sídle ve čtvrti Century City, budově za čtyři sta miliónů dolarů, které lidé z filmové branže dali přezdívkou Hvězda smrti. (Všichni zaměstnanci CAA obdrželi předem pokyn vytvořit Beckhamovi po příjezdu na schodišti špalír a tleskat mu.) A ačkoli by to mohlo svádět k úsměvné představě, že večírek v následujícím týdnu nachystali jakožto spoluhostitelé Holmesová a Smithovi, ve skutečnosti celou akci zorganizovala a připravila právě CAA, a to včetně oněch pozvánek se zlatým písmem.

Pakliže jste nejmocnější agenturou v Hollywoodu, můžete si při přípravách večírku pro Davida a Victorii Beckhamovy dovolit prakticky cokoli - zejména při sestavování seznamu hvězdných hostů, na kterém figurovali téměř výhradně umělci spojení právě s CAA. Byl to klasický příklad toho, jak s pomocí výsluní slávy prezentovat zahraniční hvězdy coby špičkové americké

celebrity. Když ovšem američtí diváci druhý den v televizních pořadech *Entertainment Tonight* a *Access Hollywood* sledovali jako hlavní tahák nadšenou reportáž z této party, název CAA nezazněl ani jedinkrát. Viděli pouze „večírek, který překonal vše a uvedl Beckhamovy do nejvyšších vrstev hollywoodské stratosféry“ a rovněž typickou fotografii: Davida a Victoru pózující s Tomem Cruisem, Katie Holmesovou a manžely Smithovými.

Simon Fuller se kdesi jen tiše usmíval.

Ne že by to nebyl úchvatný večírek. Naopak. V Geffenově galerii současného umění, jejíž rozlehlé moderní prostory zaplnily tisíce květin, hlasitá zvuková aparatura i špičkový světelný park, si hosté mohli dopřávat prostých pokrmů, jako byly hamburgery a hranolky z podniku In-N-Out či klobása s bramborovou kaší (obojí Davidova oblíbená jídla). Celý večer se však nesl především ve znamení divokého, nespoutaného tance. Na playlistu hvězdné dýdžejky Samantha Ronsonové se objevily skladby jako *Rehab* od Amy Winehousevé, *Jack and Diane* od Johna Mellencampa i klasika od Špice Girls *Wannabe*. Po ní zahrál Doug E. Fresh a čtvrt hodinové vystoupení bez doprovodu předvedl i Stevie Wonder, jenž nevynechal ani hit *Signed, Sealed, Delivered*. Zlatým hřebem večera byla improvizace Willa Smithe, kdy tento někdejší Fresh Prince ze stejnojmenného seriálu zazpíval píseň *Summertime*, při níž rozdělil parket na dvě poloviny, ptal se přítomných, která strana se více baví, a vyzýval je, aby jedna překřikovala druhou. Nakonec jako by zapomněl, že má na sobě značkový oblek, předvedl dokonce provaz, čím přítomné zcela nadchl.

Beckhamovi spoluhráči z Galaxy si vážili toho, že je všechny na večírek pozval — dokonce i juniory, kteří nevydělávali ani dvacet tisíc dolarů ročně — a že si našel čas, aby je uvítal, pozdravil se s jejich partnerkami a dokonce se o fotbalistech z Galaxy zmínil i během přípitku na pódiu. „Rád bych poděkoval svým spoluhráčům za to, že sem dnes přišli,“ pravil Beckham a pozvedl skleničku, „a doufám, že prožijeme skvělou sezónu.“ Téměř všichni hráči Galaxy si z tohoto večírku s hollywoodskými hvězdami odnesli nějakou úsměvnou historku. Útočník Gavin Ginton si se svým oblíbeným rapperem Commonem pohovořil o jeho nové desce. Obránce Kýle Veris se dal do řeči s Tomem Cruisem a Katie Holmesová jeho přítelkyni pochválila šaty. Ale nejvíc pyšní mohli být spoluhráči na brankáře Lance Friesze, který získal telefonní číslo herečky Jennifer Espositové ze seriálu *Všichni starostovi muži*. (Nikdo také přece nikdy netvrdil, že by se fotbalistům nedostávalo přitažlivého zevnějšku.)

„Byl to asi nejlepší večírek, na jakém jsem kdy byl,“ rozplýval se Chris Klein. „Někdy to navenek vypadá, že v Hollywoodu buď všichni berou drogy,

anebo v jednom kuse flámují, protože nemají nic jiného na práci, ale tohle byla čiročirá zábava. Nikdo se tam nepotácel opilý namol. A David se vůči spoluhráčům choval opravdu skvěle, jako správný hostitel."

Z hlediska prezentace Beckhamových jakožto celebrit nemohl večírek dopadnout lépe. Pořad *Entertainment Tonight* v pondělí večer označil akci se svou typickou zdrženlivostí za nic menšího než epochální hollywoodský okamžik. („V současnosti jsou párem číslo jedna a právě od nás se o manželech Beckhamových dozvíte všechno důležité!") Pokud člověk přepnul kanál, pořad *Access Hollywood* pro změnu rozpitvával Victoriino nové mikádo, které se v Americe údajně stalo nejžádanějším účesem sezóny.

Ale podobně jako se některým televizním hvězdám nedaří přenést svou přitažlivost na stříbrná plátna kin, museli se i Beckhamovi snažit ze všech sil, aby si čerstvě nabytou popularitu, již si získali díky krátkodechým pořadům o celebritách, článkům v časopisech a videonahrávkám na YouTube, dokázali udržet i v dlouhodobějším horizontu při vysílání jedno- až dvouhodinových televizních programů, k nimž lidé usedají cíleně. Na NBC toho večera v hlavním vysílacím čase běžel zmiňovaný medailon o Victorii, který produkovala 19 Entertainment a který byl podle očekávání příšerný. David se v něm jen symbolicky mihl, a ačkoli se Victoria snažila parodovat obraz své osoby („Nechci, aby mě kdokoli viděl, když se směju, bavím nebo jím!"), nepůsobila dojmem ryby ocitnuvší se na suchu, což byl zamýšlený účinek, ale spíše další bezduché hollywoodské paničky. „Být úžasná je vyčerpávající," prohlásila Victoria, ovšem daleko více vyčerpávající bylo sledovat tento dokument. „Zřejmě existuje nějaký důvod, proč se NBC rozhodla na pořad *Victoria Beckhamová: Příchod do Ameriky* vyplývat celou hodinu v hlavním vysílacím čase," napsal televizní kritik listu *New York Times*. „Příznivci konspiračních teorií ovšem budou mít co dělat, aby věci přišli na kloub."

Ve skutečnosti to zase nebylo tak složité. Několik měsíců předtím dojednal Fuller s NBC dohodu, podle níž měla stanice odvysílat šest půlhodinových epizod Victoriina pořadu. Zájem NBC však časem ochladí a vedení se rozhodlo přesunout tyto epizody na méně významnou kabelovou stanicí Bravo. Fuller se rozzuřil, a tak s NBC našli společný kompromis: medailon se odvysílá na NBC jako samostatný hodinový pořad. Pokud by *Příchod do Ameriky* zaznamenal mimořádnou sledovanost, mávlo by vedení rukou i nad skutečností, že jeho kvalita byla prachmizerná. Ale přestože si tedy pořad získal místo ve vysílání a dosáhl sledovanosti 2,2 procenta, nešlo o takové cifry, aby NBC toužilo po dalším pokračování. Nakonec se Victoria sem tam na obrazovce coby host objevila - v jedné z epizod seriálu *Ošklivka Betty* na ABC hrála samu sebe -, její vyhlídky na hvězdnou televizní kariéru však byly neutěšené.

To David měl oproti manželce jednu výhodu: většina jeho zápasů v dresu Galaxy se měla i nadále vysílat na celoplošných televizních stanicích. Ovšem šance zanechat první dojem se naskýtá pouze jednou a masivně propagovaný zápas proti Chelsea představoval pro Beckhama jednu velkou promarněnou příležitost prodat fotbal Američanům, dosáhnout závratné televizní sledovanosti a prezentovat se jako sportovec, ne pouze jako celebrita s přitažlivým zevnějškem. Přestože večírek pořádaný Cruisem znamenal úspěch, Beckhamovo krátké vystoupení, ovlivněné zraněním, v tolik očekávaném televizním přenosu narušilo křehkou rovnováhu složek sportovec—celebrita, jež dodávala sílu onomu beckhamovskému kouzlu. A když navíc teď úvodní vlna publicity pominula, podaří se ještě vůbec fotbalové stránce dohnat tu společenskou? Jestliže chtěl Beckham dále rozvíjet projekt, který byl pro něj ze všeho nejdůležitější - byl zde přece kvůli fotbalu -, bylo třeba, aby se co nejdřív vrátil na trávníky. A tak si Beckham, ač se o tom tehdy nikde nepsalo, najal mimo lékařský tým v Galaxy doktora, který jej měl léčit přímo doma v Beverly Hills.

Kdo byl člověk, jemuž Beckham věřil natolik, že si od něj nechal nového lékaře doporučit? Tom Cruise.

ČTVRTÁ KAPITOLA:

„ON AŤ JE KAPITÁNEM, HVĚZDOU BUĎ TY.“

Setkání se konalo v prvotřídní restauraci Mastro's, podniku vyhlášeném svými steaky, jež se nachází v Beverly Hills nedaleko třídy Rodeo Drive. Pětadvacátého července, tři dny po onom hollywoodském večírku, který měl překonat vše, se tam na poznávací večeři sešli David a Victoria Beckhamovi s Landonem Donovanem a jeho ženou Biankou Kajlichovou. Na jižní straně stadiónu Home Depot Center na sebe na obřích transparentech se jmény a čísly hleděly z profilu Beckhama a Donovanova hlava. A nyní spolu dvě největší hvězdy Galaxy poprvé zasedly při jídle u jednoho stolu.

Téměř kdekoli jinde na světě by byl Donovan díky tomu, co všechno dokázal, ve své zemi všeobecně známou osobou, tváří z obálek jak sportovních časopisů, tak i (díky manželce Biance Kajlichové, jedné z hlavních postav seriálu *Rules of Engagement* stanice CBS) plátků o celebritách. Už coby dvacetiletý vstřelil Donovan na MS 2002 gól, jímž zpečetil nejdůležitější vítězství v dějinách americké mužské kopané, osmifinálovou výhru 2:0 nad úhlavním sokem z Mexika. Ve svých pětadvaceti měl už na kontě tři ligové primáty v MLS a rekordní trojici ocenění pro nejlepšího fotbalistu roku v národním týmu. Donovan však měl tu smůlu i štěstí, že se narodil ve Spojených státech amerických. A to znamenalo, že se před podnikem skupinka tří desítek fotografů nemačkala kvůli němu.

V předbeckhamovském období byl Donovan v Galaxy pojem, kapitán mužstva a hvězdný americký útočník, odhodlaný pozvednout v USA prestiž tohoto sportu. Beckhamovým přestupem se pro Donovana všechno změnilo - především postavení největší atrakce -, a měl-li experiment Beckham klapnout, bylo potřeba, aby byl Donovan spokojený. Beckham to věděl. Donovan jakbysmet. A stejně tak i Frank Yallop, trenér holubíci povahy, jenž vedl Galaxy druhým rokem a nic neponechával náhodě. Aby povzbudil vzájemnou interakci obou hráčů, dal Yallop Beckhamovi v šatně mužstva skříňku hned vedle Donovana. A zařídil dokonce i tuto večeři, na niž přišel i s manželkou Karen, jelikož doufal, že u stolu pro šest lidí se zmíněné dva páry nebudou cítit pod takovým tlakem.

Tento třiadvacetiletý Kanaďan, jenž hrával v Anglii za Ipswich a kariéru završil coby obránce klubu Tampa Bay Mutiny, vyhrál s Donovanem MLS v letech 2001 a 2003, kdy trénoval tým San Jose Earthquakes. Yallop si získal pověst kouče, který má k hráčům blízko a dbá na pohodu v šatně, zároveň však musel čelit pochybnostem, zda je natolik silná osobnost, aby se vyrovnal s mediálním zájmem doprovázejícím jakýkoli tým, za který hraje David Beckham. I on si velice dobře uvědomoval, že během čtyřletého působení v Reálu Madrid trénovala Beckhama hned šestice koučů, navíc v Yallopův prospěch nehrála ani skutečnost, že v sezóně 2006 se Galaxy pod jeho vedením neprobojovali v MLS do play-offa že ročník 2007 začali s bilancí 3-4-5. Yallop potřeboval vyhrávat. Potřeboval, aby se Donovan ztotožnil s experimentem Beckham. „Landon je důležitou složkou této rovnice,” prohlásil Alexi Lalas. „Proto se Frank snaží zažehnat jakékoli nešváry dřív, než vypuknou.”

Zatímco ostatní zkoumali jídelníček, měl Donovan mnohé na srdci, přičemž ne vše souviselo s fotbalem. Padnou si Bianca s Victorií do oka? Victoria byla jednou z hlavních představitelky tzv. WAGS - manželek a přítelkyň slavných anglických fotbalistů - a Donovan napadlo, že by mohla spolu s Biankou v Los Angeles založit jakousi jejich západní odnož. (Bianca už se mezitím v pořadu *Entertainment Tonight* mihla v reportáži o Beckhamových.) Večírek pořádaný Tomem Cruisem dopadl výtečně (Bianca „tancovala jak 0 život”, podotkl Donovan) a partnerky obou hráčů mohly nalézt společnou půdu třeba i díky tomu, že by si vyměňovaly historky ze života v L.A. a ze zábavní branže. Landon s Biankou však už dříve hovořili rovněž o obrovské slávě Beckhamových a fotbalista z manželčiny otázek vycítil, že v ní večeře vzbuzuje nervozitu. *Jak to asi proběhne? Mám s ní mluvit jako s normální manželkou fotbalisty?*

Donovan ovšem věděl, že Victoria není normální manželka fotbalisty a že David není normální fotbalista MLS. Donovan se neubráníl smíchu, když k jejich stolu pokradmu chodili čtyřicetiletí muži v oblecích a žádali Beckhama o podpis *{Pane Beckhame, jsem váš velký fanoušek...}*, přičemž nejlepšího amerického hráče si ani nevšimli. Stejně tak Donovanovi nemohlo uniknout, jak na ně civí hosté u ostatních stolů, když postřehli, že opodál sedí manželé Beckhamovi z masa a kostí. A tak zatímco si obě manželky povídaly spolu a Yallop, aby udržel tok konverzace, se vypytał Davida na dobu, kdy hrával v Evropě, Donovan se v duchu nedokázal zbavit neodbytně palčivé vzpomínky na dva rozhovory, které vedl minulý týden.

Dva dny po sobě se s Donovanem soukromě sešli nejprve Yallop a pak i Alexi Lalas a vysvětlovali mu, že „lidé nahoře” - měli na mysli Tima Leiwekeho - se domnívají, že by se kapitánem Galaxy měl stát Beckham. Oba muži

tuto nepříjemnou informaci samozřejmě podle očekávání patřičně přikrášlovali. „Zkrátka si přeji, aby David přišel a udělal na všechny dojem,“ vykládal Donovanovi Yallop. „Na to, kdo má kapitánskou pásku, já vlastně ani nehledím. Vůdčí osobnost a skvělý hráč jsi pro mě ty. Jenom by prostě bylo skvělé, kdybyste se s Davidem nějak dohodli a ty mu ji předal.“ Lalasova slova měla být dokonce pro Donovana výzvou. „On at je kapitánem, hvězdou buď ty.“

Yallop ani Lalas však už Donovanovi neřekli - a nejslavnější Američan v Galaxy to stále ještě nevěděl -, že žádost, aby se vzdal kapitánské pásky, nevězla od Leiwekeho, nýbrž od Beckhama. Toto téma přišlo poprvé na přetřes, když Yallop s Lalasem loni zjara navštívili Beckhama v Madridu. „A víš určitě, že chceš na sebe takovou zodpovědnost vzít?“ zeptal se tehdy Lalas. „Dělejte, jak uznáte za vhodné,“ odvětil Beckham, načež se shodli, že řešení této otázky prozatím odloží. Ovšem v měsících před Beckhamovým příchodem tlumočil Terry Byrne přání svého nejlepšího kamaráda Lalasovi a Leiwekemu výslovně hned několikrát. „Dostal jsem jasně na srozuměnou, že chce být David kapitánem - ne přímo od něj, ale od Terryho, případně ještě přes Tima,“ vysvětloval později Lalas. „Davidovi na tom prostě záleželo.“

V žádném profesionálním sportu (snad s výjimkou ledního hokeje) si hráči nepovažují za tak nesmírnou čest nosit na ruce kapitánskou pásku. Přestože Beckham nebyl nikdy kapitánem ani v Manchesteru United (tím byl Roy Keane), ani v Realu Madrid (tam tuto úlohu plnil Raúl), považoval za svůj největší úspěch na fotbalovém hřišti více než pětileté působení ve funkci kapitána anglické reprezentace. Proto musel zadržovat slzy, když v roce 2006 na tiskové konferenci oznamoval, že se kapitánské pásky v národním týmu vzdává, načež se prý dle vlastních slov pozvracel. „Navenek to může vypadat jako pubertální tlachy,“ přemítal Lalas, „ale překvapilo by vás, jak vážně se tohle v prostředí profesionálního sportu bere a jak na tom každému záleží.“

Donovanova první reakce na žádost šéfu byla ryze lidská. *To je teda na hovno*, pomyslel si v duchu. Nevadila mu ani tolik skutečnost, že by se stal kapitánem někdo jiný, natož pak hráč Beckhamova kalibru, velice citlivě však vnímal to, co považoval za projev neúcty. Roli kapitána navíc vykonával s chutí, v případě potřeby povzbuzoval i kritizoval mladší hráče, tlumočil názory mužstva realizačnímu týmu, zkrátka nesl zodpovědnost za cosi, co jej přesahovalo. A tak se rozhodl, že neodpoví hned. Yallop s Lalasem se nejspíš začali lehce potit („Jestli k tomu Landon nesvolí, nejspíš budu mít na krku bitku,“ prohlásil Yallop), jenže Donovan chtěl Beckhama nejdřív poznat, než se případně v jeho prospěch kapitánské pásky vzdá. S novým spoluhráčem se člověk nejlíp sblíží každodenním společným trénováním a hraním zápasů, jenže k tomu dosud nedošlo vinou Beckhamova zranění.

Toho večera se tak Donovanovi naskytla první opravdová příležitost. Zde v restauraci Mastro's hodlal nad tlustými steaky a kvalitním červeným vínem podrobit Beckhamův mozek důkladnému zkoumání. „Není to snadné," řekl Donovan, „protože o lidech vždy panuje nějaké povědomí, a tak se jim snažíte dostat pod slupku, proniknout za tu vnějšíkovou fasádu a zjistit, jací vlastně jsou."

Zároveň si však Donovan kladl otázku, jestli ho za ni David Beckham vůbec pustí.

Pokud by se Beckham s Donovanem postupem času spřátelili, mohli spolu sdílet celou řadu společných zážitků. Oba fotbalisté vyrůstali ve skrovných podmínkách obklopeni - a silně ovlivňováni - ženami. Beckhama vychovávali v londýnském East Endu otec Ted, topenář s dlouhou pracovní dobou, a maminka Sandra, kadeřnice, která v domácnosti obstarávala většinu tradičních povinností a zároveň hlídala nejen Davida, ale i jeho starší sestru Lynn a mladší Joanne. Davidův vysoký hlas a essexský přízvuk nebyl právě znakem zámožnějších vrstev, a přestože rodina přímo netřela bídu s nouzí, prostředků měla na živobytí tak akorát. Ted Beckham, někdejší amatérský fotbalista, Davida do tohoto sportu zasvětil a bezpočet hodin jej učil jeho jemným nuancím, přesto David svou osobností více tíhl k Sandře, snadno se rozplakal a dával najevo emoce, které by jeho přísný otec neprojevoval ani v soukromí domova, natož na veřejnosti. Fotbal byl Davidovou vášní, zároveň ale rád s ženskými členkami rodiny chodil nakupovat.

Donovan vyrůstal v kalifornském Ontariu podobně: rodiče se rozvedli, když jemu a Tristan, jeho sestře-dvojčeti, byly dva roky, a maminka Donna Kenneyová je vychovávala sama ze skrovného platu učitelky zvláštní školy. Rodinné poměry Landon popisoval souslovím „americká bída", tedy bída nikoli z celosvětového hlediska, rozhodně však na poměry USA. Celá léta byli živi z lančmítu, párků v rohlíku, kondenzovaného mléka, instantních nudlí, makarónů se sýrem a konzervované zeleniny a ovoce. „Vyjít si do restaurace s rychlým občerstvením pro nás byla velká událost," líčil Donovan. Rodina si nemohla dovolit kabelovou televizi ani větší množství hraček, proto matka Landona nabádala, ať se venku věnuje všemožným sportům: basketbalu, baseballu, americkému fotbalu, tenisu, kopané. Ještě v dospělosti Donovan sám sebe označil za nejvšestrannějšího amerického sportovního fanouška.

Jeho otec Tim, někdejší poloprofesionální hokejista, byl tak trochu hádankou. Landon a Tristan s Timem Donovanem pobývali velice rádi, kdykoli se jim k tomu naskytla příležitost, někdy ho však neviděli půl roku či rok a často

vůbec neposlal alimenty. „Když se to tátovi hodilo, tak byl tátou, a když zase ne, tak byl svobodný a dělal si, co se mu zachtělo," vysvětloval Donovan. „Pro dítě je to těžké, protože potřebuje rodiče po svém boku." Kvůli Timově nepřítomnosti Landon ještě více přilnul k sestře a matce (která se v jeho deseti letech znovu provdala a s celou rodinou se přestěhovala do kalifornského městečka Redlands) a byl jim zcela bezvýhradně oddaný. Připadalo mu, jako by se sestřičkou sdílel nějaký šestý smysl, impulz, který se v nich vždy ozval, když si jeden s druhým potřebovali promluvit. Mamince zůstal navždy vděčný za to, že mu dala svobodu zjistit, co má nejradši (fotbal), a že jej díky jejím výrazným finančním obětím mohl hrát. Pokud byl Landon maminčin mazánek - je známo, že si s sebou na Mistrovství světa hráčů do sedmnácti let roku 1999 vzal plyšového medvídku -, pak na to byl hrdý.

Jak Beckham, tak Donovan uznávali vliv, který na ně otcové měli. Beckham oceňoval tátovu lásku k fotbalu, byť ho mrzelo, že Ted Beckham svého jediného syna příliš nechválil. A Donovan otcí děkoval za to, že jej naučil nebrat při zranění léky proti bolesti a raději zatnout zuby a naslouchat i přes bolest projevům svého těla. V dospělosti se však oba hráči tatínkům odcizili. Beckham otcí vyčítal, že právě jeho vinou se rodiče roku 2002 rozvedli, a málem s ním nadobro přerušil veškeré styky, když Ted vydal knihu popisující trapné detaily z Davidova života a vzestupu ke slávě. Donovan si zase velmi dobře uvědomoval, že od dob, kdy bylo zřejmé, že mu kyne zářivá budoucnost profesionálního fotbalisty, trávil s ním Tim Donovan daleko víc času. Během olympiády v roce 2000 Tim syna ztrapnil tím, že na jisté internetové fórum napsal několik kritických příspěvků na adresu amerického trenéra Cliva Charlese. Jak roky ubíhaly, přemítal Landon čím dál tím hlouběji nad vlastním dětstvím, které prožil víceméně bez táty. V létě roku 2007 tomu byly bezmála dva roky, kdy s otcem naposledy promluvil. „Hodně jsem o všem přemýšlel, i na terapii docházel a člověk se s tím tak nějak vyrovná," prohlásil Donovan. „Nemůžu říct, že bych ho nenáviděl, ale zároveň to také není člověk, kterého bych ve svém životě chtěl."

V tradičně chlupatém světě profesionálních mužských týmových sportů nebyli Beckham s Donovanem hráči z Marsu, ale z Venuše. Sám Beckham o sobě prohlásil, že je „stydlivý", „hodně citlivý" a „daleko měkčí a laskavější" než otec, který byl „chlap každým coulem". Často hovořil o tom, jak je ve styku se svou „ženskou stránkou". A Donovan šel ještě dál, když řekl, že jeho prioritou coby fotbalisty není na rozdíl od tolika jiných hráčů touha chlubit se tím, čeho všeho v kariéře dosáhl, ale spíše si vydobýt důvěru a uznání. „Záleží mi na vztazích s ostatními, na tom, co si o mně myslí spoluhráči," vysvětloval. „Tuhle náuru mám po mámě," dodal. Díky této společné

citlivosti byli Beckham a Donovan bezpochyby komplexnější a vyrovnanější jako *lidé*, zároveň to však mohlo vytvářet napětí v kabině, pakliže by své emoce a postoje dávali najevo.

Jak Beckham, tak Donovan se rovněž zajímali o módu, nemluvě už o tom, že se nechávali fotit pro módní časopisy. Pokud šlo o zevnějšek, jen málokdo se samozřejmě mohl Beckhamovi rovnat. Šéfredaktorka společenského časopisu *Us Weekly* Janice Minová označila Beckhama za „jednoho z mála chlapů, kteří můžou s čistým svědomím prohlásit, že jsou hezčí než Brad Pitt“, kdežto Landona Donovana by při identifikaci svědků mezi ostatními zřejmě ani nepoznala. Donovan ale přesto fešák je: jeho obdivovatelky opomíjely pozvolna ustupující vlasy a místo toho oceňovaly pronikavý pohled v očích, vlídný úsměv a ostře řezané rysy tváře, jež dávaly vzpomenout na výrazné lícní kosti elitního cyklisty jako Lance Armstrong. Donovan v průběhu let pózoval pro celou řadu tiskovin, mimo jiné i pro časopisy určené mládeži či pro *New York Times Magazine*, kde na provokativní fotografii pije z fontánky v košili značky Tom Ford v ceně 480 dolarů. David Beckham tedy není jediný fotbalista, který dokáže oslovit jak heterosexuální, tak homosexuální komunitu.

Ačkoli tedy Beckham i Donovan nevyrostali v záplavě otcovské lásky, je pozoruhodné, kolik mužů v jejich životě postavu otce ztělesňovalo. Beckham takto líčil svůj kolísavý vztah s trenérem Manchesteru United sirem Alexem Fergusonem, podobně média často charakterizovala i Tonyho Stephense, agenta, který Davida dovedl k hvězdné slávě. Roku 2003 Beckham vyměnil Stephense za Fullera a ten o sobě v novinových článkách prohlašoval, že v počátcích vztahu mezi Davidem a Victorií, který podnítil tím, že je spolu seznámil, představoval (překvapivě) „postavu otce“. Donovanova zkušenost byla obdobná. K otcovským postavám jeho života patřili agent Richard Motzkin, jenž mu radil už od dob dospívání, a dva trenéři: Yallop, jenž si Donovanovu důvěru získal během cesty San Jose za dvěma tituly v MLS, a Bruce Arena, který Donovana šest let vedl v americké reprezentaci.

Zdaleka největší vliv na Beckhamův i Donovanův život však měly ženy, které s nimi toho večera seděly v restauraci Mastro's u stolu. Victoriina úloha v Davidově „přeměně v jiného člověka“, jak to vyjádřil Ferguson, byla dobře zdokumentována. A Bianca se pro změnu přičinila o to, aby Landon začal jiným způsobem pohlížet na svou fotbalovou kariéru. Od chvíle, kdy se potkali - 4. července 2002, jak by Donovan okamžitě vychrlil -, se Kajlichová snažila prorazit v Hollywoodu jako herečka, a teprve nyní pozvolna zakoušela skutečný úspěch díky roli v seriálu *Rules of Engagement* stanice CBS. „Musela si všechno tvrdě vybojovat, což je pro mě trvalou připomínkou, že bez toho to nejde,“ prohlásil Donovan, jenž proslul tím, že na svůj talent hřeší. „Za-

činám si opravdu vážit každého dne své kariéry. Může to znít kýčovitě, ale spousta lidí by za ni dala cokoli a kariéru má navíc člověk jenom jednu.”

Jestliže k sobě Beckham s Donovanem ještě neměli natolik blízko, aby spolu hovořili o dětství, otcích či vzestupech a pádech kariér svých manželek, mohli spolu alespoň debatovat o společné lásce k fotbalu. Oba hráči měli neuhazitelnou žízeň po sportu, rádi jej sledovali v televizi, rozebírali taktiku či poslouchali historiky o slavných mužstvech a hráčích. Beckham zaznamenal mnohem větší úspěchy na evropské klubové scéně, avšak na mistrovství světa se Donovan probojoval stejně daleko jako on - do čtvrtfinále. Když si americká reprezentace na světovém šampionátu roku 2002 zajistila výhrou nad Mexikem postup do čtvrtfinále proti Německu, objevil se dvacetiletý Donovan na obálce *Sports Illustrated*, a zastínil tak v tom týdnu vskutku vražednou konkurenci: vítěze NBA Los Angeles Lakers, triumf Tigera Woodse na U.S. Open i držitele Stanleyova poháru Detroit Red Wings.

Mistrovství světa 2002 změnilo život Donovanovi i Beckhamovi - ten se konečně zbavil démonů minulosti vítězným gólem proti Argentině -, avšak na světovém šampionátu o čtyři roky později dopadli oba hráči opět tvrdě na zem. Anglie, vedená kapitánem Beckhamem, jenž prožil průměrný turnaj, nehrála dobře a opět se k velkému zklamání dočkala vyřazení ve čtvrtfinále (prohrála na penalty s Portugalskem). Pokud šlo o Donovana, ten byl tváří mužstva, které přijíždělo s velkým očekáváním (a nadsazeným pátým místem ve světovém žebříčku), avšak ve dvou prohraných zápasech (s Českou republikou a Ghanou) dokázalo pouze čtyřikrát vystřelit na branku a uhrát jednu remízu (s Itálií). „Myslel jsem na kdeco, nesoustředil se na hru a bylo to znát,” popsal Donovan své nejkrušnější chvíle. „Pak má člověk chuť podívat se do zrcadla a sám sebe se zeptat: ‚Udělal jsem dost?‘ A na to jsem si musel odpovědět, že ani zdaleka.”

Kromě relativního množství slávy a jmění se Beckham a Donovan samozřejmě výrazně odlišovali i v dalších ohledech. Beckham byl o sedm let starší než jeho spoluhráč — nacházel se tedy ve zcela jiné životní fázi — as Victorií měli tři děti, kdežto Donovan s Kajlichovou zatím žádné. Rovněž bylo obtížné, aby se oba páry pravidelněji stýkaly, jelikož každý bydlel na opačné straně dopravou zahlceného Los Angeles — Beckhamovi v Beverly Hills, Donovan s Kajlichovou třicet kilometrů jižně v městečku Manhattan Beach.

Z fotbalového hlediska nespočíval největší rozdíl mezi Beckhamem a Donovanem pouze v tom, že Beckham oproti Donovanovi dosáhl úspěchů na nejvyšší úrovni evropské klubové kopané. Byl tu ještě jeden aspekt: když oba muži svého času museli v Evropě podstoupit zkoušku ohněm, Beckham v tomto okamžiku pravdy bojoval, kdežto Donovan z boje utekl. Na podzim

roku 1998, kdy mohly výhrůžky smrtí po světovém šampionátu vystrnadit třiaadvacetiletého Beckhama z Anglie do některého z klubů na kontinentě, setrval v Manchesteru United, na nic si nestěžoval a pomohl v té sezóně Rudým ďáblům k zisku historického treblu. Když se ale třiaadvacetiletý Donovan v zimě roku 2005 vrátil do německého Bayeru Leverkusen, vydržel tam pouze dva a půl měsíce. Trápil ho stesk po domově, snažil se vydobýt si místo v základní sestavě a navíc se nechal ovládnout vrozenou přecitlivělostí vůči domnělým ústrkům. Vše vyvrcholilo při porážce 1:3 s Liverpoolem v Lize mistrů, kdy Donovan podal bídny výkon a trenér Klaus Augenthaler ho osm minut po přestávce vystřídal. „Pokud máte za to, že hraju mizerně, tak mě vystřídejte hned o poločase a ne nějakých pět minut po začátku druhé půle,“ žádal tehdy Donovan. „Jenže on mě chtěl evidentně ztrapnit. Tak jsem v tu chvíli prostě řekl: ‚Na tomhle já už se podílet nebudu.‘ Bylo to ode mě dost dětinské, protože tak to chodí na celém světě. Člověk si zkrátka musí počkat na svou šanci a pak ji chytit za pačesy.“ Jenže Donovan si místo toho dojednal návrat do MLS, přestoupil do Galaxy a obdivuhodně se mu podařilo dovést klub k zisku titulu za rok 2005.

Otázka nezněla, zdali má Donovan talent k tomu, aby uspěl v Evropě. Ten mu nescházel. Otázkou bylo, zda se v něm snoubí i dostatečná vůle a zralost. Nejpozoruhodnější stránkou Donovanovy osobnosti je jeho sklon přeskakovat ze sebevědomého a chytrého člověka do role dětinské primadony, a to někdy i v průběhu jednoho rozhovoru. Na jedné straně roku 2005 představoval klíčovou postavu při řešení sporů mezi hráčskými odbory a americkým fotbalovým svazem, kdy až hrozilo, že reprezentace nenastoupí k zápasům světové kvalifikace. Ve vedení hráčských odborů MLS patřil k neaktivnějším, a když vyrazil se spoluhráči z Galaxy na večeri, jen zřídkakdy si nechal ujít příležitost za všechny zaplatit. Jenže tady byla ještě druhá strana mince: Donovanova přecitlivělost, jeho občasný zlovyk vytratit se mezi zápasy a neustálé ujišťování, že musí mít doma „pohodu“ (rozuměj: pláž, L.A., žádné německé zimy), aby mohl podávat odpovídající výkony na hřišti. „Landon mám moc rád, jenže on pořád ještě nedospěl,“ prohlásil jistý činovník MLS, který se s Donovanem dobře zná. V pětadvaceti ještě nedospěl? „Přesně o tom mluví. Mám pocit, že Landon v koutku duše zoufale touží být zralejší.“

A dost možná, že Donovan opravdu začínal dozrávat. Očividně si uvědomoval, že chováním v Německu odhalil svou nedospělost v plné nahotě, a když nyní hovořil o tom, že má člověk kariéru jenom jednu, že bere fotbal mnohem vážněji a že je dokonce připravený to třeba v Evropě zkusit znovu, zněla jeho slova přesvědčivě. Ovšem věřil tomu v hloubi duše i on sám? A jak asi zareaguje nyní, kdy jej dostihl tlak Evropy v podobě cirkusu kolem

Beckhama? „Víte, Davidovi sice platíme hodně, ale Landonovi jakbysmet,“ prohlásil Lalas. „Má svou zodpovědnost. V jistém smyslu jsme rozbili pohodlnou ochrannou ulitu, za kterou utekl zpátky do Států, a to, před čím tak trochu prchal, má zčásti zase na krku. Uvidíme, jak se s tím vyrovná.“

On ať je kapitánem. Hvězdou buď ty. Lalas svou výzvu vůči Donovanovi myslel upřímně, přestože mu opomněl říct, že popud na změnu kapitána vzešel od Beckhama a jeho manažerů. Ale co kdyby se Donovan skutečně stal hvězdou? Co kdyby byl nakonec nejlepším hráčem Galaxy on, nikoli Beckham? Jedno ze základních pravidel profesionálního sportu velí: nikdy nepřivádět nového hráče s vyšším platem, než má nejlepší hráč, pokud ten nový není zároveň i lepší. To je totiž recept na vyvolání zášti v kabině. A přestože Donovan uznale kvitoval dlouhý výčet Beckhamových úspěchů i výjimečné poměry v americké kopané - Beckham dokázal vyprodat stadióny a prodat 250 tisíc dresů, kdežto Donovan nikoli —, neexistovala záruka, že se Beckham stane nejlepším hráčem Galaxy. „Rád bych si myslel, že se dostanu mezi nejlepší fotbalisty v lize, ale kdo ví?“ prorokoval Beckham. „Počkejme a uvidíme. Budu ale doufat, že se nejen stanu nejlepším hráčem v lize, ale že budu hrát i v jednom z nejlepších mužstev.“ Ti soudnější v kabině Galaxy s ním nesouhlasili. „Vzato kolem a kolem, David nejlepším hráčem v lize je,“ prohlásil Peter Vagenas, ještě než Beckham vůbec v MLS nastoupil. Chris Klein však měl jiný názor: „Zdaleka nejlepším fotbalistou v naší lize je odpočatý Landon.“

V Lalasově ideálním scénáři měli Beckham s Donovanem vypracovat desítky gólů a Galaxy vyhrávat jeden titul za druhým, Beckham se měl stát skvělým kapitánem, prodej dresů, návštěvnost i sledovanost měly dosahovat závratných výšin a všichni měli být spokojení. Ale co kdyby k ničemu z toho nedošlo, přestože by byl Beckham kapitánem a Donovan hvězdou? Lalas cítil, že ve svých přáních musí být střízlivý.

Prozatím však chtěl Donovan od spoluhráče sedícího v restauraci naproti němu jen pár věcí. Chtěl, aby ho Beckham uznával. („Myslím, že mě David uznává. A u Franka jsem si tím jistý.“) Chtěl, aby Beckham, jakmile se zotaví ze zranění, tvrdě dřel a byl dobrým spoluhráčem. A rovněž chtěl, aby Beckham sem tam ostatním zaplatil večeři a třeba i nějakým tím dolarem přispěl kabině. Když ve *Sports Illustrated* otiskli Donovanův výrok, že by bylo hezké gesto, kdyby Beckham „v šatně rozhodil peníze pro některé mladší kluky“, narážel tím na tradici v americkém profisportu, kdy hráči amerického fotbalu jako Tom Brady posílali spoluhráče na dovolenou do Karibiku nebo

když basketbalista Kobe Bryant poté, co získal cenu pro nejužitečnějšího hráče, nakoupil spoluhráčům z Los Angeles Lakers rolexky po devíti tisících dolarech. Na Beckhamovu obranu je však třeba říct, že to bylo složité téma. Možná ani netušil, jak málo někteří jeho noví spoluhráči vydělávají. Možná Beckham ani neznal zvyklosti amerických kabin. A možná byl Donovan úplně mimo. Možná se tyto zvyklosti na danou situaci vůbec nevztahovaly. Nebyly snad ony prázdniny u moře a švýcarské hodinky jakýmsi poděkováním *po sezóně* nebo *po zisku* ocenění? A přestože Donovan často ostatním platíval večeři, nedalo se zase říct, že by byl v šatně Galaxy Ježíškem, který by rozdával drahé dárky na všechny strany.

Přesto například Alan Gordon přiznal, že doufal, že by jednoho dne ráno mohl ve skříňce najít rolexky od Beckhama. Žádných se však nedočkal. Na Donovanův výrok v *SI* zareagoval Beckham až na palubě soukromého tryskáče patřícího AEG při návratu z Utkání hvězd v Denveru.

„Landone?“ zvolal Beckham, jenž právě hovořil se Simonem Fullerem, Terryem Byrnem a Timem Leiwekem, kteří seděli vedle něj.

„No?“ odtušil Donovan.

„Koupil jsem do šatny repráky. Můžu je tam vzít?“

„Fakt? Jo, to by bylo super.“

„Prostě mi připadalo, že by to chtělo v kabině maličko zlepšit atmosféru.“

Donovan byl v dobrém rozmaru, a tak si neodpustil přátelské rýpnutí. „To je zajímavé, že i když jsi pořád tak vytížený, tak na nákup repráků sis čas našel.“

„Jo, vlastně jsem pro ně někoho poslal.“

„Jasně, kluci budou mít určitě radost.“

Druhý den se dvě reprosoustavy značky Bose s připojením na iPod v kabině opravdu jako mávnutím kouzelného proutku objevily - jedna přímo v šatně Galaxy a druhá v masérně. Donovan si všiml, že od té doby tam hrála hudba v jednom kuse, a přestože nešlo zrovna o sadu rolexek, i tak na něj Beckhamovo gesto udělalo dojem.

Když večeři v restauraci Mastros dojedli, měl Donovan za to, že večer s Beckhamovými a Yallopovými skončil úspěchem. Bianca byla přímo nadšená. Celou dobu si s Victorií a Karen Yallopovou povídaly jako dávné kamarádky. „Bianca ji má moc ráda,“ prohlásil Donovan. „Victoria jede vždycky na plné obrátky, doslova srší energií, ale nakonec si člověk stejně pomyslí, že je to normální ženská, teda aspoň do jisté míry.“ I Landonův vztah s Davidem mohl sotva začít lépe. Frank Yallop znal veškeré tajemné podrobnosti Beckhamovy kariéry, a tak to byl on, kdo udržoval konverzaci, avšak Landon měl pocit, že i jemu se podařilo několika otázkami proniknout za Davidovu

„vnějškovou fasádu“ - alespoň zčásti. Mimo jiné na sebe Beckham prozradil, že pro odchod do Los Angeles se rozhodl dříve než rok před podpisem smlouvy s Galaxy, což Donovan překvapilo.

Když na to přišlo, měl Donovan za to, že je všechno okolo experimentu Beckham tak trochu neskutečné. Onoho večera, kdy Beckhamovi přistáli na losangeleském letišti, sledoval Donovan ve svém obýváku s otevřenou pusou, jak pořad *SportsCenter* na ESPN zařadil aktuální záběry, na kterých britské hosty doslova zavalila horda fotografů. Donovanova reakce (*To si snad děláte srandu, ne?*) se tehdy podobala té, jež se mu drala na mysl po večeři v Mastro's. Aby unikli paparazziům, opustili David s Victorií restauraci zadním vchodem a ostatní čekali ještě pět minut u stolu. Rozlíčení fotografové venku na Beckhamovy zlostně pokřikovali, jelikož jejich ochranka přistavila auta tak, aby mohli manželé rychle odjet a aby si je novináři nemohli dobře vyfotit.

„Vrať se do Anglie, hajzle!“

„Tady není na fotbal nikdo zvědavěj!“

„Tvoje stará nemá špetku talentu!“

Donovan jenom kroutil hlavou. Bylo to k nevíře. Když zbylá čtveřice za deset minut odcházela z restaurace hlavním vchodem, bylo už na ulici pusto prázdno. Tři desítky paparazziů zmizely. Cirkus pro daný večer táhl zase dál.

Donovan si říkal, že čím dříve se Beckham objeví na trávníku, tím dříve se vše v kabině Galaxy vrátí zase k normálu — ať už slůvko *normál* mělo znamenat cokoli. Bezprostřední dojmy mu však připadaly povzbudivé: jak Beckham spoluhráče z Galaxy uvítal na Cruisově večíрку, jak bedlivě studoval videozáznamy utkání, ve kterých ani nehrál, jak upřímně se choval v restauraci. Tři dny nato po porážce Galaxy 0:1 s CD Guadalajara ve skupině Superligy v losangeleském Coliseu čekal Donovan v autě v příjezdové uličce k okénku restaurace In-N-Out Burger, když vtom zahlédl, jak na parkovišti zastavuje upravený černý Cadillac Escalade. A tak Beckhamovi, který toho večera zápasu přihlížel jen z lavičky, napsal esemesku.

Nejsi u INO?

Jo. A ty?

Donovan zahlédl, jak si jeden muž z Beckhamovy ochranky nese na papíru dlouhatánskou objednávku, a když zaplatil, zastavil vedle escalade a stočil okénko, aby si promluvil se spoluhráčem uvnitř, jenž byl na pokrmech této restaurace beznadějně závislý.

„Ty tlušťochu jeden!“ křikl Donovan.

Beckham se zachechtal. „Nedokázal jsem odolat.“

SAMETOVÉ ŠŇŮRY, PEČENÉ KUŘE A ZÁMOŽNÝ DRŽGREŠLE

Když člověk před půlnocí 5. srpna 2007 stál ve VIP sekci torontského Ultra Supper Clubu, oddělené sametovými šňůrami, skoro měl pocit, že se vrátil v čase do roku 1977, do dob, kdy New York Cosmos v čele s Pelem a Giorgiem Chinagliou flámovali s Andym Warholem, Biankou Jaggerovou a zbytkem party v klubu Studio 54 na Manhattanu. Pro hráče Galaxy představoval večer strávený v Supper Clubu - nejmódnějším nočním podnikem v centru Toronta - první okamžik, kdy si připadali jako ve skutečném superklubu. Toho dne v rámci úvodní série venkovních zápasů už s Beckhamem v týmu Galaxy (nyní s bilancí 3-5-5) remizovali s Torontem FC 0:0 - a tento nudný zápas jim nyní vynahrazovaly zástupy mladých krasavic zaplňující parket pod širým nebem i čekající v dlouhatánských frontách před klubem a skýtající fotbalistům pohled na ladně odhalené křivky, to vše v naději, že je některý z nich kývnutím ukazováčku pozve za jeho sametové šňůry.

Joe Cannon si usrkl ze skleničky a prohlížel si scénu před sebou. Na tohle čekal dvojnásobný nejlepší brankář ligy celých devět let: na to, až se MLS bude atmosférou podobat spektaklu v NFL nebo NBA, až ho budou nádherné ženy v přiléhavých šatech s flitry svádět pohledem jen kvůli tomu, v jakém hraje mužstvu. Cannon tušil, že k tomu s Beckhamovým příchodem dojde. Přesně tohle totiž předvídal v červnu na oslavě narozenin Cobiho Jonese, když se ho přítelkyně jednoho z fotbalistů zeptala, jestli s někým chodí.

„Ne,“ odušil tehdy. „Tak nějak čekám, až se tady objeví David.“

„A proč jako?“ podivil se Alan Gordon.

„Prostě kvůli všem těm holkám.“

Gordonovi to nešlo do hlavy. „Hele, Joe, a co se podle tebe změní?“ zeptal se. „Ale vážně. Vždyť jsi pořád stejný. Jako by tě nějaká holka měla chtít jenom proto, že v mančaftu bude hrát David Beckham. Co jako uděláš? Vytáhneš z kapsy miniaturního Beckhama a řekneš: ‚Koukej! Tady mě máš!‘
Neblázní, chlape.“

Nyní mohlo Cannona těšit, že alespoň pro jeden večer na jeho slova došlo. Kdo ví, zda tomu tak bude ještě někdy příště? Šlo totiž o klubovou akci

a Beckham měl povinnost se jí zúčastnit. V danou chvíli se však Cannonovi honila hlavou jediná myšlenka: *Každý chce do naší prominentní sekce, protože jsme Los Angeles Galaxy.* Byl to pocit přímo opojný, a to jen zčásti díky lahvím tequily a vodky, které zdarma kolovaly kolem stolu jako flašky s vodou na tréninku. Dovnitř se totiž toužily dostat nejen ženy, které kvůli tomu lhalo vyhazovačům a kradly propustky pro VIP. Na fotbalisty Galaxy naléhali i muži. *Znám se s Antem! Známe se s Joem! Můžete mě tam dostat?*

Cannon si však zároveň velice dobře uvědomoval, že nic z toho by nezažil - sekci pro prominenty, pití zdarma, ženy —, nebýt jednoho člověka, globální ikony, který se u stolu v koutě za sametovou šňůrou tiše bavil s několika spoluhráči. Každou chvíli za ním Shane, Beckhamův svalnatý bodyguard a údajně někdejší účastník bojové soutěže Ultimate Fighter, pustil fanouška žadonícího o podpis nebo o fotografii. Zatímco v klubu duněla hudba a VIP sekce se i v jednu hodinu po půlnoci stále plnila, záložník Galaxy Peter Vagenas v duchu přemítal, jak je to všechno zvláštní. Jak se Beckham vyrovnává s vědomím, že kdyby vstal a přešel na druhou stranu klubu, přemístili by se za ním i všichni ostatní? Jak by se s tím vyrovnávali ostatní hráči? Kupříkladu Gavin Ginton se snažil vše vnímat v kontextu („Přece víme, *proč* to tady takhle vypadá, chápeš, jak to myslím?“), ovšem v danou chvíli byl tento útočník s dready příliš zaměstnaný tím, že balil jakési modelky, než aby se staral, co se komu honí hlavou.

Jestliže být Beckhamovým spoluhráčem přinášelo podobné pozitivky, pak člověk mávl rukou i nad skutečností, že hraje roli pouhého doprovodu. A série venkovních utkání přinášela i spoustu dalších výhod. Všichni hráči dostali na oficiální akce nové obleky Hugo Boss, a to díky smlouvě, kterou klub na zbytek sezóny s touto oděvní značkou uzavřel. Namísto pobytu v obvyklém hotelu předepsaném vedením MLS (tedy v průměrném) využili Galaxy jednu ze dvou výjimek povolených na sezónu a ubytovali se v centru v luxusním zařízení s názvem Le Meridien King Edward. A navíc za hotel díky dohodě dosažené mezi Lalasem, Yallopem a torontským pořadatelem nemuseli platit. Součástí ujednání bylo i to, že si hráči mohou v obchodě s oblečením firmy Roots vybrat zdarma šaty a že v Ultra Supper Clubu mohou zdarma jíst i pít. Svými oděvy na oplátku propagoval spojení s Davidem Beckhamem i zčistajasna velice atraktivní klub L.A. Galaxy, což mělo posléze za následek tlačení v tanečním klubu. „Těžili jsme z Davidovy popularity,“ vzpomínal Lalas. „Ať jsme přišli kamkoli, všude jsme měli otevřené dveře.“

Beckhamovi manažeři však nebyli právě nadšeni, že se jeho jméno využívá k získání bezplatných pobytů v hotelu či nákupů, proto se postarali, aby se už podobné „dohody s místními pořadateli“ neopakovaly. Ani Lalase netěšilo,

čeho se v Torontu od hráčů Galaxy nadál, zvláště pak bezbrankové plichy se slabým klubem, jenž toho roku jako první kanadské mužstvo rozšířil řady americké MLS. „Hoši, musíte pochopit jedno,“ oznámil Lalas týmu jednoho dne při večeři. „Nic z tohohle není zadarmo. A hlavně si nemyslete, že bychom to všechno měli, kdybychom neměli v mančaftu jeho,“ ukázal na Beckhama. „Za všechno vděčíme jemu. Díky, Davide, je to úžasné. Jenže David aspoň chápe, že tohle není zadarmo a že se za to platí na hřišti.“

Beckham hráčům Galaxy otevřel úplně nový svět. Poprvé v historii neletělo mužstvo na desetidenní třízápasovou sérii na hřištích soupeřů v Torontu, Washingtonu D.C. a Bostonu běžným linkovým letadlem, nýbrž vlastním speciálem. MLS charterové lety už od počátků zakazovala s odůvodněním, že skýtají konkurenční výhodu, ačkoli hráči namítali, že je tento zákaz důsledkem škudlivosti majitelů ligy, kteří se nechtějí nechat strhnout k nadměrnému utrácení. („Copak *nechcete* mít konkurenční výhodu ve všem, co děláte?“ podívoval se Donovan.) S Beckhamovým příchodem se MLS nechala maličko obměkčit a přece jen týmům dovolila omezený počet charterových letů. Veškeré výdaje šly na účet AEG. Z Los Angeles do Toronta tak většina hráčů vůbec poprvé letěla jinou než běžnou linkou. Když ještě před odletem přišla letuška a nabídla Alanu Gordonovi koktejl, rozhlédl se fotbalista po prvotřídních kožených sedačkách, které se daly zcela sklopit do vodorovné polohy, a zadíval se na plný bar před sebou.

„Teda něco vám povím, slečno,“ nasadil Gordon okouzlující úsměv. „Tady je to hezčí než u mě doma.“

Letuška se zasmála.

„Ne,“ dodal. „Myslím to vážně.“

Když si člověk prohlédl platovou tabulku v klubu, došlo mu, že Gordon možná opravdu nežertoval. Platový strop ligy ve výši 2,1 miliónu dolarů na mužstvo znamenal, že pokud klub získal hráče se mzdovou výjimkou jako Beckham, byl rozdíl mezi nejlépe a nejhůře placenými hráči propastný:

LOS ANGELES GALAXY V SEZÓNĚ 2007

Post	Jméno	Stát	Plat (v dolarech)
Záložník	David Beckham	Anglie	6 500 000
Útočník	Landon Donovan	USA	900 000
Brankář	Joe Cannon	USA	192 000
Obránce	Chris Klein	USA	187 250

SAMETOVÉ ŠŇŮRY, PEČENÉ KUŘE A ZÁMOŽNÝ DRŽGREŠLE

! Obránce	Abel Xavier	Portugalsko	156 000
Útočník	Edson Buddie	USA	150 000
Obránce	Chris Albright	USA	* 142 500
. Útočník	Carlos Pavon	Honduras	141 500
Záložník	Peter Vanegas	USA	131 875
Obránce	Ante Jazic	Kanada	114 250
Záložník	Quavas Kirk	USA	111 500
Záložník	Cobi Jones	USA	95 000
Záložník	Kelly Cray	USA	85 000
Útočník	Israel Sesay	USA	57 083
Záložník	Kyle Martino	USA	55 297
Útočník	Gavin Clinton	USA	50 000
Brankář	Steve Cronin	USA	42 229
Záložník	Kevin Harmse	Kanada	40 800
Útočník	Alan Gordon	USA	30 870
Obránce	Troy Roberts	USA	30 000
Obránce	Ty Harden	USA	30 000
Záložník	Josh Tudela	USA	17 700
Obránce	Mike Randolph	USA	17 700
Obránce	Kyle Veris	USA	17 700
Záložník	Mike Caso	USA	12 900
Brankář	Lance Friesz	USA	12 900

*** Vyřazen na celou sezonu kvůli zranění**

Novým fanouškům Galaxy, kteří tým sledovali výhradně kvůli Beckhamovi, možná ostatní hráči (s výjimkou Donovana) připadali jako parta bezjemenných budižkničemů. Jenže fotbal je daleko týmovější sport než třeba basketbal, ve kterém může celému zápasu dominovat jediný hráč. A právě Beckham nebyl žádný brazilský míčový kouzelník, proto potřeboval, aby k vítězství svou troškou do mlýna přispěli i jeho spoluhráči z mužstva. Provozovat sport z lásky ke hře samotné je ztělesněním jakési elementární ryzosti charakteru, a právě to byl nejspíš případ některých fotbalistů Galaxy, povětšinou absolventů univerzit, kteří si mohli mnohem víc vydělávat jako mladí manažeři, pojišťovací nebo operátoři zadávající data do počítače. Fanoušci

Galaxy to možná ani netušili nebo jim to bylo jedno, ale hráči, které sledovali (a někdy i vypískali) se nezřídka podobali spíše jim než sportovcům v nejvyšších sférách amerických profisportů.

A tak Beckham krok za krokem poznával nové spoluhráče, kteří se občas mohli pochlubit příběhem, jaký by si fotbalisté v Beckhamových bývalých týmech sotva dovedli představit:

ALAN GORDON

Post: útočník. Věk: 25. Místo narození: Long Beach, Kalifornie.

Vzdělání: Oregonská státní univerzita. Profesionálním fotbalistou: 4 roky. Plat: 30 870 dolarů.

Když Gordonova přítelkyně Sandi Eppersonová v polovině roku 2007 poprvé vstoupila do třípokojového bytu v Redondo Beach, kde fotbalista bydlel ještě se spoluhráči Gavinem Gintonem a Kýlem Verisem, zhrozila se. Jako by se v duchu vrátila do minulosti: Kristepane, tady to vypadá jak ve společné ložnici na koleji. Hosty v Gordonově pokoji vítal plakát Boba Marleyho v životní velikosti, zašlé zdi společných prostorů byly naopak holé jako ve vězeňské cele. Ve vzduchu visel pach propocené oblečení a přetékajících odpadků z kuchyně, koberec byl příšerně špinavý — trojice spolubydlících totiž neměla ani vysavač. Jako přátele měl Gordon Gintona i Verise rád, ale zároveň se dle jeho slov jednalo o „ty největší špindíry a bordeláře na světě“. Sami si nikdy nevařili a na kuchyňské lince se vršily papírové krabice od několik dní starých a nedojedených donesených jídel.

S Eppersonovou, atraktivní plavovlasou zdravotní sestrou o pět let starší než on, začal Gordon chodit v dubnu 2007. Seznámil je společný přítel, avšak Gordon musel být vytrvalý. Než se uvolila vyjít si s ním na rande, musel jí v průběhu jednoho týdne volat den co den. „Na to, že je člověk ligový fotbalista, totiž holky moc neletí,“ žertoval Gordon. Stejně jako většina Američanů ani Eppersonová kopanou nesledovala a netušila, co je Gordon zač. Na rande si však padli do oka - Gordon si dovede druhé získat -, a ani šok z první návštěvy v jeho bytě ji neodradil. „Když jsem uviděla ten jejich kutloch a jeho dva spolubydlící, nemusí to člověku kdovíjak pálit, aby pochopil, že asi milióny dolarů nevydělává,“ vzpomínala. „Ale to nebylo podstatné. Alespoň mně na tom nezáleželo.“

Gordon se skrovným platem vycházel jen taktak. Více než tři čtvrtiny jeho příjmu putovaly na zaplacení výdajů, kupříkladu na nájemném se každý měsíc podílel 845 dolary. Životní náklady v L.A. patří k nejvyšším v celé zemi stejně jako ceny benzínu, vezmeme-li v úvahu, kolik kilometrů denně najezdil.

Téměř čtyři roky měl u Galaxy naprosto totožný roční příjem: 30 870 dolarů po dobu trvání čtyřleté smlouvy, podle níž měla MLS ze své moci právo jej po kterékoli sezóně propustit. (Plně garantované kontrakty byly v MLS velkou vzácností, proto mohl takový osud obrátit hráči svět vzhůru nohama, když se třeba nový trenér rozhodl, že se jej před koncem přestupového období v půli sezóny zbaví.) Gordon neměl ve smlouvě s MLS zakotveny žádné prémie, příplatky ani postupný nárůst platu. Neměl penzijní spoření a neušetřil ani šesták. „Není to příjemné,“ posteskl si. „Peníze mi na celý měsíc nevystačí. Bude osmého, člověk už je skoro bez prostředků a musí to nějak přečkat do patnáctého, kdy je další výplata.“

Gordon rovněž zvažoval, že by dal výpověď svému agentovi. Čím více hovořil s ostatními hráči, tím zřetelněji si uvědomoval, že měl mít ve smlouvě zakotveny alespoň nějaké motivační bonusy. Do ligy navíc přicházeli mladší hráči s mnohem skrovnějším životopisem, než byl ten jeho - v A-lize, svého času druhé nejvyšší americké soutěži, získal Gordon ocenění Nováček roku -, přesto vydělávali víc. A jak se Gordon vyjádřil, jeho agent Patrick McCabe mu volal „asi tak čtyřikrát za tři roky“. Proto na něj Sandi, s níž se pozvolna sbližoval, začala naléhat, aby si našel nového agenta, který by mu dokázal vyjednat nejlepší možnou smlouvu, pokud by pro něj byl rok 2007, poslední z jeho čtyřletého kontraktu, úspěšný.

Tlaky, které na Gordona doléhaly, mu někdy připadaly nesnesitelné. Většina profesionálních sportovců se musela starat pouze o vlastní výkony na hřišti - což bylo samo o sobě dost náročné -, jenže on si podobně jako řada dalších hráčů v MLS musel kvůli přivýdělků sehnat ještě druhé zaměstnání. Poslední tři roky trénoval v North Huntington Beach jižně od Los Angeles juniorské dívčí družstvo. Vždy v pondělí a ve středu se po tréninku s Galaxy hodinu proplétal hustou dopravou, vedl devadesátiminutový trénink a poté celý vyčerpaný strávil další půlhodinu cestou domů. Navíc v sobotu či v neděli vedl družstvo v mistrovských zápasech, pokud tedy právě s Galaxy nastoupil na hřiště soupeřů; v takovém případě tým přebírala sestra jedné z hráček a Gordon jí diktoval sestavu do telefonu.

Pokud šlo o jeho působení v dresu Galaxy, musel Gordon téměř den co den snášet trýznivou bolest. Na trávník se totiž vrátil teprve nedávno po operaci zlomené nártní kosti na levé noze — utkáni proti Chelsea bylo jeho prvním v sezóně -, ovšem nyní jej ještě začalo trápit zvětšení meziprstního nervu na téže noze, tzv. Mortonův neurom. Většina fotbalistů by s tak bolestivým neduhem nehrála, Gordon však věděl, že v tomto roce hraje o novou smlouvu, a tak si (navzdory radám některých přátel) před každým zápasem nechával píchat kortizonové injekce, aby danou část nohy znecitlivěl. „Když si člověk

nohu nechá tolikrát opíchat, neobejde se to samozřejmě bez určitého rizika," přiznal Gordon. Při každodenním tréninku se však bez injekcí obešel, snažil se pronikavou bolest vystřelující mu z chodidla do celé nohy překousnout.

Kupodivu se Gordon i tak v následujících střetnutích proměnil v hotový gólostroj — překrásnou brankou se podílel na vítězství 2:1 nad mexickým mistrem Pachucou, jež Galaxy nakonec pomohlo k překvapivému postupu až do finále Superligy, dvě další zaznamenal týden nato při divoké přestřelce v poměru 6:5 na hřišti týmu FC Dallas. „Alan by v téhle lize mohl být opravdu dobrým hráčem," prohlásil Lalas, „ale musí kvalitní výkony podávat pravdivě a musí mu sloužit zdraví." Na Beckhama, jenž kvůli zranění přihlížel jen z lavičky, udělalo dojem, jaké má Gordon srdce - tentýž hráč, který měl odvahu se jej první den v šatně Galaxy zeptat na jméno. Přestože Beckham pobíral dvěstědesetkrát vyšší plat než Gordon, oba fotbalisté se postupem času spřátelili a každý den spolu v kabině vtipkovali. Když se Beckham uvolil navštívit jednu z Gordonových juniorek, která právě kvůli rakovině kůže podstupovala chemoterapii, napadlo Gordona, že by s ní mohl Beckham na chvíli zapózoovat pro snímek a věnovat jí autogram. Avšak Beckham šestnáctileté Allison Whalenové věnoval mnohem víc: podepsaný dres, ve kterém nastoupil. „Měla z toho druhé Vánoce," vzpomínal Gordon.

A klapalo mu to i se Sandi, která trojici spolubydlících v Gordonově bytě koupila vysavač a dokonce se tam osobně podílela na úklidu. Stále to tam vypadalo jako v ložnici na koleji, teď ale jako v upravenější ložnici. Gordon až žasl, co všechno je Sandi ochotná snášet: basové dunění Verisovy hi-fi soupravy občas otřásalo zdmi až do půl čtvrté do rána, přestože Sandi musela vstávat už v pět, aby stihla výuku na zdravotnické škole. Ač měl Gordon Verise i Glintona moc rád, toužil se přestěhovat. Jenom netušil, kde na to vzít.

CHRIS KLEIN

Post: záložník/obránce. **Věk:** 31. **Místo narození:** St. Louis, Missouri.

Vzdělání: univerzita v Indiáne. **Profesionálním fotbalistou:** 10 let.

Plat: 187 250 dolarů.

Když se David Beckham v lednu 2007 upsal MLS, hrál ještě Chris Klein za Real Salt Lake, klub z Utahu, poněkud komicky pojmenovaný po Reálu Madrid a dalších takzvaných „královských" klubech ze Španělska. Přestože tedy působil jinde, považoval Klein Beckhamův přestup za předěl v dějinách MLS. Klein, jeden z nejlepších pravých záložníků v lize, byl Beckhamovým

fanouškem. Přečetl si knihu *Bílí andělé*, kroniku Johna Carlina o Beckhamově první sezóně v Realu Madrid, a synku Carsonovi, tou dobou pětiletému, koupil při návštěvě Madridu Beckhamův dres. Klein měl za to, že Beckham dokáže oslovit milióny běžných amerických sportovních příznivců tak jako žádný jiný fotbalista na světě. „Tohle je příležitost náš sport konečně všem předvést, po čemž toužíme už deset let,“ prohlásil Klein. „Pokud se lidi přijdou podívat na jednoho hráče a nakonec je nadchne pět dalších nebo zážitek z návštěvy zápasu MLS, může nám to jedině pomoci posunout se dál.“ Doufal, že za dvacet let se bude na experiment Beckham nahlížet jako na počátek rozmachu oblíbenosti MLS ve Spojených státech.

Když byl Klein, který se oženil se svou láskou ze střední školy Angelou, s níž měl mladšího syna a dceru, tři týdny před Beckhamovým příchodem vyměněn do Galaxy, žádal coby zbožný křesťan o radu Boha: *Kam vedeš mé kroky?* A usoudil, že odpověď je prostá. Jeho posláním bylo přestoupit do mužstva přitahujícího pozornost celého světa, být dobrým spoluhráčem a třeba i posloužit užitečnými radami mladším fotbalistům. Z hlediska Alexiho Lalase představovala výměna dvou mladých nadějí za Kleina riskantní počín. Lalas se však domníval, že Klein může mužstvu nabídnout důležité vůdcovské schopnosti, zkušenosti a rovněž útočnou sílu coby pravý záložník nebo pravý obránce.

Klein sice vydělával víc než Gordon, přesto si jako téměř každý fotbalista v MLS uvědomoval, že si po skončení kariéry bude muset najít normální zaměstnání. A tak i díky ekonomickému vzdělání z univerzity v Indianě představil jisté firmě z Minneapolisu svůj podnikatelský záměr. Hodlal působit jako finanční poradce fotbalistů a nabízet jim vše - počínaje řešením majetkových otázek a konče investičními strategiemi. V únoru 2007 získal Klein patřičnou kvalifikaci a třikrát až čtyřikrát týdně hovořil se svým učitelem v Minneapolisu. „Netoužím stát se trenérem nebo generálním manažerem,“ vysvětloval Klein, „ale chci stále působit u fotbalu, usadit se i s rodinou a začít budovat firmu.“ Dokonce se mu už začínali hlásit první klienti.

Vzato kolem a kolem měl Klein s Beckhamem víc společného než kterýkoli jiný hráč Galaxy. Nacházeli se v podobné fázi života, oba byli otcové rodin s více dětmi a oba si získali reputaci coby neúnavní praví záložníci. Pokud byl Beckham jakýmsi králem epických zmrtvýchvstání v kariéře, pak byl Klein jeho americkým protějškem, neboť hned dvakrát získal v MLS ocenění pro hráče, jenž předvedl nejlepší návrat roku, když se pokaždé zotavil z těžkého zranění kolene. Přátelského a dobráckého Kleina nevyvedlo z míry ani to, když se jeho malý syn rozhodl na zápasy místo dresu s tátovou jmenovkou nosit tričko Galaxy s Beckhamovým číslem dvacet tři. Ten dres hrál

totiž důležitou roli v Kleinově oblíbené historce o Beckhamovi. Jednou večer před zápasem na stadiónu H D C Klein synka Beckhamovi představil. Když Beckham, který právě ležel na stole v péči masérů, malému Carsonovi položil pár otázek, rozzářila se chlapci očka, načež se s otcem vrátil do šatny. Za deset minut však Carson tatínka poprosil, jestli by mu Beckham nemohl podepsat dres. A Beckham mu jej v masérně nejen podepsal, ale dokonce přidal i věnování: **Carsonovi.**

„Pamatoval si, jak se jmenuje," líčil Klein. „Kolem Davida se točí spousta lidí, každý něco chce, navíc je zraněný a pod velkým tlakem. Ale pak se seznámí s mým synem, uplyne deset minut a on se na jeho jméno ani nemusí ptát znova. Od té doby si ho k sobě vždycky zavolá a baví se s ním. A tohle jsou věci, které u druhého nevidíte a nepoznáte, pokud se s ním neznáte osobně."

ABEL XAVIER

Post: obránce. Věk: 34. Místo narození: Nampula, Mozambik.
Vzdělání: vyšší žádné. Profesionálním fotbalistou: 17 let. Plat: 156 000 dolarů.

PETER VANEGAS

Post: záložník. Věk: 29. Místo narození: Pasadena, Kalifornie.
Vzdělání: Kalifornská univerzita. Profesionálním fotbalistou: 8 let.
Plat: 131 875 dolarů.

Den poté, co se v šatně Galaxy objevily pozvánky na večírek Toma Cruise, ležely na sedačkách hráčů jejich téměř totožné rudé kopie. Byly psány tímž zlatým písmem, avšak jejich obsah byl - maličko odlišný. Večírek se měl pořádat na počest Abela Xaviera, nedávno přestoupivšího obránce, jenž svým nezaměnitelným zevnějškem - odbarvenými vlasy a kozí bradkou - připomínal psychedelickou fotbalovou verzi boha Neptuna. Tato akce, jak stála na pozvánce, se měla konat na „hradě zasvěceném čárům a kouzlům". Mezi podávanými pokrmy prý nebudou chybět „živá kuřata, která Abel miluje". A hosté měli přijít ustrojeni tak, jak chodíval na večírky i Xavier - od hlavy až po paty v bílém.

Tento povedený žertík měl na svědomí věčný šprýmař Peter Vanegas, ostřílený záložník, jenž si svým jedinečným smyslem pro humor Beckhama (který měl skříňku hned vedle něj) i Xaviera (spolubydlícího na výjezdech) hned získal. „Byl to bezva fór," prohlásil obránce Chris Albright. „David byl

totiž kvůli těm pozvánkám [na Cruisův večírek] v kabině trochu nesvůj a nevěděl, jak zareagujeme. No a když mu druhý den Pete ukázal, co vymyslel pro Abela, tak David jenom nevěřícně zakroutil hlavou a řekl: Ježkovy zraky.' David byl nový, takže se díky tomu i maličko prolomily ledy - a navíc to byl vůči němu svým způsobem drobný rýpanec, ale dobře míněný."

Pokud šlo o Abela Xaviera, byl to po Beckhamovi světově nejznámější hráč Galaxy. Tento ještě nedávný portugalský reprezentant před přestupem do Galaxy působil hned v sedmi ligových soutěžích — ve Španělsku, Anglii, Itálii, Nizozemí, Portugalsku, Turecku a Německu. „Nepřicházím kvůli penězům, jak si asi dovedete představit," řekl Xavier. „Někdy člověk prostě musí zkusit něco neznámého. Protože pokud to neudělá, tak zpoehodlní a to nemám rád. A proto když se přede mnou objevila velká výzva, tak jsem se jí ani trochu nebránil." V Xavierově kariéře se vyskytovalo mnoho barvitých kapitol, a nikoli pouze v doslovném slova smyslu. V semifinále Eura 2000 zahrál v posledních vteřinách prodloužení zápasu rukou a díky následné penaltě zvítězila Francie 2:1. Pět let poté dostal v Anglii roční distanc za to, že mu v krvi našli anaboličtí steroid dianabol.

Xavier měl však spoustu zkušeností a spoluhráči z Galaxy prohlašovali, že navzdory výstřednímu zevnějšku má v sobě zakořeněný evropský profesionalismus. (Když něco neodpovídalo jeho měřítkům, ať už na hřišti nebo mimo něj, pokaždé říkal: „To není správné!") Otázkou bylo, kolik toho Xavier ještě naběhá. Jistý činovník MLS se nechal slyšet, že jeho klub o Xaviera ztratil zájem, když se poptal v Evropě a dozvěděl se, že už to žádný velký běžec není. Lalas to s ním však riskl a dokonce s ním podepsal (v MLS vzácnou) plně garantovanou dvouletou smlouvu. Xavier s Vanegasem spolu sice tvořili pozoruhodnou dvojku, nejpřesněji však svého spolubydlícího na cestách vykreslil právě Vagenas. „Pokud by někdo uměl sloučit několik lidí do jednoho," vysvětloval, „pak by potřeboval kousek Michaela Jacksona z dob desky *Thriller*, kousek Petra Pana, kousek cikánského věštce ze sousedství a to vše by završil Dennisem Rodmanem. A ještě by musel přidat intelektuála typu Nietzscheho. To by asi Ábela Xaviera vystihovalo nejlíp."

Beckham se prvního tréninku s Galaxy zúčastnil 7. srpna ve Washingtonu, dva dny před celostátním přenosem z utkání Galaxy proti D.C. United. Pobl na něm pouhých dvacet minut („V dokonalém světě by s námi teď ani nebyl a místo toho by doma rehabilitoval," podotkl Lalas), přesto bylo v týmu cítit vzrušení, které pokračovalo i onoho dne večer, kdy Beckham spolu s dalšími deseti hráči (byli mezi nimi například Donovan, Cannon, Xavier a Vanegas)

pomáhal zorganizovat večeři v restauraci Mortons ve virginském Crystal City, jež se nacházela pouze pár kroků od jejich hotelu. Ještě v Madridu Beckham rád chodil na večeře se spoluhráči, které platil klub, a pokud chtěl v kabině Galaxy mezi ostatní zapadnout, bylo potřeba vykročit správnou nohou.

Byl to večer plný překvapení pro všechny. Nedlouho poté, co se v restauraci usadili ke stolu, se jich číšník otázel, zdali si někdo dá víno. Zvedli ruce jako jeden muž.

„Výborně," odtušil číšník. „Ale potřebuju vidět nějaké průkazy."

Zkontroloval si Donovanův řidičák, poté i legitimace Kellyho Graye a Kyla Martina a nakonec došel k Beckhamovi.

„Já u sebe žádný průkaz nemám," prohlásil Beckham.

„Bez průkazu víno nedostanete!" odvětil číšník a teatrálně ze stolu sebral Beckhamovu skleničku.

Beckham se domníval, že je to nějaká habaďúra. „To si ze mě ten chlap dělá srandu?" podivoval se. Číšník to však myslel naprosto vážně. Když se legitimací nemohl prokázat ani Xavier, zmizela ze stolu sklenička na víno i jemu. „Co to má znamenat?" zahřímal čtyřiatřicetiletý obránce. „Víte, kolik mi je? Vždyť já mám *dítě*, které už by mohlo pít." Ostatní hráči propukli v hysterický smích, zčásti proto, že číšník nepoznal nejslavnějšího sportovce světa, a zčásti proto, že Beckham i Xavier byli z Evropy zvyklí na takové davy fanoušků, že se ani neobtěžovali s sebou nosit nějaký průkaz totožnosti. Vítejte ve fotbale v USA, pánové.

Bodyguard Shane si vzal číšníka stranou a všechno mu vysvětloval. Zanedlouho se dostavil sám ředitel restaurace. „Mně je jedno, co jsou zač!" zaslechli hráči, jak říká šéfovi. Ředitel se nakonec přece jen nechal obměkčit a Beckham i Xavier dostali skleničky zase zpátky a ještě si stihli se spoluhráči připít. Krize byla zažehnána.

V Galaxy chtěli představit Beckhamovy i rodinám hráčů, a tak týden po Cruisově večírku uspořádali v tenisovém pavilónu v Home Depot Centru piknik. Všichni fotbalisté přivedli manželky, partnerky i děti, které se ládovaly hot dogy a hamburgery, hrály si s nafukovacími balónky a spolu s Beckhamovic ratolestmi dováděly na skákacím hradě. Ovšem při večeři v restauraci Mortons se Beckham vůbec poprvé ocitl v centru pozornosti výhradně mezi spoluhráči, a tak tentokrát vystoupil ze své ulity, odpovídal na otázky a vykládal historky z anglické reprezentace, Realu Madrid i Manchesteru United. „Já jsem především fanda fotbalu," líčil následně Vanegas, „a David s Ábelem mají v rukávu úžasné historky o hráčích, které jsme tolikrát sledovali a ke kterým oni měli podobně blízko jako třeba já k Landonovi. Jenže v jejich případě jde o Roye Keana, Luise Figa nebo třeba RONALDA. Mohl bych je poslouchat celou noc."

Hlavní však bylo, že panovala dobrá atmosféra - po žádné nesmělosti či rozpacích z Beckhamovy přítomnosti ani památky. „Člověk si ho mohl klidně dobírat," vykládal Chris Albright, „a on pak zase popíchnul vás." Martino toho večera žasl, že Beckham dokáže být úplně normální jako ostatní.

A pak přinesli účet.

Byl to velice zvláštní okamžik. David Beckham tehdy vydělával šest a půl miliónu dolarů, ovšem pokud se započítaly i příjmy z reklamy, vystřelila jeho mzda v roce 2007 až k částce 48,2 miliónu. Hráč, který seděl vedle něj, Kýle Martino, si přišel na 55 297 dolarů... před zdaněním... a to žil v jednom z amerických měst, kde patří životní náklady k nejvyšším. Téměř všichni u stolu čekali, jestli Beckham vezme útratu na sebe, ale nikdo nic neřekl. Angličan se v takové situaci ocitl poprvé. Hráči v ostatních mužstvech, kde působil, byli rovněž milionáři a v Realu Madrid dokonce veškerá jídla platil klub. V Galaxy hráčům při výjezdech na hřiště soupeřů platili pouze diety ve výši čtyřiceti dolarů na den. Jak se Beckham zachová? Jak by se *měl* zachovat?

Donovan účet ze svého místa u stolu sledoval. V minulosti to byl on, kdo spoluhráčům platil večere a svůj postoj vyjádřil zcela jasně ještě před Beckhamovým příchodem. „A taky doufám, že za nás bude platit v restauraci a tak, jinak si to s ním pěkně vyřídím." Tohle je něco jiného než věnovat spoluhráčům rolexky, domníval se Donovan. Zde šlo o prosté gesto superhvězdy, která za ostatní zaplatí útratu. Donovanův názor však rozhodně nesdíleli všichni. Například Chris Klein, jeden z Donovanových nejlepších kamarádů v mužstvu, vnímal celou věc jinak. „Pokud jde někdo se spoluhráči na večeri a sem tam za ně zaplatí, tak proč ne," pravil Klein. „Ale pokud začne mít pocit, že ho druzí využívají, tak to pro něj přestanou být kamarádi. V jeho očích se z nich stanou *píjavice*. Dá se na to dívat ze dvou pohledů: tenhle kluk vydělává spoustu peněz, a tak by měl možná účet zatáhnout. Ale na druhou stranu se třeba jenom snaží mezi ostatní zapadnout a být jako oni, a pokud bude všechno platit, tak prostě jedním z nich nebude."

Beckham na sebe útratu nevzal. Nakonec zaplatil každý zvlášť - Beckham dal za sebe na stůl patřičný obnos a poslal účet dál. Nakonec to tímto způsobem řešili při podobných akcích v průběhu celé sezóny. „Zkrátka se pokaždé o útratu podělíme," líčil Kelly Gray, jeden z Beckhamových častých spolustolovníků. „Neřešíme to. Prostě je fajn vyrazit si spolu na večeri." Donovan tehdy v restauraci Beckhamovi nic nevyčetl, přesto se nedokázal smířit s tím, že Beckham účet nezaplatil. Tomu by nikdo nevěřil, pomyslel si v duchu. *David Beckham je držgrešle.*

Podobně jako když nedávno věnoval kabině reproduktory, udělal Beckham přece jen během výjezdu jedno malé gesto: dal v klubu pokyn, aby jeho diety

převvedli juniorským hráčům, kteří vydělávali třeba pouhých 12 900 dolarů za rok. „Hele, kámo, dík za ty prachy!“ řekl jednou večer Beckhamovi u hotelové haly třetí gólman mužstva Lañce Friesz. Nešlo sice o žádné horentní částky, ale aspoň něco.

Ačkoli se Beckham ve skutečnosti o své závratné bohatství nedělil, povšimli si spoluhráči, že se jím nikdy ani nijak zvlášť nechvástal. S jedinou, zato velikou výjimkou - tou byly jeho vozy. Na většinu tréninků a zápasů zpravidla dojížděl v escalade, ale kromě dalších aut vlastnil černé Porsche 911 a také černý Rolls-Royce Phantom v ceně 400 tisíc dolarů. A spoluhráči z Galaxy jeho vůz zkrátka chtěli nechtěli vidali den co den, jelikož měl povoleno parkovat s ním poblíž vchodu do kabiny přímo v útrobách stadiónu H D C. L alas stanovil pravidlo, že kterýkoli hráč, cena jehož vozu přesáhne 100 tisíc dolarů, může každý den parkovat uvnitř vedle Beckhama. Tato skupinka měl dosud jediného člena: Abela Xaviera, který si pořídil bílý kabriolet bentley, jenž mu ladil s bělostnými oděvy.

Zbytek fotbalistů směl v den zápasu rovněž parkovat na stadiónu, ale při trénincích museli využít veřejné parkoviště mimo komplex H D C. Když bylo parkoviště poblíž vjezdu do areálu obsazené, což se stávalo velice často, museli zaparkovat na jiném o kus dál a zhruba tři sta metrů dojít pěšky, aby následně patnáct kroků od kabiny spatřili Beckhamovo a Xavierovo auto. Pro všechny (Donovana nevyjímaje) to byla každodenní připomínka, že je Beckham jiný — a toto postavení ještě umocňovala skutečnost, že v hotelech měl Beckham pokoj vždy jen pro sebe, zatímco ostatní hráči (s výjimkou ostříleného matadora Cobiho Jonese) museli vzít zavděk dvoulůžkovými.

Finanční faktor byl přítomen neustále a nebylo divu, neboť podle stanov MLS si hráči z nejspodnějších pater pomyslného žebříčku mohli měsíčně přijít na něco málo přes tisíc dolarů *před* zdaněním. Zvýšení minimální mzdy v lize mělo být jedním ze základních témat na seznamu požadavků hráčských odborů pro vyjednávání o kolektivní smlouvě na rok 2009. „Líbí se mi, že si David přijde na 6,5 miliónu dolarů ročně. Zaslouží si to,“ prohlásil Klein, jenž zasedá ve výkonném výboru odborové organizace. „Jenže tihle kluci [zespoda žebříčku platů] si zaslouží víc, zvlášť pokud začne liga víc vydělávat.“ Když se k této otázce měl vyjádřit i šéf MLS Don Garber, prohlásil, že existuje zřetelný rozdíl mezi hráčem světové úrovně jako Beckham a juniorem, který teprve na vlastní kůži zakouší první zápasy. „Vezměte si třeba v baseballu hvězdu formátu Alexe Rodrigueze v porovnání se spoluhráčem z Yankees, kterého mužstvo povolá z farmářského mužstva,“ vysvětloval Garber. „To je jako srovnávat hrušky s jablky.“ To podstatné mu však unikalo. Hráč Yankees, byť měl smlouvu ve farmářském týmu, si totiž vydělal dost na to, aby pokryl

základní životní výdaje v New York City, aniž by musel vykonávat druhé zaměstnání, dělit se o nájem se spolubydlícím nebo prosit o peníze rodiče.

V komentátorské kabině stanice ESPN2 si Eric Wynalda povzdechl. Už zase, pomyslel si. Poslední tři týdny jezdil za Davidem Beckhamem po celé Severní Americe — z Los Angeles do Toronta a nyní až na stadión RFK ve Washingtonu, kde se na čtvrtetní ligové střetnutí sešlo 46 686 diváků (téměř třikrát víc než činila průměrná návštěva), jen aby viděli Beckhama... jak opět začíná zápas na lavičce náhradníků. Wynalda, trojnásobný účastník mistrovství světa, byl stále ještě nejlepším reprezentačním střelcem americké historie (k překonání rekordu chybělo Landonu Donovanovi už jen pouhých pár branek), avšak jeho celonárodní televizní přenosy experimentu Beckham se měnily v nemilé fiasko.

„Z televizního pohledu je to katastrofa," nechal se Wynalda slyšet před zápasem. „Rádi bychom sledovali každičký jeho pohyb. A to doslova. Jenže místo toho si teď jenom můžeme vyčítat vlastní domýšlivost. Máme totiž sice náležitě možnosti, avšak nemáme co vysílat. *Zavázal si kopačku. Stáhl si stulpu. Přemýšlí, jestli si nasadit chránič holeně. Prohrábl si vlasy. Málem se zašoural v nose.* Je to hloupé. Máme dokonce Beckhamovu kameru. Chcete snad žít v akváriu? Smutné je u Davida to, že když se zraní normální hráč, tak sedí na lavičce, snaží se léčit a povzbuzovat spoluhráče. A když se šourá v nose, tak to vystříhneme. Jenže svět už se nemůže dočkat, až uvidí, jak se v nose šourá tenhle kluk! A to není ani trochu fér. Pokud se rozhodne, že se na lavičce ušklibne a jako každý normální sportovec si pšoukne, hned se to dozvíme. Což je děs. Být pod takovým drobnohledem asi nechce nikdo. Určitě mu to není příjemné."

Nastalo značné rozčarování. Na zadní stránce časopisu *ESPN The Magazine* vyšla celostránková fotoilustrace z juniorského fotbalového zápasu, na které sedm dětí v Beckhamově dresu sedí u postranní čáry na lavičce pod titulkem MAROŇ JAKO BECKHAM. V Dallasu, kde zájemci o vstupenky zaplatili až dvojnásobek obvyklé ceny a kam Beckham (prý na radu lékaře) vůbec neodcestoval, drželi fanoušci v rukou kritické transparenty: DAVIDE, VÍTEJ V AMERICI, KDE LIDI JAKO TY BEROU PENÍZE ZA NIC. „Po celém Dallasu hlásaly billboardy několik měsíců dopředu, že tady nastoupí v dresu Galaxy, ale pak vůbec nepřijede. Je to velké zklamání," nechala se slyšet osmadvacetiletá zubní hygienička z Dallasu Kari Hamptonová, na jejímž transparentu (pod nápisem ANGLICKÝ VÝVOZ) stálo: 20 miliónů výtisků Harryho Pottera = k nezaplacení. Fotbalista za 250 miliónů dolarů = bezcenný.

Transparenty na stadiónu RFK ve Washingtonu byly ještě o něco vynalézávější, například ten obří v sektoru skalních fanoušků domácího klubu, na kterém stálo: ZPÍVÁME LÍP NEŽ TVOJE STARÁ. I zde však divákům hrozilo, že zažijí zklamání. Rodiče dvaadvaceti malých fotbalistů, kteří doprovodili základní jedenáctky Galaxy a United na hrací plochu, zaplatili každý 230 dolarů za šanci, aby jejich dítě mohlo třeba držet za ruku Beckhama, této cti se však nakonec nikomu nedostalo. Na tiskových konferencích už Beckham pomalu nevěděl, co ještě o svém pochroumaném kotníku říkat. „Nemůžu se přece omlouvat za to, že jsem zraněný," prohlásil. „To prostě patří ke kariéře každého sportovce. Za sebe však musím říct, že mě nesmírně frustruje, že nemůžu běhat po hřišti - možná ještě víc než ty, kteří čekají, až se konečně na trávníku objevím."

Nijak mu neprospělo ani to, že vedení MLS předepsalo Galaxy po Beckhamově příchodu vpravdě ďábelský program: dvacet šest zápasů za třináct týdnů v patnácti městech, to aby všechny ligové týmy mohly těžit z Beckhamovy návštěvy už v prvním půlroce jeho působení v lize. „Čas od času bývá v MLS nabitý program na dva týdny," řekl kouč Yallop. „My ho máme na dva měsíce." Toto turné po celé Americe bylo výsledkem jistého kompromisu. Aby totiž Tim Leiweke přesvědčil majitele MLS o nutnosti schválit Beckhamovo pravidlo, slíbil, že každý klub dostane část výtěžku proudícího z Beckhamova zlatého dolu. Se zraněním však tyto plány nepočítaly. Avšak i kdyby Beckham kypěl zdravím, přeplněný program byl jen dalším dokladem toho, že z hlediska fotbalu převažovaly nad zdravým rozumem peněžní zájmy finančníků. Na konci tohoto mamutího turné už v tak řídkém kádru Galaxy chyběla vinou zranění hned sedmička fotbalistů - kromě Beckhama ještě další čtyři hráči základní sestavy. Kluby MLS mezitím z Beckhamova příjezdu těžily, co se dalo, v některých případech například zdvojnásobily ceny vstupenek anebo nutily fanoušky kupovat si balíčky na více zápasů, pokud se chtěli podívat na zápas proti Galaxy. Beckhamovo zranění umocněné touhou po ziscích a množstvím venkovních zápasů nakonec z hlediska PR nadělalo značné škody. Kvůli vysoké publicitě se totiž Beckham ocitl pod obrovským tlakem, aby hrál i s pochroumaným kotníkem. „Přiživuje se na tom úplně každý," posteskl si Lalas, „a tak si musíme dávat pozor, aby nám nakonec nezůstala jenom zdechlina."

Přesto měli diváci na stadiónu RFK důvod k optimismu. Beckham toho večera oblékl dres a navíc se utkání hrálo na přírodním pažitě na rozdíl od umělé trávy v Torontu či Bostonu tři dny nato, která kotníkům ani trochu nesvědčí. A nejen to, z luxusní lóže zápasu přihlížel i trenér anglické reprezentace Steve McClaren, který se chtěl na vlastní oči přesvědčit, zda bude

Beckham za čtrnáct dní nachystaný k přátelskému střetnutí s Německem. Ke konci prvního poločasu, krátce poté, co Luciano Emilio poslal D.C. United do vedení 1:0, se viditelně neklidný Beckham zvedl z lavičky a za jáсотu téměř vyprodaného stadiónu se začal rozcevičovat. Šlo však o falešný poplach. Obecenstvo se dočkalo až v sedmdesáté druhé minutě, kdy si Beckham svlékl mikinu (příležitost vysvléct se do půl těla si nikdy nenechal ujít), oblékl si zbrusu nový bělostný dres s číslem dvacet tři a vstoupil do svého prvního soutěžního klání v MLS. Z nebe se snášel biblický liják, přesto fanoušci své sedačky neopustili. Celý stadión rozzářila smršť blesků fotoaparátů.

Přestože Beckham dva měsíce téměř nehrál, jeho přítomnost na hřišti byla okamžitě znát. Jeho vysoký centr z trestného kopu Carlos Pavón málem proměnil ve vyrovnávací gól, šanci však promarnil. A v závěrečných minutách Beckham nádherně vyslal do uličky Donovana, jenže brankář United Troy Perkins včas vyběhl, v posledním možném okamžiku akci zastavil a Donovan skončil na trávníku. „Zdravotně ani herně to ještě nebylo ono,“ konstatoval posléze Beckham, ale i na sedmdesát procent patřil na hřišti k nejlepším. Galaxy prohráli 0:1, čímž si ještě pohoršili bilanci na 3-5-6, avšak nálada v kabině nebyla zcela ponurá. Pokud šlo o Donovana, využil příležitosti konečně si s Beckhamem promluvit o vzájemných fotbalových zkušenostech a o tom, jak hru zlepšit. „A to hodně pomůže,“ nechal se slyšet Donovan, „protože je to dobrý hráč. Však je to vidět. Když dostane míč, ví, co s ním, a dokáže zápasy rozhodovat, takže nám to moc pomůže.“

I na ESPN panovala poměrně dobrá nálada. Přenos zaznamenal sledovanost čtyři desítky procenta, což sice nebyl nijak světoborný výsledek - o následujícím víkendu dosáhlo na ESPN mezinárodní mistrovství ve scrabblu hodnoty půl procenta -, přesto šlo o dvojnásobek sledovanosti běžných zápasů MLS. Co bylo pozoruhodnější - čtvrthodinová pasáž od 20.45 do 21 hodin, kdy se na hřišti objevil Beckham, zvedla sledovanost na osm desítky procenta. Beckham byl podle všeho jediným hráčem v MLS, který dokázal zahýbat statistikami. Celý přenos, prodchnutý spoustou záběrů Beckhamovy kamery na lavičku, se však tak nepokrytě soustřeďoval na jeho osobu, že si šéf MLS Don Garber během zápasu telefonicky stěžoval producentovi ESPN, jenž byl na stadiónu přítomen. „Sledovat, jak kamery místo dění na trávníku neustále zabírají Davida sedícího na lavičce, bylo dost nepříjemné,“ řekl Garber. „ESPN našťáší souhlasila a ráz přenosu upravila.“

Začínala se rýsovat jistá zákonitost. Z hlediska celostátního televizního vysílání vyvolával experiment Beckham pouze vlažné nadšení (přinejlepším) z jeho hry. Pokud však šlo o to vidět Beckhama osobně, byl to hotový trhák. Toho večera zachvátila celý Washington silná beckhamomanie, a to

nejen během zápasu. Jak napsal deník *Washington Post*, chytil kustod United časně nad ránem na stadiónu RFK tři mladíky, kteří se snažili z koše se špinavým prádlem ukrást Beckhamův propocený dres. Noční kluby v hlavním městě hostily hned tři masivně propagované pozápasové večírky: jeden v klubu Lima, který pořádal obránce United Bobby Boswell, další v Indeb-leu v čínské čtvrti a třetí v podniku s názvem Play, jenž byl pouze pro zvané. Kolem jedné hodiny ranní vstoupil do Play bočním vchodem i Beckham v doprovodu spoluhráčů, mezi nimiž nechyběli Cobi Jones, Chris Klein a Abel Xavier. Jako by kdosi stiskl kouzelné tlačítko, parket se vyčistil a návštěvníci si stoupali na židle, aby zahlédli postavu s baseballovou čepicí na hlavě v sekci pro prominenty. Když Beckham v doprovodu tělesné stráže zamířil přes celý klub na toaletu, usmíval se a podával lidem ruku jako hlava státu, nejpopulárnější zahraniční emisar, který navštívil Washington za mnoho a mnoho let.

Hotel Sheraton v massachusettském městě Braintree jižně od Bostonu je možná tím nejhorším Sheratonem v Americe. Stojí v těsné blízkosti sjezdu z mezistátní silnice číslo devadesát tři, kde se topí ve výfukových zplodinách automobilů, a o parkoviště se dělí s restaurací řetězce TGI Friday's, stojící přes ulici od zchátralého obchodního domu, jenž má své lepší časy už za sebou. Z jakéhosi důvodu, který nikdy nikdo nevysvětlil, vypadá braintreeský Sheraton zvenčí jako hrad, jemuž nechybějí ani vížky, prapory a cihlová fasáda. Nevelká, spoře osvětlená vstupní hala je obložená lacině vyhlížejícím dřevem, jaké člověk vídal na bocích kombíků v sedmdesátých letech. Je to právě ten typ hotelu, který slouží kancelářským krysám ze Syracuse ve sportovních sáčkách posetých lupy, přijíždějícím na pětidenní služební cestu po pěti městech Nové Anglie. Luxusní podniky jako Ritz-Carlton či Four Seasons s výhledem na park Boston Common stojí pouhých patnáct kilometrů severněji, jako by se však nacházely v úplně jiném vesmíru.

Sheraton v Braintree byl shodou okolností právě tím hotelem, ve kterém podle předpisu MLS měly nocovat týmy mířící do města na zápas proti New England Revolution. Když se do něj Los Angeles Galaxy 10. srpna přijeli ubytovat, David Beckham a Abel Xavier - evropští profesionálové zvyklí na nejvybranější nocleh - nefalšovaně užasli, nejprve se podívali jeden po druhém a pak „i po nás ostatních, jestli to snad není nějaká skrytá kamera," vzpomínal Kýle Martino. Žádný žert to však nebyl. V Evropě možná panoval dojem, že Galaxy jsou jakýmsi Manchesterem United v MLS, zámožným garantem „Beckhamovy smlouvy na 250 miliónů dolarů", ovšem

ve skutečnosti mužstvo nocovalo v týchž ponurých hotelech u silnice jako zbytek klubů v lize. Většina těchto hotelů se kvalitou podobala toaletnímu papíru ze sovětské éry, což bylo mezi hráči téma mnoha útrpných vtípků, avšak být zdrojem bezděčné komiky se Beckhamovi s Xavierem pranic nelíbilo. Poslední kapku představoval předzápasový oběd, kdy hráči v braintreeském Sheratonu dostali porce masného pečeného kuřete. „To není správné!“ rozhnil se Xavier spravedlivým hněvem natolik, až hrozilo, že mu z hlavy slezou odbarvené vlasy.

Než Beckham přestoupil do Galaxy, mnohokrát zdůrazňoval, jak je odhodlaný se přizpůsobit zvláštnostem MLS. „V USA bude pochopitelně všechno jinak,“ řekl mi. „Někdy to možná bude i frustrující. Ale i proto tam mimo jiné jdu: abych to zažil a užil si to.“ Ovšem když nyní Beckham vyrazil s Galaxy k první sérii zápasů na hřištích soupeřů, několik aspektů života v MLS se mu pranic nezamlouvalo. Pomineme-li fotbalovou úroveň spoluhráčů, byla kvalita ubytování na cestách, jak si Beckham v soukromí stěžoval svým kolegům, „šokující“. V Doubletree v Crystal City - betonové džungli bezútěšných hotelů poblíž washingtonského národního letiště - spustil jakýsi vtípaček během předzápasového odpočinku fotbalistů požární poplach a Beckham se spoluhráči tak musel dvacet minut postávat v bezmála čtyřicetistupňovém horku. A to Beckham dosud v rámci ligy navštívil pouze tři města. O hotelech v MLS každý hráč vyprávěl strašidelné historky. Kupříkladu Martino vykládal, jak jim v Chicagu připálili omáčku na těstoviny, které byly posledním jídlem před zápasem. „Chutnalo to jako uhlí,“ vzpomínal. „Bylo to tak odporné, že se to nedalo jíst.“ Donovan si pro změnu vybavil zážitek z roku 2003, kdy ještě se San Jose Earthquakes pobývali před zápasem proti Galaxy v Carsonu v hotelu určeném MLS. „Noc předtím na parkovišti hotelu někoho zastřelili,“ líčil. „Nechtěli jsme tomu věřit. Doufali jsme, že se nám nic nestane.“

Ovšem žádná potupa nedokázala Beckhamovi, nejpřísnějšímu fotbalovému puristovi, v MLS tak zpěnit krev jako hrací plochy s umělým trávníkem, navíc nezřídka nenapravitelně poznamenané čarami pro americký fotbal. Podle Beckhama, jenž hrával v katedrálách Manchesteru United na Old Trafford či Reálu Madrid na San Bernabéu, mělo být hřiště čímsi posvátným, dokonale upraveným běhounem přírodního pažitů. Nikoli pouze vylepšeným kobercem z obýváku. Když se hráči Galaxy v Nové Anglii začali dívat na televizní přenos zápasu z Giants Stadium, dějiště jejich příštího ligového klání proti New Yorku Red Bulls, Beckham už se dopálil. „Co je to tam po celém hřišti za všechny ty lajny?“ podívoval se. Spoluhráči nevěděli, jestli se smát nebo se cítit trapně. *David Beckham na umělé trávě v New Yorku nalaj-*

novane pro americký fotbal? „To je, jako kdyby na jeviště přišel Eric Clapton a začal drnkat na dětskou kytárku z umělé hmoty,“ nechal se slyšet Martino. „To prostě nejde.“

Hřiště s umělou trávou mělo roku 2007 v MLS pět ze čtrnácti klubů, ovšem hned na třech z nich měl Beckham hrát v prvních čtyřech ligových zápasech. Hlavně na povrch FieldTurf v Torontu se snášela neúprosná kritika, třeba i ze strany Abela Xaviera, který tvrdil, že jeho kolena takové nárazy nevydrží. „Hrát na podobném povrchu je nebezpečné,“ prohlašoval tak neoblomně, že na umělé trávě už nikdy víc nenastoupil. Když zavítali Galaxy do Washingtonu D.C., přesvědčili Donovan s Xavierem Beckhama, že je tento problém natolik vážný, aby o něm promluvil veřejně. Velice dobře si totiž uvědomovali, že to, co řekne Beckham, bude mít daleko větší váhu než případné stížnosti ostatních hráčů z týmu. Když jsem na tiskové konferenci Beckhamovi položil neškodnou otázku *{Co jste se dosud ze zápasů, které jste měl možnost vidět, o této lize dozvěděl?}*, hned této příležitosti využil.

„Podle mého se dá spousta věcí změnit a postupem času se bezpochyby i změní,“ prohlásil Beckham. „Myslím, že jedna zásadní věc by se měla změnit určitě. Nevím, jestli má slova nebudou působit příliš kontroverzně, mám však na mysli to, že jsou v lize čtyři nebo pět týmů, které používají FieldTurf. A profesionální sportovci na takovém povrchu fotbal hrát nemůžou. Hrajeme na něm třikrát nebo čtyřikrát za sezónu, možná i vícrát. Pokud jde o reakce hráčů a důsledky pro tělo, tak po takovém zápase jste jako fotbalista dva tři dny úplná troska. Neumím si představit, jaké to je pro hráče Toronta, kteří hrají týden doma a týden venku a každý den na něm trénují. Tohle je jedna z věcí, která by se podle mě osobně v lize měla změnit. Všechny kluby by bezpochyby měly mít travnaté hřiště. Na FieldTurfu fotbalista prostě nemůže podávat špičkové výkony.“

To, že obvykle klidný Beckham vyrukoval na veřejnosti s tak vášnivou tirádou bez porady s manažerským týmem, bylo téměř k nevíře. Navíc si neuvědomil, že FieldTurf je název výrobce, nikoli obecné označení pro umělou trávu. A stejně jako propagace výrobků jeho jménem mohla firmě přinést milióny, mohla ji kritika výrazně poškodit. Do hodiny jednomu z Beckhamových manažerů zavolal zástupce společnosti FieldTurf. Ukázalo se nejen to, že umělé plochy této značky instalovala na svých hřištích Beckhamova fotbalová akademie v Londýně, ale že pobočka v Los Angeles už odeslala objednávku na další - a to s výraznou slevou. Beckham se sice firmě FieldTurf druhý den večer na tiskové konferenci výslovně omluvil, vyřčené však již nešlo vzít zpět.

Na slevu nedošlo. „Ta vaše otázka," bylo mi řečeno, „přišla Davida na tři milióny dolarů."

V kontextu čelní srážky světů evropské a americké kopané veškerá Beckhamova a Xavierova frustrace v braintreeském Sheratonu vyvrcholila. V hněvu nad zmíněným pečeným kuřetem nabíral obrysy hráčský protest - a to na téměř až škodolibý popud dlouhé roky trpících amerických hráčů. Skutečnost, že se ligový zápas na Giants Stadium odehraje v příštím týdnu na umělé trávě, Beckham změnit nemohl, mohl však mluvit do toho, kde se budou Galaxy ubytovávat. Tým původně plánoval nocovat v hotelu ze seznamu MLS v newjerseyském Secaucusu, městečku, které nejvíce proslulo jako místo, kde se mafiáni v seriálu *Rodina Sopránů* zbavovali mrtvol. Beckham a jeho spoluhráči argumentovali, že pokud se na experimentu Beckham přizívuje tolik dalších lidí, pak to nejmenší, co můžou Galaxy udělat, je zaplatit jim slušný hotel na Manhattanu. Po dlouhé debatě s Beckhamem o zájmech mužstva sepsali Donovan s Xavierem seznam věcí, které by si hráči v ideálním světě přáli, mimo jiné i lepší hotely a jídlo na turné. Předali ho Yallopovi a ten jej odevzdal ještě výš, konkrétně Lalasovi.

Nebylo třeba zdůrazňovat, že Galaxy také potřebovali vyhrát. A to naléhavě.

MLS je liga, která mnohé odpouští. Na rozdíl od většiny soutěží po celém světě, kde se korunuje mistr podle výsledků v průběhu celé sezóny, využívá MLS ještě typicky americkou vyřazovací část. Roku 2007 postupovalo do play-off osm ze čtrnácti klubů v lize a o držiteli titulu MLS měl rozhodnout až tento čtyřtýdenní turnaj. Pokud se týmu podařilo dokončit základní část sezóny mezi osmičkou nejlepších, stále ještě mohl získat trofej nejcennější - jako se to Galaxy podařilo roku 2005, kdy získali ligový primát, přestože do vyřazovacích bojů proklouzli až jako osmý nejlepší klub základní části. Pokud by však Galaxy nyní nezačali vyhrávat, vážně jim hrozilo, že by se do play-off vůbec neprobojovali, což by byla pro MLS hotová pohroma, nemluvě už o mužstvu, v jehož dresu působili jak David Beckham, tak Landon Donovan.

Toužebné vítězství však nepřišlo ani v Nové Anglii. Před 35 402 diváky, což byl více než dvojnásobek průměrné návštěvy na zápasech Revolution, museli Galaxy nastoupit bez pěti zraněných hráčů základní sestavy - včetně Beckhama, který v obleku Hugo Boss seděl jen na lavičce. Po zápase ve Washingtonu se mu znovu ozval poraněný kotník a on rozhodně nehodlal riskovat tím, že by nastoupil na umělou trávu stánku Gillette Stadium. Jak to s Beckhamovou účastí v zápase bude, se však fanoušci domácích nedozvěděli, přičemž mnozí z nich si museli chtít nechtět koupit balíček vstupenek na čtyři utkání, jen aby Beckhama a Galaxy viděli. Když se na obří obrazovce

na stadiónu objevil v průběhu utkání detail Beckhamovy tváře, pokusil se fotbalista vyloudit úsměv, z tribun se však dočkal pouze sborového bučení. Ani herně na tom Galaxy nebyli o nic lépe: nedlouho po začátku druhé půle inkasovali gól na 0:1 a vyčerpaný Donovan v posledních minutách promarnil obrovskou šanci na vyrovnání, čímž porážku zpečetil. Nejdelší turné po hřištích soupeřů v dějinách MLS skončilo fiaskem: tři zápasy, dvě prohry, jedna remíza, žádná vstřelená branka a pouhých osmnáct minut, které Beckham strávil na hřišti. Bilance Galaxy nyní zněla 3-5-7.

Záblesk optimismu z Washingtonu se rozpustil v loužičce tuku z pečeného kuřete a ani nějaký ten koktejl na palubě speciálu cestou zpátky do Los Angeles nemohl nikomu zvednout náladu. Galaxy potřebovali, aby se stalo něco pozitivního. Aby se na hřišti objevil David Beckham.

ŠESTÁ KAPITOLA: Z NEW YORKU PŘES LONDÝN DO LOS ANGELES (ZA PĚT DNÍ)

Čtrnáctého srpna po tréninku už většina hráčů Galaxy odešla ze šatny, když Landon Donovan zahlédl svého nejslavnějšího spoluhráče. Zhluboka se nadechl a rozhodl se jednat. Počkal, až hvězda dokončí každodenní zdlouhavou léčbu kotníku, vyšel za ní ze dveří a přitočil se k Davidu Beckhamovi právě v okamžiku, kdy došel ke svému černému Cadillacu Escalade. Donovan nechtěl riskovat, že by byl rozmluvě kdokoli svědkem: někdo z realizačního týmu, trenéři a hlavně spoluhráči. Hvězdný americký útočník klubu nebyl hloupý - ostatně právě proto nyní stál tam, kde stál -, ale zároveň ani netoužil sám sebe veřejně kastrovat.

„Davide?“ prohodil.

Beckham se otočil. „Jo?“

„Můžu s tebou na chvíli mluvit?“

Žádostí shora, aby se zřekl kapitánské pásky, nebyl původně Donovan ani trochu nadšený. Čím víc však o celé věci přemýšlel, tím silněji si uvědomoval, že má pouze dvě možnosti. Postavit si hlavu, přinutit Franka Yallopa, aby tuto změnu provedl sám, a nastolit tak s Beckhamem v kabině hmatatelné napětí. Anebo prostě a jednoduše přijmout, že jej zahrnuli do kouta, vzdát se pásky a vyslechnout si, jak jej Beckham i Yallop veřejně chválí za nesobecký projev dobré vůle ve prospěch mužstva. Celou pravdu však sdělovacím prostředkům neřekl nikdo, ani Donovan: že totiž tuto výměnu zinscenovalo více činitelů, mimo jiné Yallop, Alexi Lalas, Tim Leiweke, Terry Byrne i sám Beckham.

Celou pravdu ostatně neznal ani Donovan, sdělil však Beckhamovi to, co věděl: že ho v této záležitosti před několika týdny oslovili Yallop s Lalasem a že podle jeho názoru je správné, aby se novým kapitánem stal právě Beckham. „Chci, abys převzal pásku,“ prohlásil Donovan. „Myslím, že to mančafu pomůže, teda pokud jsi připravený a ochotný to udělat.“ Beckham sice netoužil stát se hollywoodským hercem, dobře však věděl, co mu předepisuje scénář. „Byla by pro mě čest nosit pásku, ale takhle to být nemusí,“ odvětil. „Nechci se nikoho dotknout a taky nechci, abys měl pocit, že ti nic jiného nezbývá. Jsem spokojený, ať už ji budu nosit nebo ne.“

Donovan však trval na svém. Když druhý den večer vedl Beckham základní jedenáctku Galaxy tunelem na hrací plochu, kde je čekalo semifinále Superligy proti D.C. United, zavládlo mezi spoluhráči mírné překvapení nad tím, že se úlohy kapitána zhostil tak brzy - dokonce i superhvězdy si totiž zpravidla musejí pásku v novém klubu vydobýt na hřišti a Beckham v dresu Galaxy nastoupil od samého začátku vůbec poprvé -, přesto se dalo očekávat, že do této funkce Beckham co nevidět vystoupá. To, co vše už měl jako hráč za sebou, hovořilo samo za sebe a nikdo nezpochybňoval, zda bude v kabině dobrým vůdcem. Nenosil snad pět let kapitánskou pásku i v anglické reprezentaci? „Nikdy mi nedělalo problém zvýšit v kabině hlas,“ konstatoval Beckham, „a pokud to bude potřeba i v tomhle mužstvu... tak to klidně udělám zase.“

Z dlouhodobého hlediska tyto pokoutní machinace, jež vedly ke změně kapitána, udaly tón experimentu Beckham na vícero úrovních. Realizační tým Galaxy se i nadále mohl doslova přetrhout, jen aby vyhověl přáním samotného Beckhama a jeho manažerů (či je dokonce předjímal), a pouze zřídkakdy prohlásil či udělal něco, co by se jeho chleboďárci nemuselo zamlouvat. Pokud šlo o Beckhama, ten v zákulisí čím dál více uplatňoval svůj vliv, přičemž téměř vždy využíval zástupce — povětšinou Terryho Byrna —, aby po sobě nezanechal otisky prstů. A v Donovanovi mezitím narůstal vztek, jelikož si začínal uvědomovat, že se mužstva pozvolna zmocňují vnějšíkové síly. Při zpětném pohledu bylo zřejmé, že ani Yallop, ani Lalas (nebo kdokoli jiný) nemuseli Donovana nutit, aby se změnou kapitána souhlasil. Donovan byl natolik inteligentní, aby pochopil, že by k ní časem došlo tak jako tak a že by se jednalo výlučně *o jeho* rozhodnutí.

To se ovšem týkalo dlouhodobého horizontu. Z krátkodobého hlediska, jak ostatně Galaxy zjistili už toho večera, se změna kapitána zdála být nápadem vpravdě geniálním.

Chvilé pro standardní situaci: Carson, Kalifornie, 15. srpen 2007. Semifinále Superligy. Los Angeles Galaxy versus D.C. United.

Chvilé pro Davida Beckhama jako stovořený, příležitost, aby svým typicky zahraným přímým kopem vymazal čtyři týdny existenční frustrace. V šestadvacáté minutě utkání došlo za bezbrankového stavu nedaleko šestnáctky po levé ruce brankáře United k faulu na hráče Galaxy. Mezi 17 223 diváky na stadiónu Home Depot Center zavládne ticho, které vzápětí přejde v pulzující hukot plný očekávání. „Jakmile rozhodčí pískne trestňák někde poblíž vápna, hned ve mně vzrušením hrkne,“ líčí Beckham a se zavřenýma očima si před-

stavuje scénu, kterou už zažil bezpočtukrát. „Diváci vstanou a na stadiónu to hučí jako v úle. A já vím, že se na mě upřou oči všech přítomných.“

A tentokrát je napětí ještě vyšší než obvykle. Jde o Beckhamův první start za Galaxy v základní sestavě, navíc první s kapitánskou páskou na rukávu a o první střelu z trestného kopu na branku - ať už při tréninku nebo při zápase — od vyvrcholení španělské ligy před osmi týdny v Madridu. Amerika už Beckhama pomalu odepisuje coby předražovaný humbuk, marketingový nástroj, jenž důvěřivé sportovní fanoušky i americká média přesvědčil, aby své dolary i pozornost věnovali britskému lazarovi, který zahřívá lavičku náhradníků a kamarádí se s Tomem Cruisem. V týž den dokonce stanice ABC v pořadu *Nightline* odvysílala rozhovor s Alexim Lalasem a mimo jiné se jej ptala, zda Američané s Beckhamem nekoupili takřikající zajíce v pytli.

Beckham si s něhou staví míč, skoro jako by kladl věnec na hrob někoho blízkého, pak ustoupí o šest kroků a mírně doleva. Dvakrát se rychle, krátce nadechne. Má před sebou dvě lidské překážky. Zhruba pětadvacet metrů od něj v pravé části svatyně United příkrčeně stojí se svými sto osmaosmdesáti centimetry brankář Troy Perkins. Předepsaných devět metrů a patnáct centimetrů před míčem se pak tyčí sedmičlenná zeď hráčů United, jejímž cílem je chránit levou stranu branky. „Ani se moc nesoustřeďuju na to, na které straně stojí brankář," říká Beckham, „protože si vždycky myslím, že pokud to trefím tak dobře, jak to umím, tak ho můžu překonat, ať skočí kamkoliv." A zeď? „Tu vnímám. Někdy zeď povyskočí, takže ji někteří hráči podstřelí. Ale to je spíš lenost. Já si s řešením radši dám práci.“

Obránce United Greg Vanney, stojící ve zdi, se obrátí na záložníka Chrise Kleina. „Takže teď přijde to, co všichni očekávají?"

Klein přikývne. „Bohužel asi jo.“

Beckham se rozbíhá. Těsně před kopem se podobá obrazu klidu a rovnováhy, nohy od sebe, pravou ruku k zemi, levou rozpaženou jako dopravní policista. Lékaři z Evropy až po Japonsko strávili zkoumáním jeho trestných kopů stovky hodin, oné dokonale vyvážené směsice sil - úhlu, rychlosti, falše a směru -, díky níž, jak to vyjádřil jeden z badatelů, lze dosáhnout „optimální turbulentně laminární přechodové trajektorie". Anebo Beckham, jak sám říká, zkrátka přesně ví, jak „míč co nejlíp zakroutit", trefit jej ze strany pravým nártem a prudce poslat přes zeď, za níž se kolem natažených rukou bezmocného gólmána nečekaně a efektně snese pod břevno do sítě.

Samozřejmě se může milión drobností pokazit. „Pokud míč netrefíte správně, může skončit až někde na galerii," připouští Beckham. „Taky se mi to už párkrát stalo, třeba když mi podklouzne stojná noha. To je pak docela trapas.“

Tentokrát se však nic takového nestane. „Jakmile do balónu kopnu, tak vím, jestli to bude gól," dodává Beckham a na rtech mu zahraje úsměv. „Poznám to. Ještě než přeletí zeď." Ta nadskočí, Beckhamův projektil však jen prosvíští kolem ní. Chudák Perkins je bezbranný. Balón se prudce snáší stále níž a níž a níž... až do sítě.

Kdo by potřeboval trénovat, když má svalovou paměť nejlepšího exekutora přímých volných kopů na světě? Beckham se otočí a slaví s vyplazeným jazykem, podobně jako svého času jiný hráč s triadvacítkou na dresu, Michael Jordan. Vzápětí na něj u půlící čáry naskáčou spoluhráči a kolektivní pocit úzkosti, který celý předchozí měsíc mužstvo sužoval, se v mohutném návalu radosti rozplyne. Abel Xavier Beckhama nadšeně objímá. Dokonce i Joe Cannon se až ze své branky běží zapojit do oslav. Po zápase budou hráči Galaxy jen stěží hledat slova, jimiž by onen okamžik popsali. „Bylo to jak v pohádce," rozplývá se Kyle Martino. „Jako ve filmu," dodává Landon Donovan, který konečnou výhru 2:0 - a postup do finále soutěže proti mexickému mistru Pachuca — pečetí ve druhém poločase gólem po Beckhamově přihrávce.

Španělsky hovořící komentátoři, kteří zápas sledují pro stanici TeleFutura, se nadšením doslova zalykají: „Gól! Gól! Gól! Góóóóó!" Během půl hodiny se branka stává nejdůležitější zprávou pořadu *SportsCenter* na ESPN. Do příštího večera zhlédne záznam Beckhamova trestného kopu více než půl miliónu lidí po celém světě, díky čemuž se ten den stane nejoblíbenějším klipem na YouTube.

Co všechno člověk zjistí, když stojí za Davidem Beckhamem na losangeleském letišti ve frontě čekající na bezpečnostní kontrolu: není tu žádná super-tajná zóna určená výhradně pro hollywoodské celebrity a sportovní hvězdy. Beckham si rozvážně zavazuje tkaničky, jako sprinter zkamenělý uprostřed kroku si nohy jednu po druhé opírá o pult. Laptop u sebe žádný nemá, cestuje však s přehrávačem DVD. Má v oblíbě dévédéčka se seriálem *Přátelé*. Vše mu trvá dlouho. Až bolestně dlouho. *Hele, kámo, hejbní kostrou! V téhle zemi si nemusíš sundávat pásek!*

Podle statistik byl rok 2007 druhým nejhorším pro americkou komerční leteckou dopravu v dějinách. Odložené lety, ztracená zavazadla, stísňené sezení, otřesné služby pro zákazníky: ať se člověk na celou věc díval z kterékoli stránky, měli pasažéři více důvodů k hněvu než kdy předtím. MLS však měla své stanovy - lety speciálem představují „konkurenční výhodu" -, a tak několik hodin po Beckhamově úchvatném trestném kopu dorazili hráči Galaxy na losangeleské letiště, kde je čekal první komerční let od začátku experimentu

Beckham. „Všichni se musí postavit do fronty!“ oznámil jim při odbavení zaměstnanec společnosti Continental Airlines. „Musíte tu být devadesát minut před odletem!“ (Povšimněme si, že Beckham prošel kontrolou v 10.17, tedy devadesát šest minut před odletem letu číslo devadesát do Newarku ve státě New Jersey, naplánovaným na 11.53. Nikdy se mu zkrátka nestalo, že by někam přišel pozdě.)

Podrobnosti tohoto letu plánoval klub i Beckhamovi manažeři celé měsíce dopředu s precizností tajné služby organizující prezidentskou kolonu. „Nejtěžší pro něj bude projít celým letištěm v L.A.," nechal se slyšet Lalas. „Jakmile se přesune do odletové haly a pak i do letadla, tak už to bude bez problémů.“ Jeden po druhém se Beckham a jeho spoluhráči, všichni v oblecích značky Hugo Boss, trousili od východu číslo šedesát dva do čekací haly společnosti Continental. Užaslí cestující sotva stačili vytáhnout mobily s fotoaparáty, a už byl Beckham tentam. Jenže pak se pozvolna začal shlukovat dav i před vchodem do této haly. Jistý Fernando González, třicetiletý letištní technik u American Airlines z Inglewoodu, třímal v ruce oficiální Beckhamův dres Galaxy, na němž se dosud pohupovaly cedulky. „Žena mi ho včera dala k narozeninám," prohlašoval. Jistý příbuzný, jenž pracoval na letišti v L.A., mu dal předem tip, a tak si chtěl dres nechat podepsat a poté zarámovat. „Myslel jsem, že poletí soukromým tryskáčem," dodal González, „ale je to super, že letí se zbytkem mančafu. Akorát mě včera zarazilo, že ho hnedka udělali kapitánem. To podle mě není správné, protože kapitánem je Donovan.“

V 11.51 se dveře haly otevřely, vyšel Beckham, a když rozdal několik autogramů (jeden z nich i Gonzálezovi), rychle se východem šedesát dva přesunul na palubu Boeingu 757. Když už Beckham musel letět běžnou linkou, představoval alespoň 757 ideální variantu, protože pasažéři ze druhé třídy neprocházeli cestou ke svým sedadlům třídou první. Pro všechny případy však ještě při nástupu do letadla stál vedle letušky na stráž bodyguard Shane, aby případným dotěrným zájemcům o podpis zabránil zabočit doleva místo doprava.

Klub si v první třídě zaplatil pět sedadel a názorně zde bylo vidět, jaká v Galaxy panovala hierarchie. Zasedací pořádek určil Yallop a jeho volba - jíž věnoval stejnou péči jako výběru základní jedenáctky, kterou posílal na hřiště - odrážela pověst kouče, který je s hráči zadobře. V první třídě se uvelebili Beckham a vybraní veteráni (mezi nimi i Donovan a Cannon), hráči na dalších stupních platového žebříčku směrem dolů (Peter Vagenas, Edson Buddle, Ante Jazic) usedli ve druhé v řadě u východu nebo u přepážky a ostatní (Alan Gordon a další) se vmáčkli, kam se dalo. Sám Yallop seděl rovněž ve

druhé třídě. V půlce letu se Donovan s Cannonem vydali na krátkou návštěvu dozadu, jako by jim skoro bylo trapné, že si hoví vpředu. „Pěkné místo u dveří," řekl mi Cannon. „Asi tady máte určité slovo."

„Kdybych tady měl nějaké slovo," zněla odpověď, „seděl bych tam, co vy."

„To jste mohl sedět vedle Beckhama," opáčil Cannon. „Přisedl si k němu nějaký cizí chlápek."

Beckham první třídu za celý let neopustil. Ale všichni ostatní, jak se zdálo, stáli jednou nohou ve dvou různých světech: obyčejném světě MLS a luxusním světě Davida Beckhama. Většina hráčů Galaxy dosud cestovala s nylonovými batohy s logem mužstva, proto když je měli přehozené přes značkové obleky, připomínali spíš studentíky. Nikdo si však už nestěžoval, neboť v New Jersey vyzvedl mužstvo autobus, jenž vzápětí minul sjezd k Sheratonu v Secaucasu, vnořil se do Lincolnova tunelu a vysadil je před vchodem do historického hotelu Waldorf-Astoria v centru Manhattanu.

Protest hráčů se neminul účinkem. Už za několik hodin po návratu z Bostonu a děsivých zážitcích v braintreeském Sheratonu předal Yallop seznam jejich požadavků Lalasovi a ten si pro změnu pohovořil s Timem Leiwekem. „Od chvíle, kdy jsem si promluvil s realizačním týmem i s hráči, mi bylo jasné, že je potřeba něco udělat, a to rychle," prohlásil Lalas. „Tedy zkvalitnit cestování, hotely i stravu. Davidova účast pochopitelně všechno usnadnila, šlo však hlavně o to, vysvětlit Timovi, co kluci zažívají, a uznat, že jde o zcela neobvyklou situaci." Když Beckham něco řekl, všichni mu v klubu naslouchali. Leiweke změny k lepšímu posvětil, byť veškeré nemalé náklady šly na účet AEG.

S hotelem Waldorf byli Beckham i Xavier přirozeně spokojeni a pro hráče Galaxy, kteří znali jen připálenou omáčku, pečené kuře plovoucí v tuku a parkoviště u hotelů, kde se vraždí, byla tato změna doslova darem z nebes. „Jde o to, že my všichni jsme už na něco zvyklí, jenže oni jsou zvyklí na něco jiného," nechal se jednou večer v honosné, vkusně čalouněné hotelové hale slyšet Martino. „Tak jsme se ozvali a najednou jsme tady, kde jim to vyhovuje a kde my jenom valíme oči. Normálně člověk společnou večeři milerád vynechá a radši se jde najíst někam jinam, ale tady si ji celé mužstvo užívá. Takhle dobře ještě nikde nevařili."

Přes všechno věhlas Beckham popravdě řečeno osobními preferencemi - stylem oblékání, hudbou, pracovní morálkou — odjakživa tíhl spíš k zemitosti New Yorku než k bezstarostnosti Los Angeles. Když si mohl vybrat, jestli si přečte *Sports Illustrated* nebo *Slam*, časopis o hiphopové kultuře a basketbalu,

sáhl vždy po tom druhém a nalistoval stránky o nejnovějších trendech populární módy. Prvního synka dokonce pojmenoval Brooklyn — podle čtvrti, do které s Victorií zavítali krátce poté, co zjistili, že budou mít dítě.

„Na New Yorku je skvělé to, co v mnoha městech na světě nezažijete: je v něm hodně pozitivního, hodně energie," nechal se slyšet Beckham, „a pokud se někomu znelíbíte, tak vám to řekne rovnou do očí." Těžko říct, jak přesně to souviselo s tím množstvím „pozitivního", snad jen tak, že Beckham poukazoval na opravdovost New Yorku, upřímnost (někdy až krutou), kterou si zpravidla nikdo nespojuje třeba s Los Angeles. Odpoledne 17. srpna byl však každopádně Beckham ve svém živlu, když se čtyřicítkou chlapců a dívek vedl na umělém trávníku na rohu 138. ulice a Amsterdam Avenue v Harlemu fotbalový kurz. Bezmála hodinu se ještě se spoluhráčem Ty Hardenem a hvězdami týmu New York Red Bulls Juanem Pablem Ángelem a Jozym Altidorem věnoval s těmito sedmi- až jedenáctiletými dětmi nejrůznějším nácvikům a herním situacím. Pak rozdával Beckham autogramy - úplně na všechno, fotbalovými i basketbalovými míči počínaje a baseballovými rukavicemi konče -, když v tom na něj začalo pokřikovat několik místních výrostků, kteří se shlukli před drátěným pletivem, jímž je tamní fotbalové hřiště obehnané.

„Hej, Davide! Vylez ven, ať poznáš opravdickéj Harlem!"

Někdy není od věci opustit předem daný scénář. A tak jakmile přestal s podepisováním, vyběhl Beckham za plot (čímž uvedl do rozpaků ochranaku), vyskočil na stojan na kola a pravou rukou vzal kolem ramen jednoho z hochů stojících vedle něj. Když ho jiný mladík poprosil, jestli by mu nepodepsal boty, Beckham mu dokonce věnoval tenisky, které měl na nohou. Když se pak bosky vracel k čekajícímu autu, nedalo se odolat až biblickým asociacím. „Dnes," prohlásil následně na nabitě tiskové konferenci v centru Manhattanu, „jsem prožil jeden z nejlepších dnů od příjezdu do Ameriky."

Experiment Beckham nabíral na síle celý týden, vrchol ovšem přišel druhý den večer, kdy 66 237 diváků, kteří se na klání Galaxy a Red Bulls přišli podívat, sledovalo jeden z nejpamátnějších zápasů v dějinách stánku Giants Stadium. Při svém prvním utkání na umělé trávě v MLS - čáry na americký fotbal se přebarvily na zeleno — hrál Beckham, jako by po tomto povrchu běhal celé roky. Newyorčanům získal vedení už ve čtvrté minutě z přímého kopu Ángel, dvě minuty nato však Beckham skvěle posadil míč z rohu přímo na hlavu Carlose Pavóna a ten vyrovnal. (Načež se Beckham teatrálně obrátil k publiku a utiňoval ho.) Za další dvě minuty udeřil Beckham znova, když zatočil přímý kop a Pavón opět hlavou skóroval. Tři góly za osm minut. Podobně elektrizující atmosféra na tamním stadiónu kvůli fotbalu zavládla

naposledy při Mistrovství světa 1994 a v dobách, kdy za Cosmos ještě kopali Pelé, Chinaglia nebo Beckenbauer.

A to ještě nebylo zdaleka všechno. New York vyrovnal na 2:2 krátce před poločasem (zásluhou krásného voleje Clinta Mathise) a díky dvěma zásahům teprve sedmnáctiletého Altidora ve čtyřicáté deváté a sedmdesáté první minutě se dokonce dostal do vedení 4:2, ovšem když si už Red Bulls mysleli, že mají vítězství v kapse, utekl obraně domácích hned po následném rozehrání Donovan a snížil na 3:4. Jelikož se neustále hrálo takřikajíc „nahoru dolů“, neměl Beckham daleko k vyčerpání a rovněž se mu začal ozývat kotník. Náhradníci na newyorské lavičce slyšeli, jak si vulgárně ulevoval pokaždé, když se na levačku postavil. I přímé kopy už pro něj byly spíš zdrojem frustrace. Podobně jako golfista, kterému se ne a ne podařit dlouhý odpal, i on poslal čtyři trestňáky za sebou pouze do zdi Red Bulls. Přesto stihl předvést ještě jeden důležitý okamžik. V osmdesáté druhé minutě posadil rohový kop přímo na hlavu bezmála dvoumetrového Kyla Verise.

A to byla Verisova šance: proslavit se i něčím jiným než platem 17 700 dolarů, vstřelit vůbec první gól za Galaxy, dokázat, že mu v mužstvu patří budoucnost, sehrát významnou roli v zápase, který vstoupí do dějin MLS. Na okamžik, kdy se tak stane, už měl naplánovanou i oslavu gólu a rovněž pečlivě studoval, jak Beckham standardní situace rozehrává, jak se balón na poslední chvíli prudce snese. Veris jej trefil čelem a poslal ho na branku. Míč se odrazil od břevna - *prásk!* - a přímo na nohu Edsona Buddla, jenž srovnal na 4:4. K noční obloze nad New Jersey vystřelila Beckhamova pěst.

Kdyby to tak i skončilo, kdyby Galaxy trochu ubrali a hlídali si těžce vydobytou remízu, možná by právě skutečnost, že dokázali dohnat dvoubrankové manko, znamenala zlom v jejich sezóně. Celý zápas se však nesl ve znamení neustálých útočných výpadů, a tak bylo zřejmé, že obě mužstva budou chtít strhnout vítězství na svou stranu. Ze jedno z nich ještě vstřelil další gól. A nakonec se to povedlo nemilosrdnému kolumbijskému střelci Angelovi, který Cannona v osmdesáté osmé minutě překonal z téměř nemožného úhlu a poslal tak New York do vedení 5:4. Když se ozval závěrečný hvizd, publikum na Giants Stadium oběma týmům zaslouženě aplaudovalo vestoje. Beckham se nenechal zahanbit a rovněž divákům zatleskal. Sice to nebyl technicky nejdokonalejší výkon - obě mužstva se dopouštěla chyb -, ale z hlediska čiré zábavy se tento zápas podobal klenotu, pamětihodné podívané plné výtečných akcí i fotbalových emocí.

„Byl to jeden z mých největších sportovních zážitků za život, a to jsem na vlastní oči viděl už bezpočet zápasů Super Bowlu,“ prohlásil šéf MLS Don Garber, někdejší funkcionář NFL, ligy amerického fotbalu.

„Pokud se fanoušci dnes večer nebavili, pak o kopané nic nevědí a vůbec netuší, na co se dívají," nechal se slyšet Yallop.

A pokud šlo o Beckhama, třeba Angel se nechal slyšet, že „pokaždé když se dotkl míče, bylo to jako magie".

I přes porážku žasl Beckham nad dramatičností zvrátů v utkání. „Podobný zápas jsem hrál naposled tak v devíti nebo deseti letech," řekl. „Padla spousta gólů a obraz hry se v průběhu celých devadesáti minut neustále měnil. Pro fanoušky, pro lidi, kteří dneska přišli, to ovšem musela být paráda. Sami jste viděli, jaká tady dneska byla návštěva. Je to až neuvěřitelné a zároveň skvělé jak pro ligu, tak pro oba týmy, protože v podobné atmosféře se hned hraje jinak."

Byla to všechno pravda, ale zároveň i další ligová porážka, a to už třetí v řadě. Nyní měli Galaxy bilanci 3-5-8.

Když následující čtvrtek zazvonil Aleximu Lalasovi mobil, právě v Home Depot Centru dojídal oběd. Volal mu šéf, Tim Leiweke, který měl Lalase bezpochyby na samém čele seznamu lidí, jimž telefonoval nejčastěji.

„Zdravím vás, Time," zahlaholil Lalas. „Landon dorazil před dvaceti minutami. Davidovo letadlo mělo čtyřicet minut zpoždění."

Hlas na druhé straně zněl potěšeně. „Jestli ti hoši dneska nastoupí, budou to mí hrdinové," odvětil Leiweke.

Hrdinství bylo jedním ze slůvek, jímž se dalo popsat to, co Leiweke toho dne od Beckhama s Donovanem žádal. Jiné znělo *hloupost*. Necelých čtyřadvacet hodin předtím totiž Donovan odehrál téměř celé přátelské utkání v dresu americké reprezentace proti Švédsku, které v Goteborgu prohrála 0:1. A navíc realizační tým Galaxy v televizi se stále větší hrůzou sledoval další přátelský zápas, kdy Anglie v londýnském Wembley podlehla 1:2 Německu a ve kterém odehrál Beckham celých devadesát minut. *A hned druhý den už v Los Angeles* měli oba nastoupit za Galaxy proti úhlavnímu městskému sokovi Chivas USA v důležitém ligovém střetnutí, které klub potřeboval vyhrát a které celostátně vysílala ESPN2.

Většina fotbalistů naběhává v typickém utkání přibližně deset kilometrů. Beckham měl sehrát už třetí zápas během šesti dnů na dvou světadílech — a navíc s kotníkem, který se ještě zcela neuzdravil. „Za normálních okolností by to byla šílenost," připustil Lalas. „Jenže normální okolnosti už dávno nejsou náš případ, dospěli jsme do bodu, kdy kvůli stávající situaci v tabulce i absenci promyšlenějších stanov v lize jako takové musíme vážně zvažovat, jak to zařídit, abychom mohli postavit hráče, kteří museli letět deset tisíc

kilometrů a kteří v zápasech pouhý den předtím odehráli šedesát a devadesát minut. Taková je realita ligy i našeho současného postavení."

Výrazem *realita* Lalas často popisoval situace, k nimž docházelo výhradně v MLS a které se přičily zdravému rozumu. V tomto případě nastala dokonalá shoda vícero okolností, jež Beckhama s Donovanem vystavovaly hmatatelnému riziku, dokonce až nebezpečí. MLS je totiž například jednou z mála ligových soutěží na světě, kde se hrají zápasy i během reprezentačních přestávek daných mezinárodním fotbalovým kalendářem FIFA. (MLS tvrdí, že si nemůže dovolit přicházet o peníze tím, že stadiony o tolika víkendech v roce budou prázdné.) Pokud šlo o ESPN, věnovala MLS čtvrteční večery, a chtěla proto v zájmu vysoké sledovanosti odvysílat co možná nejvíc Beckhamových zápasů. Když stanice spolu s MLS připravovaly vysílací rozvrh, zřejmě netušily anebo možná vůbec nedbaly na to, že Beckham s Donovanem nejspíš budou pouhý den předtím hrát v Evropě.

K tomu, aby se o takové šílenství pokusil, ponoukaly Beckhama vlastní pohnutky. Hořel touhou dokázat, že ačkoli hraje klubový fotbal v Americe, stále ještě obstojí v elitní evropské konkurenci v dresu Anglie. „Každý ví, že chci za Anglii odehrát co možná nejvíc zápasů," prohlásil. Uvědomoval si, že Galaxy v lize zoufale potřebují body a že i padesátiprocentní Beckham je lepší než stoprocentní Josh Tudela. A rovněž mu bylo jasné, že přihlížet na ESPN2 dalšímu zápasu Galaxy před vyprodaným stadiónem, zvědavým na první domácí ligové klání po šesti týdnech, pouze z lavičky by z hlediska mediálního obrazu nebylo zrovna nejhodnější. Pokud mohl být Beckham na H D C fyzicky přítomen, pak nepřicházelo v úvahu, aby se ze střetnutí omluvil.

Jediný člověk, který mohl Beckhamovi zabránit, aby nastoupil, byl Frank Yallop, který to měl přímo v popisu práce. Sotva však mohl o něčem takovém rozhodovat. Další porážka by vážně ohrozila jeho trenérskou budoucnost a navíc moc dobře věděl, že si šéfové, tedy Leiweke a Lalas, přejí, aby Beckham s Donovanem hráli. V zásadě tedy šlo o to, zda bude mít Frank Yallop odvalu říct Beckhamovi ne, i kdyby to mělo být pro jeho dobro. Navzdory všem výhodám, které s sebou přinášela skutečnost, že má k hráčům blízko, to mělo i jednu nevýhodu. Nikomu neuniklo, že onehdy v Torontu v Ultra Supper Clubu flámoval Yallop spolu s hráči až do brzkých ranních hodin. (Jestlipak by se takto nechal přistihnout třeba sir Alex Ferguson?) A pokud se člověk zeptal Lalase na Yallopův vztah k Beckhamovi, dostalo se mu výmluvné odpovědi: „Řekl bych, že onen úžas se neomezuje jenom na hráče."

Yallop se ocitl v tuze nepříjemné situaci. Během trenérského působení v San Jose, s nímž získal dva tituly, tento muž, který odehrál bezmála čtyři stovky utkání za Ipswich a dvaapadesátkrát reprezentoval Kanadu, nic podobného ne-

zažil. „Dá se říct, že Frank je nejlepším trenérem v dějinách téhle ligy," prohlásil newyorský kouč Bruce Arena, který rovněž označil program Galaxy během prvních dvou Beckhamových měsíců za situaci, v níž nelze obstát. „Podle mého by při pohledu na tenhle program žádný trenér v lize nebyl ani trochu nadšený. Spíš by každý začal rozhazovat rukama a stěžovat si, že se to nedá zvládnout. Frank se toho však zhostil se ctí a snaží se svou práci odvádět co nejlíp."

Když Beckham přijel na stadión - ani ne čtyři hodiny od přistání jeho letu z Londýna —, zašel za Yallopem do kanceláře. „Chci to zkusit," prohlásil. „Myslím, že jeden poločas bych zvládnout mohl."

„Za to, co chceme udělat, to možná pěkně slízneme," odvětil Yallop, přesto se rozhodli, že Beckham nastoupí v základu a sám uvidí, jak dlouho vydrží. (Donovan, jehož trápil natažený sval v pravém lýtku, měl střídát do druhého poločasu.)

Hned od úvodního hvizdu se zápas podobal celostátně přenášenému fiasku. Už v jednadvacáté minutě se Beckham přiběhl k postranní čáře u lavičky Galaxy občerstvit energetickým nápojem. (Jedním z důsledků zaoceánských letů je totiž i dehydratace.) Horečně začal žvýkat jakousi žvýkačku — řada pozorovatelů jej viděla něco takového dělat vůbec poprvé - a postěžoval si Yallopovi, že se mu točí hlava. Přesto na hřišti zůstal. Krátce před poločasem ještě za stavu 0:0 trefil Beckhama záložník Chivas Jesse Marsch nevybíravým zákrokem do břicha. Rozlícený Beckham na Marsche vystartoval a následovala strkanice, jejímž výsledkem byly červené karty pro Kevina Harmse z Galaxy a Alexe Zotincu z Chivas. Očekávalo se, že hra v deseti proti deseti, která skýtá víc prostoru, nebude nic pro Beckhama a že se o přestávce nechá vystřídat, on však nastoupil i do poločasu druhého.

A bylo ještě hůř. V padesáté osmé minutě nezvládl Kyle Veris jednoduchý odkop a jako na stříbrném podnose věnoval gól Maykelu Galindovi, který tak poslal „Kozly" do vedení 1:0. Deset minut nato skóroval tento kubánský uprchlík znova, když využil nedorozumění mezi Kylem Martinem a Carlosem Pavónem, načež začali domácí fanoušci na hráče Galaxy pískat. „Těm projevům nevole se není co divit," podotkl v přenosu na ESPN2 Eric Wynalda. „Tyhle hráče prostě fanoušci musejí vypískat. Hrají zkrátka *otřesně*. Beckhamovi spoluhráči jednoduše nemají potřebnou kvalitu." V okamžiku, kdy Chivas nedlouho před koncem zvýšili na 3:0, Beckham už jen pajdal ve středovém kruhu, jelikož nemohl běhat — hrdý sportovec, který se změnil v pouhý stín sebe sama.

Nebylo to hrdinské, spíš smutné. Nikdo neprojevil špetku zdravého rozumu a nezastavil onu nenasytost Beckhamem - ani Galaxy, ani MLS, ani Beckham sám -, a tak se po středovém kruhu stadiónu Home Depot Center s rukama v bok belhala zdechlina, před níž Lalas varoval.

SEDMÁ KAPITOLA:

18 465 DOLARŮ ZA MINUTU

Kdyby nebyl Alexi Lalas prezidentem a generálním manažerem Los Angeles Galaxy, člověk by ho při pohledu na něj zařadil do jedné ze tří skupin: bývalý zpěvák průměrně úspěšné grungové kapely ze Seattlu devadesátých let dvacátého století, oblíbený docent amerických studií z Kalifornské univerzity, písíci pojednání o dějinném významu popmetalových skupin z osmdesátých let, anebo někdejší hipík, který se dal do pucu, oženil se a našel si pořádné zaměstnání (avšak který ve volném čase stále píše beatnickou poezii). Rozhovory Lalas nejraději poskytoval v baru Hangár, úžasně ošumělém podniku na Aviation Boulevardu v městečku Manhattan Beach, kde prastarý jukebox vyhrával směsici všemožných písní. Jezdil v mírně otlučeném modrozeleném sedanu Mercedes z roku 1994 a v domě, ve kterém s manželkou Anne a jednorocní dcerkou Sophií žil, dosud skládal a nahrával písně - repertoár umělce, který pod svým jménem vydal čtyři alba a při evropském turné skupiny Hootie and the Blowfish roku 1998 jí dělal předskokana.

Když odpoledne 29. srpna vítal návštěvu ve své rohové kanceláři bez oken v areálu Home Depot Centra, dal by se jeho styl popsat jako nedbalá elegance čtyřdenní rusé strniště, bílé tričko s výstřihem do V vykasané z kalhot a k tomu, zadumaný výraz člověka, jehož právě podrobili kritice na celoplošném televizním kanálu. Pouhých pár minut předtím totiž diskutéri v pořadu *Around the Horn* na ESPN Lalase rozcupovali za to, že si po poslední porážce stěžoval na nabitý program: pouhé tři dny po debaklu s Chivas Galaxy podlehli 0:3 v Coloradu a vyčerpaní Beckham s Donovanem k tomuto utkání ani neodcestovali. „Garantuji vám, že jsem první generální manažer v MLS, kterého takhle sepsuli na celostátní televizi,” posteskl si Lalas. „A myslím, že to je i dobře. Přesně tohle potřebujeme. Patří to k vývoji tohoto sportu. Jenže mým úkolem je ostatní chránit - a v případě potřeby i odvádět pozornost. Chránit Franka i hráče před vnějšími tlaky, které by mohly ještě více uškodit našim šancím na úspěch.”

V té době už se slůvka *úspěch* a *Galaxy* jen zřídka vyslovovala v jedné větě. Po páté ligové porážce mužstva v řadě si Yallop uvědomil, že jeho osud nejspíš závisí na výsledku večerního střetnutí s Pachucou ve finále Superligy.'

„Asi ano,“ vyjádřil se Yallop. „Zkrátka by ode mě bylo pošetilé se domnívat, ie i kdybychom prohráli, tak to na mé pozici nic nemění. Bez ohledu na okolnosti jsou totiž vždycky podstatné výsledky.“

Nahnuté to měl i Lalas. Galaxy nyní měli v MLS bilanci 3-5-10 a experiment Beckham se začínal podobat fiasku. Roku 2006, což byla Lalasova první sezóna ve funkci prezidenta a generálního manažera, se klub neprobojoval do vyřazovací části a nyní mu reálně hrozilo, že o ni navzdory přítomnosti Beckhama s Donovanem přijde znovu. A pořad *Around the Horn* nebyl jediný, kde zazněla kritika na Lalasovu adresu. Na serveru Bigsoccer.com, což je americká fotbalová obdoba diskusního rádia, se objevily upravené snímky od fanoušků Galaxy, na kterých Lalas figuroval jako Bob z Bagdádu, pověstně prolhaný tiskový tajemník Saddáma Husajna, či Lalas i s Yallopem a Leiwekem, jejichž hlavy mělo nasazené trio legendárních komiků The Three Stooges. Ovšem zatímco Yallopovi se v těch dnech zračil v očích nepřítomný pohled, Lalas bral vše s nadhledem, dokonce s úsměvem. „Co nejhoršího se může stát?“ tážal se. „Přijde sem za mnou Tim a řekne, že mi děkuje a že končím. Fajn, užil jsem si to, odejdu a budu dělat něco jiného. Ale než ta chvíle nastane, tak ať si všichni trhnou! Je to jasné? Mám tuhle práci rád. I přes obrovskou náročnost je lepší než devadesát devět celých devět procenta jiných věcí, kterým bych se mohl věnovat.“

Jestliže Lalasova spoře osvětlená kancelář působila překvapivě stísněným dojmem, bylo tomu tak proto, že tam na člověka jako by padaly stěny: sám se uskrovnil, aby měla víc prostoru jeho asistentka, ředitelka administrativy Martha Romerová. Kromě kytary se znakem Galaxy na stojanu vedle Lalasova stolu tam už na nic moc dalšího nebylo místo: jen na televizi, křeslo pro hosty či nádoby s lékořičovými pendreky a müsli tyčinkami. Na zdech měl Lalas polaroidové snímky lidí z vedení klubu (zřejmě trpí špatnou pamětí na jména a tváře), rozpis zápasů týmu pro ročník 2007 („Tohle je ten náš šíleně nabízející program, pane řediteli!“) a barevně zvýrazněný sloupcový graf výsledků v celé sezóně: zelená znamenala výhry, žlutá remízy a červená porážky. (Za poslední dobu se diagram hodně červenal.) Na dveřích pak měl pověšenou košili a sako na večerní zápas.

Lalas měl v popisu práce několik povinností. Měl na starost příchody a odchody v hráčském kádru, stejně tak angažování a propouštění trenérů. Rovněž dohlížel na obchodní strategii Galaxy a prodej lístků. A coby jedna z nejnámějších osobností americké kopané musel také být „kapitánem lodi“, jak to sám vyjádřil, veřejnou tvář vedení klubu, která je neustále ve styku s domácími i zahraničními novináři. (Přestože celý Beckhamův přestup zařizoval Leiweke, měl coby generální ředitel AEG spoustu dalších povinností v zábavní branži, proto se nemohl Galaxy dennodenně věnovat.) Lalas měl

za to, že součástí jeho role coby veřejné tváře Galaxy je i ochota být k dispozici obyčejným fanouškům, jejichž e-maily chodily přímo do jeho schránky. Často potřeboval hroší kůži. „Chcete jeden slyšet?“ zeptal se Lalas, otevřel si jej v laptopu a začal číst:

„Hele, Lalasi, jak to, že jste s Yallopem ještě nedostali padáka? Měli vás vyrazit už dávno. Máš snad v rukávu nahý fotky svého šéfa s jinou ženskou? Jo a jak se snažíte zrakvit Beckhama do konce života, tak to se vám fakt daří. Jen tak dál. A jak jste s Beckhamem i tím šaškem McClarenem vyjednávali, že Beckham nenastoupí na celej zápas, to se vám taky povedlo. Hlavně že pak hrál devadesát minut proti Chivas. Radši se posad' za mikrofon jako komentátor, Lalasi. Tam bys možná něco dokázal. Sekni s tím, Lalasi! Sekni s tím dřív, než celej svět pochopí, že jsi kašpar. Ale na to už je asi pozdě, co? Vyhod' Yallopa a pak odejdi sám. Udělej to, Lalasi! Udělej to!“

Lalas si povzdechl. „No jo, takhle to chodí,“ řekl. Tyto e-maily měl uschované ve složce nazvané Fanoušci. Měl rád, když rozhořčení příznivci připsali i své jméno a telefonní číslo. Často jim pak volal a žasl nad tím, jak změnili tón, když přímo ve sluchátku uslyšeli hlas „toho břídila AJexiho Lalase“. „Ale někteří z nich, a to jim slouží ke cti, na svých prohlášeních o mně i mojí matce trvají,“ dodal Lalas. Někteří mu dokonce vyhrožovali. „Ne třeba Já tě zabiju', ale, Kéž bys chcípnu',“ vysvětloval. „Ale budiž. To už k tomu patří. Kvůli ženě a dcerce z toho nadšený nejsem, ale přece tady nebudu sedět a skuhrat. A navíc i za těmhle přihlouplými projevy stojí láska a oddanost vůči mužstvu.“

Lalas soudil, že alespoň v tomto ohledu jsou spolu na jedné lodi. Nikdo nezpochybňoval, že má tuto práci i Galaxy rád, ostatně ještě jako hráč roku 2002 pomáhal tým dovést k zisku prvního poháru pro celkového vítěze MLS. Práci věnoval množství času. O víkendech sledoval všechna ligová utkání, aby měl lepší přehled o hráčích v soutěži. A neustále telefonoval - s agenty, trenéry i generálními manažery - a snažil se získat hráče, kteří by dokázali zvládnout mediální tlak experimentu Beckham.

Ne, o Lalasově píli lidé nepochybovali - ani o jeho smyslu pro humor či sympatické povaze. Pouze si kladli otázku, zda svou práci zvládá.

Dva týdny před začátkem Mistrovství světa 1994 seděl Lalas v letadle vedle jakési postarší ženy. Tehdy to byl čtyřiadvacetiletý vousatý obránce americké reprezentace, jež se měla zanedlouho zapojit do největší sportovní událos-

ti světa, kterou vůbec poprvé v dějinách pořádaly Spojené státy na domácí půdě. Mladík a dáma tehdy konverzovali stylem, jaký bývá na palubě letadel obvyklý.

„Copak vlastně děláte?“ otázala se.

„Hraju fotbal,“ zněla odpověď.

„Skutečně? A za koho hrajete?“

„Zrovna teď za náš národák.“

„Aha. Ale čím se živíte? Jak si vyděláváte peníze?“

Za pár týdnů se stal Lalas hvězdou, podepisoval reklamní smlouvy a jako host vystupoval v televizních diskusních pořadech, protože americká reprezentace právě porazila Kolumbii, postoupila ze základní skupiny a na Den nezávislosti pořádně prohnala i pozdější mistry světa z Brazílie, kterým až brankou v závěru podlehla 0:1. Lalas pak sám sebe využil jako příklad a mladým hráčům neustále opakoval: *Někdy se před člověkem objeví podobná příležitost. Vůbec nezáleží na tom, jak jste dobří, naskytne se zkrátka každému a vyjí buď to využijete, nebo ne.* „Rád bych si myslel, že jsem ji využil na maximum, přetavil ji v solidní kariéru a zároveň zanechal určitou stopu v dějinách americké kopané,“ nechal se slyšet Lalas. „Díky tomu, jak jsem vypadal, a taky díky síle mistrovství světa jsem pokaždé, když jsem vyšel z domu, věděl, že mě budou lidi poznávat, i kdyby měli říct třeba jenom: ‚Není to ten fotbalista?‘“

Lalas si cenil, že mohl dva roky hrát za Padovu v italské Sérii A, kde se naučil italsky a soupeřil s nejlepšími fotbalisty světa, roku 1996 se však vrátil do USA, kde právě startovala nová nejvyšší profesionální soutěž s názvem Major League Soccer. Po několika nepřilíh úspěšných sezónách s mužstvy New England Revolution, New York/New Jersey Metrostars a Kansas City Wizards - a rovněž po krutém Mistrovství světa 1998, na kterém v dresu americké reprezentace, jež turnaj končila v naprostém rozkladu, nenastoupil ani na jedinou minutu - Lalas na konci sezóny 1999 ukončil kariéru. Příští rok nahrával hudbu, vyrazil na koncertní turné s kapelou a rovněž pro televizi komentoval fotbalové zápasy. Jednou večer roku 2000 během olympiády v Austrálii se večer po dni volna vrátil s manželkou Anne z města do hotelového pokoje.

„Udělám to,“ prohlásil Lalas. „Oholím si bradku.“

„Jo, klidně,“ odvětila Anne, filmová dokumentaristka, která vyrůstala nedaleko Lalase na předměstí Detroitu. „Ale zaprvé, jestli to uděláš, tak si to chce natočit. A zadruhé se mi někdy opovaž něco vyčítat!“

Bradka byla Lalasovým poznávacím znamením, univerzálním symbolem, jenž vyvolával chápavé úsměvy a žádosti o podpis od Detroitu až po Dar es Salaam. „Stala se mou součástí,“ vzpomínal. „Nejsem naivní a vím, že mi za těch deset let náramně pomáhala.“ Avšak ztráta vousů byla zároveň jakýmsi

znovuzrozením. Lalas se vrátil k fotbalu a přestoupil do Galaxy, mužstva, které už třikrát sahalo po ligovém primátu, nikdy jej však nezískalo. Peter Vanegas, jenž se zařadil k Lalasovým nejbližším přátelům, měl za to, že právě Lalas byl onou chybějící složkou, která nakonec roku 2002 poháněla losangeleský tým na cestě za titulem.

Nadobro pověsil Lalas kopačky na hřebík na konci sezóny 2003. Trenér Galaxy Sigi Schmidt mu řekl, že s ním pro ročník 2004 už nepočítá, a pouhých pár dní nato - poté, co se Lalas zmínil v novinách, že je pro jeho hráčskou generaci důležité zapojit se do obchodní stránky fotbalu - mu zavolał Tim Leiweke a požádal ho o schůzku v restauraci Palm v centru města. Tam Lalasovi nabídl funkci generálního manažera San Jose Earthquakes, klubu vlastněného společností AEG. Lalas se pochopitelně nemohl pochlubit tradičním životopisem většiny generálních manažerů v MLS, jejichž hlavním úkolem je prodávat vstupenky a reklamní plochy a usilovat o ziskovost klubu. Především neměl ukončené vysokoškolské vzdělání, jelikož roku 1991 univerzitu opustil, aby se mohl věnovat kariéře profesionálního fotbalisty. Když se v San Jose setkal s novým realizačním týmem, promluvil k němu zcela upřímně: „Poslyšte, vy všichni máte daleko vyšší vzdělání než já. Ale věřím, že mi spoustu svých poznatků a vědomostí můžete předat a že já vám zase můžu nabídnout jedinečný pohled díky tomu, co jsem se naučil.“

Vskutku jen málokdo v předchozích letech udělal pro propagaci a rozvoj fotbalu v USA víc než Lalas. Zároveň si za tu dobu osvojil určité základní principy, jež ho utvářely coby manažera, přičemž nejdůležitější z nich zní: Fotbalisti si musejí uvědomit, že nejsou jenom sportovci, ale i *baviči* a že jejich úkolem je nejenom vyhrávat zápasy, ale zároveň být přítom i zajímaví. „Rádi podporujeme osobitost na hřišti, avšak mimo něj ji potlačujeme,“ posteskl si Lalas. „Když hráč řekne něco zajímavého, vtipného či jinak nápaditého nebo když na něm dokonce spatříme něco lidského, zaskočí nás to. *Jemináčku!* Je to absurdní. Ale vezměte si svá oblíbená sportovní družstva. K těmhle osobnostem se to všechno zase vrací: k tomu, co dělají, co řekli, s kým chodí, ke všem těmhle podružnostem, na kterých nejspíš podle názoru sportovních puristů ani trochu nezáleží. Ale ono na nich záleží - aspoň podle mého.“

Zároveň Lalas samozřejmě varoval, že pokud tohle všechno není podložené výkonem - pokud člověk nezaplátí onu daň přímo na hřišti -, je dotyčný za šaška. Trochu se to podobalo scéně s Craschem Davisem a Nukem LaLooshem z filmu *Durhamští Býci*: pokud má někdo pantofle do sprch obrostlé plísni a vyhraje v baseballové lize dvacet zápasů, pak je *zajímavý*. Pokud ale mizerně nadhazuje, tak je jenom lempl.

Lalas často měnil bydliště. V San Jose strávil rok, během něhož se marně snažil uklidňovat fanoušky, ačkoli každý věděl, že se má klub stěhovat do Houstonu. Pak se přesunul do New Yorku, kde prožil bouřlivý rok coby generální manažer týmu MetroStars, dalšího klubu vlastněného firmou AEG. Fanoušci Lalasovi odpustili i vztyčený prostředníček, který svého času ještě coby hráč MetroStars ukázal domácímu publiku, ovšem jeho rozhodnutí odvolat kouče Boba Bradleyho vyvolalo velké spory, mimo jiné i proto, že ani ne za dva roky byl Bradley jmenován trenérem americké reprezentace. Když klub od AEG koupila firma Red Bull, vyrábějící energetické nápoje, Lalas ve funkci ještě krátce setrval, než začalo být zřejmé, že pod novým majitelem nemá v klubu perspektivu.

A tehdy se mu znovu ozval Leiweke. „Když zazvoní telefon a volá Tim, znamená to, že se bude něco dít,“ prohlásil Lalas, „a většinou to, že si budu balit kufry.“ Pět týdnů předtím při cestě letadlem ze zápasu v Kostarice zemřel tragicky na infarkt prezident Galaxy Doug Hamilton. Lalas považoval Hamiltona za blízkého přítele a rovněž učitele, uplynula však již delší doba a Galaxy potřebovali plnohodnotnou náhradu. „Vrátíš se zase k nám,“ řekl Lalasovi Leiweke.

Přes veškeré přibarvování informací, jemuž se čas od času Lalas nevyhнул, projevil někdy upřímnost, jež byla ve frázovitém světě profesionálního sportu nesmírně osvěžující. „Moje práce do značné míry, bohudík nebo bohužel, spočívá v tom, že tak nějak improvizuju a snažím se, jak můžu.“ Za patnáct měsíců, které už Lalas u Galaxy působil, byla nejpřekvapivějším aspektem jeho činnosti skutečnost, že daleko větších úspěchů dosáhl z hlediska obchodu (pro což neměl žádné formální vzdělání) než z hlediska hráčského kádru (což měla být jeho parketa). Ještě před Beckhamovým přestupem byli Galaxy finančně nejstabilnějším klubem v MLS, měli nejvyšší návštěvnost v lize a díky tomu, že AEG vlastnila areál Home Depot Center, vytvářeli i mírný zisk. S Beckhamovým příchodem pochopitelně prudce stoupl prodej reklamních ploch, permanentek i luxusních lóží. Největším Lalasovým osobním úspěchem bylo, že dohlížel na proměnu image klubu, tvorbu nového znaku, nových dresů i nových barev - ty už se objevily na trikotech Galaxy s Beckhamovou jmenovkou, které se začaly prodávat po celém světě.

Ovšem i Lalas přiznával, že jeho výsledky na fotbalovém poli představují jakousi „všehochuť“, což bylo ještě shovívavé hodnocení. Skutečnost, že se mužstvu roku 2006 nepodařilo v lize postoupit do play-off (a ve zbylých dvou letech jeho manažerského působení přejít aspoň přes první kolo), hovořila

sama za sebe. Táž emoce, díky níž Lalas vykonával svou práci tak zaníceně, mu občas bránila činit prozíravá rozhodnutí ohledně kádru. Seznam hráčů, s nimiž Lalasovi došla trpělivost a kteří se následně prosadili jinde, byl poměrně dlouhý - Nate Jaqua, Robbie Findley a Joseph Ngwenya jen za dobu jeho úřadování v Galaxy -, a proto Lalas nemohl jen tak mávnout rukou a říct, že zkrátka neunesli mediální tlak v L.A. Rovněž se odmítal zbavit svého blízkého přítele Petera Vanegase, přestože už tento fotbalista nebyl v nejlepší formě a přestože jej chtěl Yallop spolu s právem volby v draftu vyměnit do Colorada za záložníka Kyla Beckermana, mladšího a mnohem perspektivnějšího hráče. „Vím, že jsem zaujatý: mám pro Peta slabost,“ přiznal Lalas. „A dlužno dodat, že Petova výměna nepřipadá v úvahu ani z hlediska lidského. Je totiž důležité mít v šatně hráče, kteří chápou, z čeho Galaxy vzešli.“

Na Lalasovu obranu je třeba říct, že za prozíravý krok z jeho strany se naopak považovalo, když v červnu 2006 angažoval Yallopa, tedy alespoň do chvíle, než poměr sil změnil Beckhamův příchod. Lalas byl rovněž mistrem provokativních výroků do médií a nikdy se za nic neschovával, ani tehdy, když porážek začínalo valem přibývat. Především vinou Beckhamova zranění a neskutečně nabitého programu nebylo snadné poznat, jak na tom mužstvo skutečně je. „Zřejmě se jim nepodaří probojovat se do play-off, z čehož se ovšem vůbec nedá vyvozovat, jaký mají tým,“ nechal se slyšet trenér New Yorku Bruce Arena.

Lalas s Yallopem se navíc museli vypořádat se situací, jakou jindy v MLS nezakusí. Když Alan Gordon v New Yorku před zraky šestašedesáti tisíc fanoušků zahodil vyloženou šanci, kdo by se mohl na kluka, který vydělává pouhopouhých třicet tisíc dolarů, výrazněji zlobit? „Kdyby bral za rok milión a zardil takovou tutovku, tak si od plic zanádváte,“ vysvětloval Lalas. „Potíž je ale v tom, že my po těch hráčích chceme, aby podávali výkony v situacích, které by normálně zažívali leda v nějakém velkoklubu - třeba u Yankees nebo v Realu Madrid -, jenže zároveň za to od nás nedostanou adekvátně zaplacenno. Můžu jenom apelovat na jejich smysl pro čest a lidské kvality. Celé to má tak trochu nádech neupřímnosti.“

Nejspornějším bodem Lalasova působení tak nakonec nebyly směny typu „dva za jednoho“ či jeho ochota vzdát se mladých nadějí ve prospěch starších hráčů, ale spíš to, jakým způsobem vycházel s penězi určenými na platy fotbalistů Galaxy. MLS je specifická v tom, že všechny kluby musejí pracovat s týmž platovým stropem ve výši 2,1 miliónu dolarů na tým, a bylo na Lalasovi a Yallopovi, aby poskládali co možná nejlepší kádr s odečtením 525 tisíc dolarů, které putovaly na účet Beckhamovi (200 tisíc roku 2007, 400 tisíc roku 2008) a Donovanovi (325 tisíc). Pod Lalasem býval klubu strop vždy

tak trochu těsný, což ho nutilo vyměňovat či vyřazovat z kádru i hráče, které si Galaxy chtěli ponechat, jakmile se jim zvýšily platy nebo pokud chtěl tým získat nového fotbalistu jako třeba Xaviera nebo Pavóna. Vůbec tomu tak ale být nemuselo. „K výměně hráče kvůli platovému stropu jsme nikdy přistoupit nemuseli,“ pochlubil se manažer konkurenčního ligového mužstva. „My se svým rozpočtem hospodaříme tak, jak se má, u nich se však hospodaří velice špatně.“

Ačkoli Lalas postrádal finanční bystrost, jakou se může chlubit dejme tomu absolvent obchodní akademie, u vedení Galaxy se těšil značné autoritě, díky níž si získal horlivou oddanost realizačního týmu, který pod ním pracoval. Jeho upřímná emotivnost však s sebou kromě pozitiv přinášela i negativa. Na jednu stranu mu člověk bezděky přikyvoval, když si stýskal na úroveň současných amerických fotbalistů. „Vychovali jsme v americké kopané generaci kluků, ne chlapů, a to se nám teď ve zlém vrací,“ rozhovořil se Lalas. „V touze najít ty nejtalentovanější hráče jsme zapomněli na druhou stranu rovnice, totiž zanícení, srdce, osobnost, díky nimž se ve spojení třeba i s průměrnými schopnostmi dá dosáhnout ledačehos dobrého.“ Lalas si přál, aby jeho ovečky dávaly do hry všechno stejně jako on, tento zápal však u něj občas míval za následek až groteskní výlevy emocí. Po výhře 6:5 v zápase Superligy v Dallasu, kdy Galaxy málem promarnili vedení 4:0, vešel Lalas do šatny právě v okamžiku, kdy Yallop končil proslov k hráčům. „Franku, chci s tebou i asistenty mluvit v kabině pro trenéry,“ prohlásil Lalas. „Teď hned.“

Ačkoli Lalas věděl, že hráči sedí jen pár metrů od nich a že všechno slyší, práskl dveřmi a začal na Yallopa a jeho asistenty křičet jako smyslů zbavený: „Tohle není žádná hra, do prdele! Tak se kurva proberte! Nasrali jste mě!!!“

A to se přitom vyhrálo. „Vycházíme s Frankem v pohodě,“ prohlásil posléze Lalas. „Je to pochopitelně tak trochu divadýlko. Občas člověk musí použít maličko netradiční postup, aby ostatní pochopili, co má na srdci. A když třeba někteří z nich nabudou pocitu, že si to trenér, kterého řada z nich zbožňuje, neprávem odsáká za jejich výkon, tak to není špatné.“

Některé mladší hráče ta scéna vyloženě vyděsila, nikoli však všechny. „Člověk si řekne: vždyť jsme vyhráli,“ podotkl Donovan, „tak proč tady tak hulákáš?“

Fotbalisté Galaxy u Lalase ne vždy úplně tušili, na čem jsou. Někdy se s nimi dal do řeči, jindy jako by je ani nevnímal. A když o mužstvu něco říkal na veřejnosti, nabádal hráče, ať všemu nevěří. „Všem mančaftům v první řadě zdůrazňuju, že to, co napovídám do novin, je potřeba brát s rezervou,“ vysvětloval Lalas. „Vůbec si toho nevěšmejte, radím jim. Pokud vám budu chtít něco vytknout nebo vás poplácat po zádech, vyříkám si to s vámi z očí do očí.“

Zkrátka musejí pochopit, že jde o *zábavu*. Je to jedna velká show." Lalas má v každém případě nadání pronášet kontroverzní výroky, které se dobře vyjímají na titulních stránkách, například když se v britském tisku nechal slyšet, že kdyby člověk naložil vrtulník fotbalisty z MLS a vrhnul by je do anglické Premier League, nebyl by znát žádný úbytek kvality. Někteří jeho hráči si však kladli otázku: pokud nás sám Lalas nabádá, abychom nevěřili tomu, co říká do médií, nakolik je pak vůbec důvěryhodný? V čem pak spočívá rozdíl například oproti profesionálnímu wrestlingu? A kdy už se z něj stává víceméně jen jakýsi kašpar bažící po pozornosti?

Pokud šlo o Donovana, ten se domníval, že toho má Lalas coby prezident a generální manažer klubu „až nad hlavu“ a že si toho „na sebe bere moc“. Jednu věc však Donovan přijal za svou: mantru o kopané jakožto zábavě. Když se s Lalasem poprvé potkali roku 2004 v San Jose, Donovan prý dle vlastních slov nechápal, proč Lalas mistrovskému týmu vytýká, že by měl předvádět atraktivnější podívanou. Copak nestačí vyhrávat? S přibývajícímí léty ale Donovanovi došlo, že fanoušci platí těžce vydřené peníze za to, aby se bavili - a že mají zvláště v Los Angeles spoustu jiných možností. „Pokud má člověk sledovat nudné utkání, které skončí 0:0 nebo 1:0, tak proč vůbec takhle mrhat časem?“ tázal se Donovan. „To se radši vydá na pláž nebo se půjde podívat na Lakers, protože tam září Kobe Bryant zápas co zápas. A tohle se mi na Alexim líbí. Spousta hráčů tohle neuznává nebo se jim to nezamlouvá, ale mně jo.“

Jak na Lalase zareaguje Beckham, zůstávalo otázkou. V jistých ohledech představoval Beckham dokonalé ztělesnění Lalasovy filozofie: hráče, jehož kouzlo nejvyšší možnou měrou překračovalo rámec fotbalového hřiště (i vlastního sportu). Beckham se však zároveň záměrně snažil nevyslovovat nic provokativního — upoutávat na sebe pozornost tímto způsobem neměl zapotřebí - a nebylo těžké si jej představit, jak nad některými Lalasovými bizarními veřejnými výroky jen kroutí hlavou. Lalas pochopitelně chtěl s Beckhamem vycházet, moc často však spolu nemluvili. V kabině Galaxy totiž Lalas příliš času netrávil. A Beckham navíc z vedení klubu komunikoval s Leiwekem, nikoli s Lalasem. Pokud by měl Beckham nebo kdokoli z jeho lidí s Lalasem jakékoli potíže, mohli jít přímo za jeho šéfem.

Samozřejmě pokud by mužstvo šlo i nadále od porážky k porážce, nemusel by se Lalas ohledně vztahu s Beckhamem vůbec trápit - přišel by totiž o místo. Pakliže by se Galaxy onoho večera podařilo vyhrát Superligu, do značné míry by tím vzali vítr z plachet všem kritikům v televizi i na internetu a šance spatřit Beckhama zvedat před zraky domácích fanoušků nad hlavu mistrovský pohár byla pro Lalase dostatečným důvodem k tomu, aby

finále Superligy označil za „jedno z nejdůležitějších utkání v dějinách našeho klubu“. Beckham byl odpočatý, stejně tak Donovan. Lalas měl dobrý pocit. „Byla by to skvělá zpráva a díky ní bychom rozptýlili všechno negativní, co se o nás psalo a píše,“ řekl. „Pokud nám dnes bude přát štěstí a vyhraje, patřičně to oslavíme, navíc se nám naskýtá příležitost zapsat se do historie. Protože za spoustu let už by lidi mluvili jenom o tom, jak Galaxy vyhráli Superligu, a na výsledky v MLS by se zapomnělo.“

Alespoň v to Lalas doufal.

Toho večera stál nad střechou východní tribuny Home Depot Centra měsíc v úplňku, ne až tak nenápadná připomínka toho, že se v Beckhamově prvním pohárovém finále v dresu Los Angeles Galaxy možná budou dít prapodivné věci. Zesměšňovat Superligu nebylo pro cyniky nic těžkého - jednalo se o turnaj osmi týmů s nulovou tradicí, vytvořený přímo pro účely televize. Avšak zápasy v jejím prvním ročníku nabídly překvapivě velkou porci zábavy — nejkrásnějším okamžikem byl Beckhamův nádherný gól z trestného kopu proti D.C. United - a Galaxy i Pachuca braly finále velice vážně, mimo jiné i proto, že organizátoři Superligy vypsali pro hráče štědré finanční odměny. Vítěz měl inkasovat prémii milion dolarů, což u typického klubu MLS představovalo téměř polovinu veškerých výdajů na platy za celý rok.

S penězi to ovšem v MLS nebylo nikdy jednoduché a Superliga byla jen dalším dokladem. Ačkoli MLS i televizní stanice TeleFutura, vysílající ve španělštině, neustále hovořily o oné milionové prémii, vedení ligy stanovilo, že v případě vítězství získají fotbalisté Galaxy pouze 150 tisíc dolarů. Zbytek měl dostat majitel klubu. MLS uvedla, že si nepřeje, aby odměny pro hráče za vítězství v Superlize převýšily odměny za zisk titulu v MLS samotné, jež činily 165 tisíc dolarů. Hráči Galaxy považovali toto rozhodnutí za skandální, za další důkaz toho, jak liga s hráči zemetá, a jejich rozhořčení ještě vzrostlo, když se fotbalisté Pachucy nechali slyšet, že v případě vítězství jim připadne 350 tisíc dolarů.

I tak pro fotbalisty Galaxy vydělávající dvacet až třicet tisíc dolarů ročně znamenala částka 150 tisíc vítanou prémii. A v sázce bylo ještě mnohem víc. Hráči věděli, že nad Yallopem se vznášá Damoklův meč, a tak chtěli bojovat i za něj, neboť jim připadalo, že tento Kanaďan s holubíci povahou nese za nezdarů zaviněné nahuštěným programem až příliš velký podíl viny. V případě další výhry nad Pachucou (ještě ve skupině ji Galaxy porazili 2:1) se navíc na úkor úřadujícího mexického i kontinentálního mistra mohli vítězoslavně holedbat. A nejen to, vzhledem k tomu, že možnost probojovat se do play-off v MLS se

podobala spíš zbožnému přání, představovalo pro Galaxy finále Superligy jedinečnou příležitost získat v ročníku 2007 nějakou trofej. „Je to šance zachránit sezónu,“ souhlasil Donovan. „A je mi jedno, co kdo říká, pokud Pachuca porazíme i podruhé a vyhraje turnaj, kterého se účastní čtyři nejlepší mančafy z Ameriky a čtyři nejlepší z Mexika, tak je to prostě úspěch.“

Hned od úvodního hvizdu Pachuca prokazovala, proč je nejlepším mužstvem Severní Ameriky. *Los Tuzos*, jak se jim přezdívá, v zápase mexické ligy o předešlém víkendu nechali na lavičce hned osm fotbalistů základní sestavy, aby byli na finálové klání proti Galaxy v plné síle. A bylo to znát: přihrávky chodily z nohy na nohu, hráči svižně a neúnavně běhali. Pachuca se téměř nedopouštěla chyb a už od prvních minut držela míč častěji na kopačkách. Naopak borci z Los Angeles se sotva zmohli na vážnější útok. Beckham vůbec poprvé v dresu Galaxy hrál na pravém kraji zálohy a Peter Vanegas, jenž ho ve středu pole zastoupil, nedokázal příliš podržet balón. A nevydařené Vanegasovo představení ještě umocnil vlastní gól, který si vstřelil v osmadvacáté minutě a kterým Pachuca věnoval vedení 1:0.

Beckham se s lehkomyšlnou vervou neustále vrhal na zteč, zvláště po brance soupeře. Byl to správný impuls, zároveň však tento Beckhamův zvyk - horečně se hned snažit co nejdřív všechno napravit - nepřinášel vždy jenom klady. Pokud náhodou přišel o míč, míval sklon atakovat protivníka tak ostře, že při střetu riskoval trest v podobě žluté či červené karty. Beckhamovy účinné výpady po celém hřišti zasluhovaly do určité míry obdiv - *podívejte, jak strašně chce vyhrát!* —, ale zároveň se v nich odrážela jeho nízká důvěra ve spoluhráče a navíc v obraně pootvíraly vrátka protiútokům soupeře, protože fotbalisté Galaxy museli vykrývat prostory, které Beckham opustil. Beckham vždy patřil na trávníku k nejlepším, ovšem pokud se pro míč stahoval příliš hluboko na vlastní polovinu, chyběl vpředu, aby rozdával smrtící přihrávky, které mužstvo potřebovalo.

To všechno možná vysvětluje, jak se pravý záložník Beckham dvě minuty po vedoucí brance Pachucy ocitl zcela vlevo, kde Donovan v plném běhu na poslední chvíli zachránil míč před koncovou čarou ve hře a patičkou ho Beckhamovi vrátil. Beckham se ho chtěl za každou cenu zmocnit, jenže pravou nohou do něj kopl přesně v tomtéž okamžiku jako pravačka obránce Pachucy Fernanda Salazara. Oba se skáceli k zemi. Šlo o shodu okolností, jakou člověk nevidí třeba celé měsíce, a během několika vteřin bylo jasné, že se Beckham vážně zranil. Opět. Beckham frustrovaně udeřil do reklamních ploch na trávníku, odbelhal se na lavičku, a zatímco mu masér Ivana Piera vyšetřoval pravé koleno, schoval hlavu do dlaní. Za pár okamžiků zaujal jeho místo na hřišti Alan Gordon. Když zazněl poločasový hvizd, odpajdal

Beckham sám do tunelu, hlavu sklopenou, pravou štlupnu staženou až ke kotníku. V ruce držel bílý ručník, což bylo případné. Možná bylo načase, aby po sedmi týdnech bolesti - nebo spíš sedmi týdnech pekla - zamával na znamení kapitulace bílou vlajkou.

Ve druhém poločase se však stalo něco zvláštního. Galaxy přidali, začali si vytvářet šance a bez Beckhama náhle hráli lépe. Přesto stále ne a ne vstřelit branku. Na ukazateli skóre pořád svítilo 1:0 a běžela už druhá minuta nastavení, když Donovan poslal z vlastní půlky před branku soupeře nazdařbůh dlouhý centr z trestného kopu. Levý křídelní útočník Mike Randolph — tentýž Mike Randolph, který vydělával 17 700 dolarů a bydlel u rodičů — poslal hlavou míč do břevna. Hráči Pachucy se zoufale snažili odvrátit nebezpečí, a když jeden z obránců odhlavičkoval míč vysoko do vzduchu, měl Chris Klein dostatek času zvednout oči k nebi a uvědomit si: *Letí přímo ke mně.*

Takzvané nůžky platí v kopané za nejdynamičtější kop, cosi tak mimořádného, že jejich výskyt téměř vždy překvapí i pravidelné diváky. Vyžadují od hráče bezvadné načasování a pohybovou koordinaci, proto se i při tom nejmenším nedostatku může fotbalista spíš zesměšnit — v takovém případě pošle merunu někam do třicáté řady, případně nakopne zaskočeného protihráče přímo do obličeje. Ale když se nůžky povedou, když se hráči podaří zády k brance poslat balon do sítě, je to ve sportu jeden z esteticky dokonalých okamžiků. A Klein v devadesáté druhé minutě finále Superligy, kdy jeho mužstvo prohrávalo 0:1, vymrštil tělo do vzduchu jako skokan do vody chystající se k saltu nazad, švihl pravou nohou a vyslal střelu tak oku lahodící a přesnou, že i fotbalisté Pachucy jen užasle přihlíželi, jak míč kolem pravé tyčky letí do branky.

1:1.

Stadión burácel. Cannon utíkal přes celé hřišti slavit s ostatními. Beckham v šatně vyskočil z masérského stolu, vzal si na sebe oblek a vydal se za spoluhráči na lavičku. Kleinovi se ani nechtělo věřit, co se mu právě povedlo. „Ani nevím, jestli bych něco takového dokázal třeba vleže na posteli,“ vtipkoval.

Na řadu přišlo třicet minut prodloužení, jež žádné branky nepřineslo. O titulu měl rozhodnout penaltový rozstřel, krutá fotbalová loterie, která představuje nápor na psychiku hráčů i fanoušků. Los Tuzos se dostali do vedení 1:0 a Vanegas ještě podtrhl svůj hrůzoplýný večer, když jeho střelu brankář Pachucy Miguel Calero vyrazil. Následující tři pokusy ovšem borci z L.A. proměnili, konkrétně Cobi Jones, Klein a Edson Buddle, a jelikož Cannon ve třetí sérii střelu soupeře vykopl, byl stav opět vyrovnaný. A když v páté sérii Marvin Cabrera z Pachucy jen orazítkoval břevno, zapumpoval Cannon radostně rukou a vybízel publikum, ať se k němu přidá.

Už stačilo jen to, aby Donovan soupeře dorazil, a mohly propuknout oslavy. *Je to doma*, pomyslel si v duchu Cannon. Celý rok Donovan v dresu reprezentace i Galaxy důležité pokutové kopy pravidelně proměňoval. Spoluhráči i Yallop přihlíželi ze středového kruhu jako jeden muž, ruce kolem ramen. Nechyběl mezi nimi ani Beckham, na sobě tentýž šedý oblek značky Burberry, který si vzal na slavnostní přivítání v Galaxy před sedmi týdny. Donovan se ke Calerovi otočil zády, dřepł si a odbyl si svůj zdouhavý rituál, při kterém si pro štěstí líbal zápěstí. (Vypadalo to sice směšně, ale pokud to funguje, tak proč ne, že?) Pak se postavil. Rozhodčí zadul do píšťalky.

Donovan poslal míč ve výšce hlavy na levou stranu branky.

A Calero ho vyrazil.

Ten okamžik se podobal ráně pěstí do břicha: pro fanoušky Galaxy, pro Donovana i pro jeho spoluhráče, jimž na půlící čáře poklesla ramena. Člověk nemusel být právě odborníkem na lidské chování, aby odhadl, co bude následovat. Carlos Rodriguez z Pachucy Cannona z penaltového puntíku překonal a Abel Xavier - obránce, který žádným střeleckým klidem nevynikal - poslal míč úplně mimo branku. Konec zápasu.

Fotbalisté Galaxy popadali na kolena. Jejich fanoušci ztichli. Z reproduktorů zaznívala píseň kapely Gnarl's Barkley *Crazy*, která šílenost situace vyjadřovala opravdu případně. Když hráči Pachucy přebírali pohár pro vítěze, tatáž děla na konfety, která před sedmi týdny ohlašovala Beckhamův příchod, páčila i nyní, avšak nálada - jak celého klubu, tak Beckhamova - se nesla v úplně opačném duchu. Každý reagoval po svém. Donovan se v šatně mužstvu omluvil. „Říkal jsem si, že se nesmím nechat rozhodit,“ popisoval svou penaltu. „Většinou trochu zpomalím a podívám se na gólmana. Jenže v tu chvíli jsem maličko zpanikařil. Hůř už jsem to kopnout nemohl.“

Cannona, jenž měl slzy v očích, nebylo skoro slyšet. „Tímhle zápasem jsme si letos mohli vynahradiť zpackanou a smolnou sezónu,“ špitl. „Kdybychom vyhráli a třeba se ani nedostali do play-off, aspoň bychom získali do vitríny trofej. Kvůli tomu to hrajeme. A proto to tolik bolí.“ Utkání označil za nejbolestnější porážku v celé své desetileté profesionální kariéře.

Yallop, který při pozápasové tiskové konferenci seděl na stupínku hned vedle Beckhama, ze sebe konečně vypustil dva měsíce potlačované frustrace jako natlakovaný obsah hasícího přístroje. Stačil jediný dotaz na pomalé rozjezdy mužstva. „Mohł bych tady dlouze rozvádět, proč jsme působili nevyrazně, proč to vypadá, jako bysme neměli o hru zájem, ale kluci jsou už prostě a jednoduše vyčerpaný,“ pravil. „Taková je pravda. Jenže oni to nezabalili a makali dál, proto jsem na ně hrdej. Jsou úplně grogy... Těch hovadin, kterejma jsme si museli projít, to mi věřte, to fakt nebyla žádná prdel - omlou-

vám se, že mluvím sprostě - ale bylo to fakt náročný. Ale oni to nezabalili a já jsem na něj hrdej. To je všechno, co vám k tomu můžu říct."

Pokud šlo o Beckhama, měl zavlhlé a zarudlé oči. Celých pět týdnů - od debutu proti Chelsea - se snažil hrát i se zraněným kotníkem a bez ohledu na zdravý rozum chtěl uspokojit požadavky a tlaky amerického obchodu. Úsměvy a dobrosrdečnost, jež jeho tiskovky zpravidla provázely, byly náhle tytam. Magnetická rezonance druhý den ukázala, že si Beckham natáhl vnitřní postranní vaz v pravém kolenu. Dosud se mu plně neuzdravil levý kotník a už ho potkalo další poranění, které mohlo být ještě závažnější. „Prostě to přešlo z jednoho do druhého," podotkl. „Takže je to pro mě možná jakési znamení, abych řekl, že si potřebuju odpočinout, všechno doléčit a nevracet se na trávník, dokud nebudu úplně fit."

Podle doktorů měl být Beckham mimo hru šest až osm týdnů - v podstatě zbytek celé neradostné sezóny klubu. Ve dnech po zranění zmizel Beckham veřejnosti z očí, a když se opět objevil, nevyjádřil se k celé záležitosti pro deník *Los Angeles Times*, nýbrž v rozhlasovém pořadu Ryana Seacresta — moderátora soutěže *American Idol* a spolupracovníka Simona Fullera. „Neměl jsem hrát tak brzo," posteskl si Beckham. „Uspěchal jsem to." Pozdě však honit bycha. Galaxy nezbývalo než doklopýtat ke konci tohoto ročníku MLS.

Jelikož tým Real Salt Lake v tom týdnu zvítězil, měli Galaxy vůbec nejhorsí bilanci v celé soutěži.

Sedm týdnů nato, jednoho větrného říjnového dne, se David Beckham v ilinoiském Bridgeview chystal v devadesáté minutě zápasu k přímému kopu. Naskýtala se mu velice nepravděpodobná příležitost: pokud by se Galaxy podařilo změnit dosavadní bezgólový stav a vyhrát poslední utkání základní části proti mužstvu Chicago Fire, dovršili by pozoruhodný vzestup z úplného dna až do vyřazovacích bojů MLS. A velkolepý návrat to byl nejen pro klub, ale i pro Beckhama. Ačkoli se mělo za to, že bude vyřazen na celý zbytek sezóny, začal záhy intenzivně rehabilitovat, na hřišti se poprvé znovu objevil už o tři dny dříve v utkání s New Yorkem a proti Chicagu vyběhl na hrací plochu v padesáté osmé minutě. V polovině září mezitím Galaxy s bilancí 4-5-13 klesli až na samé dno, ovšem díky pětizápasové vítězné šňůře (nyní 9-7-13) se opět dostali do hry o osmé a poslední postupové místo do vyřazovací části soutěže.

Nyní bylo zřejmé, že Galaxy (už od zápasu s Pachucou až do této chvíle) se z jakéhosi důvodu daří lépe, když Beckham není na trávníku. Od jeho příchodu zaznamenalo mužstvo v šestnácti zápasech, v nichž *nenastoupil*, bilanci

8-2-6 (tedy polovinu utkání vyhrálo), kdežto v šesti, ve kterých hrál, pouze 1-2-3. Tento nepoměr neodrážel míru nadání - jen blázen by mohl tvrdit, že Beckham svými schopnostmi mužstvu škodí —, ale byl to jasný signál toho, že se fotbalisté Galaxy nedokážou vypořádat s pozorností, která ho obklopuje. „Stačí, aby pětkrát šestkrát nenastoupil, a najednou se o nás nikdo nestará a nám se začne dařit," poznamenal Donovan. „Pak se vrátí, celý ten cirkus začne nanovo a my se trápíme. Netvrdím, že je na vině jeho návrat. Spíš všechno to okolo."

Donovan měl ještě jednu teorii. Podle něj se klubu vedlo lépe i proto, že už se Franku Yallopovi neustále nepletl do práce Lalas. Po porážce s Pachucou unikl Yallop vyhazovu a díky zmrtvýchvstání mužstva se jeho postavení dokonce vylepšilo - Donovan to popsal tak, že šlo o „první okamžik během sezóny, kdy dostal Frank šanci být sám sebou a taky se sám rozhodovat". Nakolik se Donovanova slova o Lalasovi zakládala na pravdě, o tom se dalo polemizovat. K Donovanovi měl Yallop blíže než ke kterémukoli jinému hráči, a tak si trenér fotbalistovi často mezi čtyřma očima postěžoval, jaké má s Lalasem neshody, ať už v názorech na kvality hráčů nebo ohledně Lalasova veta navrhované výměny Petera Vagenase a potenciálních akvizic z ostatních mužstev (šlo například o Artura Alvareze či Jeffa Cunninghama).

Tvrzení, že je jakýmsi „loutkářem, který v zákulisí neustále tahá za nitky", Lalas odmítal se slovy, že pro Donovana či fanoušky je až příliš jednoduché svalovat vinu na „toho velkého zrzka, který si s oblibou pouští pusu na špacír". Donovan si však zvěsti o napětí mezi Lalasem a Yallopem nevymýšlel. Když se posléze Yallopa na Donovanovy výroky ptali, potvrdil kouč, že Lalas skutečně chce mít vše pod kontrolou. „Alexi rád do všeho aktivně zasahuje," řekl Yallop. „Občas se shodneme, občas ne. Prostě mám za to, že pokud se nevyhrává, dostane nakonec v téhle lize kouč padáka, takže by si jeden myslel, že bude mít kouč větší slovo při odchodech a příchodech hráčů i v tom, jak jsou hodnoceni."

Navzdory vzestupu Galaxy v závěrečné fázi základní části záviselo bezpochyby Yallopovo případné angažmá i pro rok 2008 na výsledku zápasu proti Chicagu. Neprobojovat se do play-offje koneckonců výrazný neúspěch a všichni věděli, že ideální působiště by pro Yallopa představoval tým ze San Jose, jenž se do ligy opět navracel, příležitost vrátit se tam, kde zažil největší trenérské úspěchy. V okamžiku, kdy se Beckham v oné devadesáté minutě chystal k přímému kopu a vyprodaný stadión jako jeden muž křičel, aby ho vyvedl z míry, bylo vůbec s podivem, že Galaxy ještě mají možnost zápas vyhrát. Chicago mu totiž jasně dominovalo a přestřílelo soupeře v poměru 22:5, ovšem Cannon dal svému týmu sérií skvělých zákroků naději. Na pokus

o přímou střelu stál míč příliš daleko od branky, ale kolikrát už všichni viděli, jak Beckham v závěrečných minutách důležitého klání zahrál standardní situaci tak kouzelně, že se až tajil dech?

S rukama v bok v postoji známém po celém světě se Beckham dvakrát rychle nadechl, rozběhl a poslal dlouhý zakroucený míč na hlavu Carlose Pavóna. Onehdy v New Yorku dokázal Pavón Beckhamovy milimetrové přesné centry přetavit hlavičkou v gól hned dvakrát. Jenže tomuto centru scházelo k milimetrové přesnosti hodně. Obránce Chicaga Wilman Conde Pavóna předskočil a uklidil míč do bezpečí. Pár okamžiků nato vyslal Beckham nepřesnou přihrávkou Chicago do protiútku a John Thornington svým gólem zajistil domácím v tomto klíčovém duelu výhru 1:0, jíž si Fire zajistili úcast ve vyřazovacích bojích. Pro tým z Los Angeles sezóna skončila.

Beckham vynechal pozápasovou tiskovou konferenci a vůbec poprvé v tomto ročníku odpovídal na otázky přímo v šatně jako kterýkoli jiný hráč. Tentokrát jeho slova neovlivnily emoce tak jako po porážce od Pachucy, naopak mu zřejmě připadalo skoro až absurdní, že Galaxy i přes nelichotivou bilanci 9-7-14 byli stále ještě ve hře o play-off. Přesto v nich zazníval hmatatelný stín zklamání, příležitosti, kterou v mediálně ostře sledovaném létě roku 2007 promarnil a která se mu už možná nemusí naskytnout. „Ještě nikdy mě během tak krátké doby nepostihlo tolik zranění," posteskl si. „Jsem šťastný, že můžu být vyslancem MLS, jsem šťastný, že jsem tváří ligy, ale potřebuju hrát. To je pro mě ze všeho nejpodstatnější."

Vše vyjadřuje Beckhamova závěrečná statistika pro ročník 2007 v dresu Galaxy: odehráno 352 minut, sedm soutěžních zápasů, jeden gól. Anebo jinými slovy mu klub platil 18 465 dolarů za minutu, 928 571 dolarů za zápas a 6,5 miliónu dolarů za gól.

Určitě není dobrým znamením, pokud se hráčův plat přepočítává na minuty strávené na hřišti nebo pokud všichni noví majitelé permanentek na Galaxy nakonec mají možnost vidět Beckhama v MLS odehrát všehovšudy dva domácí zápasy. Když Beckhama v televizním pořadu *60 Minutes* požádali, aby svou první sezónu v Americe zhodnotil, odvětil za všechny, kteří měli s Los Angeles Galaxy co do činění: „Popravdě řečeno to byl spíš zlý sen."

Landonu Donovanovi už došla trpělivost. Jako by nestačilo, že se chtěl nechtě musel vzdát kapitánské pásky, že musel přihlížet, jak jeho oblíbeného trenéra stavějí do neřešitelné situace, jak Beckham odmítá platit za ostatní útratu a jak (a to především) mužstvo v nevydařené sezóně kráčí od porážky k porážce. Rozhodně nehodlal dopustit, aby mu Alexi Lalas sáhl do peněženky

a připravil ho o 25 tisíc dolarů. A tak pouhých pár hodin po závěrečné porážce od Chicaga, která týmu z Los Angeles ukončila sezónu, vyjel Donovan výtahem do otočného baru hotelu W na Lakeshore Drive, vyhledal Lalase a zařukal prezidentovi a generálnímu manažerovi Galaxy na rameno.

„Mohli bychom si jít někam v klidu promluvit?“ zeptal se Donovan. „Rád bych se vás na něco zeptal.“

O týden dříve před domácím zápasem proti Torontu oznámili v Galaxy, kteří fotbalisté obdrží každoroční hráčská ocenění. Donovan získal cenu za dobročinnost (za to, jak se angažoval v nadaci Galaxy) a rovněž Zlatou kopačku (za svých osm branek), ale když nadešla chvíle vyhlásit nejužitečnějšího hráče mužstva, získal tuto trofej Chris Klein. Pár dní nato zastavil na stadiónu Donovana Yallop. „Musím ti něco říct,“ prohlásil kouč.

„A co?“ otázal se Donovan.

„Nejužitečnějším hráčem týmu jsi byl letos ty.“

„Díky, Franku. Kéž by to tak vnímali všichni, ale přesto si toho cením.“

„Ne, ty to nechápeš. To ty ses stal nejužitečnějším hráčem.“

„Jak to?“

„No, bylo mi řečeno, že když odhlasovali všichni novináři, stal ses podle nich tím hráčem ty.“

„No dobře, a co se teda stalo?“

„To nevím, ale něco jo.“

Krátce nato se několik žurnalistů Donovanovi zmínilo, že nikdo, s kým mluvili, pro Kleina nehlasoval. Donovan tedy v onom týdnu trochu zapátral v kancelářích Galaxy a zjistil, že hlasování médií nebylo ani trochu těsné: dostal totiž všechny hlasy vyjma jednoho. Donovan a Klein byli dobří kamarádi, na cestách spolu dokonce bydleli na pokoji, a pokud by Donovanovi záleželo pouze na uznání veřejnosti, už by se celou záležitostí dál nezabýval. Ve smlouvě měl však klauzuli, že pokud by získal ocenění pro nejužitečnějšího hráče sezóny, obdržel by prémii 25 tisíc dolarů. Oslovil proto klubového ředitele public relations Patricka Donnellyho. „K čemu tady došlo?“ zeptal se Donovan.

„No, dřív to chodilo tak,“ odušil Donnelly, „že všichni novináři odvolili, a když se objevil Doug [Hamilton], tak i on dal svůj hlas a pak se rozhodlo.“

„A jak to teda bylo tentokrát?“

„Shromáždily se všechny hlasy, Alexi přidal ten svůj a pak se rozhodlo.“

„Takže to znamená, že Alexi to rozhodnutí mohl změnit?“

Donnelly se odmlčel. „No, ano.“

Donovan cítil, jak v něm sílí hněv, roztrpčení z toho, kolik ústrků si za celou sezónu musel vytrpět. Rozhodně neměl v úmyslu brát si servítky a Lalas - cíl oné zášti - stál nyní v chicagském hotelovém baru přímo před ním.

Donovan šel hned k věci. „Kdo byl letos nejužitečnejším hráčem týmu?“ zeptal se.

„Přece Chris Klein,“ odušil Lalas.

„Určitě?“

„Jo.“

„Heleďte, já už vím, jak to tady chodí, a všechno je mi naprosto jasné. Nic mi nenalhávejte. Víím, co se stalo. Víím, že novináři hlasovali pro mě, ale z nějakého důvodu jsem tu cenu nedostal.“

„Tak především byl podle mě letos nejužitečnejším hráčem týmu Chris Klein. Mám za to, že vzhledem k tomu, kolik bereš a jaký bys měl mít pro mančaft přínos, jsi jím ty rozhodně nebyl.“

„Váš názor беру. Pro mě za mě. Ale pokud hlasují novináři, tak proč jsem tu cenu nedostal já?“

„Hlasují sice novináři, ale taky generální manažer a teprve pak se rozhoduje, kdo ji dostane.“

„Tak proč vůbec nechávat novináře hlasovat? Je to urážka nejenom pro mě, ale i pro ně, protože vlastně tvrdíte, že nevědí, o čem mluví. Možná bych jim měl říct, že na ně i jejich názor vlastně úplně kašlete.“

„Ne, tak to není.“

„Kecy, Alexi. Jsem fakt neskutečně nasranej. Mám za tohle dostat prémii. Připravujete mě o prachy. Je to naprosto nefér.“

„Nejde o nic osobního. Prostě to takhle dopadlo.“

„Jenže to je špatně. Úplně špatně.“

„A co bych s tím měl podle tebe dělat? Postavit vás oba na trávník a říct, že tu cenu nakonec získáváte společně?“

„Co uděláte nebo neuděláte veřejně, je mi fuk. Já jenom chci, aby se všechno napravilo.“

„Dobře, popřemýšlím o tom.“

„Fajn.“

Donovan odešel, avšak celá záležitost neskončila. Pár dní nato Donovan zavolał Timu Leiwekemu a celou situaci mu nastínil. Leiweke mu slíbil, že ji prošetří. Galaxy veřejně nic neoznámili — coby nejužitečnejší hráč mužstva za rok 2007 je stále uveden Klein -, Donovan však dostal svých dvacet pět tisíc dolarů.

Když se Lalase na tento incident ptali, odpověděl se svou příznačnou hubatostí. „Šéf PR mi poslal e-mail, kde stálo: ‚Kdo chceš, aby vyhrál? Protože nakonec o tom rozhoduješ ty‘. A já na to, že jsem pro Chrise Kleina. Měl jsem to snad všem zúčastněným detailně zdůvodňovat? Možná. Ale podívejte, pokud je to rozhodnutí na mně, tak volím Chrise Kleina. Landon si svoje peníze vybrečel,

ale přesto jsem se mu podíval zpříma do očí a řekl mu, že po mém soudu nej-užitečnějším hráčem mužstva nebyl. A to ho setsakramentsky vytočilo."

Dva týdny nato došlo k něčemu, co překvapilo jen málokoho: Frank Yallop oznámil, že rezignuje na post trenéra v Galaxy a že přebírá mužstvo San Jose Earthquakes. Tim Leiweke se už předtím kolegům svěřil, že pokud Yallop nesloží funkci sám, dostane vyhozov, a nový klub působící nedaleko San Franciska představoval pro tohoto trenéra novou šanci. V San Jose si totiž mohl vybudovat mužstvo zcela od píky a navíc v prostředí, kde o něj stáli a kde se kladl důraz hlavně na samotný fotbal, nikoli na cirkus provázející experiment Beckham. Nakonec se ukázalo, že Galaxy za Beckhamovy éry a Yallop nebylo zkrátka nejšťastnější spojení. „Měl jsem pocit, že tam nejde o hru jako takovou, ale hlavně o Davida," postěžoval si Yallop. „Za to nikdo nemůže, ani on, ani klub. Prostě to tak chodí."

Trenérův odchod znamenal další nepříjemnou ránu pro Donovana, kterému se ani nechtělo věřit, že Yallop ze své funkce v Galaxy odchází, kdežto Lalas v ní setrvává. V tom týdnu se Donovan s Lalasem sešli a dvě hodiny si mezi sebou vše vyjasňovali — stalo se tak ve Vancouveru, kde Galaxy sehráli přátelský zápas s domácím druholigovým týmem Vancouver Whitecaps. Donovan Lalasovi vylíčil, jaké ho tíží pocity: rozpaky kvůli napětí mezi Lalasem a Yallopem, přetrvávající hněv kvůli volbě nejužitečnějšího hráče mužstva, obavy z toho, že dobré obchodní výsledky klubu jsou zřejmě pro vedení Galaxy daleko důležitější než výhry na hrací ploše. Lalas odpověděl, že Donovanův pohled na to, co se děje v zákulisí, možná tak úplně neodpovídá skutečnosti. Shodli se, že v některých věcech se rozcházejí, přesto Lalas dodal, že si přeje, aby Donovan v Galaxy setrval, protože podle jeho mínění je to díky přítomnosti této americké hvězdy mnohem lepší mužstvo. (Donovan měl ve smlouvě klauzuli, že nemůže být nikam vyměněn, takže by ho Lalas beztak nemohl poslat do jiného klubu.) Generální manažer rovněž znovu zdůraznil, že mu na kvalitních výsledcích záleží mnohem víc, než Donovan vůbec tuší. „Na skutečnost, že jsme se dvakrát po sobě nedostali do play-off - a že jsem byl v obou případech prezidentem klubu já —, opravdu nejsem pyšný, to mi věř," nechal se slyšet Lalas. „Ze to tým, který mám tak rád, potkalo zrovna v době, kdy mu šéfuju, si беру hodně osobně."

A s tím se rozloučili. Donovan nevěděl, co víc by mohl udělat. Lalas nikam neodcházel, stále byl jeho nadřizným, což však neznamenalo, že z nich musejí být přátelé. „Vím, jaký je, jak se chová i co dovede," řekl Donovan. „Mám ho dokonale přečteného. Ale ať se mi to líbí nebo ne, poroučí tady on."

Možná ano, avšak Lalasova autorita v týmu Davida Beckhama se měla ještě více zkomplikovat.

S FULLEREM U KORMIDLA

Díky nezdolné energii, charakteristickému účesu a mistrovskému nadání pro teatrálnost, propagaci a manipulaci Alexi Lalas často připomínal sportovní obdobu kouzelníka Douga Henninga z osmdesátých let. Lalas si uvědomoval, že kousek, který musí předvést na tiskové konferenci klubu 9. listopadu 2007, bude stejně náročný jako kterýkoli z pověstných triků Henningových. V televizním studiu na stadiónu Home Depot Center se sešla bezmála stovka novinářů z celého světa a na pódiu před nimi zasedli Lalas, generální ředitel AEG Tim Leiweke, nový asistent trenéra Galaxy Cobi Jones i nový hlavní trenér mužstva Holanďan Ruud Gullit, někdejší nejlepší hráč světa, který právě podepsal tříletou smlouvu ve výši šesti milionů dolarů, což z něj činilo nejlépe placeného kouče v historii Major League Soccer.

Lalas věděl, že úkoly, které před ním toho dne stojí, by prověřily schopnosti i těch nejskvostnějších iluzionistů. Jak předstírat nadšenou podporu trenérovi, o kterém si všichni myslí, že jste jej angažovali, ačkoli jste s tím ve skutečnosti neměli vůbec nic společného? Jak pět chválu na geniálního fotbalového стратега, když jste jej ve skutečnosti šéfovi rozmlouvali? Ovšem nejnáročnější byl pro Lalase tento kousek: Jak si má navenek zachovat tvář prezident klubu, jemuž obrazně vrazili nůž do zad?

Zatímco před zástupci tisku nasadil co nejpřesvědčivější falešný úsměv, hlavou se mu stále honila děsivá scéna, kterou toho dne zažil v šatně Galaxy. V zájmu co největší okázalosti předstoupil Lalas spolu s Gullitem před všechny přítomné hráče, zvedl pravici a oznámil mužstvu: „Hoši, tohle je váš nový trenér Ruud Gullit.“ Gullit řekl pár vět, načež si zničehonic vzal slovo jiný muž, jenž tak Lalasovi sebral vítr z plachet a který k týmu hovořil, jako by všemu šéfoval právě on. Hráči byli v rozpacích. Co je zač ten Angličan, který je tak podobný komiku Rickymu Gervaisovi? Kdo je ten člověk, jehož se nikdo ani nenamáhal představit? Když se Donovan zeptal, jestli budou hráči muset měnit plány na Den díkůvzdání, neodpověděl mu ani Lalas, ani Gullit, ale právě tenhle chlapík. „Přišlo mi to divné,“ přiznal Chris Klein. „Generálním manažerem klubu je Alexi Lalas, a najednou nám nového kouče před-

stavuje ten druhý chlápek. Kdyby k nám promluvil Tim Leiweke, pochopil bych to, protože on je nejvyšší šéf, pod ním je Alexi a pak trenér. Ale takhle jsem jenom v duchu žasnul, co to má znamenat."

Onou záhadnou postavou byl Terry Byrne, nejlepší přítel a osobní manažer Davida Beckhama - a rovněž zaměstnanec společnosti 19 Entertainment, patřící Simonu Fullerovi. Ani následně se nikdo neobtěžoval hráčům (natož veřejnosti) vysvětlit, o co šlo: totiž že Leiweke Byrna v Galaxy angažoval coby placeného poradce, že právě Byrne (nikoli Lalas) měl na starost najít nového kouče, že doporučil Gullita, že při vyjednávání sám obstaral první telefonický kontakt a že se také Byrne spolu s Lalasem a trenéry stává regulérním členem realizačního týmu Galaxy. Když Lalas ráno opouštěl šatnu, jen kroutil hlavou. Už samotná Byrnova přítomnost v kabině mu připadala nemístná, natož aby ještě promlouval k hráčům. „Odcházel jsem s pocitem," vzpomínal Lalas, „že tým, za který jsem zodpovídal, už mi nepatří."

Časně ráno 1. listopadu, tedy o více než týden dříve, poslal Lalas Byrnovi e-mail (vzápětí přeposlaný i Leiwekem), v němuž mu s obavami líčil své výhrady vůči Gullitovi, který měl na kontě jakožto kouč pouze krátkodobá angažmá, kolísavé výsledky a napjaté vztahy s fotbalisty i funkcionáři. „Tohle chlapa bych nezaměstnal ani za nic," nechal se Lalas slyšet za několik měsíců. (Osobně by dal přednost kouči olympijského výběru USA Peteru Nowakovi, který roku 2004 vyhrál titul v MLS s mužstvem D.C. United.) Byrne s Leiwekem na Lalasův e-mail nedbali a řídili se vlastním názorem. Lalas už neměl příliš na výběr, a ani jedna z možností moc nestála. Mohl z důvodu nenávratně snížených kompetencí rezignovat, jenže on Galaxy miloval, musel brát ohled na rozšiřující se rodinu a do konce smlouvy mu zbýval ještě rok. Mohl ve funkci setrvat a oznámit, že s angažováním Gullita nemá nic společného, čímž by se zřekl zodpovědnosti, jenže na to, aby se takto ztrapnil před veřejností, měl Lalas příliš velké ego. Anebo mohl nasadit úsměv, vše snášet a pracovat s trenérem, kterého sám nezaměstnal a který se mu ani nezodpovídal. „Jak se v takové situaci zachovat?" položil si Lalas otázku. „Když se šéf nějak rozhodne, může za ním člověk přijít a říct: ‚Vy jste totální debil, co to vyvádíte?' Anebo může říct: ‚Bezva, bude to super,' a zvednout palec. Případně může udělat to, co jsem udělal já, a rozhodnout se: ‚Budu se celou věc snažit vnímat pozitivně a nějak se s tím popasovat.'"

Vnímat celou věc pozitivně znamenalo pro Lalase překousnout hrdost a s umem prvotřídního kouzelníka se snažit vyvolávat iluzi, že Gullita bezvýhradně podporuje. „Pro to, o co se tu snažíme, je to svým způsobem dokonalý kandidát," prolašoval Lalas veřejně a víceméně tak opakoval Leiwekeho podobně nadšené výroky. Leiweke se později na adresu Lalasova postoje vyjádřil slovy, že byl „dobrý voják", což bylo zvláštní hodnocení pro prezidenta a generální-

ho manažera sportovního klubu. Ačkoli Beckham a jeho poradci nebyli toho dne přítomni, nad vším, k čemu došlo, se vznášel jejich stín. Pakliže se člověk při tiskové konferenci oznamující Gullitovo jmenování pozorně díval, neuniklo mu, že pozadí za pódiem je poseté mnoha logy společnosti 19 Entertainment. Beckhamova manažerská firma tak v Los Angeles Galaxy úspěšně převzala řízení, sebrala Lalasovi vliv a dosadila si vlastního kouče. Simon Fuller, který je mistrem v uchvacování moci, jakmile se naskytne příležitost, opět udeřil.

Tim Leiweke odjakživa zbožňoval evropské fotbalové hvězdy, nemluvě o kultuře spojené s touto evropskou hrou a zejména s anglickou Premiér League. Dalo se to poznat třeba podle toho, že pro „hřiště“ používal britské slůvko *pitch* místo amerického *field*. Dalo se to poznat podle toho, jak obdivoval Jürgena Klinsmanna, bývalou německou superhvězdu, která nyní žila v jižní Kalifornii. („S vizí, kterou dnes máme, měl Jürgen Klinsmann mnohé společné.“) A ze všeho nejlépe se to dalo poznat, když člověk poslouchal, jak Leiweke o této vizi hovoří - MLS bude jednoho dne patřit mezi nejlepší fotbalové ligy světa a Spojené státy vyhrají mistrovství světa.

„Největší mladé americké naděje bychom měli posílat do Evropy, kde by se naučily hrát proti těm nejlepším fotbalistům,“ plánoval Leiweke, který do této skupiny počítal i Landona Donovana. „Dokud se nenaučí pracovat v konkurenčním prostředí, tak světový šampionát nevyhrajeme. A pak je třeba vzít skvělé evropské fotbalisty, kteří už tam mají něco odkopáno, a přivést je do MLS, aby k téhle nejlepší hře na světě přitáhli fanoušky. Musíme dospět k okamžiku, kdy nejlepší američtí hráči budou zůstat doma, protože zde díky vyšší kvalitě vznikne na klubové úrovni takové prostředí, že budou hrát proti ostatním nejlepším hráčům světa. Nevím, jestli se tak stane za pět, deset nebo patnáct let, ale ještě tam nejsme.“

Leiwekeho a Klinsmannova vize patřila v kruzích MLS ke kontroverzním teoriím: ředitel ligy i většina vlastníků se domnívali, že je třeba špičkové mladé Američany v lize *udržet*, ne je posílat za moře. Leiwekeho záliba v kouzelném prachu evropských fotbalových hvězd (například Beckhama) se však přenesla i do jeho touhy angažovat pro Galaxy Beckhamovy éry evropského kouče slavného jména. Pro Leiwekeho byl příchod Ruuda Gullita (i Terryho Byrna coby placeného poradce) výsledkem logického myšlenkového procesu. Zastával totiž názor, že v MLS ani u amerických reprezentačních mužstev nepůsobí trenér takového formátu, aby mohl převzít právě Galaxy. Uvědomoval si, že kvůli platonému stropu v lize nemůže do týmu přivést dalšího hvězdného evropského hráče, neexistovala však žádná omezení, kolik lze vydat na plat evropského trenéra.

Klinsmann, pro Leiwekeho ideální kandidát, se nechal slyšet, že nemá zájem. Existovaly ale i jiné možnosti. „Můžeme přivést trenéra, jenž vytvoří právě tu značku, kterou jsme se snažili vytvářet, a jehož lze zároveň využít pro onen cirkus okolo," vysvětloval Leiweke. „Musíme najít člověka, který zažil daleko větší tlak, než jaký zažije tady, člověka, který je stejně výrazný pojem a osobnost jako kdokoli jiný v kabině. Terry [Byrne] měl lepší představu, kdo ze světové scény by byl pro tuto funkci nejvhodnější. Když jsme se rozhodli poohlédnout se v zahraničí, nebyl nakonec Alexi po mém soudu tím nejpovolanějším, kdo by o této záležitosti měl rozhodovat."

To však ani trochu nedávalo smysl. I kdybychom souhlasili, že tou nejlepší cestou je angažovat zahraničního trenéra slavného jména — což byla vzhledem k historii MLS teze dosti pochybná —, měl Lalas ještě z doby aktivní hráčské kariéry kontakty po celém světě, kdežto Byrne měl trenérské kontakty z doby, kdy dělal... maséra a kustoda v Chelsea a anglické reprezentaci. Nakonec se na seznamu kandidátů, který Byrne Leiwekemu odevzdal, ocitli i tři kouči, pod nimiž Byrne v Chelsea pracoval - Gullit, Glenn Hoddle a Gianluca Vialli. (Dalšími jmény na seznamu byli nedávno propuštěný trenér Chelsea José Mourinho, bývalý hráč Chelsea Gianfranco Zola a někdejší Beckhamův lodivod v Realu Madrid Fabio Capello.) Leiweke nechtěl na koučův plat vynakládat 5 miliónů dolarů ročně, a tak požádal Byrne, ať zavolá Gullitovi, který právě trávil dovolenou v Dominikánské republice, a společně dojednali, že se Leiweke s Gullitem a jeho agentem sejdou v Londýně. Nešlo tedy o žádný dlouhodobý vyhledávací proces - s ostatními vážnými uchazeči Leiweke vůbec nemluvil —, Leiweke však důvěřoval Byrnovu úsudku, mimo jiné i proto, jelikož věděl, že Byrne bude hájit Beckhamovy zájmy.

Nakonec byl Leiweke upřímný alespoň v jedné věci, kterou Beckham a jeho manažeri odmítali přiznat: koncem roku 2007 měli největší vliv - vlastně *jediny* vliv — na rozhodování o osudu Galaxy právě David Beckham a 19 Entertainment. „Když hrával za Los Angeles Kings Wayne Gretzky, do značné míry se podílel na přestupové politice klubu. To je prostě fakt," říkával Leiweke. „Dominantní osobnost mívá důležité slovo. Když hrával za Lakers Magie Johnson, do značné míry ovlivňoval, jakým směrem se klub ubírá a kam kráčí. Totéž dneska Kobe [Bryant]. A jak se letos potvrdilo, tak když Kobe mluví, lidé mu naslouchají."

A když mluvil David nebo jeho lidé, tak jsme jim prostě také naslouchali."

Byl tam však jeden velký rozdíl, který Leiweke nebral v potaz. Gretzky, Magie ani Kobe nikdy svého nejlepšího přítele a osobního manažera nedosadili do

placené řídicí funkce, z jejíž moci měl na klub značný vliv, do placené řídicí funkce, jejíž účel zůstal veřejnosti - a dokonce i hráčům mužstva - utajen.

Beckham to však udělal.

Kdo byl vlastně Terry Byrne? „Je to takový Davidův důvěrník," prohlásil Frank Yallop, který s Byrnem v měsících před Beckhamovým přestupem pravidelně komunikoval. „David potřebuje někoho, komu může opravdu důvěřovat." Experiment Beckham začal svým způsobem roku 2002 v den, kdy se Leiweke v Londýně seznámil s Byrnem a začali se spolu bavit o Beckhamově zájmu propůjčit jméno fotbalovým akademiím pro hochy a dívky. „Celé jsme to s Terryem rozjeli vlastně už dávno," vzpomínal Leiweke. „A od prvního dne byl Terry mým partnerem, hned mi padl do oka."

19 Entertainment prohlásila, že Byrne neposkytuje médiím rozhovory - v tomto směru byl ještě nepřístupnější než Simon Fuller -, což ještě umocnilo roušku tajemství, která ho halila. Byrnova cesta od taxikáře až po nejlepšího přítele Davida Beckhama byla však vsutku pozoruhodná. Jako taxikář si Byrne přivydělával v době své krátké a bezvýznamné kariéry fotbalisty, během níž v Anglii hrál za týmy Leyton Orient a Cambridge United, působící v nižších soutěžích. Počátkem devadesátých let dvacátého století nastoupil v Chelsea jako masér a kustod a tytéž funkce začal vykonávat i v anglickém národním týmu, když jej roku 1996 převzal trenér Chelsea Glenn Hoddle. (V Chelsea Byrne působil nadále i pod Hoddlovým nástupcem Ruudem Gullitem.)

Rozhodující okamžiky vztahu mezi Byrnem a Beckhamem přišly během Mistrovství světa v kopané 1998, kdy byl Byrne Beckhamovi při všech důležitých okamžicích na jeho prvním velkém mezinárodním turnaji jakousi zповědnicí: když při úvodním zápase s Tuniskem zůstal jen na lavičce, když nádherně skóroval z přímého kopu do sítě Kolumbie a samozřejmě když dostal červenou kartu proti Argentině. Ve své autobiografii Beckham napsal, že po gólu proti Kolumbii měl sto chutí rozběhnout se k anglické lavičce, a nejen proto, aby k Hoddlovi prohodil *Já vám to říkal*. „Škoda, že jsem to neudělal," vzpomínal Beckham, „cestou bych si možná vzpomněl na to, co jsem si slíbil před zápasem: že pokud dám branku, obejmu Terryho Byrna a Steva Slatteryho, naše maséry. Terry i Steve si na mě vždycky našli chvíli - a vyslechli mě -, ať už jsem byl nahoře nebo dole. Byli to skvělí společníci. Ti praví společníci: pokaždé řekli to, co si mysleli, ne to, co bych asi chtěl slyšet. A naslouchali mi, dokud jsem měl něco na srdci. S Terryem jsme se za ta léta opravdu velice spřátelili."

Zatímco Hoddle a většina spoluhráčů si Beckhama po vyloučení v utkání s Argentinou nevšímal, Byrne se k němu z lavičky rozběhl, vzal ho kolem ramen a odvedl nešťastného třiadvacetiletého fotbalistu do kabiny. Beckham

Byrnovi ruku podanou v nejhorším okamžiku své kariéry nikdy nezapomněl. „Pamatuju si, jak odcházím a sedím v šatně s Terryem, svým nejlepším přítelem, který tehdy u anglické reprezentace působil jako masér,“ svěřil se Beckham roku 2008 na slavnostní večeři v Londýně. „Ptal jsem se, proč zrovna já, a on na to, že neví. Ale před rokem mi Terry řekl, proč jsem si tím musel projít: „To proto, že vzhledem k tomu, co všechno tě za posledních deset let potkalo, jsi díky té události dokázal všechno zvládnout.“

Od onoho večera roku 1998 se Byrne stal Beckhamovým Zeligem, Forrestem Gumpem, neidentifikovanou postavou, jež se téměř neustále pohybovala v Beckhamově bezprostřední přítomnosti. Když Beckham pod vedením Svena-Görana Erikssona převzal v anglické reprezentaci kapitánskou pásku, zařídil to tak, aby mohl Byrne u národního mužstva nadále působit v téže roli. Roku 2001 Byrne poprvé dostal ve fotbale vedoucí funkci, když se stal generálním manažerem a posléze i sportovním ředitelem druholigového Watfordu. Když Beckham za dva roky přestoupil do Reálu Madrid a agenta Tonyho Stephense vyměnil za majitele 19 Entertainment Simona Fullera, Byrne z Watfordu odešel a stal se Beckhamovým stálým osobním manažerem. Pokud se zdálo zvláštní, že Beckhamův nejlepší kamarád je i jeho zaměstnancem, oni dva na tom neshledávali nic mimořádného. Byrne se s manželkou Jennie stali spolu se sirem Eltonem Johnem a jeho partnerem Davidem Furnishem kmotry Beckhamovic dětí. A když Beckham po emotivním proslovu, v němž se vzdal kapitánské pásky v anglické reprezentaci, opustil dějiště Mistrovství světa 2006, byl to opět Byrne, u koho našel otevřenou náruč.

Podle toho, jak uznale Leiweke hovořil o Byrnových zkušenostech na „světové scéně“, by si člověk myslel, že Byrne mnoho let řídil sportovní záležitosti v elitním klubu anglické Premier League a ne že dvě sezóny fušoval do řemesla v druholigovém týmu jako Watford (kde nebyl hlavním mecenášem nikdo jiný než předseda klubu sir Elton John). Jinak byl totiž Byrne pouze masér a kustod, který shodou okolností (teď to přijde) byl i vedoucím pracovníkem 19 Entertainment a nejlepším přítelem a osobním manažerem Davida Beckhama.

Střety zájmu nebyly ve světě MLS a americké kopané ničím novým, zvlášť proto, že tento sport nevytvářel v USA dostatek peněz na to, aby přilákal vícero dalších subjektů stojících mimo hřiště (agenty, manažery, majitele atd.), pro které by byl fotbal živobytím či kratochvílí. A tak třeba jeden agent, konkrétně Richard Motzkin, zastupoval hráče (Ladona Donovana), klubové funkcionáře (Alexiho Lalase) i trenéry (Franka Yallopa a Bruce Arénu). Rovněž jeden majitel (Phil Anschutz) v jednu dobu vlastnil hned šestici týmů MLS. A také předseda amerického fotbalového svazu (Sunil Gulati) měl více

funkcí, byl například prezidentem společnosti Kraft Soccer, stojící v pozadí klubu MLS New England Revolution. V zavedené americké sportovní soutěži, jakou je třeba liga amerického fotbalu NFL, by podobné okolnosti rozhodně nepřicházely v úvahu.

Ovšem skryté převzetí Galaxy Fullerovou firmou povýšilo střety zájmu v americké kopané na nový stupeň - něco takového určitě neměl Beckham na mysli, když hovořil o „pozvednutí úrovně“ MLS. „Přece není možné, aby se osobní manažer jednoho z hráčů týmu podílel na řízení týmu samotného,“ prohlašoval Lalas. „I kdyby to byl ten nejchytřejší člověk na světě, tak to nelze dopustit.“ Lalas nebyl ani natolik naivní, aby mu uniklo, že AEG (Leiweke) potřebovala s 19 Entertainment (Simonem Fullerem) udržovat co možná nejlepší vztahy z důvodů, které neměly s fotbalem pranic společného, jelikož AEG v rámci společných obchodů vydělávala desítky milionů dolarů propagací Fullerovy umělecké stáje v hudební branži - mimo jiné pochopitelně šlo třeba o celosvětové turné Spice Girls (s Victorií Beckhamovou) v letech 2007-2008. „Každý spí s každým,“ komentoval to Lalas. „Chápu širší souvislosti i to, kolik koncerty, zábava a hudba vynášejí. Ale pokud vám fotbalová rozhodnutí diktují vztahy v hudební branži nebo šoubyznysu, tak vás čekají problémy. Čekají vás *velké* problémy.“

Lalas nebyl v klubu zdaleka jediný, koho vliv 19 Entertainment zneklidňoval. Američtí fotbalisté nejsou hloupí a hráči Galaxy si začínali dávat jedna a jedna dohromady: podivný proslov Terryho Byrna v šatně (někteří hráči Lalasovi volali a ptali se ho, co je ten člověk zač), loga 19 Entertainment na Gullitově tiskové konferenci, prohlášení Simona Fullera pro média, v němž se zrovna on nechal slyšet, že „je hrdý na svůj podíl na realizaci Gullitova angažmá v L.A. Galaxy“. Fullerova zásluha to ve skutečnosti nebyla, klub však nemohl veřejně přiznat novou úlohu Terryho Byrna. „Je to tak absurdní, že je mi z toho až zle,“ posteskl si jeden z fotbalistů. „Podobně jako s tím logem 19 Entertainment na pozadí při tiskové konferenci. Bylo to tak bizarní. A slovo *bizarní* to ještě plně nevystihuje. Byla to přímo *křivárna*.“

Byrnova role placeného poradce v Galaxy měla množství podob. Jeho prvním velkým úkolem bylo přezkoumat fotbalové operace klubu, skautingem počínaje přes trénink a práci s mládeží konče. Druhým bylo nalézt trenéra, čímž převzal jednu z nejdůležitějších Lalasových rolí. Podle Leiwekeho měl totiž Beckhamův přítel lepší přehled o „světové scéně... o hráčích, které bychom případně mohli přivést“ a o tom, „jak dosáhnout toho, abychom se z hlediska struktury, fyzické přípravy a tréninku podobali spíš klubu z Premier League“. Byrne coby nového kondičního trenéra v Galaxy angažoval Chrise Nevilla, který dříve (stejně jako Byrne) pracoval v realizačním týmu

anglické reprezentace. Byrne však měl v klubu vliv i na výběr fotbalistů. Několik dní poté, co k mužstvu nastoupil jako trenér Gullit, měli Galaxy odevzdat seznam dvanácti chráněných hráčů, kteří nepodléhali takzvanému rozšiřujícímu draftu. Byrne vedení klubu předal vlastní seznam, jenž se zřejmě řídil poznatky, jichž spolu s Beckhamem nabyli v průběhu roku 2007. A stejně tak se Byrne podílel na snaze angažovat Celestina Babayara, někdejšího dlouholetého hráče Chelsea, který nakonec do Galaxy za velkého humbuku přestoupil před začátkem sezóny 2008 s posláním vyřešit přetrvávající potíže mužstva na levé straně hřiště.

Na Leiwekeho pokyn začal Lalas Byrna zapojovat do veškeré e-mailové i jiné korespondence a konferenčních hovorů s realizačním týmem Galaxy o chodu klubu. „Šéf mi prostě oznámil, že Terry bude mít od nynějška v Galaxy poradní hlas," řekl Lalas, „a že ho mám zapojit do všech našich činností a využít jeho zkušeností a znalostí na mezinárodní scéně."

Nakolik se Byrnovým prostřednictvím snažil převzít řízení Galaxy sám Beckham? Těžko uvěřit, že by se Beckham s nejlepším přítelem a osobním manažerem nepodělil o své názory. A Beckham vlastní názory rozhodně měl. Když byl roku 2007 zraněný, často na lavičce náhradníků během zápasů sedával vedle spoluhráče Chrise Albrighta. A o čem že se bavili? „O tom, co vidí, co vidím já, o tom, jaké změny by se podle nás měly udělat," řekl Albright. „Každý se v tu chvíli ocitá v roli trenéra." Byl v tom případě Byrne pro Beckhama prodlouženou rukou, jíž ovlivňoval chod klubu, aniž by po sobě zanechal otisky prstů? Anebo šlo jen o další doklad toho, že Beckhamovi manažeři, tedy 19 Entertainment, touží po co největším vlivu, aniž by o tom Beckham věděl?

Rada spoluhráčů by za Beckhama dala ruku do ohně. „Podle mě není David typ člověka, který by chtěl mít nového trenéra v hrsti," nechal se slyšet Chris Klein. „Možná jsem naivní, ale prostě si myslím, že takový není. A doufám, že takoví nejsou ani lidi kolem něj. Doufám, že nedojde k tomu, že by se náš klub snažili řídit jeho manažeři."

V Galaxy si kdekdo začínal klást otázku, zda za nitky skutečně netahá Beckham. Nebo snad žije v bublině blažené nevědomosti, zatímco 19 Entertainment využívá propojení s jeho osobou k ovládnutí klubu? Z Lalasova pohledu nestavěla Beckhama ani jedna z těchto možností do příznivého světla. „Pokud David věděl, k čemu dochází, a přimhouřil nad tím oko, pak mu to ke cti neslouží, že?" prohlásil Lalas. „A pokud o ničem nevěděl, pak se tím potvrzuje podezření mnoha lidí, že je zcela naivní a že za jeho zády funguje jakási mašinerie. V každém případě je to docela smutné. Tihle lidé totiž pracují pro Davida. Založili si na jeho osobě živobytí a vpsledku je jenom na něm, koho zaměstná nebo vyhodí."

Na druhou stranu se však dalo oprávněně argumentovat, že pokud se Beckham v Galaxy těší výsadnímu postavení, proč by on a potažmo 19 Entertainment *neměli* mít významný vliv na chod klubu? Právě s tímto názorem přišel Leiweke o mnoho měsíců později, když se snažil zbavit viny za to, k čemu došlo. A jakožto generální ředitel společnosti vlastníci Galaxy skutečně mohl svěřit řízení klubu tomu, komu on (a Phil Anschutz) chtěl. Problém ovšem spočíval v onom pláštiku tajností, v neochotě všech zúčastněných na rovinu sdělit hráčům (nebo fanouškům), co se děje. Galaxy však Byrnovu úlohu nikdy nezveřejnili. Beckham dokonce zdůrazňoval, že na rozhodnutí vedení klubu nemá nejmenší vliv. „O chodu klubu v žádném případě nerozhoduju,“ prohlásil. „Do toho mi ostatně nic není. Já jsem tady od toho, abych hrál fotbal. Proto mi nepřísluší rozhodovat, kdo přijde a kdo odejde.“

V nejlepším případě tedy Beckham raději o ničem vědět nechtěl a strkal hlavu do písku. V nejhorším pak pustě lhal.

Pomineme-li nenápadné převzetí klubu Fullerovou společností, závisel osud klubu v ročníku 2008 do značné míry na odpovědi na zásadní otázku: Ukáže se rozhodnutí angažovat Ruuda Gullita coby nového trenéra mužstva jako prozíravé či ne? O Gullitových hráčských úspěších nebylo nejmenšího sporu. Tento Holanďan s typickými copánky, jenž hned dvakrát získal ocenění pro nejlepšího fotbalistu světa, dovedl AC Milán ke třem titulům v italské lize a dvěma triumfům v tehdejší Poháru mistrů evropských zemí, a to spolu s dvojicí krajanů (Frankem Rijkaardem a Marcem van Bastenem), kteří s ním roku 1988 v dresu nizozemské reprezentace rovněž vyhráli mistrovství Evropy. Gullit byl právem považován za jednoho z nejlepších záložníků své generace, přestože řada fotbalistů Galaxy si musela okamžiky z hráčské kariéry svého nového kouče hledat na YouTube.

Pokud ale šlo o Gullitovu trenérskou dráhu, ta už tak zářná rozhodně nebyla. Roku 1996 coby hrající trenér Chelsea získal anglický pohár, v následující sezóně však dostal vyhazov, přestože se Chelsea nacházela v lize na druhé příčce, údajně kvůli sporům s vedením klubu ohledně případných hráčských posil. Na další štaci v Newcastlu United vydržel Gullit jen o něco málo déle než jeden ročník - kromě toho, že se mu v sezóně 1999 podařilo postoupit do finále anglického poháru (v němž tým podlehl Manchesteru United), se dostal do křížku s klubovou legendou Alanem Shearerem a po pouhých pěti zápasech nového ročníku na svou funkci rezignoval. Poté se stal v Anglii populárním televizním komentátorem, kdy pro své oblíbené atraktivní herní pojetí razil výraz „sexy fotbal“, od roku 1999 však trénoval pouhopouhou

jednu sezónu - to když v ročníku 2004/2005 dovedl rotterdamský Feyenoord na průměrnou čtvrtou příčku, načež opět rezignoval.

Klady Gullitova angažmá byly zjevné: šlo o světově uznávanou velkou osobnost, jež měla v šatně Galaxy působit váhou své autority. Jestliže slabostí Franka Yallopa bylo, že kolem Beckhama až příliš chodil po špičkách a nedokázal mu říct, že zkrátka nemůže nastoupit ve dvou po sobě jdoucích zápasech v Londýně a Los Angeles, u Gullita se takový problém vyskytnout neměl. Rovněž se očekávalo, že Gullit probudí Landona Donovana a přetvoří Galaxy v mužstvo, u něhož se bude snoubit taktická vyspělost, kterou si Gullit osvojil v Itálii, bojovnost jako v dobách jeho působení v Premier League a sexy fotbal příznačný pro nizozemské útočné pojetí.

Existovalo však mnohem více důvodů svědčících pro názor, že je angažování Gullita riskantním krokem, důvodů, které byly zřejmě už v okamžiku, kdy byl na lavičku Galaxy zvolen. Jednak slavní zahraniční trenéři v MLS nikdy neuspěli, a to bez výjimky. Jejich výčet byl přesvědčivý: Carlos Alberto Parreira, Carlos Queiroz, Bora Milutinovič, Walter Zenga, Hans Westerhof. Hrstka koučů narozených v zahraničí, která v MLS úspěchy zaznamenala - Steve Nicol, Peter Nowak, Thomas Rongen, Juan Carlos Osorio - už předtím dlouhodobě působila v americké kopané na postech nižších, než je hlavní trenér klubu MLS. A to, že je někdo zakořeněný v kultuře evropské nebo jihoamerické kopané, ještě neznamená, že si bude umět poradit i v případech jedinečných (a často frustrujících) pravidel panujících ve světě MLS. „Působilo tady několik opravdu proslulých koučů,“ prohlásil předseda amerického fotbalového svazu Sunil Gulati. „Jenže práce v MLS je pro cizince daleko náročnější než působení ve funkci trenéra národního mužstva. To se vůbec nedá srovnávat.“

V dobách trenérského působení v Premier League mohl Gullit zajít za ředitelem klubu, požádat o dvacet miliónů liber na přestupy a pořídit si hráče, kteří budou pro tým posilami. V MLS si musel vystačit s platovým stropem 2,1 miliónu dolarů na mužstvo a zvyknout si na soubor specifických podmínek a předpisů, například na omezení počtu hráčů v kádru podle věku či občanství nebo pravidla určující možnosti přestupů, výměn a zisku fotbalistů. Pro trenéra, který už v minulosti nejednou složil funkci z důvodu frustrace, to byl úkol vpravdě monumentální. To už by po Gullitovi mohl člověk rovnou chtít, aby se za tři měsíce naučil čínsky. „Trénovat v USA je jedinečný závazek, kterému zahraniční kouč prostě nemůže dostát,“ podotkl Sigi Schmidt, jenž jako trenér získal v MLS dva mistrovské tituly. „Zahraníční trenéři si totiž myslí: ‚Dobře, mám osmnáctičlennou soupisku, teď se mi zraní pravý bek a zůstane mimo hru do konce sezóny, tak mi dejte tolik

a tolik dolarů, ať si můžu přivést jiného pravého obránce.' Jenže místo toho mu řeknou: ‚Ne, to kvůli platovému stropu nejde a v kádru může být hráčů jenom osmnáct. Kdybys tedy někoho přivedl, koho bys propustil?‘ V Evropě může být na soupisce libovolný počet fotbalistů a ani platové stropy tam nemají. A tohle pochopit je opravdu složité." Jedním z klíčů k úspěchu v MLS bylo proto umění najít hráče s platem kolem třiceti tisíc dolarů, kteří by pro mužstvo byli přínosem, jenže to si žádalo usilovné vyhledávání talentů na zápasech amerických univerzitních týmů. „A člověk jako Gullit se ničím takovým obtěžovat nebude,“ dodal Schmidt.

Nejpřesvědčivějšího argumentu by se zřejmě Leiwekemu dostalo, kdyby si býval promluvil s přáteli z fotbalového svazu USA. Dozvěděl by se totiž, že se roku 1998 Gullit ucházel o post trenéra americké reprezentace — a to s katastrofálním výsledkem. „Okamžitě jsme věděli, že žádný druhý pohovor už nebude,“ prohlásil činovník svazu a dodal, že místo toho, aby Gullit komisi nastínil plán, jak americký národní tým vést, vykládal jí historky ze své hráčské kariéry. Na podnět Gullitova agenta se svazoví funkcionáři s tímto Nizozemcem sešli ještě roku 2006, kdy opět hledali nového trenéra, stalo se tak ale pouze ze zdvořilosti. Tentokrát si dle vyjádření onoho činovníka svazu Gullit ani nezasluhoval, aby o něm vážně uvažovali.

Nakonec byl Gullit právě tím typem, jehož navržení do funkce trenéra Galaxy se od 19 Entertainment, Terryho Byrna a Davida Beckhama dalo očekávat. A vlastně se jim nikdo ani nemohl příliš divit. Vždyť co vůbec věděli o předpokladech, které musí vítězný kouč ve zvláštním světě pravidly sešněrované MLS mít? Beckham v této lize koneckonců působil zatím jen čtyři měsíce. Proto bylo příhodnější ptát se, proč Tim Leiweke, který toto všechno věděl a který znal prachbídné výsledky proslulých zahraničních koučů v MLS, svěřil do rukou 19 Entertainment moc vydat se touto cestou? A proč Leiweke ve vedení klubu vytvořil strukturu, v níž chtě nechtě muselo mezi Evropou a Amerikou, mezi jedním (Ruud Gullit a 19 Entertainment) a druhým (Alexi Lalas) tábořem, docházet k třenicím?

Gullitovo angažmá vše dovršilo: od dob, kdy v mužstvu New York Cosmos působili Pelé, Giorgio Chinaglia, prezident klubu Ahmet Ertegun a velkouústý šéf Steve Ross, nezažila americká kopaná, aby se v jednom týmu sešlo tolik výrazných osobností. Jak řekl předseda amerického fotbalového svazu Sunil Gulati: „Máte Tima Leiwekeho, kterého *Sports Business Journal* vyhlásil mužem roku. Máte Alexiho Lalase, jednoznačně našeho nejnápadnějšího a nejnámějšího generálního manažera, Ruuda Gullita, nejnápadnějšího

a nejnámějšího trenéra, Landona Donovana, nejvýznačnějšího amerického fotbalistu, a Davida Beckhama, nejvýznačnějšího fotbalistu na světě - to všechno v L.A. a ještě s Cobim Jonesem na postu asistenta trenéra. To je velké množství osobností, a tudíž i veliký úkol."

Počátkem roku 2008, kdy se Galaxy chystali na nadcházející sezónu, už Beckhamovi manažeři mluvili o Lalasovi jako o „figurece“. Okamžik největšího ponížení zakusil Lalas v březnu, kdy jak on, tak Beckham přijali pozvání na významnou charitativní akci v New Yorku, kterou pořádala MLS a jejímž cílem bylo shromáždit finanční prostředky pro mládežnický fotbalový klub FC Harlem. Na této události určené pro nejvyšší vrstvy se sešla místní smetánka. Neměl chybět ani Pelé a Lalas se těšil, jak před jeho zraky majitel Galaxy Phil Anschutz převezme ocenění za přínos americké kopané. Věděl, že MLS zaplatila soukromý tryskáč, kterým Beckham do New Yorku poletí, a tak zavolal do 19 Entertainment, aby si také zajistil místo na palubě.

A odezva manažerů firmy? „David cestuje sám,“ opakoval jejich slova Lalas a jen kroutil hlavou. „Taková úzkoprstost. Připadal jsem si prachmizerně. Handrkuju se kvůli jednomu pitomému letu a oni si snad ještě budou myslet, že to dělám proto, abych mohl sedět v letadle vedle Davida Beckhama. Vůbec nešlo o to, že se mělo letět soukromým tryskáčem. Šlo o tohle: *My to platíme, on tam letí, je to hráč našeho mužstva a já jsem prezident Galaxy. Klidně si sednu dozadu. Ale aspoň si ušetříme peníze?* Lalas opět spolkl svou hrdost, koupil si letenku do ekonomické třídy a raději cestoval běžnou linkou. Když Beckham Lalase na oné newyorské akci spatřil, pozval jej následně ještě se svým PR manažerem a osobním asistentem na večeři do japonské restaurace. Povečeřeli spolu v srdečné atmosféře. Pak se Beckham Lalase dokonce zeptal, jestli nechce zpátky do Los Angeles letět s ním v onom soukromém tryskáči. Lalas nakonec volky nevolky souhlasil, přesto stále žasl nad nestoudností Beckhamových manažerů - a stejně tak nad tím, že se Beckham nad takovým chováním v jeho jménu ani nijak nepozastavil.

„Postačí, když řeknu, že to byl nejhorší let soukromým letadlem, jaký jsem v životě zažil,“ poznamenal Lalas.

Jednoho krásného jihokaliifornského odpoledne se Ruud Gullit v zahrádce kavárny v rozlehlém komplexu Home Depot Centra usadil k rozhovoru. Jeho pověstné copánky byly dávno tytam, nahradil je kratší, silně nagelovaný sestřih, výtečně ladící s italskými obleky šitými na míru, v nichž vystupoval v britských a holandských televizních pořadech. Tento pohledný chlapík s pronikavýma hnědýma očima a podmanivým úsměvem se narodil bílé mat-

ce z Amsterdamu a černému otci, jenž se do Nizozemí přistěhoval ze Surinamu. Hovořil velice spisovně a často před koncem výroků používal slůvko *tudíž*, jako by následující myšlenky byly jakýmsi vědeckým závěrem.

Když se Gullit usadil, mávl na tiskového mluvčího Galaxy Justina Pearsona. „Justine, mohl byste mi prosím přinést espresso?“ Když se Pearson od pultu kavárny vrátil, nesl špatnou zprávu: espresso se tam nepodává.

Gullit se zachmuřil. Zde už nebyl v Evropě. Ocitl se v Americe a tuto skutečnost podtrhovalo i to, co se v oné kavárně podávalo, specialita dne avizovaná na nedalekém poutači: HOT DOG S ČILI A SÝREM. Pakliže se dal druhý rok experimentu Beckham příhodně vyjádřit nějakou metaforou, pak to byla tato. Můžou spolu Evropa a Amerika v Los Angeles Galaxy koexistovat, zvláště poté, co Tim Leiweke utratil milióny dolarů za drahé Evropany (Davida Beckhama, Ruuda Gullita, 19 Entertainment), jejichž příchod obrátil svět Američanů vévodících tomuto klubu (Ladona Donovana, Alexiho Lalase) zcela vzhůru nohama?

Gullit se zapřísahal, že se přizpůsobí. Pochopitelně nikoli hot dogům s čili a sýrem, nýbrž zvláštnostem MLS. „Musím se přizpůsobit americkému stylu života,“ dušoval se. „Nehodlám se stavět do pozice, že vím všechno lépe než ostatní. To určitě ne. Nechci být za vševěda a prohlašovat, že je třeba změnit tohle a tohle. Musím to přijmout.“ Tento přechod byl však náročný — a rovněž se stal dle očekávání zdrojem bezděčné komiky, jež provází střet odlišných světů. Pouhých pár dní poté, co se Gullit ujal funkce, se mu Lalas snažil vysvětlit pravidla rozšiřujícího draftu MLS, v jehož rámci musí každý klub předložit seznam dvanáctky chráněných hráčů. Tým San Jose Earthquakes, na který čekal po návratu do ligy první ročník, si pak mohl z každého mužstva vybrat po jednom nechráněném fotbalistovi. (Galaxy nakonec přišli o Gavina Glintona.)

„Ruude, můžete si ochránit dvanáct hráčů,“ upozornil ho Lalas.

„Ne, já chci, aby byli chránění všichni,“ namítl Gullit. „Nechci přijít o žádného z nich.“

„Dobře, Ruude, já vás chápu, pravidla však říkají, že jich lze chránit jenom dvanáct.“

„A proč je nechránit všechny?“

„Jednoduše to nejde.“

„V tom případě by měl prostě dotyčný hráč takový přestup odmítnout!“

„Zaprvé nejde o přestup. Zadruhé jsme v MLS a tohle se prostě odmítnout nedá. Klauzuli o tom, že je nelze vyměnit, má ve smlouvě jenom hrstka hráčů.“

Gullit znechuceně rozhodil rukama. Podobný postoj zaujímal i k plátovému stropu a omezením kádrů. S tím, jak se blížilo předsezónní přípravné

období, chtěl Gullit přivést nové hráče, jenže v americké lize to není ani zdaleka tak snadné jako v anglické Premier League. „Ten jejich přestupní řád je pořádně komplikovaný," posteskl si. „Je to jak na burze. Když chcete nějakého fotbalistu, musíte se zbavit jiného, abyste se vešli do platového stropu."

Alespoň zpočátku Gullit své frustrace z MLS doprovázel i přísliby, že se přizpůsobí - šlo o odraz složitých (a nezdídky protikladných) pocitů z nové práce v nové zemi. Na jednu stranu byl nadšený možností pracovat s Beckhamem a zpopularizovat kopanou třem stům miliónům Američanů. Zdálo se mu, že kopanou v USA čekají změny, že už pouhá Beckhamova přítomnost ve spojení s milióny mládežnických fotbalistů může probudit k životu spícího obra. Když mu zavolał Terry Byrne a nabídl mu místo trenéra v Galaxy, jako první Gullita napadlo, že by to mohlo být dobrodružství. Na druhou stranu však přemítal, zda rozvoj fotbalu nemůže přibrzdit především typické americké vlastenectví. Gullitova představa o americkém vlastenectví se totiž diametrálně lišila od toho, které velebil Beckham. „Touží vlastně vůbec Američané po tom, aby se fotbal zpopularizoval?" tázal se Gullit. „Jsou to totiž velcí vlastenci. Chtějí si chránit vlastní sporty." Šlo o podivnou teorii, hraničící až s paranoiou. Američtí sportovní fanoušci se sice o kopanou moc nezajímali, sotva se ale dalo věřit, že by proti ní aktivně vystupovali ze strachu, aby její vzestup neublížil třeba baseballu. Přesto se Gullit během svého angažmá k tomuto tématu často vracel.

Gullita ale trápily i další starosti, které už nebyly tak nedomyšlené. Na jednu stranu věřil, že se mu s americkými fotbalisty bude dobře pracovat, že budou plnit to, co po nich bude žádat, a že budou hrát s vervou a zaujetím, které si většina Evropanů spojuje právě s americkými sportovci. Na druhou stranu si však po shlédnutí řady zápasů v kopané i americkém fotbale nebyl jistý, zda Američané dokážou něco víc než právě jen to. „Když sleduju americké sporty, připadá mi, že hráči jen plní svěřené úlohy," prohlásil. „Maličko z toho vybočuje rozehrávač. Ostatní pouze dodržují dané schéma, skoro jako vojáci. Proto jsem měl obavy, abych nepracoval s hráči, kteří se jen budou řídit pokyny. To bych nerad. Chci, aby byli na hřišti kreativní. A vzhledem k mentalitě panující v amerických sportech bude právě tohle nejobtížnější: přimět hráče ke kreativě."

Gullitův příchod v mnoha směrech vytvořil podobné napětí mezi ním a Lalasem, jaké po Beckhamově příchodu vzniklo mezi ním a Donovanem. Leiweke doufal, že půjde o napětí pozitivní, o symbiotické vztahy, v nichž budou mít Američané motivaci pracovat po boku evropských kolegů a naopak. To však bylo dost smělé přání vzhledem k tomu, kolik ústrků Lalas a Donovan, dva hrdé výtvoři americké kopané, vinou Leiwekeho rozhodnutí

zažili. Ve skutečnosti se dalo těžko odhadnout, která sporná otázka se mezi Gullitem a Lalasem stane zdrojem nejzávažnějších třenic. Snad Lalasova zlost nad tím, že se na výběru nového trenéra vůbec nepodílel a že si Gullit přisvojil pravomoci, které do té doby náležely jemu? Anebo to, co si oba muži v hloubi duše uvědomovali, totiž že jako hráč toho Gullit dosáhl daleko víc než Lalas? (Lalas si Gullita s oblibou dobíral slovy, že jejich první vzájemný zápas v italské lize skončil vítězstvím Padovy nad AC Milan v poměru 2:0, přičemž jednu z branek vstřelil právě Lalas: „Byl to tehdy proti Milánu můj kratičký hvězdný okamžik,“ žertoval.)

Anebo to byl prostě střet Evropy s Amerikou? „Máme tu Ruuda, který vnímá život velice evropskou mentalitou,“ poznamenal Leiweke, „a také tu máme Alexiho, který pro změnu život vnímá mentalitou neevropskou, upřímně řečeno skoro až protievropejskou.“ Lalas se nijak netajil svým názorem, že existuje kopaná a vedle ní *americká* kopaná. Pakliže se sám vydal do Itálie s pokorou, že nejdříve musí zjistit, jak to v Sérii A chodí, a teprve potom může někomu radit co a jak, připadalo mu, že je namístě, aby s toutéž pokorou přicházeli cizinci i do MLS, která se evropským ligám vůbec nepodobala. Měl za to, že nezkušení američtí fotbaloví funkcionáři (v MLS, v mládežnických klubech, v televizi) až příliš často považují pouhý cizí přízvuk za znamení odbornosti. „Ve vztahu k cizincům a vůbec lidem přicházejícím z jiných zemí tady panuje nebetyčná arogance v tom smyslu,“ durdil se Lalas, „že pokud něco není americké, hned to získává punc jakési opravdovosti nebo věrohodnosti. A tak tomu prostě není.“

Nepanovała mezi Evropany jistá arogance ve vztahu k americké kopané? Jistěže ano. A nezačínali naopak lidé pohybující se v americké kopané téměř reflexivně obranný postoj? Zcela určitě. Třeba Landon Donovan vzpomínal, jak roku 2005 seděl před přátelským reprezentačním utkáním na tiskové konferenci vedle Angličana Sola Campbella. Když dostal Campbell otázku, co ví o americké kopané, odvětil, že prý tam mají velice kvalitní ženský národní tým. „Tak jsem se na něj kouknul a v duchu si pomyslel ‚Ty troubo nafoukanej,‘“ řekl Donovan. „Jsou úplně mimo. Myslí si, bůhvíjak nejsou dobří, a nijak se nezlepšují, protože právě tohle je brzdi. Jenže my se zlepšujeme pořád, a to právě díky té pokoře.“

Pozoruhodné bylo, že pokud šlo o minulost a osobnost, měli podobně jako Donovan s Beckhamem mnohé společné i Lalas s Gullitem. Oba byli velice pohlední a slavní muži, kteří na televizní obrazovce patřili k nejprovokativnějším a nejpodmanivějším fotbalovým komentátorům. Oba se narodili jako baviči a pro oba bývala příznačná typická vizáž - u Lalase bradka, u Gullita copánky -, nakonec se však rozhodli učinit zásadní životní rozhodnutí

a porostu na hlavě se zbavili. U Lalase se tak stalo v období, kdy poprvé na rok pověsil kopačky na hřebík. Gullit tak učinil roku 2000 den před svatbou se svou třetí ženou Estelle, neteří nizozemské fotbalové legendy Johana Cruyffa. „Byl to pro mě nový start do života,“ vysvětloval Gullit. „Na to, co jsem dokázal, jsem hrdý a pozornost mám rád. Někdy ale prostě člověk chce mít klid. V L.A. mě lidi neznají. A tak mám pokoj.“

Ano, čas od času už jak Gullita, tak Lalase sláva unavovala, zvlášť když se oba věnovali zájmům, které dalece přesahovaly fotbalový trávník. Zatímco Lalas měl svou hudbu, Gullit ještě coby hráč vedl kampaň proti apartheidu v Jihoafrické republice. Když roku 1987 získal Zlatý míč pro nejlepšího fotbalistu Evropy, věnoval toto ocenění Nelsonu Mandelovi, který byl v té době stále ještě vězněm na ostrově Robben. Když se Mandela několik let nato dostal na svobodu a stal se jihoafrickým prezidentem, propůjčil Gullitovi jménem své země státní vyznamenání. „Ruude, teď, když už nejsem zavřený, mám najednou spoustu přátel,“ řekl mu Mandela, „ale vy jste patřil k bojovníkům, kteří se mě zastávali, když jsem byl ještě za mřížemi.“ A odvděčil se mu i tím, že vystoupil v nizozemské talk show, kterou Gullit moderoval.

Gullit s Lalasem se spolu zpočátku snažili vycházet. Na listopadovém exhibičním turné Galaxy po Austrálii a Novém Zélandu chodili oba muži ještě s Cobim Jonesem a Paulem Bravem na dlouhé večere, kde si vyprávěli historky z dob své hráčské kariéry. Lalas měl ostatně za úkol seznámit Gullita se spleťnými pravidly MLS: poučit ho, co je to platový strop, univerzitní draft, omezení soupisky i množství dalších věcí, ze kterých se Gullitovi až točila hlava. Na rozdíl od předešlé sezóny, ve které byl Lalas jednoznačným Yallopovým šéfem, se nyní musel podvolit Gullitovým přáním. Když se Gullit vyslovil, že chce střelce, sehnal mu Lalas Carlose Ruize, nadaného, avšak nevypočitatelného guatemalského útočníka, který roku 2002, kdy Galaxy vyhráli titul, zaznamenal v dresu tohoto mužstva dvacet čtyři branek. Jeho příchod s sebou však přinášel obrovská rizika. Ruizův plat činil 460 tisíc dolarů, což znamenalo, že na celý zbytek mužstva už Galaxy v rámci platového stropu zbude nebezpečně málo peněz. Klub tak byl zároveň nucen udělat několik změn v kádru — vyměnil Joea Cannona a Chrise Albrighta a dal k dispozici Kellyho Graye a Kyla Martina.

Na některých věcech se Gullit s Lalasem shodovali, třeba na tom, že London Donovan dosud na hřišti ze svého nesmírného talentu nevytěžil pro Galaxy maximum. „Můj prvotní dojem je takový, že jde o velice dobrého a nadaného hráče,“ prohlásil Gullit po turné u protinožců. „A když jsem ho viděl hrát, tak jsem si pomyslel: ‚Mohl bys tomu dát víc. Občas se snažíš hledat výmluvy.‘ Někdy na těch výmluvách i něco je. Ale u takhle nadaného

fotbalisty tohle tolerovat nebudu." Gullitova neochota smířovat se s některými aspekty MLS nakonec nemusela být tak docela od věci. Například pokud šlo o ubohé platy hráčů v lize. „Někdy si člověk připadá až provinile, víte?" posteskl si. „Když hrávám v Evropě řeknu, že tady se vydělává dvacet tisíc dolarů, podívají se na mě a žasnou: ‚Cože?‘ Je to zvláštní. Skoro jako by se ptali, proč by pak vůbec měli hrát fotbal. Z jakého důvodu?"

Několik dní nato, pouhých pár týdnů před začátkem přípravy, skutečně přišel za Lalasem do kanceláře třiadvacetiletý obránce mužstva Ty Harden. „Zdravím, můžu s vámi mluvit?" zeptal se. Roku 2007 byl v Galaxy nejlepším nováčkem, nesmlouvavým stoperem, který ve čtyřiadvaceti zápasech ze třiceti nastoupil v základní sestavě, dokázal eliminovat nejlepší útočníky v MLS (nemluvě o Didieru Drogbovi z Chelsea) a který si svých třicet tisíc dolarů zasloužil do posledního centu. Lalas zavřel dveře a poslouchal.

„Já už to dál dělat nemůžu," prohlásil Harden.

Lalas měl zprvu za to, že Harden žertuje. Záhy však vyšlo najevo, že jeden z nejlepších hráčů v kádru Galaxy končí s profesionálním fotbalem a nadále se chce věnovat charitativní činnosti. „Nenechal si to ode mě rozmluvit," vzpomínal po několika měsících Lalas. „A od té doby se nikomu neozval."

Bylo vskutku nepravděpodobné, aby se některý z Beckhamových spoluhráčů - zvlášť takový, jemuž bylo něco málo přes dvacet a který hrál pravidelně - rozhodl nadobro pověsit kopačky na hřebík a věnovat se jiné práci. Když se o tom dozvěděl Gullit, nezbývalo mu než jen kroutit hlavou.

Něco takového se může stát jen v MLS.

BECKHAM 2.0

Když firma Emporio Armani v prosinci 2007 odstartovala novou reklamní kampaň na spodní prádlo s Davidem Beckhamem, nejspíše si velice prozíravě nezvolila coby hlavní slogan oblíbené pořekadlo fotbalového komentátora stanice ESPN Tommyho Smythe, jenž o vstřelení branky hovořil jako o „bouli ve starém pytli cibule“. Onen snímek popravdě řečeno hovořil sám za sebe. Beckham má na sobě jenom přiléhavé bílé slipy a snubní prstýnek a vyzývavě leží na zádech s rukama za hlavou a s krásně vyřýsovanými břišními svaly. Černobílá stylizace dodávala fotografii umělecký, nadčasový ráz. Samozřejmě to nebylo poprvé, kdy fotbalista pózoval v reklamě na spodní prádlo. Kupříkladu švédská hvězda Fredrik Ljungberg se objevil v prádle na billboardu Calvina Kleina na newyorském Times Square, kde se těšil obdivným pohledům kolemjdoucích, kteří netušili, že hraje za anglický Arsenal. A fotbalisté italské reprezentace, která roku 2006 vyhrála mistrovství světa, pro změnu figurovali po celé Evropě v reklamách na spodní prádlo značky Dolce & Gabbana.

V rámci Armaniho kampaně se však Beckham vůbec poprvé před zraky veřejnosti svlékl téměř donaha a ve spolupráci s 19 Entertainment se vše odehrávalo v příznačně velkolepém stylu — a to po všech stránkách. V městech po celé Americe vyrostly obří billboardy: v módní čtvrti SoHo na Manhattanu, na niž Beckham shlížel jako vládnoucí metrosexuální kolos, i na sanfranciském náměstí Union Square, kam Beckham později v přítomnosti stovek ječících fanynek zavítal a kde rozdával podpisy těm, kteří utratili za Armaniho spodní prádlo alespoň dvě stě dolarů. Když se Beckhama na ono focení ve svém pořadu *The Tonight Show* zeptal Jay Leno, fotbalista přiznal, že byl při něm přece jen poměrně nesvůj, ač to tak navenek možná nevypadá. „Byl jsem z té kampaně docela nervózní, protože už dřív jsem samozřejmě nafotil ledacos, ale ještě nikdy ve spodním prádle,“ svěčil se. „A byl jsem nervózní také z toho, že kromě mojí ženy a přátel ty fotky uvidí i máma.“

Ne každého však zajímal jen Beckhamův ocelově modrý pohled. Vzhledem k velikosti billboardů a kompozici fotografie si člověk nemohl nevšim-

nout - jak to vyjádřit co nejlíp? - oné boule ve starém pytli cibule. A vzbudit mezi lidmi rozruch byl právě zamýšlený účel. Pokud si člověk zadal do internetového vyhledávače slova *Beckham* a *spodní prádlo*, vyskočilo na něj množství odkazů na diskusní fóra, mimo jiné třeba i následující debata na webu Towelroad.com určeném homosexuálům:

To je pěkně rajcovní reklama! (a ten snubák tomu ještě přidává)

Napsal: Jordan

Tomuhle říkám pořádná retuš.

Napsal: Steven

Vypadá to, jako by měl suspensor.

Napsal: Michael

Becks nejspíš nevěděl, kam s ponožkami. Je fakt smyslnej, aspoň dokud neotevře pusu (myslím jako když mluví), ale vycpanej je víc než laciná štětka.

Napsal: rudy

Je neskutečně krásnej. Co na tom, jestli je to blb? Šance s ním mluvit se mi nikdy nenaskytne, ale budu mít spoustu příležitostí se na něj koukat. A vzdychat.

Napsal: Seattle

Nedokážu to vysvětlit, ale prostě Beckse miluju. A díky takovýmhle fotkám jsem jeho fanouškem. Mňam!

Napsal: Jonathan

Neskutečně sexy. Z tohoto kluka ta erotika přímo čiší. Nejvíc jsou ale naneštěstí slyšet většinou ti, kterým pánbůh tolik nenadělil.

Napsal: CeeWizz

Soudě podle davů, které Beckham přilákal v San Francisku, z něj byly stejně u vytržení i ženy, zvláště pak pubertální dívky. A pokud jde o onu záležitost s „vycpávkami“, nečekaně se k tomuto tématu vyjádřila Victoria Beckhamová během rozhovoru s Davidem (vyšel v časopise *Elle* v lednu 2008), který se jen sotva stal předmětem debat v šatně Galaxy:

Když Davidovi tlumočím Victoriina slova o tom, jak spí nazí, jen se usměje a zčervená. Manželka ho šťouchne do ruky: „Mám ještě dodat,

že máš velký penis?" „Ne," odtuší on a ještě víc zrudne. Chcete se k tomu nějak vyjádřit, pane Beckhame? „Jo!" pobízí ho Victoria. „Co k tomu chceš za sebe říct?" „Bez komentáře," hlesne s úsměvem. „Souhlasím se vším, co říká moje žena."

Nebylo divu, že firma Emporio Armani zaznamenala po uvedení reklam s Beckhamem stopadesátiprocentní nárůst prodeje spodního prádla a na pokračování kampaně, jež přišlo počátkem roku 2009 v podobě smyslných snímků, se s Davidem podílela i Victoria. Ačkoli nejrozebíranějším aspektem Davidova prvního amerického období mimo sezónu byly právě billboardy, kde pózoval v prádle, lví podíl na pozornosti, která se na rodinu upírala, měla i Victoria. Ani David však nezhálel: v Las Vegas se zúčastnil boxer-ského klání o titul šampióna velterové váhy mezi Rickym Hattonem a Floydem Mayweatherem, vystoupil v reality show rappera Snoop Dogga (učil jeho děti hrát fotbal), sešel se na hodinovou schůzku s britským premiérem Gordonem Brownem (jenž později navštívil Beckhamovu fotbalovou akademii), od sdružení fotbalových novinářů v Londýně převzal ocenění za to, čeho v kariéře dosáhl, coby vyslanec dobré vůle organizace UNICEF navštívil Sierru Leone, zastavil se v Brazílii, kde oznámil otevření nového tréninkového centra nesoucího jeho jméno, a trénoval s londýnským Arsenalem, aby zůstal v kondici pro případnou nominaci do reprezentace. (Rovněž získal anticenu od ekologické organizace Carbon Trust za to, že po sobě zanechává zřejmě největší uhlíkovou stopu v dějinách: odhadem 163 tun ročně, což je více než dvacetkrát tolik, co průměrný Američan, a to vinou jeho neustálého létání a vozového parku aut s vysokou spotřebou paliva.)

Hlavní událostí zimy se ovšem pro Beckhamovy stalo turné Spice Girls, jímž se skupina vracela na hudební scénu. David se s Victorií i trojicí synů vydal na první koncert, který proběhl 2. prosince ve Vancouveru, a nechyběl ani na dalších vystoupeních kapely v Los Angeles, San Jose, Las Vegas (kde se k nim připojili i Tom Cruise s Katie Holmesovou), Londýně a Madridu. David často seděl v první řadě, kde svým fotoaparátem pořizoval snímky do rodinného alba. Samotné koncerty nabídky rafinovaně banální podívanou: ke zlatým hřebům patřila Victoriina chůze po mole jako na módní přehlídce, tanečnice svíjející se v rytmu macareny či Spice Girls vodící tanečnický na vodících pro psy, ozdobených falešnými drahokamy. Turné vyprodalo několik hal patřících společnosti AEG — mimo jiné dvě představení v losangeleském Staples Centru a všech sedmnáct vystoupení v londýnské O₂ Aréně - a jak Beckhamovi, tak i 19 Entertainment a AEG na něm vydělali spoustu peněz: podle magazínu *Pollstar* mělo jít o částku 23,3 miliónu dolarů, tedy téměř stejně jako vydělalo

návratové turné kapely The Police. Když časopis *Forbes* zveřejnil seznam nejvíce vydělávajících párů v období mezi 1. červnem 2007 a 1. červnem 2008, ocitli se Beckhamovi se společným příjmem padesáti osmi miliónů dolarů na třetím místě - první příčku obsadili Jay-Z a Beyoncé Knowlesová (162 miliónů) a druhou Will a Jada Pinkett Smithovi (85 miliónů) -, předstihli však Tima McGrawa a Faith Hillovou (35 miliónů), Brada Pitta a Angelinu Jolieovou (34 miliónů) i Keitha Urbana a Nicole Kidmanovou (25 miliónů). Podle tohoto přehledu vydělal David padesát miliónů dolarů (z toho třicet pět miliónů na příjmech z reklamy) a Victoria do společné kasičky přispěla osmi milióny (za turné Spice Girls a za výrobky nesoucí její jméno).

Americká média zaměřená na celebrity jsou pochopitelně nejrůznějšími žebříčky doslova posedlá a skutečnost, že v nich Beckhamovi (chtě nechtě) neustále figurovali, dokládala, že mediální masáž, kterou v červenci 2007 zinscenoval Simon Fuller, způsobila v americkém šoubyznysu hotové zázraky. Victoria byla například oceněná jako nejhůře oblíbená osobnost roku 2007, nedostávalo se jí však pouze negativní publicity. Blízkým přítelem se jí stal návrhář Marc Jacobs, díky němuž jako by získala punc vkusu, a koncem roku 2008 se kladných ohlasů v módních časopisech dočkala i Victoriina nová řada oděvů (údajně silně ovlivněná, a možná nejen to, návrhářem Rolandem Mouretem, dalším klientem 19 Entertainment). Časopis *In Touch* dosadil Davida na vrchol žebříčku majitelů nejvypracovanějšího břicha v Hollywoodu (Jakoupak cenu za to asi člověk dostane? Lavici na sklapovačky? Nebo pověstný „pekáč buchet“?), *Vanity Fair* jej pro změnu zařadil do žebříčku nejlépe oblíbených osobností roku 2008. („Ikona stylu: Steve McQueen.“)

Z fotbalového pohledu to sice možná bylo fiasko, avšak aspoň z hlediska obchodu byl experiment Beckham pro Galaxy i celou MLS v roce 2007 doslova zlatým dolem. Dres Galaxy s Beckhamovou jmenovkou se stal s více než třemi sty tisíci kusy nejprodávanějším hráčským dresem na světě a více než trojnásobně předčil prodeje trik basketbalových hvězd NBA Kobeho Bryanta a LeBrona Jamese (jejich odbyt se pohyboval kolem 75-80 tisíci exempláři). Nejenže Galaxy získali dvojnásobek sponzorů, ale poprvé v dějinách vykázal klub na konci sezóny zisk i poté, kdy musel jako obvykle přispět na chod centrálně řízené MLS. „A ten zisk není nijak malý,“ pochlubil se Alexi Lalas. „Dostali jsme se do výrazně kladných čísel. A rovněž vklad pana Anschutz do Galaxy coby profesionálního sportovního klubu se zvýšil přímo exponenciálně. Pakliže bychom chtěli dnes Galaxy prodávat, pak by nabídka na rozdíl od loňského roku musela vypadat úplně jinak.“ Za několik měsíců Tim Leiweke prozradil, že dostal nabídku — kterou ovšem odmítl — prodat klub za 125 miliónů dolarů.

Když se Galaxy i s Beckhamem vydali mimo sezónu na turné po Austrálii, Jižní Koreji, Číně a Hongkongu, pokaždé, když vyběhli na hřiště, vydělali přes milión dolarů. „Pokud jde o startovné, jsme na tom v tuhle chvíli stejně jako světové velkokluby,“ holedbal se Lalas, jenž vnímal přínos předsezónního turné Galaxy po Asii na vícero rovinách: z hlediska výnosů (ke splácení Beckhamovy smlouvy), konkurence, týmové soudržnosti a rovněž z toho hlediska, že Los Angeles Galaxy získají punc skutečného mužstva, že už nebudou - Lalalovými slovy - „jen jakýmsi mytickým klubem zpoza ‚velké louže‘“. Přitom hrozilo riziko, že až asijsí fanoušci mužstvo Galaxy spatří na vlastní oči, poznají, že se o žádný velkoklub nejedná. Jistý činovník MLS se nechal slyšet, že jeho přítel z Hongkongu vzal jakési vysoce postavené manažery na exhibiční střetnutí Galaxy s týmem Hongkong Union, které skončilo remízou 2:2. Galaxy „hráli uboze“, usoudil. „Ten můj přítel povídá: Americký fotbal tam teď považují za mizerný. Oni totiž tenhle klub pokládají za váš nejlepší, za takový váš Manchester United.“ A já na to, že Galaxy se loni ani neprobojovali do play-off. Jenže v tomhle vašem mužstvu hraje Beckham, a přesto nestojí za nic? Připadalo jim, že je to jen taková nesourodá parta kluků. A to není zrovna dobré.“

Příval peněz ale neustával. Navíc z Beckhama těžila celá MLS, a to nejen proto, že se zviditelnila po celém světě. Dobročinná akce s Beckhamem a Pelém, kterou MLS pořádala v březnu 2008 - na niž Lalas nemohl letět v Beckhamově soukromém tryskáči —, vynesla pro FC Harlem přes milión dolarů. „Tahle akce znamenala pro fotbal v USA jistý milník,“ poznamenal šéf ligy Don Garber. „Zavolali jsme Simonu Fullerovi s tím, že chceme v Harlemu vybudovat hřiště, že pořádáme tuto sbírku a tím, kdo by nám měl pomoci ukázat newyorským filantropickým kruhům, že jde o výjimečnou událost, je David Beckham. A David byl první, kdo se angažoval.“ Beckham nakonec předal Pelému ocenění za celoživotní přínos americké kopané. „To, že jsem zde a předávám tuto cenu největšímu sportovci všech dob, je pro mě nesmírná čest,“ prohlásil Beckham. „Vnímám to jako zcela mimořádný okamžik.“ Soudě podle výrazu v jeho tváři se tomu dalo věřit.

Přesto si Lalas velice dobře uvědomoval, že se Beckham v roce 2008 potřebuje v Americe i Los Angeles, jak sám řekl, „znovu uvést“, zejména jako fotbalista. Počet permanentek prodaných na zápasy Galaxy klesl z jedenácti tisíc v roce 2007 na zhruba osm tisíc v roce 2008 především proto, že řada nových permanentkářů viděla Beckhama v jeho první sezóně nastoupit v MLS v pouhopouhých dvou zápasech. Jestliže měl experiment Beckham fungovat, bylo třeba, aby se ročník 2008 nesl ve znamení fotbalu. A hlavně vítězství. Výkonný ředitel Institutu sportovního marketingu při Jihokarolínské univerzitě Da-

vid Carter se domníval, že rok 2007, který Beckham víceméně promarodil, vyústí v obrovský tlak na Galaxy i celou MLS, aby představili Beckhama 2.0, jenž dokáže nabídnout to, co si spotřebitel žádá. „Pokud se Beckham nevrátí a nebude hrát podle jejich představ, budou se lidé ptát, co přijde příště, kdo přijde příště a především proč bychom měli vynakládat tvrdě vydělané peníze i drahocenný čas na nějakou MLS nebo Galaxy?“ prohlásil Carter. „Jak praví staré pořekadlo: Dvakrát se nechá napálit jenom hlupák.“

Historický mediální zájem z léta 2007 už byl jen zašlou vzpomínkou — ani já nedokázal přesvědčit šéfredaktory ve *Sports Illustrated*, abychom vydali článek o Beckhamovi 2.0 —, přesto se Beckham objevil v několika televizních pořadech, kde lákal na ročník 2008: šlo například o *60 Minutes*, *Ellen*, *The Tonight Show* či o zvláštní vydání diskusního pořadu Barbary Waltersové s názvem „10 nejpozoruhodnějších lidí roku 2007“, kde účinkoval i s Victorií.

Některé reklamní aktivity se však rušily úplně, například pořad *Fotbal v USA s Davidem Beckhamem*, který produkovala 19 Entertainment. Účelem hodinové relace, která roku 2007 běžela na amerických i zámořských obrazovkách jednou týdně, bylo spojit Beckhamovo jméno (a rovněž exkluzivní přístup k Beckhamovi a Galaxy) s rekapitulací nejdůležitějších okamžiků v MLS za uplynulý týden. Stanici ESPN se už od samého počátku nechtělo tento pořad vysílat. Další případ, kdy Simon Fuller přecenil Beckhamovu fotbalovou přitažlivost ve Spojených státech. „Podle nás to za ty peníze nestálo,“ prohlásil jistý člověk z ESPN. „Byly to vlastně jen týdenní sestřihy z MLS, ale v 19 Entertainment po nás chtěli sedm set tisíc dolarů měsíčně.“ A tak se *Fotbal v USA* musel přesunout na méně sledovaný kanál Fox Soccer Channel, kde se stal každotýdenní připomínkou toho, že je Beckham stále zraněný. A pokud šlo o pravidelný exkluzivní rozhovor s Beckhamem, dělal jej „jen velice nerad“, jak se vyjádřil jeden ze spolupracovníků. Pořad *Fotbal v USA s Davidem Beckhamem* tak skončil v útlém věku tří měsíců. Popravdě řečeno ani nikomu nescházel.

Zatímco hráčům Galaxy počátkem února teprve začala předsezónní příprava, Beckham se díky jedné místní události coby obyvatel Los Angeles pravidelně ocital v záři reflektorů. Podobně jako Jack Nicholson, Dyan Cannonová nebo Penny Marshallův začal i on usedat jako divák v prvních řadách na zápasech Los Angeles Lakers. Díky AEG měl lístky hned vedle palubovky a v dresu Lakers fandil po boku proměnlivé sestavy spoluhráčů, k nimž patřili jeho synové či Victoria, ale i herec David Arquette nebo hudebník Marc Anthony (manžel Jennifer Lopezové). Občas dokonce Beckham sedával sám, zcela unesený

děním na hřišti (a možná i nadšený tým, že je opět spojován s vítězným týmem). „Basket miluju,“ prohlásil. „Jsem jím posedlý a zbožňuju Lakers.“

Proč právě košíková? Beckhama odjakživa fascinovala americká hip-hopová kultura a v žádném sportu se tato sféra neodráží více než v basketbalu. V Beckhamově první autobiografii vyšly snímky, na kterých v tělocvičně v Anglii sám košíkovou hraje, a přestože by jeho střelecká muška potřebovala vylepšit, bylo osvěžující vidět Beckhama projevovat takovou zvědavost ve vztahu k jinému sportu - navíc k takovému, který si s fotbalem co do globálního přesahu nijak nezadá. Když Beckham přestupoval do Realu Madrid, vybral si číslo dvacet tři na počest Michaela Jordana. „Nepovažuji se za Michaela Jordana fotbalu,“ prohlásil Beckham, který se onehdy v jisté londýnské restauraci slavnému basketbalistovi osobně představil, „ale nosit stejné číslo jako on je pro mě čest.“ Když se Beckham pár měsíců nato zúčastnil každoročního předávání sportovních cen stanice ESPN, nechal se slyšet, že sportovci, u nichž ho nejvíce těší, že se s nimi poznal osobně, jsou dvojnásobný nejužitečnější hráč NBA Steve Nash a hvězdy Bostonu Celtics Kevin Garnett, Ray Allen a Paul Pierce. A když v létě dostal otázku, jestli se dívá na zápasy fotbalového Eura 2008 - na které se Anglie neprobojovala -, odpověděl, že je pro velké zklamání ani sledovat nemůže, i když na nějaké to utkání se prý možná přece jenom podívá, „pokud zrovna nebudu hrát s dětmi basket“.

Nijak proto nepřekvapilo, když se Beckham spřátelil s hvězdou Lakers Kobem Bryantem, jediným sportovcem v Los Angeles, který se celosvětovou proslulostí mohl Beckhamovi rovnat. Bryant vyrůstal v Itálii, kde se stal vášnivým fanouškem fotbalu, a ti dva si spolu často vyměňovali sms zprávy (je to jakási *lingua franca* novodobých profesionálních sportovců) a po zápasech jeden druhého navštěvovali v šatně. Victoria Beckhamová pozvala Bryanta i s manželkou Vanessou a jejich dvěma dětmi na první domácí zápas Galaxy v ročníku 2008 do Beckhamovic lóže a Bryant s Beckhamem spolu trávili čas i během Beckhamová krátkého pobytu na olympiádě v Pekingu v létě 2008. Bryant však nebyl jedinou hvězdou NBA, která navštívila Beckhamovic lóži na H D C. Dalším hostem byl manžel Evy Longoriové a rozehrávač týmu San Antonio Spurs Tony Parker, který si dokonce na důkaz podpory oblékl na zápas dres Galaxy s Beckhamovou jmenovkou.

Kdyby už nic jiného, pomohla Beckhamovi skutečnost, že fandí Lakers, navodit na začátku sezóny 2008 v kabině Galaxy pohodovější atmosféru mezi spoluhráči. Ve fungujících šatnách v jakémkoli sportu se neustále točí řeč kolem společných zájmů a osudy Lakers poskytly i těm nejhůře placeným fotbalistům mužstva příležitost dostat se na Beckhamovu úroveň, dobírat si ho třeba kvůli překvapivé porážce od Denveru Nuggets. „Baví se s kluka-

ma o basketu," řekl Chris Klein. „Je pro něj daleko příjemnější, když si má se spoluhráči o čem vykládat a zapadne tak do mužstva." Peter Vanegas dal dokonce Beckhamovi před prvním zápasem na sedačce hned u palubovky cennou radu.

„Co když se ke mně odrazí míč?" ptal se Beckham. „Co když ho nechytím nebo ho nehodím správně zpátky?"

„Prostě ho seber a nakopni ho," odtušil Vanegas, „a všichni se tomu zasmějou."

Vanegas si s oblibou utahoval ze svého spolubydlícího na cestách Abela Xaviera a nyní mohl vtípkovat i na Beckhamův účet. Den před tréninkem vešel Beckham do šatny rudý jako rajče.

„Co se stalo, člověče?" podivil se Vanegas. „Nebyl jsi na pláži?"

„Ne," Beckham na to. „Hrál jsem si s dětmi v zahradě."

„Cože, tys byl v *zahradě*?" zeptal se Vanegas a v duchu si Beckhama představil, jak se syny sází růže nebo zeleninu. „A co jste tam dělali?"

Po několika minutách vyšlo najevo, že měl Beckham na mysli dvůr za domem. „Odtedka se vždycky zarazí a místo toho řekne *dvůr*" vzpomínal Vanegas.

Po tolika rozpačitých okamžicích, které Beckham roku 2007 zažil, už věděl, jak je důležité, aby byl v kabině Galaxy jen jedním z ostatních. „Člověk má pocit, že musí co nejrychleji zapadnout," prohlásil. „Protože se kolem mojí osoby točí spousta věcí a lidi si ledacos přečtou nebo se doslechnou, tak teprve až když se stanu součástí mužstva a zapadnu mezi ostatní, poznají mě jako člověka i hráče a konečně taky jako kamaráda."

Nejvíce však Beckhamovu začlenění do týmu prospěla jeho přítomnost na tréninkovém hřišti v plném zdraví. Kvůli zraněním a pozvánkám do anglické reprezentace absolvoval s Galaxy v ročníku 2007 pouhopouhé dva kompletní tréninky. A každému novému spoluhráči chvíli trvá, než se s ostatními sehraje, než zjistí, jak si s druhým dát narážku, jak se kolega pohybuje bez míče, kam přihrává a kdy místo něj zaskočit v obraně, pokud se vysune dopředu. Přesně tohle začal Beckham se spoluhráči z Galaxy zažívat na tréninkových plochách v únoru 2008. I Landon Donovan už věřil historkám o tom, jak skvělým spoluhráčem býval Beckham v Evropě. „Loni bych byl asi v tomhle směru trochu zdrženlivější, protože jsem si tím vůbec nebyl jistý," prohlásil. „Ale teď už si tady zvykl a podle mě si uvědomuje, že stejně jako potřebujeme my jeho, potřebuje k úspěchu i on nás."

S tím, jak se mužstvo chystalo na třítydenní předsezónní přípravu na Havaj a do Asie, začínalo být zřejmé, že si Beckham na hřišti mimořádně dobře rozumí se třemi spoluhráči: s Donovanem (což vzhledem k tomu, jak dokáže

čist hru, nebyl žádný div), s Kleinem (který věděl, kdy se s Beckhamem na pravé straně překřížit a kdy za něj zaskočit při bránění) a s Alanem Gordonem (specialistou hlavně na zmiňované narážky). Pro Gordona bylo také příznačné, že na tréninku s Beckhamem rád šprýmoval a v šatně navrhoval nejrozličnější přátelské sázky. O peníze se Beckham nesázel, byl však velmi soutěživý, a tak s oblibou vyhrával ty sázky, kdy pro něj poražený musel něco udělat. Poprvé se Beckham s Gordonem vsadil na tréninku při nácvičku zakončení. „Vyhrál hodně, hodně prapodivně,“ žertoval Gordon. „Zkrátka fixoval a já mu musel po tréninku uvařit kafe a přinést mu ho.“

Když se posléze ve vyřazovací části NBA utkali Lakers se San Antoniem, chtěl si Gordon ještě přisadit. „Hele, vsadíme se,“ navrhl Beckhamovi v šatně. „Pokud vyhraje San Antonio, budu se moct celý týden vozit v jednom z tvých aut. A pokud vyhrajou Lakers, můžeš si vzít *cokoli*, co mi patří a co budeš chtít.“

„To není férová sázka,“ namítl Beckham.

Když se člověk nad Beckhamovou odpovědí zamyslí, šlo o krutě upřímné konstatování faktů. Gordon byl však příliš velký dobrák, než aby se urážel. „Jak to že ne? Můžeš si ode mě vzít *cokoli*, kdežto já bych se jenom vozil v *jednom* z tvých aut. Takže vzato kolem a kolem to podle mě férová sázka je.“

Beckham na ni však nepřistoupil. Nakonec se dohodli, že ten, kdo prohraje, bude vítězi celý týden servírovat snídani. Poraženým byl opět Gordon a chtěl nechtěl musel Beckhamovi každé ráno nosit do šatny kávu a toast.

Jak Gordon jednou vzpomínal, žádnou sázku nad Beckhamem nevyhrál. Ani jedinkrát. Angličan opravdu nerad prohrával.

Občas se Alan Gordon podobal účastníkům reality show *Trosečník*, kteří se dokázali neustále držet ve hře, byt málokdy vynikli nad ostatní a byt se většina lidí divila, že stále ještě nevypadli, když řada dalších hráčů už musela ostrov dávno opustit. V diskusní sekci o Galaxy na webu Bigsoccer.com, kde mají anonymní fanoušci jen zřídka slitování (název jednoho z vláken: *Alan Gordon: už to ani není vtípné*), shrnul jeden z přispěvatelů pocity jisté části příznivců: „Oceňuju, že se snaží, ale pochybuju, že by byl kdy pro klub trvalým přínosem. Mám toho kluka rád. Pokud jsem ho kritizoval, tak přátelsky. Roku 2005 jsem poznamenal, že se podobá ‚třínohému psu‘, který se pořád vrací, a taky jsem napsal, že ‚by z metru netrefil ani vrata stodoly‘. Nemyslím to nijak ZLE. Jenom si kladu otázku, jestli někdy bude obránám soupeře nahánět hrůzu, byt by mi byl sebesympatičtější.“

Ano, Gordon býval často zraněný, scházelo mu lepší zpracování míče, často třefoval pouze tribunu a byl tak pomalý, že si od fanoušků vysloužil pře-

zdívky jako Šnek nebo Blesk. Ne nadarmo se však Ruud Gullit stal již třetím koučem Galaxy během čtyř let, který nejenže si Gordona ponechal v kádru, ale dokonce ho i *stavěl na zápas*. Důvodů pro to bylo víc. Především se Gordon přece jenom čas od času potkal se střeleckou formou: přestože promeškal v sezóně 2007 vinou zranění první tři měsíce, zakončil ročník s bilancí šesti branek v devatenácti zápasech ve všech soutěžích. A navíc ze sebe vždy vyždímal maximum, věděl, na co stačí a na co ne, sloužil v šatně coby vzorný příklad týmového ducha, na fotbalistu, který skutečně nastupoval k zápasům, pobíral směšně nízký plat (což v MLS nebyl zanedbatelný aspekt) a na trávníku vyhrával souboje díky své síle a 191 centimetrům. (Tak vysoký střední útočník byl v MLS skutečnou vzácností, podobně jako třeba levoruký podpůrný nadhazovač v baseballu.)

Když Beckham s Gordonem trénoval anebo si s ním přátelsky vyměňoval jízlivé poznámky, sotva si dovedl představit, jaký asi vede průměrný až podprůměrný fotbalista MLS život mimo domácí stadión. V září 2007 Gordon pochopil, že jako profesionální fotbalista stojí na křižovatce. V Galaxy vydělával 30 870 dolarů ročně, kvůli přivýdělku ještě bokem trénoval dívčí fotbalové družstvo, zvažoval, že vyhodí svého agenta (který mu skoro vůbec nevolal), a navíc si do levé nohy nechával dávat rizikové kortizonové injekce, aby byl v posledním roce smlouvy schopný hrát. Bydlel ve špinavém bytě v Redondo Beach, který se podobal spíš studentské koleji, se spoluhláči Gavinem Glingtonem a Kylem Verisem, jenž si často pouštěl nahlas hudbu až do půl čtvrté ráno, přestože Gordonova přítelkyně Sandi Eppersonová musela den co den vstávat už o páté a docházet na zdravotní školu.

A tak pojal Gordon plán. Jednou večer u piva se spoluhláč Chris Albright zmínil, že teď, když se jim se ženou narodilo dítě, hodlají se odstěhovat z dvoupokojového bytu poblíž pláže v Redonu. „Hele, Alane,“ zažertovala Sandi, „tak to by ses mohl ke Chrisovi nastěhovat!“ Gordon to ovšem jako vtip nevzal. V současném bytě jej se spoluhláči vázala nájemní smlouva ještě na devět měsíců, toužil se však odstěhovat, věděl, že Verise se klub téměř s jistotou zbaví (kvůli kiksů při zápase proti Chivas), a tušil, že by mohl Galaxy opustit i Glington. A protože mu bylo jasné, že bude muset k 1. říjnu převzít Albrightův nájem, zalhal Gordon bytnému a nakukal mu, že ho Galaxy vyměnili. Byl to nápad vpravdě geniální: majitel domu neměl o fotbale ani ponětí, proto si v novinách nevšiml, že Gordon hraje za Galaxy i nadále. Na inzerát našel Gordon Glingtonovi s Verisem nového spolubydlícího a sám se přestěhoval do Albrightova bytu, nejprve si však musel na první platbu půjčit od Sandi osmnáct set dolarů. „S penězi je to naknap,“ posteskl si. „Nebýt jí, vůbec bych se tam nemohl přestěhovat.“

Jenže tím ještě Gordon neměl vyhráno. Sandi se k němu natrvalo nastěhovat nechtěla, a tak znovu začal v inzerátech hledat někoho, kdo by v bytě obsadil druhou ložnici. „Můžu vám říct," prohlásil, „že horší pomyslení neznám." S novým spolubydlícím, farmakologem Mattem, si moc nerozuměli. „Jenom seděl a vykládal mi o svých pocitech, a tak jsem ho už po třech týdnech přestal vnímat," vzpomínal. „Rozešla se s ním holka a on mi líčil, že potřebuje jít do muzea. Že prý potřebuje nějakou uměleckou stimulaci či co. Co na to má člověk říct?" Když mu Gordon nechtěl naslouchat, nasměroval Matt pozornost k Sandi a třeba celou hodinu a půl do ní v kuchyni hučel, zatímco vařila večeři. „Pak už to začalo být trochu podivné," svěřila se, „když mi třeba řekl, že mě cítí až z auta." Na pláž Matt vůbec nechodil (přestože se nacházela jen o dva bloky dál) a byt téměř neopouštěl, čímž se vysvětlovalo, proč se Gordon málem potrhál smíchy, když mu spolubydlící po půl roce objasňoval, proč se chce odstěhovat.

„Asi bych chtěl mít trochu blíž k centru dění," prohlásil Matt.

„Ale vždyť jsi tady nebyl na jediném mejdanu, kámo," odušil Gordon. „Myslíš to vážně?"

Ne že by si Gordon stěžoval. Počátkem roku 2008 mu zavolal jeho nový agent Richard Motzkin (který zastupoval rovněž Landona Donovana). Čtyři roky, kdy vydělával 30 870 dolarů, skončily. Nová smlouva v Galaxy mu zajišťovala základní příjem 72 504 dolarů s dodatečnými prémie, pokud by dosáhl určitých výkonnostních kritérií. Gordon si oddechl. Ten tlak, kortizonové injekce, vedlejší trenérské zaměstnání, to všechno za to stálo. V žádném případě nešlo o plat hvězdy, a ani jej neměl nijak garantovaný, bylo to však podstatně víc, než vydělával doposud. „Byl jsem rád aspoň za to, že už nebudu muset žít od výplaty k výplatě a dělat si vrásky, jestli mi zbude na nájem a benzín," řekl. „Samozřejmě si myslím, že bychom všichni měli vydělávat víc, ale tak tomu prostě není." Gordon to tehdy oslavil tím, že pozval Sandi na večeři. A několik dní poté jí splatil i půjčku osmnáct set dolarů.

Sandi se k němu záhy přece jen nastěhovala, a když byt opustil dosavadní spolubydlící Matt, nepotřeboval už Gordon dalšího podnájemníka, který by platil polovinu účtů. To však nebyly jediné změny, které v Gordonově životě v důsledku nové smlouvy nastaly. Po čtyřech letech trénování dívčího družstva si s hráčkami i jejich rodiči sedl, poděkoval jim za příležitost a řekl jim, že přestože už tým nadále vést nebude, velice rád všechny uvidí na zápasech Galaxy. Díky zvýšení platu si Gordon začal patnácti procenty z příjmu vůbec poprvé spořit na penzi a založil si důchodový spořicí účet. „Sedmdesát dva tisíc dolarů není bůhvíjaké jmění, zvláště dneska, a občas mi to pořád připadá jen taktak," pravil, „ale aspoň si můžeme ledacos dovolit,

aniž bychom se přehnaně stresovali." Pomohlo mu i to, že jeho kamarád Chris Klein už si tyto účty založil dřív a nabídl se, že mu bude bezplatně dělat finančního poradce. („Koupil jsem mu za to láhev vína, ale on nechtěl ani tu," podotkl Gordon.) Klein začal Gordonovi vysvětlovat, jak funguje akciový trh a jak číst burzovní tabulky v listu *Wall Street Journal*. Týden se sešel s týdnem a Klein se díky šuškanď v kabině stal finančním poradcem šesti dalších spoluhráčů.

Pakliže Gordon některým fanouškům připadal jako nečekaný vítěze sou-
těže o to, kdo v Los Angeles Galaxy zůstane, jemu to nijak nevadilo. Zůstal i nadále v kontaktu s bývalými spolubydlíci, kteří mezitím mužstvo opus-
tili. Gavina Glintona si v rozšiřujícím draftu vybral tým San Jose Earthquakes
vedený Frankem Yallopem poté, co v neúspěšném tažení Galaxy za příčkou
zaručující play-off nasázel soupeřům čtyři góly. Kýle Veris pro změnu pře-
stoupil do norského klubu IL Hodd. Vedení Galaxy (Alexi Lalas a sportovní
ředitel Paul Bravo) se dopustilo amatérského přehmatu a opomnělo Verisovi,
jenž s mužstvem odcestoval na listopadové turné po Austrálii a Novém Zélan-
du, oznámit, že už s ním klub nadále nepočítá. Verisův hotelový spolubydlící
Gordon tu informaci zahlédl v článku na internetu a zeptal se Kleina, jak se
zachovat. „Měl bys mu to říct," odvětil Klein.

Gordon se vrátil na pokoj a ke kamarádovi si přisedl. „Hele, já nevím, jak
ti to říct," hlesl, „ale klub už s tebou nepočítá." Veris nevěřil svým uším - ani
snad ne proto, že už o něj Galaxy nestáli, ale proto, že se o tom *fanoušci týmu*
dozvěděli dřív než on.

Pokud byl člověk v MLS průměrným až podprůměrným fotbalistou, vedl
naprosto odlišný život než David Beckham. Gordon o tom někdy s Beckha-
mem v šatně s oblibou žertoval. „Hele, měli byste se u nás dneska stavit na
večeři," řekl mu. „Budeme dělat roštěnou!"

Ani jeden z nich nebral tuto nabídku vážně. Sandi se sice s Victorií
Beckhamovou seznámila, ale byť se Angličanka chovala zdvořile, s žádnou
z partnerek či manželek hráčů se nestýkala, a to ani při zápasech. Představa,
že by Beckhamovi přišli na večeři - anebo že by s Gordonem sami zavítali do
jejich domu v Beverly Hills - Sandi rozesmávala. „Pochybuju, že je Victoria
doma a peče kuře," poznamenala.

Příznivci profesionálních sportovních klubů se z mnoha důvodů často do-
mnívají, že jejich hrdinové jsou i mimo hřiště nejlepší přátelé a že rodiny
všech hráčů tráví neděle společným grilováním u bazénu za domem. I to se
pochopitelně děje, ve skutečnosti to však ve většině týmů chodí jako na kte-

rémkoli jiném pracovišti — existují tam partičky přátel i třecí plochy — a většina kabin spadá kamsi mezi extrémy, které představují Oakland Athletics z konce devadesátých let (kde byl každý s každým nejlepší kamarád) a New York Yankees z roku 1978 (dvacet pět hráčů, dvacet pět taxíků). Avšak téměř každý, kdo měl co do činění s experimentem Beckham - David i Victoria Beckhamovi, Alexi Lalas, Landon Donovan a další -, vyslovoval v polovině roku 2007 přání, aby Beckhamovi trávili čas s rodinami Davidových spoluhráčů z Galaxy i mimo hřiště. David dokonce vyjádřil naději, že se budou v L.A. pořádat nedělní grilování podobná těm, která si užíval v dobách svého působení v Manchesteru United.

Toto prohlášení pro veřejnost mělo navodit dobrou atmosféru a dalo se z něj soudit, že Beckham má zřejmě opravdu pocit, že by i navzdory obrovským rozdílům ve jmění a slávě mohl být jedním z ostatních. Zároveň to však byla i iluze, což dal Beckham bezděky jasně najevo počátkem roku 2008, když se ho reportér zeptal, jestli by někdo z jeho přátel, se kterými Beckham mluvil doma v Anglii, nechtěl jít hrát do MLS. „Většina mých přátel,“ odpověděl bezelstně Beckham, „nejsou fotbalisti.“ Platilo to především v Los Angeles. Beckham se sice *přátelil* s několika spoluhráči z Galaxy - třeba s Alanem Gordonem, Peterem Vanegasem, Chrisem Kleinem nebo nově získaným Gregem Vaneyem —, ovšem tvrdit, že jsou blízcí přátelé, by bylo dost přehnané. Do konce sezóny 2008, tedy za celých patnáct měsíců od chvíle, kdy Beckham do L.A. přesídlil, nevstročil do Beckhamova domu jediný ze spoluhráčů (ani on do jejich). Což bylo dost pozoruhodné, vezmeme-li v úvahu, že Beckhamovi svůj dům otevírali pečlivě vybraným zástupcům sdělovacích prostředků (dotyční ale museli podepsat prohlášení, v němž se zavazovali neprozradit žádné podrobnosti o zařízení domu).

To ovšem neznamenalo, že by se Beckham na cestách spoluhráčům vyhýbal. „Když vyjíždíme k venkovním zápasům, rád si s námi vyrazí,“ prozradil Gordon a líčil, jak Beckham chodí se spoluhráči na večere, na skleničku po zápase či na partičku kulečnicku. Sám Beckham vnímal třítydenní předsezónní turné s Galaxy jako příležitost budovat týmovou soudržnost, tedy pokud se zrovna nevěnoval reklamním aktivitám pro množství svých sponzorů. „Když jste tři týdny na cestách se spoluhráči a bez rodiny, stmelí vás to jako kolektiv i jako jednotlivce,“ vysvětloval Beckham. „V téhle sezóně jsme to poznali. V té loňské částečně taky. V mančaftu totiž máme bezva partu kluků... Ta soudržnost je nezbytná, protože pak chcete vyhrávat jeden za druhého.“

Žádná nedělní grilování se spoluhráči se však v Los Angeles nekonala, tedy alespoň ne od té společné poznávací sešlosti, kterou klub uspořádal

na HDC v červenci 2007. David s Victorií se sice v prosinci 2007 zúčastnili rozlučkového večírku Cobiho Jonese - zastavili se na něm po jednom z losangeleských koncertů Spice Girls -, to však byla výjimka potvrzující pravidlo. Absence společenské interakce měla několik důvodů. Tím hlavním bylo, že domovy mnoha hráčů Galaxy v Jižní Kalifornii, zahlcené hustým provozem, dělily značné vzdálenosti. Kupříkladu dům Petera Vanegase v Pasadeně stál devadesátí tři kilometrů na sever od domu Chrise Kleina v Newport Beach. Většina fotbalistů bydlela v blízkosti stadiónu, ovšem sídlo Beckhamových bylo hodinu cesty na sever do Beverly Hills. Lelas navíc přestal akce pro hráče a jejich rodiny organizovat, zejména proto, že už neměl největší slovo.

Ale hlavní důvod Beckhamovy izolace od spoluhráčů v LA. byl prostý: jeho rodina vedla život na hony vzdálený životům spoluhráčů. „Nevím, kolik toho má s nimi kdo společného,“ nechal se slyšet Landon Donovan. „Oni jsou z úplně jiného těsta a žijí v úplně jiném světě.“ Od úvodní seznamovací večere s Beckhamovými a Yallopovými v restauraci Mastro's v Beverly Hills loni v červenci už si Donovan s manželkou Biankou Kajlichovou nikam s Beckhamovými nevyrazili. Přestože Bianca jednou Victorií navštívila v jejich domě, kontakty se nyní omezovaly jen na občasnou esemesku. Victoria Beckhamová podle všeho neměla zájem se s manželkami a partnerkami fotbalistů Galaxy nijak družít. „Už se spolu nestýkají,“ uvedl Donovan o své ženě a o Victorii. „Zřejmě jim to prostě loni oběma připadalo trochu nucené, a tak je letos asi jednodušší, když jsme my i oni sami sebou a nelámeme si nad ničím hlavu.“

Přestože měli David i Victoria nabitý program, měli rovněž spoustu času na společenské styky, ovšem s úplně jinými lidmi: s Tomem Cruisem a Katie Holmesovou, Evou Longoriovou a Tonym Parkerem, britskou herečkou Kate Beckinsalovou a jejím manželem Lémem Wisemanem či s modelkou Heidi Klumovou a jejím chotěm, zpěvákem Sealem. Když chtěl David v dubnu toho roku překvapit Victorií v den jejích narozenin, odletěl s ní do vinného kraje Napa Valley, kde pro ni všichni tito známí (bez Longoriové a Parkera) coby překvapení uspořádali večírek. „Máme opravdu skvělé přátele se skvělými dětmi,“ svěčila se Victoria časopisu *Harper's Bazaar*.

Beckhamovi si ten pobyt bezpochyby užívali. Za pár týdnů totiž proskočila zpráva, že si v Napa Valley kupují vinohrad.

Celestine Babayaro nechtěl věřit vlastním očím. Zřejmě došlo k nějakému omylu. Když coby nová a významná posila Galaxy nastupoval do letadla, jímž

mužstvo odlétalo na Havaj k předsezónnímu Panpacifickému mistrovství, zahlédl, že David Beckham zabočil doleva do první třídy. Pak spatřil, že totéž udělal i Gullit a po něm Cobi Jones a ostatní asistenti trenéra. Babayaro si překontroloval palubní lístek. Stálo na něm, že má místo ve *druhé třídě*. Nic takového mu agent o Galaxy neřikal. Tvrdil, že losangeleský klub je v Major League Soccer jakýmsi Realem Madrid, přesně tím typem velkoklubu, do kterého Babayaro dokonale zapadne a který s Beckhamem podepsal kontrakt na 250 miliónů dolarů.

Donedávna hrál ještě Babayaro v Premier League za Newcastle United, předtím tento dynamický levý obránce či záložník působil sedm let v Chelsea, kde tento oblíbenec fanoušků proslul oslavnými salty nazad po vstřelení branky. Devětadvacetiletý Babayaro vyhrál roku 1996 s nigerijskou reprezentací olympiádu a zúčastnil se i světových šampionátů 1998 a 2002. V lednu 2008 se někdejšímu kolegovi z Chelsea ozval Terry Byrne a Ruud Gullit. Babayaro se pro Galaxy stal prioritou na seznamu evropských akvizic Gullitovo-Byrnovy éry a klub s ním podepsal tříletou smlouvu. V tisku Galaxy vynášeli Babayara do nebes coby dlouhodobé řešení problému s ofenzívou na levé straně a protiváhu úderné síly na straně pravé v osobách Davida Beckhama a Chrise Kleina. „Terry řekl, že je ten kluk k máni a že se mi ozve jeho agent,“ prohlásil Lalas. „Tim [Leiweke] mi od začátku zdůrazňoval: dej Ruudovi všechno, co bude chtít. A on Celestina Babayara chtěl.“

Když se tedy Babayaro posadil na své místo ve druhé třídě, nedokázal zakrýt hněv. Do osobního prostoru mu přes područku přesahoval jakýsi komicke obézní Američan. Ze sedadla přes uličku se vyklonil Landon Donovan, který si všiml, jak je Babayaro dopálený.

„Babo, co se děje, chlape?“ zeptal se.

„Tohle je pěkně na prd, člověče,“ odušil Babayaro tak hlasitě, že ho zaslechli i ostatní pasažéři. „Úplně na prd!“

„A co jako, kámo?“

„Co má tohle krucinál znamenat, člověče? Vždyť já jsem *profesionál*, sakra práce. Měli mi říct, že budeme sedět tady vzadu, zaplatil bych si letenku tam dopředu ze svého, hergot!“

Donovan se neubráníl smíchu. Stát se to minulou sezónu, kdy byl ještě u kormidla Frank Yallop, pak by si on i Babayaro v první třídě spokojeně chroupali směs oříšků. Zasedací pořádek však měl na starost Gullit a pod novým vedením seděl vpředu pouze Beckham a trenéři. Donovanovi to ani tak nevadilo - sedával v nejlacinější třídě celá léta už dávno před Beckhamovým příchodem -, ale Babayaro z toho byl téměř na mrtvici. „Mám za to, že to pro

něj byl začátek konce," svěřil se Donovan. „Vydělal spoustu peněz a hodně toho dokázal. ‚Tohle nemám zapotřebí,‘ syknul tehdy.“ A dělit se o hotelový pokoj se spolubydlícím byla pro Babayara další urážka. S ubíhajícími dny se jeho přístup stále zhoršoval. Spoluhráči slychali, jak si pro sebe na tréninku mumlá. *Proč já tohle dělám?... Proč jsem vůbec tady?... Je to absurdní.*

Nedostatek nasazení byl v Babayarově jalové hře tak očividný, že si ho nakonec vzal Gullit stranou. „Musíš makat víc než doteď,“ nabádal ho. „Tohle není ten Baba, jakého znám.“ Do duše mu však promlouval marně. Pátého března, pět dní poté, co Babayaro odehrál v Jižní Koreji pětáctyřicet minut proti mužstvu FC Soul (během nichž dostal po dvou faulech nejprve žlutou kartu a poté zavinil penaltu), Galaxy nigerijskou hvězdu propustili. Lelas ještě před přestupem trval na tom, aby klub s Babayarem podepsal smlouvu, díky níž se ho mohl okamžitě zbavit, aniž by se to dotklo platového stropu. Přesto mělo Babayarovo nevydařené angažmá závažné důsledky: kvůli přísné přestupové politice MLS se Galaxy museli celý půlrok obejít bez adekvátní náhrady na levé záloze. (Někdy Gullit prostě jen rozhodil rukama a nechal post na levé straně hřiště neobsazený.) Při svém prvním pokusu shánět posily tedy Gullit s Byrnem krutě selhali.

Ne že by se hlavní Lalasově akvizici vedlo o moc lépe. Když Galaxy získali z Dallasu Carlose Ruize, netušili v klubu, že si s sebou přinesl zranění pravého kolene, které si následně vyžádalo operaci, kvůli níž nemohl téměř celý únor trénovat. (Za to, že Ruiz před podpisem smlouvy nepodstoupil lékařskou prohlídku, což byla hrubá chyba, vzal později Lalas vinu na sebe.) I kdyby však byl Ruiz zdravý, představoval jeho příchod sázku do loterie, a to kvůli jeho nepředvídatelnému chování: jednou se vůbec nedostavil na Utkání hvězd MLS, přičemž byl v té době vyfotografován při otevírání restaurace Hooters v hlavním městě Guatemaly. Kvůli Ruizově příjmu (460 tisíc dolarů) navíc na soupisce Galaxy figurovali hned tři drazí fotbalisté (Beckham, Donovan, Ruiz), a proto už platový strop nenabízel pro zbytek mužstva příliš prostoru. Angažmá třetího nákladného hráče jako Ruiz představovalo popření veškerých tradic úspěšného budování kádru v dějinách MLS. Špilmachry už klub měl v osobách Beckhama a Donovana, potřeboval však více takzvaných nosičů vody. „Je to riskantní strategie,“ podotkl Klein. „Opravdu hodně riskantní. Pokud vyjde, fajn. Pokud ne, tak nevím. Nevím, kolik týmů tohle dokáže. Tenhle model praktikovali už v Houstonu a New England Revolution, i tam jádro mančafu tvořené Američany vyšperkovali špičkovými fotbalisty.“ Pokud by klub z L.A. postihlo větší množství zranění (tak jako v ročníku 2007) nebo by několik nováčků nepodařilo patřičné výkony, pak by Galaxy zabředli do vážných potíží, soudě alespoň dle žalostně úzkého kádru:

LOS ANGELES GALAXY V SEZÓNĚ 2008

Post	Jméno	Stát	Plat (v dolarech)
Záložník	David Beckham	Anglie	6 500 000
Útočník	Landon Donovan	USA	900 000
Útočník	Carlos Ruiz	Guatemala	* 460 000
Obránce	Chris Klein	USA	197 250
Útočník	Edson Buddle	USA	157 000
Obránce	Abel Xavier	Portugalsko	156 000
Záložník	Peter Vanegas	USA	138 437
Obránce	Ante Jazic	Kanada	120 250
Záložník	Alvaro Pires	Brazílie	* 110 775
Obránce	Greg Vanney	USA	* 91 800
Brankář	Steve Cronin	USA	75 000
Útočník	Alan Cordon	USA	72 504
Útočník	Israel Sesay	USA	57 083
Obránce	Sean Franklin	USA	* 48 500
Brankář	Josh Wicks	USA	* 38 000
Obránce	Mike Randolph	USA	33 000
Obránce	Troy Roberts	USA	33 000
Brankář	Josh Saunders	USA	* 33 000
Záložník	Josh Tudela	USA	17 700
Záložník	Brandon McDonald	USA	* 17 700
Obránce	Michael Gavin	USA	* 17 700
Útočník	Ely Allen	USA	* 12 900
Útočník	Bryan Jordan	USA	* 12 900
Záložník	Mike Muñoz	USA	* 12 900
Obránce	Julian Valentin	USA	* 12 900
Brankář	Charles Alamo	USA	* 12 900
Obránce	Vardan Adzemian	USA	* 12 900

* Nové akvizice pro sezónu 2008

Problém zčásti spočíval v tom, že do přestupové politiky v Galaxy mluvilo příliš mnoho lidí, a tak klub neměl ucelenou strategii. Skoro to vypadalo, jako by každý člen vedení měl v kádru svého „koně“. Babayaro byl koněm Gullitovým a Byrnovým, Ruiz pro změnu Lalasovým. Pro sezónu 2008 získali Galaxy další tři důležité fotbalisty. Alvaro Pires (kůň Paula Brava) byl třiatřicetiletý defenzivní záložník z Brazílie, který během asijského turné zaujal při testech Gullita tolik, že mu nabídl smlouvu. Greg Vanney (kůň Co-biho Jonese) byl ostřílený třiatřicetiletý obránce, jenž nedostatky v rychlosti nahrazoval zkušenostmi: působil v Galaxy v letech 1996–2001, kdy mužstvo slavilo největší úspěchy. A Sean Franklin (další Bravův kůň) byl až děsivě rychlý třiatřicetiletý krajní obránce - první volba Galaxy v draftu 2008 -, který se po prazvláštním odchodu Ty Hardena přesunul na post stopera.

Rovněž nohama muselo pod Gullitem naskočit do hry i několik dalších mladíků. Galaxy kupříkladu spoléhali na nevyzkoušeného čtyřiatřicetiletého gólmana Steva Cronina, jenž se měl stát plnohodnotnou náhradou vyměněného Joea Cannona. Do zahajovacího utkání sezóny v Coloradu pak Gullit postavil hned trojici nováčků, kteří si vydělávali necelých dvacet tisíc dolarů ročně: obránce Michaela Gavina a záložníky Elyho Allena a Brandona McDonalda.

Ale přese všechny otazníky, které se nad Galaxy na počátku nového ročníku vznášely, převládlo jedno velké pozitivum. David Beckham byl zdravý, odpočatý a čekala ho v mužstvu kompletní sezóna. Absence anglické reprezentace na Euru 2008 Beckhama dozajista rmoutila, ovšem pro Galaxy to byl doslova dar z nebes, nečekaná příležitost spoléhat na Beckhama i během onoho měsíce uprostřed ročníku. Čím více minut Beckham na hřišti odehrál, tím se zvyšovala pravděpodobnost, že mužstvo konečně začne vyhrávat - a o to šlo přece především, ne? „Mně jde hlavně o vítězství,“ prohlásil Chris Klein. „Tom Brady je Tomem Bradym, protože jeho mančaft vyhrává. Michael Jordan byl tím, kým byl, protože vyhrával. A David Beckham zanechá stopu v americké kopané ne díky svému zevnějšku a tak dále, ale proto, že hraje za vítězný tým. Buď hrajete druhé housle, nebo o mety nejvyšší. A tenhle tým druhé housle hrát nemůže. To by totiž fanoušci asi moc dlouho nevydrželi.“

V sezóně 2008 se v Galaxy opravdu hrálo o hodně. Týkalo se to i Alexiho Lalase, který věděl, že jeho budoucnost závisí na úspěšnosti trenéra, kterého vůbec netoužil angažovat. Lalasovi totiž dobíhal poslední rok smlouvy. „Mně osobně jde o práci,“ řekl. „Pokud se nebude dařit, tak jsem skončil.“ Občas Lalas v duchu přemítal, jaké by to asi bylo, kdyby Galaxy prožili sezónu bez jakýchkoli zranění, s množstvím výher a bez napětí, které klub obklopovalo už od jeho příchodu. Pak se zarazil. Copak by něco takového mohlo nastat? „Vždyť to by bylo skoro zklamání,“ namítl. „A chraň Bůh, abychom někdy nudili.“

KRUTÉ PROCITNUTÍ

Utrpení Alexiho Lalase by byl možná výtečný název jeho nové sólové desky, stejně tak ale i střízlivé hodnocení duševního rozpoložení, v němž se prezident L.A. Galaxy nacházel 29. března 2008 krátce před půlnocí na parkovišti stadiónu Dicks Sporting Goods Park. Pakliže byste jeho tmavou postavu rázuující sem a tam zahlédli zpovzdálí, měli byste ho za fanouška Colorada Rapids, který to na oslavu vítězství domácích v poměru 4:0 v zahajovacím utkání sezóny přehnal s alkoholem. Lalas nebyl žádný klídaš, ale tentokrát byl po bídném výkonu Galaxy tak dopálený, že se odmítl vrátit do hotelu autobusem společně s mužstvem - a kolegy z realizačního týmu Paula Brava a Toma Payna tak donutil postávat s ním přes půl hodiny na chladném povětří v podhůří Skalistých hor a čekat na taxík.

Lalas přecházel tam a zpátky tak horečně, že málem vyšlapal do asfaltu cestičku. V duchu si přehrával všechny nemilé okamžiky zápasu a přemítal: Pochopil to vůbec někdo? Uvědomil si Ruud Gullit, že MLS nebude žádná procházka růžovým sadem? Nebyl ten holandský kouč zkoušený jak hašišák z Amsterdamu, když se rozhodl nejnebezpečnější a nejschranější tandem Galaxy (Beckhama s Donovanem) postavit na opačná křídla, kde si nemohli přihrávat? Došlo mu vůbec, že nasadit do hry hned trojici nováčků s platem necelých dvacet tisíc možná nebude úplně nejlepší nápad? Že jejich výkon v předsezónních kláních s FC Soul a Hongkong Union možná nebyl nejpřesnějším ukazatelem toho, jak se předvedou ve skutečném soutěžním zápase MLS? A co ty pozápasové výmluvy, kdy Gullit všechno sváděl na nadmořskou výšku a Beckham kritizoval rozhodčího? Jistě, sudí pískal otřesně - jak může nařídít penaltu, když faulovaný hráč ani nespadol na zem? -, ale prachmizerných *čtyři nula* to nijak neomlouvá!

Všechno bylo špatně, usoudil Lalas. Už od úvodního hvizdu bylo jasné, že Gullitovo rozestavení 4-3-3 nebude fungovat. Střední záložník Peter Vagenas nedokázal přihrávkami pravidelněji nacházet Beckhama s Donovanem, a tak ho Gullit o přestávce nahradil Brandonem McDonaldem, nováčkem, jemuž se nevedlo o nic lépe. Colorado mnohem častěji drželo míč na kopačkách

a Beckham s Donovanem vypadali frustrovaně a vyčerpaně, mimo jiné i proto, že oba tři dny předtím hráli za reprezentaci. (Beckham při porážce 0:1 v přátelském utkání s Francií v Paříži odehrál své jubilejní sté utkání v národním dresu.) Rapids se dostali do vedení ještě před přestávkou zásluhou Terryho Cooka a o šanci na zvrát přišli Galaxy nedlouho po začátku druhé půle. V padesáté osmé minutě odpískal sudí Abbey Okulaja Abelu Xavierovi spornou penaltu — domácí Omar Cummings dokonce v šestnáctce ani neupadl — a domácí díky proměněnému pokutovému kopu vedli už 2:0. Za dalších osm minut zvýšil na tříbrankový rozdíl právě Cummings a v sedmdesáté deváté minutě uzavřel na konečných 4:0 pro Colorado Colin Clark, když krásně obehral Xaviera.

Když si Lalas všechny ty minely a kisky zpětně promítal, mohl jen frustrovaně rozhozovat rukama. Prohrát 0:4 s Beckhamem, Donovanem a Ruizem v sestavě byl už tak dost velký trapas, jenže v závěrečných minutách bylo ještě hůř. Xavier, u něhož se frustrace nezdědila přelila v zuřivý hněv, uviděl od Okulaji v osmdesáté deváté minutě za protesty červenou kartu, a než ho spoluhráči stačili odtáhnout, málem sudího inzultoval. („Takovej rozhodčí, to je ostuda!“ křičel po zápase Xavier na reportéry.) Největší rána však přišla v nastaveném čase, kdy domácí Ciaran O'Brien zezadu fauloval Ruize, za což si rovněž vykoledoval vyloučení. Snad kvůli Ruizově pověsti největšího simulanty v lize všem došlo, že je skutečně zraněný, teprve když několik minut proležel na trávníku. Pro Lalase se tím naplnil katastrofický scénář: fotbalista, kterého angažoval s tak vysokým rizikem, hráč, který si ukrajoval velkou část platového rozpočtu klubu, měl kvůli utrženému menisku v pravém kolenu chybět příštích šest týdnů.

První zápas sezóny často bývá předzvěstí toho, co přijde, a v Galaxy se už rýsovalo několik znepokojivých trendů. Především mělo mužstvo děravou obranu a dostávalo jeden gól za druhým. Zejména Xavier hrál otřesně: jak si ostatní týmy z MLS uvědomily už v minulém ročníku (kdy nevyužily šance jej angažovat), tento pětatřicetiletý veterán už v soubojích jeden na jednoho nestačil na mladší a rychlejší útočníky a svou výbušnou povahou si doslova koledoval o červené karty. A co hůř, roku 2007 dal Lalas Xavierovi dvouletou garantovanou smlouvu, což znamenalo, že by se fotbalistův příjem ve výši 156 tisíc dolarů započítával po celou sezónu do platového stropu, i kdyby ho Galaxy vyřadili z kádrů. Ne že by se ovšem nováčkům vedlo o mnoho lépe. Ze čtyř nových posil, které se v Coloradu dostaly na hřiště, pouze Sean Franklin vypadal, že by mohl na úroveň MLS stačit a být přínosem. Pokud šlo o Beckhama, jeho frustrace z toho, že se příliš nedostával k míči, nadále pokračovaly, stejně jako stesky na kvalitu rozhodčích v MLS. „Některé

verdikty zkrátka zápasy výrazně ovlivní a právě k tomu podle mě dneska došlo," vyjádřil se Beckham ke Xavierově penaltě a dodal, že ani vyloučení na straně domácích prý dle jeho mínění nebylo zasloužené. I toto už byla u Beckhama jakási obehnaná (a únavná) písnička: nářky nad tím, že jsou sudí v MLS tak špatní, že dělají chyby na obě strany.

Z hlediska hlavních sdělovacích prostředků byla prohra Galaxy 0:4 katastrofou, tím nejhorším, co se na startu druhého roku experimentu Beckham mohlo přihodit. Deník *Los Angeles Times*, který tak jako všechny noviny ekonomicky strádal, se už po zbytek sezóny neobtěžoval vysílat na další venkovní zápasy Galaxy svého fotbalového reportéra. A druhý nejčtenější list ve městě, *Orange County Register*, dokonce záhy přestal o Galaxy psát úplně. Nadšení kolem Beckhamova příchodu v roce 2007 z velké míry vytvářela a živila mediální kampaň, teď už však pomalu ztrácela zájem i sama média. V Galaxy si uvědomovali, že sedm set novinářů jako na Beckhamovu úvodní tiskovou konferenci už se na žádnou akci znovu neakredituje, ani ve snu by je však nenapadlo, že na některých setkáních se zástupci tisku po trénincích mužstva v roce 2008 bude Beckham rozmlouvat třeba jen s pouhopouhými třemi či čtyřmi žurnalisty.

Hráči Galaxy v kabině byli zdrceni. „Člověk si vždycky myslí, že je na tom lip, než tomu ve skutečnosti je," posteskl si Donovan. „Všem to otevřelo oči - Ruudovi, Davidovi, mně i celému mančaftu -, že nejsme ani zdaleka tak dobří, jak si myslíme." Ale jak jsem to mohl tušit? bránil se Gullit. Tým za celé přípravné období hrál pouze s jediným klubem z MLS, proto si Gullit vůbec neuvědomil, kolik práce je třeba ve skutečnosti udělat. Nyní to tedy zjistil na vlastní kůži. Ovšem pakliže se tentokrát Lalas rozlítl natolik, že kolem půlnoci na prázdném parkovišti u stadiónu štkal na měsíc, tak ještě netušil, jak se naštve, až mu dojde, kolik práce už tak Gullit zanedbává.

Několik minut po závěrečném hvizdu seděl Peter Vagenas se sklopenýma očima v šatně hostí a kroutil hlavou. Zlobila ho ponižující porážka 0:4 i to, že jej o poločase vystřídal nováček. Stále však nedovedl pochopit jednu věc v Gullitově přípravě na zápas - vlastně na celou sezónu. „Víte co?" nadhodil Vagenas ve ztichlé kabině. „Možná bychom se před dalším zápasem měli zaměřit na standardky." Myslete si o mně, že jsem třeba blázen, říkal si Vagenas v duchu, ale pokud máte v týmu Davida Beckhama, nejlepšího exekutora standardních situací na světě, pak přece musíte udělat všechno, co je ve vašich silách, abyste z takové výhody co nejvíc těžili. Jenže Gullit nedělal *vůbec nic*. Bylo to sice *zarážející*, avšak pravdivé: hned několik hráčů potvrdilo, že Galaxy za celé

dva měsíce přípravného období standardní situace vůbec nenacvičovali. Ani v L.A., ani na Havaji, ani v Asii. Ani jednou jedinkrát.

Třicetiletý Vagenas už za devět let v Galaxy zažil mnohé: čtyři trenéry, dva ligové primáty (při triumfu roku 2005 byl dokonce kapitánem) a rovněž tolik výher i porážek, že už ho nikdo a nic jen tak nerozházelo. Poté, co pověsil kopáčky na hřebík Cobi Jones, byl nyní v klubu nejdéle sloužícím hráčem, jediným, který pamatoval titul z roku 2002. Právě klubová věrnost byla hlavním důvodem, proč si jej Lalas ponechal, když se Galaxy začali zbavovat veteránů jako Chris Albright, Kevin Hartman či Tyrone Marshall. A dalším důvodem byl osobní vztah, který Lalas k Vagenasovi měl. Byl to jeho blízký přítel, někdejší spoluhráč a rovněž Američan řeckého původu. „Kdybych nebyl prezidentem Galaxy, tak už by asi Peter Vagenas za Galaxy nehrál," připouštěl Lalas. „Vyměnili jsme však už spoustu hráčů, kteří v Galaxy nějakou dobu působili a kteří znali zdejší prostředí."

Spolu s Alanem Gordonem byl Vagenas největší vtipálek v mužstvu a vždy hýřil suchým humorem, kterým dokázal rozesmát Beckhama i ve vedlejší místnosti. „Den co den mu nechávám podepsat různé věci," žertoval Vagenas na účet nejslavnějšího spoluhráče. „Hned odpoledne je hodím na eBay a každý den si tak přivydělám stovku!" Na rozdíl od Gordona, který si zpravidla nebral nic příliš k srdci, se ovšem u Vagenase zejména v krizových situacích někdy projevovaly méně vlídné povahové rysy. Byl kupříkladu zatrpklý z toho, že ho Bruce Arena ani Bob Bradley nikdy nepozvali do přípravného tábora reprezentace, neboť sám sebe považoval za „nejlepšího hráče na svém postu v *lize*, nejen v mužstvu". Každý profesionální sportovec potřebuje pro svou výkonnost sebevědomí, ovšem u Vagenase se zdálo, že má v tomto směru nepatřičné iluze. Navíc míval ve zvyku v kabině reptat, což spoluhráčům nebylo vždy po chuti. „Pete je od přírody kverulant," prohlásil Donovan, který si občas v duchu přál, aby Vagenas zmlkl a hodil všechno za hlavu.

V Gullitově případě však byla Vagenasova reakce namístě. Skutečnost, že mužstvo netrénovalo standardní situace, nebyla rozhodně podružná. Naopak šlo o přímo šokující ironii u týmu, za který hrál fotbalista, podle jehož standardek byl pojmenován i film. Jakmile se o tom dozvěděl Lalas - buďto od Vagenase anebo od jiného hráče, jak tvrdil Vagenas -, okamžitě se za Gullitem vydal a žádal odpovědi. „Neustále opakuju, že voda je pro život totéž jako standardky pro fotbal," divil se Lalas. „Je to jedna z věcí, která se dá dobře natrénovat. Proto se jim věnuje každý kouč na světě. A pokud se jim nevěnuje, je jasné, že někde nastal nějaký problém." Poté, co si Lalas s Gullitem promluvil, se Galaxy před dalším zápasem nácviku standardních situací přece jen věnovali. To však nebyl jediný důsledek: Gullit usoudil, že informaci Lalasovi

prozradil Vagenas a že mu tedy nemůže důvěřovat. Proto u trenéra okamžitě upadl v nemilost. Nejenže Vagenas v příštích dvou měsících nenastoupil ani jedinkrát v základní sestavě, ale dokonce za deset ligových zápasů v průběhu dubna a května odehrál pouhopouhých třináct minut.

Vagenas to nesl těžce. „Dost se mě to dotklo, protože jsem byl z něčeho obviněn," vysvětloval, zároveň ale věděl, jak Gullit se zkušenými fotbalisty vycházel na předešlých štacích. Nedlouho poté, co Gullit převzal trenérské žezlo v Newcastleu United, sebral záložníkovi Robovi Leeovi kapitánskou pásku i číslo dresu a donutil ho, aby trénoval sám — jen proto, že Lee dle vlastních slov hájil coby kapitán zájmy hráčů (což mimo jiné znamenalo říkat občas kouči věci, které nechtěl slyšet). Vyřadit hráče z kádry si trenér mohl dovolit v Evropě, kde díky absenci platového stropu či omezení soupisky bylo možné ihned přivést nové fotbalisty. Ovšem v MLS a v klubu, který měl ostřílených veteránů jako šafránu, bylo nebezpečné se Vagenase s jeho zkušenostmi zba-
vovat. Několik hráčů Galaxy nabylo přesvědčení, že tak Gullit činí záměrně nazlost Lalasovi. „Jedním z důvodů, proč chtěl Ruud Peta propustit, byl podle mě jeho blízký vztah k Aleximu," prohlásil Greg Vanney. Alespoň prozatím byl Vagenas jednoduše ponechán v očištění na lavičce Galaxy.

Zatímco Lalase stále více rozčiloval Gullit, Gullita pro změnu čím dál intenzivněji dopalovala sama MLS. Každý týden mezi sebou hrály rezervní týmy klubů — šlo o zápasy juniorských mužstev dle evropského modelu —, a trenéři tak měli příležitost sledovat nováčky a hráče druhého sledu naživo v kláních s ostatními soupeři. MLS však v souladu se svými pravidly přísně hlídala, kolik minut mohou fotbalisté strávit na hřišti ve dnech jdoucích hned po sobě, což (ve spojení s úzkými kádry) znamenalo, že Gullit mohl do zápasu juniorky v Coloradu postavit pouze deset hráčů a do dalšího utkání rezervy příští týden musel dokonce povolát dva zaměstnance z obchodního oddělení Galaxy. „Takhle to prostě nejde," posteskl si Gullit jednoho dne s tváří zkřivenou hněvem. „Je to k nevíře. Liga s tím musí něco udělat." Gullitovi připadalo, že je v MLS obrovský rozdíl mezi hráči velmi dobrými a průměrnými, a to hlavně vinou špatné trenérské práce na amerických univerzitách. Došel k závěru, že jeho největším přínosem by možná bylo, kdyby vybrousil „neopracované diamanty" z juniorky, to ale jedině tehdy, pokud by je mohl sledovat v náročných zápasech. (MLS celou záležitost na konci ročníku vyřešila šalamounsky: soutěž rezervních týmů jednoduše zrušila.)

„Chtěl jsem zde trénovat," svěřil se Gullit. „Byla to má volba. Musím se přizpůsobit." Gullit bezesporu projevoval ochotu upravit taktiku i sestavu. Ve snaze odčinit debakl z Colorada hned ve druhém utkání sezóny - což byl na ESPN2 zápas týdne proti San Jose Earthquakes pod vedením Franka Yallop-

přešel Gullit z rozestavení 4-3-3 k tradičnějšímu 4-4-2 a přesunul Donovana do útoku, kde mohl lépe spolupracovat s Beckhamem. A výsledky se jako zázrakem dostavily. Už v deváté minutě zachytil Donovan zpětnou přihrávku soupeře, okamžitě spatřil, jak se Beckham řítí k brance, a poslal mu přesnou přihrávku, kterou Beckham hned z první procedil bývalému gólmanovi Galaxy Joeovi Cannonovi mezi nohama. Byl to jeho vůbec první gól v ligovém zápase a tuto laskavost oplatil spoluhráči krátce před přestávkou. Adresoval Donovanovi vysoký míč, ten vyběhnutého Cannona přehodil a poslal tak Galaxy do dvougólového vedení. Nahoře v lóži Beckhamových Victoria vstala a radovala se spolu s Kobem Bryantem a jeho rodinou, zatímco Beckham skočil Donovanovi na záda a vychutnával si ovace burácejícího domácího publika. Jistě, San Jose coby nový tým nemělo ještě patřičnou kvalitu, avšak fotbalový um Beckhama s Donovanem, jímž přispěli ke konečné výhře 2:0, byl zcela neoddiskutovatelný. Tito muži přemýšleli, vnímali a hráli na zcela jiné úrovni.

Problémem Gullitových Galaxy nebylo ani tak střílení branek, neřešitelným úkolem pro ně spíš bylo neinkasovat. Za každý krok vpřed, který Galaxy v první polovině sezóny učinili (většinou se jednalo o překrásné branky jak vystřižené z učebnice), couvl klub vzápětí opět o krok zpátky, ať už vinou neshod mimo trávník nebo neschopnosti přímo na hřišti (čti: rozhárané defenzivy). Obranná řada Galaxy byla nepopíratelně slabá - příliš stará i příliš mladá zároveň -, nešlo ale o jedinou příčinu potíží v defenzivě. Často se stávalo, že útočníci ani záložníci (Beckhama nevyjímaje) nevyvíjeli na soupeře dostatečný tlak a umožňovali jim tak nerušeně posílat přihrávky do pokutového území Galaxy, a Gullit zkrátka disciplínu v obraně nikdy nepreferoval. Rezultoval z toho velice atraktivní fotbal s divokými výsledky (3:2, 3:3, 5:2, 4:1 atp.), avšak stejně často s dobrým i špatným koncem pro Galaxy.

Pokud byly někdy tři body v MLS téměř jisté, tak tehdy, když přijelo na zápas Toronto FC. Tento tým, vyznávající červené dresy, přicestoval v následujícím týdnu do Los Angeles s bilancí dvou porážek ze dvou utkání, ovšem v samotném střetnutí připomínali jeho útočníci vinou prachmizerné defenzivy Galaxy brazilské míčové kouzelníky, kteří roku 1970 vyhráli mistrovství světa. Hned třikrát využilo Toronto kiksů Grega Vanneyho — hosté ani jednou neprohráli a zvítězili 3:2 gólem z osmdesáté osmé minuty, před kterým Vanney upadl ve snaze udržet krok s rychlejším Jeffem Cunninghamem. Obě branky Galaxy zaznamenal Donovan (jednou se trefil z penalty), zároveň však nepochopitelně dvakrát zazdil samostatný únik (po Beckhamových přihrávkách), díky nimž by šli Galaxy do vedení. „Všechno je to o tom, abyste si dovedli vypracovat šance a měli sebevědomí na to je proměnit,“ rýpl

si zlehka po zápase do Donovana. „Prostě musíte dát góly. Snad se nám to brzo začne dařit.“

Byť Beckhama zlobilo, že není na pravé straně tak často u míče anebo (když už se k němu dostal) že dostává mizerné přihrávky, jen zřídka kdy dal hněv vůči spoluhráčům viditelně najevo jinak, než že si čas od času ukázal prstem na hlavu (*mysli!*) či zvedl obě ruce do vzduchu, když byl právě volný. Kupříkladu Chris Klein cítil, jakou musí Beckham zažívat frustraci - vždyť ještě donedávna hrával se Zinédinem Zidanem, Raúlem či Robertem Carlosem —, zároveň ho však obdivoval, že povzbuzuje nováčky v mužstvu a že se k nim chová jako k lidem, přestože si občas musel připadat, jako když vede doučovací fotbalový kurz. „Jedná se o dlouhodobý projekt, který v MLS poběží ještě mnoho let, proto je taky potřeba učit tuhle hru mladé kluky,“ řekl Beckham. „Nejdůležitější je umět ovládat míč a naučit se posílat v pravý okamžik dobré finální přihrávky. Ale v tuhle chvíli se s klukama učíme správně si nabíhat a vědět, kdy a kam přihrávat.“ Dalo se tomu říkat *Základy kopané pro začátečníky s Davidem Beckhamem*.

Beckham žádal fanoušky i média, aby po nevalném startu Galaxy do sezóny s bilancí 1-2 nepropadali panice, avšak už pouhá skutečnost, že takovou potřebu cítil, byla příjemnou změnou, protože v této lize se kluby v průběhu celé základní části pod příliš velkým tlakem neocitaly. Na rozdíl od evropských lig, v nichž Beckham dosud působil, v MLS platilo, že díky milosrdnému schématu vyřazovacích bojů na jednotlivých zápasech základní části celkově vzato až tolik nezáleží, a relativní absence větších tlaků (pozornosti médií, podpory fanoušků, platů fotbalistů a konkurence v kádru) ubírala soutěži na náboji. Porážky navíc zažívaly všechny kluby. MLS usilovala o co největší vyrovnanost a žádný tým nevládl lize tak, jako tři nebo čtyři nejbohatší kluby ovládaly soutěže v Anglii, Španělsku a Itálii. Během třiceti zápasů v sezóně, povšiml si Klein, „mají i ty nejlepší mančafy v naší lize na kontě osm nebo deset porážek“. Dalo se živě polemizovat, který systém je lepší. V MLS bezesporu obecně panovala vyšší konkurenceschopnost, jenže fanoušci chtějí vidět špičkovou kvalitu, ne mrzkou průměrnost. A skutečná kvalita měla v MLS tolik překážek, že dosahovat pravidelně úspěchu bylo téměř nemožné. „To je jedna z věcí, které jsem si uvědomil,“ přiznal Beckham. „Bude to jedna z těch sezón, kdy v jednom zápase hrajeme fakt dobře a vyhrajeme, a pak zase hrajeme úplně bídě a prohrajeme jako v tom prvním utkání. Přesně takhle to vypadá už teď, i když jsou odehrána teprve tři kola.“

K podobně prudkým výkyvům v kvalitě docházelo i v průběhu samotných zápasů. 19. dubna odehráli Galaxy proti úřadujícímu mistrovi z Houstonu první půli tak slabě, že když mužstvo odcházelo o přestávce za

nepříznivého stavu 0:1 do šaten, domácí příznivci je vypískali. V poločase druhém však opět ožila kombinace Donovan-Beckham a druhý jmenovaný milimetrově přesnými centry dvakrát našel svého útočného kolegu, který nejprve hlavou v šedesáté sedmé a poté i nohou v osmdesáté čtvrté minutě pokaždé srovnal skóre. Šlo o vsutku špičkové propojení prvotřídních přihrávek se zakončením a Donovan se po prvním z gólů dostal do takové ráže, že stanul nad ležícím obráncem Patrickem Iannim a cosi na něj pokřikoval jako svého času Muhammad Ali nad knokautovaným Sonnym Listonem. Kdyby Galaxy s podobnou vervou i bránili, mohli vyhrát a zápas nemusel skončit remízou 2:2.

Navzdory útočné síle se v průběhu prvních čtyř utkání projevíly v herním projevu Galaxy dvě alarmující skutečnosti: o veškeré branky mužstva se postarali Donovan s Beckhamem a kromě jediné výhry mužstvo vždy inkasovalo jako první. Oboje se však změnilo hned následující týden v městském derby s Chivas USA na vyprodaném HDC. Před zraky Torna Cruise a Katie Holmesové, kteří seděli v Beckhamovic lóži spolu s Victorií, udeřil jako první v osmnácté minutě Donovan tvrdou ránou levačkou ze dvaceti metrů a hned zraje druhé půle přidal i druhou trefu. Chivas však pokaždé dokázali odpovédět a na obou trefách nesl svůj podíl viny zoufale pomalý Abel Xavier. Když už se zdálo, že tyto brankové hody opět vítězstvím Galaxy neskončí, přišel na hřiště v sedmdesáté první minutě náhradník, který nečekaně změnil obraz hry.

Alan Gordon.

V prvních čtyřech zápasech hrál Gordon tak bídňě, že si nezasloužil ani svůj pětímístný plat. Když psal redaktor webu ESPN.com živou reportáž o výhře Galaxy 2:0 nad San Jose, značnou část věnoval kritice fotbalisty, jemuž fanoušci přezdívali Šnek: „71. minuta: [Ely] Allen skvěle uvolnil Gordona, který si naběhl do šestnáctky soupeře. Byl naprosto osamocený, obránce San Jose nechal za zády a stačilo mu už jen prostřelit gólmana Cannona, zakopl však o míč, upadl a přišel o něj. Vážně... To si nevymýšlím." Na Gordonovu obranu je třeba říct, že ho Gullit v následujícím utkání proti Houstonu postavil na netypický post středního záložníka, přesto si za svůj nevydařený poločasový výkon vysloužil při příchodu na plochu za stavu 2:2 proti Chivas pískot a bučení části domácích fanoušků. „Trochu mi to pošramotilo sebevědomí," přiznal Gordon. „Tohle mužstvo je doslova pod drobnohledem a já až moc naslouchal hlasu médií."

Možná i proto odehrál následující čtvrthodinku tak skvostně. V 76. minutě odkopl obránce Chivas Lawson Vaughn vysoko do vzduchu neškodně vyhlížející míč, pro který si hned běžel brankář Brad Guzan, americký

reprezentant, jenž měl zanedlouho přestoupit do Aston Villy z anglické Premier League. Gordon se z nějakého důvodu rozhodl jít s Guzanem do souboje a zkusit se dostat k balónu hlavou dřív než gólman rukama. Vyšrouboval svých 191 centimetrů k obloze, čímž Guzana zaskočil, a nečekaně trknul míč do sítě: 3:2 pro Galaxy. Byl to typický Gordon - nepřítel pohledná branka, která padla ze skrumáže - a spoluhráči se na něj hned nadšeně vrhli. To však zdaleka nebylo vše. Minutu nato přihrál Gordon Donovanovi na jeho třetí gól v utkání, další bombu levačkou zpoza šestnáctky: Galaxy vedli už 4:2. A Gordon se k údivu všech trefil ještě jednou v osmdesáté čtvrté minutě, kdy zakončil krásnou rozehru Donovanova s Beckhamem. Toho večera si udobřil fanoušky, k dokonalosti chybělo snad už jen to, aby některou z branek oslavil jako šnek, čímž by vzal vítr z plachet všem posměváčkům.

I přes Gordonovy skvělé okamžiky v závěru utkání se však mužem zápasu stal autor hattricku. Po pěti kolech nového ročníku měl Landon Donovan na kontě už osm gólů - jen o čtyři méně než byl jeho osobní rekord za celou sezónu v MLS. Když se Donovan po vítězství 5:2 vrátil do burácející šatny, udělal nejlepší hráč Galaxy cosi symbolického. Torna Cruise zcela ignoroval a namířil si to přímo k dalšímu gratulantovi, který o hattrících rovněž něco ví: k Wayne Gretzkymu.

Landon Donovan bydlel v městečku Manhattan Beach v patrové rezidenci ve středomořském stylu s mahagonovým nábytkem, dubovými podlahami a rozlehlým, prosluněným otevřeným prostorem, který zahrnoval například obývací s vysokým stropem a luxusně vybavenou kuchyň. Byl to ten typ obydlí, v němž by se cítil jako doma hlavní scénárista úspěšného televizního sitcomu: nijak okázalý, ale mimořádně vkusně zařízený, s příjemnou atmosférou a (vzhledem k přepychové poloze nedaleko od pláže) nepochybně také velice drahý. Jednoho pátečního odpoledne počátkem května byl Donovan doma sám a obědval krabí závitky s artyčokem. Na mramorovém kuchyňském pultu ležel otevřený ultratenký laptop Macbook Air.

Donovan s manželkou Biankou byli pejskaři. Jakmile se s talířem posadil na pohovku v obývací, ihned ho oklopila čtveřice jejich chlupatých miláčků: pětiletý kříženec ovčáka a labradora Thor, čtyřletý kříženec ridgebacka a černého labradora Loki, tříletý čistokrevný bostonský teriér Luna a čtyřměsíční kříženec pitbulla a labradora jménem Santi („jako Santiago“). „Já se psy v domě vyrůstal a stejně tak i Bianca,“ prohlásil Donovan, který si se štěnětem hrával na schovávanou. „*Tyjsi tak rozjomileji Santi!* Můžete ho z toho gauče vyšoupnout. *Hodnej kluk.*“

Ta scéna vyjadřovala mnohé, především to, že se nejedná o dům mladého a nezralého muže, kterému je něco přes dvacet. Nikde žádné plakáty Boba Marleyho, lávové lampy ani nedojedené krabičky přineseného jídla na kuchyňském pultě. Nábytek, moderní design i pokrm dávaly tušit přítomnost člověka, kterému je spíš čtyřicet než šestadvacet. A dle Donovanových slov to nebyla náhoda, protože během dvou let od katastrofálního představení na světovém šampionátu 2006 prý prošel „osobní proměnou“. „Někdy v tom roce 2006 jsem podlehl jakémusi uspokojení, dospěl jsem do fáze, kdy jsem prostě mohl nastoupit, a ať jsem hrál, jak jsem hrál, bylo mi to tak nějak jedno,“ přiznával. „A to není fér. Došlo mi, že kariéru mám jednom jednu a že z ní musím vytěžit, co se dá.“ To znamenalo začít pilně posilovat. Brát tréninky vážně. Jíst každý den správnou stravu: Donovan se právě chystal přelouskat knihu Michaela Pollana *Všežravcovo dilema* o poměrech v potravinářském průmyslu v USA a po dočtení knihy *Fast Food Nation* varoval mladší spoluhráče před zly číhajícími v McDonald's.

Největší změna však u Donovanova dle jeho názoru proběhla na mentální úrovni. Už nečekal až do pátku, aby si vizualizoval nadcházející víkendový zápas, ale začal se připravovat už předcházející neděli a dokázal se nabudit tak silně, že se s úvodním hvizdem proměnil v masu zhmotněné energie odhodlanou nedat soupeřovým obráncům ani na chvíli vydechnout. (Tím se prý vysvětloval i jeho netypický postoj po vzoru Muhammada Aliho nad Patrickem Iannim z Houstonu, byť byl jeho posměch poněkud nepatřičný.) Jelikož už Donovan nebyl kapitán, nehovořil mezi čtyřma očima s hlavním trenérem, a přestože mu možnost mluvit za hráčský kádr chyběla, využil možnosti soustřeďovat se výhradně na vlastní výkon. Pochopitelně chtěl získat čtvrtý ligový primát, rovněž si však stanovil cíl stát se nejlepším střelcem ligy a získat cenu pro nejužitečnějšího hráče soutěže — což se mu doposud nepodařilo, a to i kvůli podivné praxi v MLS, ve které se hrála ligová kola i v době reprezentačních přestávek stanovených mezinárodní fotbalovou organizací FIFA. „Jak může liga dopustit, že se její nejlepší hráč nemůže ucházet o cenu pro nejužitečnějšího hráče?“ divil se Chris Klein. „Landon zmešká kvůli reprezentaci deset zápasů za sezónu, ovšem odpočatý Landon je v naší lize zdaleka nejlepším fotbalistou. Kdyby za Galaxy odehrál celý ročník, možná by mohl dosáhnout i mety třiceti gólů.“

Donovan tušil, že průměr bezmála dvou branek na zápas si nemůže udržet, zároveň však přiznával, že ještě nikdy neměl tak vysoké sebevědomí. Navíc si coby nenasytný konzument sportovních médií moc dobře uvědomoval, že pokud mu střelecká forma vydrží, umlčí tak početné řady svých kritiků, kteří se chovali, jako by snad trpěl nějakou charakterovou vadou, když fotbalové

řemeslo neprovozuje v Evropě. „Kritiku za světový šampionát samozřejmě chápu,“ nechal se slyšet Donovan. „Chápu i kritiku, když v nějakém zápase nehraju nejlíp, ale opravdu nemám rád, pokud se vynášejí nějaké osobní soudu. Ty mě štvou. Pokud jde o fotbal, tak vím, že ne vždycky jsem hrál tak jako v těchhle posledních pěti utkáních. Ale pokud tak budu hrát celou sezónu, pak už nemůže říct nikdo ani ň.“

S několikaměsíčním odstupem Donovan vnímal, že si kvůli Beckhamově příchodu dělal přehnané starosti, že vyplýval příliš času a energie a vše zbytečně komplikoval přemítáním, zda spolu oni dva i jejich manželky budou mít blízký vztah i mimo hřiště. Až příliš se to podobalo horším okamžikům, které člověk zažije na střední škole, došlo Donovanovi, a přitom tomu tak vůbec být nemuselo. Vlastně mu život připadal daleko jednodušší, když si uvědomil, kde skutečně s Beckhamem nalézají styčné plochy: na trávníku, kde se v jejich společném zaujetí, soutěživosti a nadání odrážela jakási elementární ryznost, jednoduchost, po níž Donovan toužil. „Oba jsme fotbalisti,“ podotkl Donovan, „a oba máme společný cíl: chceme vyhrávat. Není to vlastně nijak složité, určitě ne tak, jak to občas může vypadat. Nemusím se s Davidem stýkat o víkendech. K tomu nikdo nikoho nenutí. No a díky tomuhle způsobu uvažování spolu letos opravdu dobře vycházíme i mimo hřiště. Mám za to, že je mezi námi více vzájemné úcty než loni. Ne že by to tehdy bylo nějak zlé, ale vlastně jsme jeden k druhému neměli žádný vztah.“

Ukovat takové fotbalové pouto v sezóně 2007 pochopitelně ani nešlo, protože Beckham hrál jen zřídkakdy. Přes veškerou publicitu, kterou Beckham generoval i mimo oblast sportu, už nyní Donovan chápal, jak šikovný je Beckham ve skutečnosti jako fotbalista, a obdivoval přesnost a účelnost jeho přihrávek i to, jak čistě míč vždy trefí. A to jakýkoli míč: stojící i letící tím či oním směrem. A k tomu všemožnými způsoby: prudkým centrem počínaje a dlouhou křížnou přihrávkou konče, ať už vnitřním, vnějším či třeba přímým nártem. Donovan dospěl do fáze v MLS nevídané, že už Beckhamovy přihrávky čekal přesně v místě, kam také v devadesáti pěti procentech případů nakonec opravdu zamířily. Když se Beckhamova technická vospěllost spojila s jeho přehledem o dění na celém trávníku, dosahoval Donovan fotbalové nirvány. „Je to prostě senzace,“ vyprávěl. „Jakmile dostane míč, rozzáří se mi oči, protože pokaždé vím, že se nám rýsuje příležitost vstřelit gól. A to je prostě úžasný pocit.“

Už od počátku zajímalo Donovana u Beckhama především to, co u každého jiného slavného hráče ze zahraničí: Proč sem vůbec přestoupil? Pro peníze? Nebo je to pro něj dovolená? Bude toužit porazit Real Salt Lake, když hrával za Real Madrid? V sezóně 2008 byl Donovan alespoň prozatím z Beckhama

nadšený. Bilance 2-1-2 sice nebyla nejoslnivější, ale když dali Galaxy gól, když ho některou ze svých přesných přihrávek Donovanovi připravil, projevoval Beckham nefalšované emoce. Donovan měl pocit, že střílení branek Beckhama se spoluhráči z Galaxy sblížilo — ne třeba přímo jako přátele, ale jako kolegy. „Jako by se potvrdovalo, proč tady je,“ pravil Donovan. Nemuseli být s Beckhamem nejlepší kamarádi, stačilo, že mezi nimi panovala vzájemná úcta, protože Donovan měl vlastní přátele, a to v mužstvu i mimo něj. Téměř každý týden si ve chvílích volna zajel s Alanem Gordonem, Chrisem Kleinem a Stevem Croninem na golf. („Landon s Kleinem nás pokaždé z nějakého důvodu nutí jezdit na ta nejdražší hřiště,“ žertoval Gordon. „Za každou hru pak musím vysolit sto babek, takže se jim to snažím rozmlouvat.“)

A osobnostní přeměna Donovana rovněž přiměla k tomu, aby přehodnotil výhled do budoucna. Po dvou neúspěšných štacích v evropské klubové kopané byl přesvědčený, že teprve nyní, ve svých šestadvaceti, je plně připravený a zralý i jako člověk a fotbalista na to, aby mohl působit na nejvyšší úrovni této hry. Debatoval o této možnosti i s manželkou: pokud by se mu naskytla vhodná příležitost hrát v Evropě, určitě by ji zvažoval. „To ovšem neznamená, že se tam nutně musím vracet kvůli nějakému vykoupení či niternému uspokojení,“ dodával, „jenom si uvědomuju, že teď už bych tam mohl uspět.“ Přinejmenším v jednom ohledu už se Donovan poevropštil. Z Itálie mu totiž dorazilo nové, uhlově šedé Maserati Quattroporte a to znamenalo, že se na něj začalo vztahovat Lalasovo pravidlo o hodnotě vozu přesahující částku sto tisíc dolarů, tudíž mohl od nynějška parkovat přímo v areálu H D C poblíž šatny hned vedle Beckhama a Xaviera.

Tento hráč, který byl ještě loni téměř v rozpacích z toho, že letí první třídou, se svěřil Gordonovi, že vlastně neví, jestli bude parkovat na stadiónu, aby se příliš nevyvyšoval nad ostatní americké hráče v dresu Galaxy.

„Nechci být *jedním z nich*“ chmuřil se Donovan.

„No jo, člověče, jenže *ty jsi*,“ odtušil Gordon. „Jen do toho!“

A tak Donovan udělal to, co dělal celou sezónu. Šel na věc.

EVROPA VERSUS AMERIKA

V první polovině ročníku 2008 představovali Gullitovi Los Angeles Galaxy dokonalé ztělesnění třetího Newtonova zákona: každá jejich akce vyvolala odpovídající reakci. Po divokém duelu s Chivas, kdy slavili výhru 5:2, Galaxy 3. května za prvních osmnáct minut utkání na hřišti Realu Salt Lake hned dvakrát inkasovali. Konkrétně druhá branka padala na vrub Beckhamova nedůsledného bránění, když nechal Javiera Moralese volně odcentrovat na Kennyho Deuchara, který zvyšoval už na 2:0. Beckham však své zaváhání napravil během pouhých čtyř minut krátce před poločasem takovým způsobem, že 25 571 přítomných diváků rozhodně nemuselo litovat peněz vynaložených za vstupenku. První parádní střelu Beckham vyslal v třicáté šesté minutě, kdy si naběhl do volného prostoru pětadvacet metrů od branky soupeře a nekompromisní ránou do levého horního růžku snížil na 1:2. A druhá střela byla snad ještě úžasnější: míč z trestného kopu ve vzdálenosti třicet metrů přeletěl zeď jako raketa a zapadl do stejného kouta branky s takovou prudkostí a přesností, až skoro člověk očekával, že zaslechne aerodynamický třesk, když napnul síť. Zdálo se, že si Beckham už zvykl na umělý trávník.

Ovšem pakliže remíza 2:2 znamenala pro Galaxy zklamání — čtyři minuty Beckhamova umu rozmělněné osmdesáti šesti minutami herní mizérie -, potom domácí porážka 1:2 od New Yorku v následujícím týdnu měla za následek skutečné znepokojení. Stevu Croninovi se naneštěstí poměrně často stávalo, že míče vyrážel jen před sebe, a soupeři z následných dorážek stříleli branky. Opět se mu to přihodilo v polovině první půle, díky čemuž se Red Bulls dostali do vedení. Svým třetím gólem v sezóně srovnal skóre v sedmdesáté sedmé minutě Alan Gordon, když si díky své postavě zpracoval míč a z otočky překonal newyorského brankáře Jona Conwaye, radost však fotbalistům Galaxy nevydržela ani minutu. Nováček v kádru Brandon McDonald, náhrada za Petera Vagenase, jenž upadl v trenérovu nemilost, se nechal při třicetimetrovém sprintu obehrát od Dana Richardse a Juan Pablo Ángel následně vstřelil vítězný gól. Galaxy měli nyní bilanci 2-2-3, přestože hned pět ze sedmi zápasů odehráli doma.

Beckham nehrál dobře, nedokázal se příliš prosazovat a Gullit vůbec poprvé svého kapitána veřejně kritizoval, a to jak nepřímou (když defenzivně při vítězném gólu vytkl „nedostatek vůdcovských schopností“), tak i přímo (když prohlásil, že se Beckham na pravém křídle příliš vysouval dopředu). Gullit odmítl upřesnit, kteří fotbalisté by měli projevit víc vůdcovských schopností, kapitán však byl jen jeden a Donovan jím nebyl. Pokud šlo o postavení na trávníku, frustrovalo Beckhama (a ne poprvé), že mu spoluhráči nedokáží přihrát, a prohlásil, že v první půli se v souladu s taktickými pokyny vracel zpátky, ve druhé se pak víc vysunul dopředu, aby se dle vlastních slov pokusil dát „smrtící přihrávku“, kterou Galaxy potřebovali. „Občas když člověk nedostane balón, tak si pro něj musí seběhnout, a tím pádem se v některých okamžicích ocitá mimo svůj post,“ prohlásil Beckham, a když se dozvěděl o Gullitově kritice, sraštil obočí. „Někdy to mančafu pomůže, jindy ne.“

Beckhamovy výlety po celém hřišti se následně staly až příliš častým tématem sezóny, stejně jako Gullitův zvyk svádět v případě nezdaru všechno na hráče a přisuzovat si zásluhy za poločasová střídání, pokud vše skončilo úspěchem - tato šablona hráče neskutečně dopalovala. „Stačí ho chvíli poslouchat,“ řekl jeden z nich. „Mluví jenom o sobě.“ Toho večera Gullit porážku se svou osobou nespojoval ani v nejmenším. Místo toho předvedl podivnou pedantskou samomluvu, v níž vysvětloval, jak se kopaná liší od jiných amerických sportů v tom, že si trenér nemůže vzít oddechový čas. „Člověk může řvát, jak chce, ale oni ho stejně neslyší,“ uzavřel Gullit, čímž jako by rozhodil rukama a dušoval se, že je naprosto bezmocný.

Alexi Lalas to však vnímal úplně jinak. Přihlížel zápasům, sledoval Gullitovy praktiky, hovořil s některými hráči a ještě větší pozornost trenérovým metodám věnoval od chvíle, kdy se dozvěděl, že se Gullit před zahajovacím utkáním ročníku vůbec neobtěžoval nacvičovat standardní situace. Lalas měl samozřejmě řadu jiných povinností, avšak to, co zjistil, bylo znepokojivé. Při trénincích se Gullit téměř vůbec nevěnoval individuálním technickým dovednostem a místo toho nechával své svěřence téměř neustále hrát jedenáct proti jedenácti. Zhruba každých deset minut pak hráče jednoduše přesouval, dokud nenašel kombinaci, která se mu zamlouvala, a ta pak zpravidla v dalším utkání tvořila základní sestavu. „Ruud možná věděl, co na tréninku nacvičujeme,“ poznamenal Greg Vanney, „ale my ostatní o tom neměli ani ponětí.“ A výkyvy Gullitových nálad vůči hráčům zaváněly až schizofrenií. „Ještě jsem nezažil, aby vás někdo v jednu chvíli chválil, a hned vzápětí proklínal, skoro jako by šlo o další den,“ vyjádřil se Alan Gordon. A Vanney Gullitovy extrémní výkyvy i skutečnost, že kromě Beckhama,

Donovana a Kleina všechny ostatní pravidelně usazoval na lavičku, vnímal jako nedostatek úcty vůči hráčům. „Jak se s tím popasovat,“ posteskl si veterán, který měl odkopáno už třináct sezón, „a pak jít sebevědomě na hřiště a bojovat i za trenéra?“

Podobně byla pro Gullita téměř neznámým pojmem i pracovní morálka, přestože pobíral dva milióny dolarů ročně. V MLS dosahovali kouči úspěchů mimo jiné proto, že dlouhé hodiny studovali záznamy zápasů a poskytovali hráčům podrobné zprávy o soupeři, aby v soutěži vyznačující se velkou vyrovnaností co možná nejvíce vytěžili i ze sebemenší výhody. „Pro úspěch v MLS je nezbytné stoprocentní zaujetí,“ řekl Lalas. „Ať jste prezident nebo trenér, musíte tomu dávat všechno. Já třeba sleduju všechny zápasy. Znáám všechny hráče do jednoho.“ A Gullit také? „Ne,“ odušil Lalas. „Zatím ne.“ Navíc Gullit ani neprojevoval zájem se učit. A když už hráčům nějaký záznam pouštěl, bylo dle jejich slov zřejmé, že i on ty nahrávky vidí poprvé. „Dívali jsme se na prvních pětadvacet minut mezi Salt Lake a Kansasem City, a on neřekl ani slovo,“ vzpomínal Gordon. „Tak jsme se prostě koukali a pak šli trénovat a divili se, co to má znamenat, protože nám to ani trochu nepomohlo.“ Ba co hůř, podle Donovana se často stávalo, že na stadión přijel Gullit v devět hodin ráno a ve dvanáct třicet už zase odjížděl. (Trénink byl od deseti do dvanácti.) „Trenéři by měli přicházet jako první a odcházet jako poslední, jenže tak tomu prostě nebylo,“ pokračoval Donovan. „Člověk by si na to skoro zvykl, ale správné to není.“

Donovana napadlo, že podobně jako řada dalších cizinců v MLS vnímá Gullit své americké dobrodružství jako mimořádně dobře placenou dovolenou, jako příležitost bydlet v Hollywood Hills a vyrážet si do Santa Moniky. Se svými svěřenci kouč téměř nekomunikoval - řada z nich si stěžovala, že nechápu svou úlohu na hřišti, a vysvětlit ji hráčům je jedna z hlavních trenérových povinností —, a když už s nimi mluvil, často jeho proslovy nedávaly žádný smysl. Jednou když Galaxy čekali na letišti, zavolal si Gullit Gordona, aby se s ním v televizi díval na zápas Manchesteru United. Pak Gordonovi řekl, že by si přál, aby hrál jako záložník United Paul Scholes, který je úplně jiným typem fotbalisty než bezmála dvoumetrový zakončovatel Gordon. Stal se z toho na dlouhou dobu bezděčný žert. Jeden týden by se Gullitovi líbilo, kdyby Gordon byl jako španělský útočník Fernando Torres. Další týden to pro změnu byl anglický čahoun Peter Crouch. „Chtěl ze mě mít snad osm různých hráčů,“ vybavoval si Gordon. „Scholese, Torrese, Crouche a ještě jednoho starého záložníka, jehož jméno si ani nevybavuju.“ Spoluhráči se Gordona začali vyptávat: *Kdo jsi tenhle týden?* Nakonec Gullitova studnice vyschla. „Nejradši bych

ti ukázal, jak jsem hrával já," řekl Gordonovi jednoho dne před tréninkem. „Já byl ale dřív!“

Postupem času začínal ztrácet trpělivost i Beckham, byt Gullita dosadili do funkce hlavního trenéra sami jeho poradci. „Co to děláme?“ ptal se Beckham mnohokrát Vanneyho a nad Gullitovými prapodivnými rozhodnutími ohledně základní sestavy i tréninkovými plány jenom kroutil hlavou. Problémy, které Gullit v Galaxy zažíval, však nikterak nepřekvapovaly ty, kteří věděli, jak si v MLS odjakživa vedli zahraniční kouči slavného jména. Pakliže chce někdo angažovat trenéra ze zámorí, argumentoval Vanney, „pak takový člověk musí být otevřený vůči nuancím herního pojetí i pravidel v MLS a musí to být pracant. A právě tyhle vlastnosti Ruudovi jakožto kouči zřejmě chyběly. Nechtěl nikomu jinému naslouchat a všechno věděl nejlíp.“

Pokoru, která je podle Lalase pro cizince nezbytným předpokladem úspěchu v jakékoli fotbalové lize, zvlášť pak v MLS, však v sobě Gullit nijak netoužil najít. Lalas nevěděl, co je průkaznější: zda Gullitovy pracovní návyky anebo taktická rozhodnutí v zápasech, kdy třeba občas vůbec nepostavil levého záložníka či poslal na hřiště až pět útočníků, pokud Galaxy v závěru potřebovali vyrovnat. Anebo byla možná na vině jen Gullitova neochota se přizpůsobit, byt to nesčetněkrát sliboval. „Hned od začátku jsem se snažil, aby se v tomto směru učil a zdokonaloval," prohlásil Lalas. „Ale pokud se mám na konci roku zodpovídat, tak musím taky udělat to, co je podle mě nutné, protože přísahám bohu, že se nenechám jen tak potopit. A udělám všechno, co je nutné k tomu, aby tenhle mančaft vyhrával, protože vpsledku jde o krk mně.“

Za Lalasovými omezenými kompetencemi v Galaxy se skrývala zvláštní ironie: přestože to byl Leiweke, kdo svým rozhodnutím Lalasovi uškodil, v řídicí struktuře klubu, ať byla, jaká byla, patřil mezi několik málo lidí, koho stále ještě Lalasův názor zajímal. (Gullit, Terry Byrne ani 19 Entertainment k nim rozhodně nepatřili.) Leiweke se Lalase pravidelně telefonicky na tým vyptával a učinil tak i nedlouho po zmiňované porážce s New Yorkem.

„Tak jak to jde?“ zeptal se Leiweke.

„Opravdu chcete slyšet, co si upřímně myslím?“ odušil Lalas.

„Ano.“

„Jde to špatně a vlastně nevím, jestli se dá čekat obrat k lepšímu.“

Leiweke hovořil i s Gullitem a trenérovi se moc nezamlouvala cesta do kanadského Edmontonu k bezvýznamnému přátelskému klání 13. května, jehož jediným účelem bylo přispět do klubové kasy. Naopak Lalas měl za to, že exhibiční zápasy jsou klíčové pro pokrytí základních výdajů mužstva.

Leiweke vycítil, že může nastat problém. Protože nebyl typem člověka, který jen nečinně přihlíží, svolal na 21. května do sídla AEG v centru Los Angeles schůzku s Lalasem i Gullitem.

Tři dny před důležitou schůzí v AEG Galaxy jako na zavolanou podali nejlepší výkon v sezóně. Beckham si vysloužil vděk spoluhráčů tím, že požádal AEG o soukromé letadlo, které mužstvo ihned po přátelském zápase v Edmontonu uprostřed týdne přepravilo zpět. Díky tomu získali fotbalisté den tréninku navíc před víkendovým utkáním v Dallasu, kde byla čtyřgólová exploze Galaxy v první půli o to překvapivější, že se netrefili Donovan ani Beckham. Do vedení poslal L.A. Chris Klein, když po dlouhé přihrávce do uličky vnikl do šestnáctky a prostřelil gólmána, a vzápětí ho ještě předčil Edson Buddle, jenž díky slalomu mezi čtyřmi obránci Dallasu zaznamenal první branku v sezóně. Po vlastním gólu soupeře dvě minuty nato vedli Galaxy už 3:0 a vzápětí udeřil ještě jednou Buddle, když po Beckhamově rohovém kopu zajistil svému mužstvu ještě do poločasu čtyřbrankový náskok.

Tentokrát už nemohla příznivý vývoj pokazit ani defenzíva Galaxy - dovolila ve druhé půli Dallasu skórovat pouze jedinkrát. (Xavier opět prohrál souboj jeden na jednoho.) Ovšem v závěru podobných debaklů se občas pořádně jiskří a v sedmdesáté páté minutě předvedl domácí Adrian Serieux kriminální zákrok na Beckhama, když ho naprosto úmyslně zezadu ostře skosil. Ihned uviděl červenou kartu a rozlíceného Beckhama museli v následné skrumáži držet spoluhráči, aby si Seriouxe nepodal. Alespoň mu tedy při odchodu ze hřiště teatrálně mával na rozloučenou a vyprodaný stadión na Angličana začal bučet při každém jeho dotyku s míčem. A za deset minut Beckham zareagoval jako klasicky vyškolený padouch, když nejprve skvěle odcentroval na Buddla, který zpečetil výhru 5:1, načež se otočil a ukazovákem přiloženým ke rtům 22 331 dallaským divákům naznačoval, ať zmlknou, ti však bučeli ještě hlučněji. K dokonalé frašce snad už jen chybělo, aby Beckham odběhl do šatny a praštil Seriouxe skládací židličkou po hlavě. Tomu se říká *zábava!*

I těch pět gólů však stálo za pozornost, především Buddlův naprosto nečekaný hattrick. Pokud měli Galaxy nějakého hráče, kterému se pod Gullitovou taktovkou dařilo, byl to právě Buddle, sedmadvacetiletý syn jamajských přistěhovalců, jenž vyrůstal ve westchesterském okrese státu New York s Gullitovým plakátem, na němž měl ještě copánky, na zdi ložnice. „Teď když je tady u nás osobně, jako by ten plakát ožil,“ prohlásil Buddle, stydlivý urostlý útočník, který se pyšnil výtečnou prací s míčem, pokud měl ovšem dost sebevědomí k tomu, aby ji předvedl. Buddlův tatínek Winston profesionálně hrával fotbal

v Řecku a na Kypru a byl takovým fanouškem brazilské reprezentace, že syna pojmenoval po Pelém (jehož plné jméno zní Edson Arantes do Nascimento). Podobně jako spoluhráč Alan Gordon i Buddle překonal své demony v podobě návykových látek. Přestože za prvních pět sezón v MLS nastřílel Buddle za Columbus Crew čtyřiačtyřicet branek, nevypadalo to s jeho kariérou nejlépe, když byl roku 2005 během víkendu, kdy se hrálo Utkání hvězd MLS, zatčen za řízení pod vlivem alkoholu. (Odmítl se podrobit dechové zkoušce.) Vedení MLS Buddlovo chování znepokojilo a nařídilo mu, aby se podrobil dvoutýdennímu léčebnému programu na klinice Canyon Ranch v kalifornském Malibu, kde připustil, že je alkoholik. „Prvním krokem je všechno si přiznat,“ poznamenal Buddle. „Člověk myslí na rodinu a na to, co o něm soudí ostatní. Dostal jsem se do té situace sám, proto je pro člověka zklamáním, když se před ním ocitne příležitost a on ji takhle promrhá.“ Buddle se dušoval, že od té doby už se na alkohol ani nepodíval, a po krátkých štacích v New Yorku a Torontu konečně začínal v Galaxy opět připomínat nebezpečného kanonýra.

Na rozdíl od Gordona a Petera Vagenase Buddle k Beckhamovi bezmezně vzhlížel, a ani se tím netajil. Jak sám řekl, bylo jeho hlavním cílem nepokazit žádnou z Beckhamových učebnicových přihrávek. Pokud šlo o Beckhamův život mimo hřiště, jako by žil v úplně odlišném vesmíru. Přestože Buddle vydělával poměrně slušné peníze - 157 tisíc dolarů, což byla v Galaxy pátá nejvyšší mzda -, bydlel v jednom domě se spoluhráčem Troyem Robertsem a Shavarem Thomasem z Chivas USA. O čem se spolu vůbec Beckham s Buddlem mohli bavit? „Koupili si s manželkou k jejím narozeninám *vinohrad*,“ snažil se Buddle takovou představu vůbec zpracovat. „To není normální.“

Kdy ovšem bylo v cirkusu zvaném experiment Beckham něco *normální*. Po nejúchvatnějším vítězství v sezóně se měl prezident klubu, kterého většina hráčů považovala za šéfa (Lalas), sejít s trenérem, kterého neangažoval (Gullitem), generálním ředitelem AEG, jenž mu sebral pravomoci (Timem Leiwekem), a s nepříliš přátelsky naladěnou audiencí, do které se řadili Beckhamův nejlepší přítel a osobní manažer (Terry Byrne), Beckhamův agent (Jeff Frasco z firmy CAA) a dokonce také Beckhamova asistentka (Rebecca Mostowová z 19 Entertainment).

Jak vidno, Los Angeles Galaxy připomínali v polovině roku 2008 nefunkční soukolí.

Jakmile Alexi Lalas odpoledne 21. května vstoupil do zasedacího sálu v sídle společnosti AEG, vycítil, že ze schůzky nic dobrého nevzejde. Tedy aspoň ne pro něj. Kdyby mu ještě zbyly nějaké kompetence, sešli by se tam tři účastníci:

on, Tim Leiweke a Ruud Gullit. Jenže místo toho sedělo kolem velkého konferenčního stolu hned devět lidí a desátý ještě na telefonním odposlechu. Gullit a Cobi Jones zastupovali realizační tým Galaxy. Lalas a zástupce generálního manažera Tom Payne reprezentovali vedení klubu. Leiweke, prezident AEG Sports Andrew Messick a vrchní operační manažer Dan Beckermann zastupovali AEG. A Jeff Frasco, Rebecca Mostowová a Terry Byrne (ten se účastnil po telefonu) zastupovali Davida Beckhama.

Proč se musí někdo účastnit i za Beckhama, natož pak hned tři poradci, Lalas nechápal. Bojové linie však byly jasně vytyčeny. 19 Entertainment dosadila Gullita do funkce, proto napětí mezi jeho osobou a Lalasem bylo napětím mezi Lalasem a Beckhamovou družinou. „Byl to skvělý doklad toho, jak byla celá situace padlá na hlavu,” prohlásil Lalas. „Přijdu na schůzku ohledně Galaxy, našeho fotbalového týmu, a čekají tam na mě agenti, manažeři a dokonce i poradci na telefonu. A to jsem přitom prezidentem klubu. Když budu chtít trenéra označit za troubu, tak to taky udělám. Jim se rozhodně zodpovídat nemusím.”

Leiweke plánoval, že má být schůzka jakýmsi vzájemným usmířením, připomínkou pro Gullita i Lalase, že pokud mají Galaxy slavit úspěchy, musejí oba táhnout za jeden provaz. Měl za to, že jeho sdělení je prosté: vzájemná nevraživost musí skončit. Pokud to nedokáže třeba jediný z vás, nepodaří se to ani ostatním. Lalasovi však připadalo, že Leiweke tento pokyn vyjadřuje velice zvláštním způsobem. Šéf totiž schůzku zahájil podobně, jako by psychiatrii započal obzvláště citlivé terapeutické sezení: jednoduše mlčel.

Nakonec tedy spustil Lalas. „Vím, že tadyjde o dohodu s Davidem,” prohlásil, „že je třeba si leccos vyjasnit a pokusit se pracovat ve stanovených mantinelech. A taky vím, že je to postupný proces.”

Jakmile Lalas vyřkl kouzelné slůvko *David*, přeřadil Beckhamův tým na vyšší rychlost. Z reproduktoru se okamžitě ozval zlověstný Byrnův hlas. „Netušili jsme, že na téhle schůzce půjde o Davida,” prohlásil.

Lalas byl pověstný tím, že v podobných situacích ztrácel rozvahu a že se ho zmocňoval hněv, jakmile podlehl neovladatelnému nutkání zanechat zdvořilostních frází a říct vše podle pravdy či aspoň svou verzi pravdy. V danou chvíli proudila Lalasovi do mozku krev jako žhavá láva z vybuchující sopky. „Vážení, nebuďte naivní,” pravil. „Myslíte, že bychom tady seděli, kdyby u nás nehrál David Beckham? Kolem Davida se točí úplně všechno.” Tím však ještě neskončil. Zmínil se, jaké starosti mu dělá Gullitova příprava na utkání, a když se řeč stočila na přátelské zápasy Galaxy v průběhu ročníku - na duely, které byly dle Lalasova mínění nezbytné k tomu, aby se klubu vrátily náklady na Beckhama a aby pokryl rozpočet na sezónu -, rozhořel

se hned vzápětí mezi Lalasem (jenž chtěl v exhibičních kláních pokračovat) a Gullitem (který je považoval za zbytečné rozptylování v průběhu ligového ročníku) spor.

„Jde tady o kšeft, nebo o mančaft?“ zvýšil Gullit hlas. „Chceme vyhrávat, anebo jenom pokrýt rozpočet?“

„Taková je v Galaxy realita,“ štěkl Lalas přes konferenční stůl. „Je to součást našeho podnikatelského plánu. Nejsme AC Milán. Tak jsou karty rozdané.“

Oba kohouti se začali handrkovat a ostatní zúčastněné u stolu překvapovala prudkost jejich zášti. Nakonec si Gullit prosadil svou - Galaxy už žádné lukrativní exhibice během sezóny hrát nebudou. „Dobře,“ ustoupil Lalas. „Ale já mám na starost obchodní stránku a ta utrpí.“

Na konci schůzky si Lalas připadal jistým způsobem osvobozený, přestože svou upřímností si z dlouhodobého hlediska spíš uškodil. „Byl to začátek konce,“ podotkl. „Vůbec poprvé ode mě 19 Entertainment a CAA slyšely z očí do očí, že jsem nespokojený. Po tom setkání pochopili, že vztah mezi mnou a Ruudem dospěl do kritického bodu, odkud už nebylo návratu. Veškeré pravomoci v podstatě přiřkli jemu a tolik investovali do toho, aby všechno klapalo, že když řeknu, že je císař nahý, oni na to: ‚No jo, ty musíš být prostě proti.‘ Fajn, pro mě za mě.“

Jedno se Lalasovi upřít nedalo: Galaxy nikdy nenudili. A nejen to, zatímco v zákulisí stále rostlo napětí, mužstvo se vůbec poprvé za tři roky začínalo drát na první příčku.

Newtonův zákon se opět potvrdil v praxi tři dny poté, když se fotbalisté Galaxy o přestávce sešli v kabině po jednom z nejhorších poločasů týmu v sezóně. Kansas City Wizards vedli 1:0 zásluhou branky argentinského střelce Claudia Lópeze a ofenzíva Galaxy působila zcela bezkrevným dojmem, zvláště ve středu pole. Do šatny se vrátil Ruud Gullit. Tento urostlý muž dobře věděl, že silou své osobnosti dokáže vyvolat strach. Ještě než si vzal slovo, postřehli hráči, že ztěžka dýchá, jako by sám přímo přiběhl z trávníku.

„Landone, chceš vyhrát?“ zahřímal Gullit na hvězdu Galaxy před celým mužstvem.

„Cože?“ odušil Donovan.

„Chceš vyhrát?“

„Jo, samozřejmě že chci vyhrát.“

„V tom případě začni dělat to, co ti říkám, a stáhni se do zálohy!“

„Ne, myslím, že se mýlíte. To vůči mně není fér. Od toho tady přece máme záložníky.“

„Ne! Prostě to musíš udělat!“

Donovan se postavil. Ještě nikdy se nestalo, aby ho nějaký kouč takto peskoval, ztrapňoval před spoluhráči. Na případné projevy neucty byl Donovan nesmírně citlivý, a proto to v něm vřelo jako v kotli. Cítil, jak mu stoupá adrenalin. „Ne, to není fér! Proč tolik nakládáte na hřbet zrovna mně, když tuhle práci mají zastat jiní?“

„Jestli to nehodláš splnit, tak pošlu do hry někoho jiného, kdo to udělá! OK? Rozumíš?“

Donovan zmlkl a přemítal, jaké má možnosti. Na okamžik zvažoval, že by zamířil do sprch, a donutil tak Gullita vyložit karty. *Koho lepšího tam asi tak chceš poslat? Schválně, jak si poradíš, když nebudu na hřišti.* Donovan na kouče upíral pohled, pak usoudil, že mu za to případné potíže nestojí a posadil se. Gullit se pustil do poločasového proslovu a vypjatý okamžik odezněl.

Galaxy následně ve druhé půli třikrát skórovali a vyhráli 3:1. Donovan si vykoledoval penaltu, ze které zaznamenal první branku ve čtyřech zápasech, a Gullit si na pozápasové tiskovce přisvojil zásluhu za to, jak Donovan o přestávce motivoval (aniž by jejich výměnu názorů nějak více přiblížil). Utkání se však zapsalo do paměti především kuriózním okamžikem, k němuž došlo v nastavení za stavu 2:1 pro Galaxy. Domácí vybojovali rohový kop a do šestnáctky soupeře se vydal i gólman Wizards Kevin Hartmann, který tak nechal opuštěnou branku. Galaxy však roh odvrátili a míč se dostal na nohu Beckhamovi, před nímž se otevíral prázdný prostor, a tak z dobrých sedmdesáti metrů poslal prudký oblouček přímo do středu svatyně Kansasu City. Nato rozpřáhl náruč a užíval si ovací domácího publika. Tato střela sice nebyla tak úchvatná jako legendární branka, kterou Beckham vstřelil rovněž z půlící čáry roku 1996 ještě v dresu Manchesteru United - tehdy totiž musel překonat i gólmana -, přesto se jednalo o překrásný okamžik. „Ta důslednost, s jakou trefuje míč, prostě bere dech, ta přesnost na tak velké vzdálenosti,“ žasl Chris Klein. „Podobně by to možná uměla kopnout spousta hráčů, ale on by to svedl opakovaně i se soupeřem v zádech. A v tom právě tkví jeho velikost.“ Podobně jako Beckhamův vůbec první gól za Galaxy i jeho střela ze sedmdesáti metrů zaznamenala během následujících dvou dnů na YouTube celkem 240 741 shlédnutí, čímž se z ní stal nejpopulárnější klip na světě.

Důsledek tohoto utkání na druhou hvězdu mužstva byl však ještě zásadnější. Gullit už se o onom poločasovém incidentu před Donovanem nikdy víc nezmiňoval, hlasitá rozepře však fotbalistovi o nizozemském kouči prozradila vše, co potřeboval vědět. Možná šlo o odraz ženského vlivu v jeho životě, možná o náznak, že jeho nevyzrálost ještě tak docela nepatří minulosti, v každém případě si výměnu názorů s Gullitem vzal osobně a považoval ji

za neodpustitelný projev neúcty. „Mí příbuzní by vám řekli, že jakmile se se mnou někdo takhle chytí, není cesty zpět," vysvětlil Donovan. Pro další příklady nebylo třeba chodit daleko: Donovan třeba bezmála tři roky (a ten stav dosud trval) nepromluvil s otcem a rovněž odmítal hovořit s Grahamem Jonesem, dlouholetým fotbalovým reportérem listu *Los Angeles Times*, jelikož Jones svého času napsal, že si Donovan penaltu proti Kansasu City vymodlil podvodem, neboť nasimuloval pád v šestnáctce. Donovan se rozhodl, že prostě Gullita přestane vnímat. „Nejsem tu od toho, abych hrál za něj," řekl Donovan. „Jsem tu od toho, abych hrál za sebe a svoje spoluhráče. Má štěstí, že mám ještě jinou motivaci."

Gullitův „fén", jímž Donovana počastoval, byl jedním z příkladů rozdílnosti evropských a amerických trenérů a zároveň dobrým tématem k zamyšlení. Nepřekročil už Gullit jisté hranice? Nešlo z jeho strany vůči americké hvězdě o nestydatě neuctivé chování, jaké by si dejme tomu k Beckhamovi nedovolil? Anebo byl jen Donovan příliš přecitlivělý? A co když byly Gullitovy výčitky právě tím potřebným impulzem, který Donovan potřeboval, aby ve druhé půli hrál s větším nasazením? Fotbalisté Galaxy na to měli rozdílné názory. Chris Klein, jeden z Donovanových nejbližších přátel, neměl pocit, že by Gullit překročil hranice, jelikož podle jeho mínění může trenér říct a udělat cokoli. Greg Vanney se domníval, že každého hráče je třeba usměrňovat, zároveň však dodával, že v Donovanově případě si měl Gullit zvolit příhodnější prostředí. Naopak Gordon s Donovanem souhlasil v tom, že Gullitův výlev byl nepatřičný. Donovanovi šlo výhradně o vzájemný respekt, onen druh profesionální slušnosti, kterou dle jeho mínění vyznával trenér americké reprezentace Bob Bradley. „Mockrát jsem s Bobem debatoval o věcech, na kterých se neshodneme, přesto se ke mně vždy chová s úctou," zdůraznil Donovan. „U Ruuda tomu tak ovšem není. Pokaždé jako bych z jeho hlasu slyšel slova *Já vím, o čem mluvím, kdežto ty ne.*"

Ač Donovanovy výroky nezněly právě jako slova nejlepšího střelce soutěže z vedoucího mužstva MLS, výhra posunula L.A. k bilanci 4-2-3 a první příčce ve slabé Západní konferenci. Jelikož však Donovan s Beckhamem odjízďeli na reprezentační sraz, bylo otázkou, zda se tam Galaxy udrží. Anglie se měla v londýnském Wembley přátelsky střetnout právě se Spojenými státy.

Anglie a USA se na fotbalovém kolbišti neutkávaly nijak často - zápas ve Wembley byl teprve jejich čtvrtým od roku 1985 -, to však rozhodně neznamenalo, že by jejich duely neměly tradici. Kupříkladu na Mistrovství světa v Brazílii roku 1950 sehrály zápas, který je dosud považován za jedno

z největších překvapení v dějinách světových šampionátů a ve kterém Američané díky brance haitského přistěhovalce Joesa Gaetjense z první půle porazili Anglii 1:0. Od té doby vzájemným zápasům dominovala Anglie, přestože Alexi Lalas nikdy neopomněl zdůraznit, že i díky jeho brance zvítězily Spojené státy roku 1993 nad anglickým sokem v přátelském utkání 2:0. Už jen příležitost nastoupit ve svatostánku ve Wembley byla čímsi nezapomenutelným, proto také Donovan pociťoval nesmírné zklamání, jelikož ho ze sestavy vyřadilo zranění třísel.

Nakonec utkání pro Američany skončilo neslavně, protože hráli jako parta amatérů a ostudný rozdíl v kvalitě plně nevyjadřoval ani výsledek 0:2. Po zápase jeden z anglických hráčů kolegům prozradil, že se americkým fotbalistům při předzápasovém pozdravu třásly ruce. Nebylo už podstatné, že Donovan nemohl nastoupit nebo že v následujících dvou týdnech sehrály USA daleko lepší partie při těsné porážce 0:1 ve Španělsku (tedy od pozdějších mistrů Evropy) i při bezbrankové remíze s téměř kompletní Argentinou na bouřícím Giants Stadium. Angličtí fanoušci totiž viděli na vlastní oči, že je mezi oběma mužstvy rozdíl třídy, a nejspíš se jen utvrdili v přesvědčení, že David Beckham v třetířadé americké lize jen marní čas.

Jakmile někdo MLS označil za mikymausovskou soutěž, ihned její funkcionáři zaujali obranný postoj, ale byt byla úroveň hry v MLS vyšší, než jí většina Evropanů přisuzovala, rozhodnutí pořádat zápasy i v době mezinárodních reprezentačních přestávek bylo pro tuto ligu neštěstím. Šéfové MLS často zdůrazňovali, jak brání „konkurenčnímu znevýhodňování“, když omezují takové požitky jako charterové lety, nijak jim však už nevalil systém očividně poškozující kluby, v nichž působili věhlasní reprezentanti jako Beckham a Donovan. Chtě nechtě totiž v MLS každou sezónu několik zápasů zmeškali, zatímco další hvězdy, které už měly kariéru v národním dresu za sebou (například Juan Pablo Ángel z New Yorku či Guillermo Barros Schelotto z Columbusu), byly týmu k dispozici pro všechny duely. „Opravdu si přeju, aby se tohle změnilo,“ vyjádřil se k politice MLS Beckham. „Určitě je potřeba se na to podívat, protože podle mě není pro kluby v lize vůbec příjemné přicházet v důležitých chvílích o hráče, a všechny ostatní ligy světa na to berou zřetel.“

Nijak nepřekvapilo, že Galaxy bez svých dvou nejlepších hráčů strádali — po prohře 0:1 s Coloradem vypadli z amerického Open Cupu (což je vlastně ligový pohár, kde se hraje vyřazovacím systémem) a v lize podlehli 0:2 Torontu. Lalas se zlobil na Gullita, že trenér po celé utkání v Torontu nechal sedět na lavičce dva útočníky: Carlose Ruize, který už si vyléčil zraněné koleno, i Donovana, jenž i navzdory potížím s tříslu přiletěl krátce před zápasem

a mohl naskočit do hry. Celkově to byl pro Lalase zlý týden, protože 3. června soukromě poobědval s Leiwekem v restauraci Palm, kde mu Leiweke před pěti lety nabídl první manažerskou práci. Tentokrát však Leiweke nehovořil zdaleka tak nadšeně.

„Koncem roku mi vyprší smlouva," řekl v jednu chvíli Lalas šéfovi, „a já tak nějak nevím, jak na tom v tuhle chvíli jsem."

Leiweke mu odpověděl stručně. „Já vím, že vám koncem roku vyprší smlouva," odušil a při tom to i nechal.

Galaxy mezitím těžili z toho, že Beckham v době konání mistrovství Evropy v týmu nečekaně zůstal. V dalším velice pozoruhodném zápase 7. června proti Coloradu dostal Galaxy do vedení už ve čtvrté minutě Alvaro Pires ze skrumáže po Beckhamově trestném kopu. Dalšími dvěma brankami Galaxy orámovali poločasovou přestávku: první vstřelil znovuzrozený Buddle, druhou Ely Allen po kolmici od Petera Vagenase, který tak oslavil návrat do sestavy po dvou měsících, kdy byl v Gullitově nemilosti. (Nedlouho předtím Vagenas konečně požádal Gullita o schůzku, na níž se zapřísahal, že Lalasovi na kouče nedonášel.) Neobratná defenzíva však mužstvo o náskok 3:0 málem připravila, protože Galaxy během devíti minut dvakrát inkasovali, čímž si od některých fanoušků na HDC opět vykoledovali pískot. Nakonec těsnou výhru 3:2 udrželi, přesto bylo domácí publikum svědkem dalšího výjevu z absurdního divadla.

V osmdesáté šesté minutě vtrhl na hřiště jakýsi divák v černém tričku a rozběhl se přímo k Beckhamovi. Nebylo to poprvé, kdy se stal Beckham za dobu své kariéry terčem podobného vpádu, přesto při pohledu na tu blížící se postavu mírně zaváhal. „Ten člověk se nesmál ani na sobě neměl dres Galaxy," podotkl Beckham, „proto jsem netušil, jestli mě chce jenom obejmout, nebo něco jiného." Jelikož nikde v dohledu nebyli žádní pořadatelé, doběhl fanoušek až k Beckhamovi, plácl si s ním dlaní a pak udělal pohyb, jako by jej chtěl vzít kolem ramen. V tu chvíli se Chris Klein - jinak zbožný křesťan a laskavý táta od rodiny — proměnil v krvelačného bojovníka. V duchu si vybavil, jak jakýsi šílenec kdysi na kurtu pobodal tenistku Moniku Selešovou, a tak se na diváka oběma rukama vrhl a pravým kolenem ho nakopl - muž se svalil na zem, načež ho ochranka odvedla ze hřiště.

Když bulvární webová stránka TMZ.com zveřejnila Kleinovu fotografii, na které agresivním útokem posílá diváka na trávník, začal si v šatně kamaráda neustále dobírat Alan Gordon. „Klein je ten nejvlídnější člověk, jakého znám, a najednou se objeví na webu na fotce, kde mu šlehá oheň až z uší a kde morduje toho chudáka kluka, který se chtěl jenom obejmout s Davidem," smál se Gordon. „Na tom snímku prostě Klein vypadá zle. Fakticky klasa."

Přestože se po zápase tomuto incidentu všichni zasmáli, kolaps, který Galaxy ve druhé půli málem postihl, už tak legrační nebyl. Gullit využil příležitosti k tomu, aby reportérům připomněl výsledek („My jsme mimochodem vyhráli“), zatímco Beckham se při otázce, zda mu Galaxy s bilancí 5-2-4 připadají jako zasloužený lídr tabulky, na okamžik zamyslel. „Myslím, že jsme společně zamakali a že se tam musíme udržet,“ odvětil nakonec. „Potřebujeme ale spoustu věcí zlepšit. Máme na čem stavět. Určitě jsme udělali pokrok, jak s týmem, tak s hráči i se sebevědomím, ale musíme vyhrávat pravidelně. Pak nám dojde, že jsme lídři, kandidáti titulu.“ Jinými slovy: ne, zasloužené vedení to nebylo.

Za týden už však měl Beckham jiné pocity. Čtrnáctého června Galaxy před zraky 39 872 diváků v Oaklandu - víc fanoušků na temže stadiónu přilákaly pouze týmy New York Yankees, Boston Red Sox a baseballové play-off roku 2006 - rozdrtili San Jose Earthquakes 3:0. Beckham nebyl příliš vidět a Landon Donovan si stále ještě plnil reprezentační povinnosti, ovšem Edson Buddle předvedl během necelého měsíce už druhý hattrick. Zejména druhá branka byla krásná, předcházelo jí několik rychlých přihrávek a hlavně přesný centr z *levé* strany od přeškoleného obránce Ante Jazice. Beckham byl po tomto gólu tak nadšený, že Buddla oběma rukama popadl za tvář jako pyšná babička. „Předvedli jsme tady asi náš nejlepší výkon,“ řekl Beckham po utkání. „Góly, které jsme vstřelili, byly krásné, skvěle zakončené, ale skvělý byl i pohyb všech hráčů.“ Byl to, dá-li se to tak říct, sexy fotbal. Pakliže by takto hráli Galaxy pokaždé, zvlášť v obraně, nebyl důvod, proč by nemohli celou MLS vyhrát.

Jedna věc však byla porazit slabšího nováčka či — v případě dalších pěti výher Galaxy - protivníky, kteří měli bez výjimky pasivní bilanci. Jenže porazit následující týden na domácím hřišti Columbus Crew, klub s nejlepšími výsledky v lize, to už bylo něco docela jiného.

Galaxy neúnavně útočili a odměnou jim bylo vedení 2:0 po gólech Donovana a Buddla. Když už se zdálo, že Galaxy dosáhnou významného vítězství, opět se jim s křehkostí činžáku z třetího světa zhroutil defenzíva. Columbus nejprve se štěstím snížil v šedesáté sedmé minutě, kdy se hlavička Seana Franklina odrazila od obličeje Alvara Pirese přímo k útočníkovi hostů Bradu Evansovi, který upravil skóre na 1:2. Čtyři minuty nato se Abel Xavier opět nechal obehřát v souboji jeden na jednoho s rychlonohým Robbiem Rogersem, jehož vzápětí ve vápně skosil Klein, a z následné penalty vyrovnal Schelotto na 2:2. Když Galaxy v osmdesáté druhé minutě Donovanovou zásluhou rovněž proměnili pokutový kop po zákroku na Beckhama a získali vedení 3:2, mysleli si, že už mají vítězství v kapse, jenže pět minut nato věno-

val Xavier hostům nebezpečný volný přímý kop, když těsně před šestnáctkou fauloval Rogerse. *Zase ty standardky*, pomyslel si v luxusní lóži Lalas a jen kroutil hlavou. A samozřejmě bylo zle: Steve Cronin po rozehrávce neudržel střelu a Steven Lenhart vyrovnal na 3:3.

Klíčová akce zápasu - a pro Galaxy popravdě řečeno zlomový okamžik celé sezóny - přišla v devadesáté minutě. Domáci se hrnuli do útoku, Beckham v plné rychlosti převzal v šestnáctce přihrávku, obhodil si obránce Columbusu a ocitl se zcela sám před brankářem se třemi body na své pověstné pravačce. Stačilo tuto vyloženou příležitost proměnit a Galaxy by se radovali z výhry 4:3. Klein, který stál za Beckhamem, ze své pozice tušil, že míč zapadne do branky, a v duchu už gól oslavoval. „Když si vezmete, jak umí balón trefit," vyjádřil se, „tak z pěti střel nemine ani jednou." Chybělo už jen maličko, aby Galaxy Columbus porazili a stali se nejlepším týmem v lize, týmem, jehož se všechny ostatní kluby budou ve zbytku sezóny obávat nejvíce. Beckhamova vítězná branka a její divoká oslava se spoluhráči by toho večera byla jednou z nejdůležitějších zpráv pořadu *SportsCenter*, přesvědčivým důkazem o tom, že experiment Beckham slaví úspěchy tam, kde na tom záleží nejvíce: na hřišti.

Jenže pak Beckham pravačkou švihl a poslal míč vysoko nad břevno.

Hrdý Angličan padl zničenež na kolena. Galaxy doma promarnili vedení 2:0 a 3:2, vstřelili tři branky, aniž by jim to stačilo na vítězství, a sám Beckham v devadesáté minutě spálil vyloženou šanci, která mohla rozhodnout. Jen zřídka je remíza 3:3 pro mužstvo takovou ránou. „V tuhle chvíli," pronesl po zápase Beckham, tvář zachmuřenou pocitem zmaru, „mi to připadá jako porážka." V šatně se spoluhráčům omluvil a těch, kteří viděli záznam, se ptal, co se stalo.

„Nepodklouzl jsem?" dumal. „Neujela mi stojná noha? Neuskočil míč na drnu?" Z opakovaných záběrů se skutečně zdálo, že lehce odskočil, na míč však Beckham nic svádět nechtěl. To, že nerozvlnil síť, se nedalo ničím omluvit.

Když v pondělí ráno dorazil na trénink, byl stále ještě sklíčený. „Celý víkend jsem nemohl spát," světil se Kleinovi. „Zena se mě ptala: ‚Co je s tebou?' Ale já to pořád ne a ne dostat z hlavy."

Celý týden panovala v šatně Galaxy ponurá atmosféra, což bylo pro nešizofreničtější tým ligy příznačné. S bilancí 6-3-4 se klub z L.A. usídlil na čele Západní konference. Díky Donovanovi (jedenáct gólů v deseti zápasech) a Buddlovi (osm v deseti) se mohl pyšnit dvěma nejlepšími střelci v MLS, nemluvě už o Beckhamovi, jenž byl díky čtyřem brankám a šesti asistencím jasným kandidátem pro Utkání hvězd. Pokud si někdo kladl otázku, zda dokáže Beckham excelovat i bez deseti prvotřídních spoluhráčů, odpověď byla

nyní zřejmě: *ano*. Fanoušci stále houfně docházeli jak na domácí, tak venkovní zápasy a ofenzíva Galaxy produkovala fotbal tak atraktivní, že to v dějinách ligy téměř nemělo obdoby.

Přesto se zdálo, jako by se nad mužstvem vznášel černý bouřkový mrak. Donovan, který stále ještě nestrávil hádku s Gullitem, rovněž věděl o rozmíšce ve vedení mezi Lalasem, Gullitem a Byrnem. Podobně jako ostatní fotbalisté ani on netušil, kdo je vlastně šéf. „Tohle všechno vytváří atmosféru, ve které se nehraje nejlíp,“ prohlásil Donovan ve Washingtonu D.C. den před dalším zápasem Galaxy. „Člověk totiž neví, kdo má pravomoci. Pokud budeme předpokládat, že je má Ruud, pak svěřovat kompetence nesprávným lidem je katastrofa. Anebo snad za nitky tahá Terry? O čem všem ví nebo neví David? Nakolik je v tom zainteresovaný? Kdo ví.“

Podobné obavy měl Donovan i o mužstvo samotné, přestože Galaxy z posledních šesti ligových zápasů čtyři vyhráli, v jednom remizovali a jen jeden prohráli. „To, že třeba David a já nebo teď i Edson předvedeme na hřišti nějakou pohlednou akci, nás může v zápasech dovést k vítězství, zároveň to všechno ale zastiňuje skutečné problémy, které v mužstvu máme,“ uvedl Donovan. „Na trávníku se hodně trápíme v defenzívě, což se vůbec neřeší, a mimo trávník jde zase o to, jak se Ruud chová k lidem. Takže nic není až tak růžové, jenže pak se kouknete na tabulku a každý si řekne: ‚Pane jo, to bude asi super mančaft!‘ Skutečnost je ovšem taková, že všechno často visí na vlásku, a pak se něco stane a někdo to nezvládne.“

DVANÁCTÁ KAPITOLA: DOBRÝ SPOLUHRÁČ, ŠPATNÝ KAPITÁN

Kdybyste na jedinou vteřinu spustili z Davida Beckhama oči, uniklo by vám to. Ten čin byl však zcela zřejmý a všichni očití svědkové se po takto neslušném projevu otočili k sousedovi a ptali se: Viděl jsi to, co já? 29. června 2008 během zápasu s D.C. United totiž nejslavnější sportovec světa před zraky 35 979 fanoušků a diváků stanice ABC po celé zemi ukázal rozhodčímu Jairu Marrufovi všeobecně srozumitelné obscénní gesto.

A nikdo - ani trojice sudích, ani vedení ligy, ani ABC - to nebral na vědomí ani s tím nic nedělal.

Ten den panovalo takové parno a vlhko, že se Beckhamův typický dres s dlouhými rukávy podobal spíše mučicímu nástroji, a téměř od úvodního hvizdu ve fotbalistovi sílil hněv na rozhodčího. Už ve čtvrté minutě nařídil Marrufo proti Galaxy penaltu (zcela oprávněně, byť to Beckham vnímal jinak) za zákrok Ante Jazice a United tak šli do vedení 1:0. Jedenáct minut nato hráč D.C. Jaime Moreno zezadu skosil právě Beckhama a tento tvrdý zákrok sudí posoudil jen jako *faul*, avšak neocenil ho žlutou kartou, což Beckhama rozlítlo natolik, že znechuceně mrštil míčem o trávnik. A znovu se rozohnil za dalších šest minut, když kvůli domnělému postavení mimo hru neplatila vyrovnávací branka Landona Donovana, ačkoli opakované záběry prokázaly, že to ofsajd nebyl. Edsonu Buddlovi se sice posléze podařilo srovnat na 1:1, ovšem ve 37. minutě poslal United do vedení 2:1 hlavičkou Luciano Emilio a nálada se Beckhamovi ještě zhoršila, když dvě minuty nato spadl na zem po souboji s domácím Gonzalem Martínezem.

Beckham ležel na trávniku stadiónu RFK, sledoval Marrufa a čekal, že odpíská nedovolený zákrok, jenže soudce mu místo toho pohybem rukou naznačil *To foul nebyl, vstávej!* Beckham vypěnil. Zatímco fotbalisté United vyrazili do protiútku a s nimi i kamery ABC, zařal Beckham pěští, levici si opřel o pravý biceps a pravou pěští rozhodčímu teatrálně pohrozil. Prostředníček při tom sice nevztyčil, nebylo však pochyb o tom, kam svým gestem dotyčného posílal a komu je adresoval. Jestliže komentátor stanice Fox Sports Joe Buck svého času označil počínání hráče amerického fotbalu Randyho

Mosse, který na fanoušky soupeře pantomimicky vystrčil holou zadnici, za „odporný a sprostý čin“, mohl se člověk pouze domýšlet, jak by se vyjádřil k Beckhamovu vulgárnímu gestu na adresu *rozhodčího*, čímž by rozpoutal dohady na ulicích měst po celém světě.

Beckham za tento incident nikdy nedostal žádný trest, dokonce se o něm ani nemluvilo v médiích. Bylo zcela zřejmé, jak si to vyložit. „Zlatá husa má zkrátka větší volnost,“ poznamenal Alexi Lalas. „Podívejte, prostě v něm bouchly saze a zareagoval po typickém anglickém způsobu, kdy označit někoho třeba za kreténa nebo podobně není nutně projevem neúcty. Ano, vím, jak to zní, ale tam zkrátka mají slova úplně jinou váhu než třeba v latinskoamerickém typu kultury. Myslím, že rozhodčí jsou vůči němu tolerantní, a člověk má zkrátka někdy pocit, že je nedotknutelný.“

V případě Beckhamova nepřátelského chování vůči sudím bylo ve hře množství různých sil. Především si velice dobře uvědomoval, že by musel protihráči zlomit nohu nebo chytit rozhodčího pod krkem, aby v zápase MLS uviděl červenou kartu a musel stát v příštím duelu, kde jeho účast představovala hlavní lákadlo. Zlovyk dělat na rozhodčí posunky si však Beckham neosvojil až v USA. I ve Španělsku často divoce gestikuloval po výrocích, které se mu nezdály, jenže v La Lize mu to sudí netrpěli a během čtyř sezón ho hned čtyřikrát vyloučili, a tak si Beckham získal pověst hráče, který dostává zbytečné karty. V únoru roku 2009 dokonce vylepšil vlastní rekord v počtu žlutých karet pro anglického reprezentanta (sedmáct), když byl v přátelském utkání se Španělskem napomínán za řečnění. Pokud by si chtěl člověk hrát na psychoanalytika, mohl by tvrdit, že Beckham chtěl svým hněvem dokazovat fanouškům nasazení a zaujetí pro hru, a kromě toho rozhodčí přece nenávidí i fanoušci, ne? Rovněž by se dalo tvrdit, že ventilovat si zlobu na mužích s píšťalkou představuje přijatelnější způsob, jak dávat průchod frustraci, kterou pociťoval kvůli méně šikovným spoluhráčům, kvalitě ligy i tomu, že prohrával častěji než kdy předtím za celou kariéru v Manchesteru United a Realu Madrid.

Ano, posuzování zápasů bylo v MLS často opravdu špatné - daleko pod úrovní v evropské kopané. „Potíž s našimi rozhodčími není v tom, že by chtěli úmyslně škodit, jenom té hře prostě nerozumějí, což je pro Davida frustrující,“ nechal se slyšet Donovan. „Skoro se bojím, že to už jednoho dne nevydrží. Je to vidět skoro v každém zápase.“ Marrufo dopaloval ve Washingtonu i Donovana, zvláště proto, že sudí krátce před poločasem nevyloučil domácím Marcela Gallarda - Donovan měl totiž za to, že úder loktem do tváře, po kterém se mu spustila z nosu krev, byl úmyslný. Poločas skončil tím, že jak Donovan, tak Beckham, dvě největší hvězdy MLS, odcházeli té-

měř přes celé hřiště po boku rozhodčího do kabin a cestou ho zahrnovali výčitekami. Pro MLS sotva dobrá reklama v jednom ze dvou přenosů sezóny běžících na celoplošné televizi. Donovan byl ještě po několika týdnech z incidentu s Gallardem tak našťvaný, že když ho liga požádala, aby promluvil na sympoziu rozhodčích v rámci Utkání hvězd, jeho první myšlenkou bylo odpovědět v e-mailu pouhými šesti slovy: VYŘÍDTE JIM, AŤ SI TRHNOU NOHOU. Celá léta pronášel na podobných schůzích optimistické projevy, v nichž prohlašoval, že se kvalitativní laťka postupem času zvyšuje, tentokrát však odmítl, jelikož věděl, že by se kvůli konfliktu s Gallardem nedokázal naladit na pozitivní notu.

Soudcování se v MLS pochopitelně neobešlo bez potíží, ovšem Beckhamovy neustálé stesky na jeho úroveň - jak na hřišti, tak na pozápasových tiskových konferencích - byly s postupem sezóny čím dál únavnější a skoro se zdálo, jako by snad podle jeho názoru za bezpočet problémů v Galaxy neslo vinu jakési spiknutí rozhodčích. L.A. toho dne prohrálo s D.C. United vysoko 1:4 ne kvůli rozhodnutím Jaira Marrufa, ale spíš proto, že se fotbalisté Galaxy kvůli nedostatečné kondici nedokázali vyrovnat s horkem a že jejich příznačně laxní defenzíva dovolila soupeři volně kombinovat a snadno zakončovat. „Hráli jsme otřesně,“ přiznal Lalas, „aspoň ve druhé půli. Abychom uprostřed zápasu střídali kvůli dehydrataci a vyčerpání, to je pro mě nepřijatelné.“

Jako by každý týden experimentu Beckham přinášel nové příběhy. Ani výjezd do Washingtonu nebyl výjimkou. Když se hráči před odletem sešli na losangeleském letišti, nebyl nikde k nalezení Carlos Ruiz. „Kde je Fish?“ vyptávalo se několik fotbalistů jeden druhého na Ruize pod jeho přezdívkou a přemýšleli, jestli třeba nezaspal (nebo ho třeba někdo opět nezahlédl v restauraci Hooters v metropoli Guatemaly). Ukázalo se však, že Gullit Ruize nezařadil na soupisku pro venkovní utkání, přestože byl zdravý a přestože v mužstvu pobíral třetí nejvyšší plat ve výši 460 tisíc dolarů, který Galaxy neumožňoval udržet (či přivést) další veterány jako Chris Albright, jejichž mzda se pohybovala v dolní hranici šestimístných částek. „Je to docela nemilé zklamání,“ uvedl Chris Klein. „Carlos patří k nejlepším čistokrevným kanoýrům v lize, proto je tahle situace opravdu zvláštní.“ Mezi hráči převažoval názor, že se chce Gullit jak Ruize, tak Vagenase zbavit nebo je vyměnit, mimo jiné i proto, že je považoval za Lalasovy koně. „Ruud i Alexi jsou oba silné, výrazné osobnosti a oba si myslí, že mají vždycky pravdu,“ podotkl jeden z hráčů. „A jelikož se teď Alexi dostal do pozadí, má Ruud pravomoc udělat cokoli. Podle mě je mu jasné, že jak Pete, tak Fish jsou Alexiho koně. Jako by prostě říkal: ‚Kašlu na vás, nestojím o ně.‘ Je typem člověka, který to udělá,

ať už to mančafu prospěje nebo uškodí nebo ho to nijak neovlivní. Něco takového by se stávat nemělo. Pokud mi na vlastním týmu záleží, tak se musím ptát, co to proboha děláme."

Pokud Galaxy potřebovali další důkaz toho, že držet první příčku na Západě proti týmům z Východní konference nic neznamená, dostalo se jim ho 4. července na H D C v utkání s New England Revolution. Abel Xavier měl problémy s bráněním rychlejších útočníků v soubojích jeden na jednoho celou sezónu, jenže tentokrát už nestačil na průměrné forvardy ani při standardních situacích, neboť Adam Cristman vstřelil obě branky hostů už v první půli po rohových kopech. Jsou-li jsou standardky pro fotbal tímtéž, čím je voda pro život, jak často zdůrazňoval Lalas, umírali Galaxy žízni, kdežto jejich soupeř si přijel zaplavat. Ač je to k nevíře, bylo to tak: přestože mezi sebou měli nejproslulejšího exekutora standardních situací na světě, nedokázali Galaxy roku 2008 od Beckhamova gólu z volného přímého kopu proti Realu Salt Lake v *šestém* utkání sezóny skórovat ve zbývajících dvaceti čtyřech zápasech. Zčásti bylo důvodem i to, že Beckham trpěl nedostatkem využitelných cílů pro své míče, zároveň se mu však už zkrátka nedařilo vysílat na branky soupeře nebezpečné střely z přímých kopů.

Pokud šlo o Xaviera, ten i nadále připomínal jednu velkou záhadu. Spoluhráči ho měli rádi a uznávali ho pro jeho profesionalitu, ale dala se snad Xavierova neochota hrát na umělém trávníku považovat za profesionální chování? Navíc ani jeho otřesné výkony v obraně nebyly pro Galaxy popudem, aby se ho zbavili, protože kvůli garantované smlouvě by se jeho mzda i tak po celou sezónu dále započítávala do platového stropu. Tou dobou už jeho fobii z umělé trávy označoval za „vtip“ i Lalas (který Xaviera přivedl) a prohlašoval, že pomoc už je na cestě. Po měsících usilovného pátrání fotbalového ředitele Paula Brava se Galaxy chystali angažovat Eduarda Domíngueze, devětadvacetiletého stopera z argentinského klubu Huracán. „Paul ho několikrát viděl hrát,“ řekl Lalas, „a prý to bude výborný hráč pro MLS.“

Domínguezův příchod byl očekáván vskutku netrpělivě. Dva góly fotbalisty, jehož měl hlídat Xavier, zajistily New England Revolution výhru 2:1, a to i přes Beckhamovu pátou trefu v sezóně (po sraženém voleji z druhého poločasu). Z hlediska finančního byl však tento zápas přímo zlatým dolem. Na Den nezávislosti už tradičně chodí na utkání MLS a pozápasové ohňostroje hodně diváků a jen na příjmech z prodaných vstupenek vydělali Galaxy bezmála milión dolarů, což byl na samostatné utkání MLS na stadiónu H D C rekord (a mnohem víc než činily obvyklé zisky v některých ligových městech, kde dosahovaly třeba jen pětimístných částek). Dokonce ani Beckham si po skončení ohňostroje neodpustil přátelsky popíchnout

pár amerických kamarádů. „Proč vy vlastně ten čtvrtý červenec slavíte?“ zeptal se muž ze země, již v dřívějších dobách americké kolonie náležely. „Měli byste teď spíš ronit slzy.“

Alespoň si navzdory další porážce zachoval smysl pro humor. Pro Galaxy byla již třetím zápasem v řadě bez vítězství, díky čemuž měli v polovině základní části vyrovnanou bilanci 6-3-6. K osmi z příštích dvanácti zápasů museli cestovat na hřiště soupeře, kde vždy patřila návštěva Beckhamova klubu k největším událostem sezóny. A to znamenalo jednu věc: pokud někdy Galaxy v kabině potřebovali vůdcovské schopnosti zkušených harcovníků, bylo to právě teď.

Několik dní po porážce na Den nezávislosti 4. července přišel Chris Klein před tréninkem do kabiny Galaxy a našel tam pozvánku na akci s Davidem Beckhamem. Tato pozvánka se však ani vzdáleně nepodobala rudým sametovým obálkám se zlatým písmem, které hráči dostali u příležitosti večírku na uvítanou Beckhamových v červenci 2007, pořádaného Tomem Cruisem. Byla to jen Beckhamova žádost (spolu s mapkou vytištěnou z internetu), aby se fotbalisté dostavili na večeři určenou pouze pro hráče do Fogo de Chao, oblíbené brazilské restaurace podávající steaky v Beverly Hills. Zřejmě nebyla náhoda, že Victoria právě s mladšími dvěma syny pobývala v Evropě, a tak kapitán Galaxy uspořádal své vůbec první týmové setkání v Los Angeles. „Vezmu s sebou Brooklyna,“ řekl Beckham Kleinovi. „Co kdybys přivedl Carsona?“

Na Beckhamův nápad s večeří se dalo pohlížet dvěma způsoby. Na jednu stranu už bylo na čase. Vůbec poprvé za *jedenáct měsíců* v roli kapitána Galaxy inicioval Beckham setkání mužstva v Los Angeles, onen typ rituálu, kde se utužují vazby mezi spoluhráči a který se konal pravidelně v dobách, kdy hrával za Real Madrid. (Ano, tehdy tyto večeře platil klub, nedalo se ovšem říct, že by Beckham trpěl finanční nouzí.) Na druhou stranu si Beckhamovi spoluhráči říkali, že je to možná znamení, že se pomalu mění ve skutečného kapitána, když hodlá investovat - čas, emoce a možná dokonce i nějaký ten groš — do softwaru týmové chemie. Pro nováčky vydávající 12 900 dolarů ročně to navíc znamenalo vzácnou příležitost vychutnat si dobré jídlo v kvalitní restauraci, přestože někteří z nich už slyšeli o Beckhamově pověsti skrblika, a tak při příjezdu na místo v duchu přemítali, jestli útratu vezme na sebe nebo ne.

V profesionálním fotbalovém mužstvu není kapitánství pouze čestnou funkcí. Aspoň Beckham to tak rozhodně nevnímal. Pět let v úloze kapitána

anglické reprezentace považoval za svůj největší úspěch v kariéře, status, jehož dosáhl jen velice málo hráčů a který se pojil s nošením kapitánské pásky v každém týmu, zejména v Anglii. Proto také Beckham ještě před příchodem do Galaxy tolik naléhal, aby se v mužstvu stal kapitánem. Proto také britský fotbalový časopis *FourFourTwo* nadepsal v říjnu 2008 velký článek o Beckhamovi titulkem „Kapitán Galaxy“. Když Beckham v srpnu 2007 přebíral v Galaxy kapitánskou pásku, zdálo se to téměř jako samozřejmost. Vždyť pět let kapituloval anglické reprezentaci, ne?

Jenže v červenci 2008 už fotbalisté L.A. věděli své: kapitán Galaxy byl dobrý spoluhráč, jako kapitán však nic moc. Byl v tom jednoznačný rozdíl. Dobrý spoluhráč dře na trénincích i v zápasech, chodí včas na klubové akce a komunikuje s ostatními v kabině. To všechno Beckham dělal. „Je to skvělý spoluhráč,“ prohlásil Alan Gordon. „Když je čas na vtípky, tak vtipkuje, ale když přijde na věc, je velice ctižádostivý. Když je na hřišti potřeba zabrat, tak vzhlížím k němu a doufám, že svým nasazením a pohybem po trávníku aspoň někoho motivuju.“ Když bylo zapotřebí Beckhamovy přítomnosti, nechoval se vůči spoluhráčům povýšeně. Koncem května pozval Gullit své svěřence na společné odpoledne na místní motokárovou dráhu. Hráči navzájem soupeřili ve tříčlenných družstvech, a přestože se Beckham omluvil, že nebude řídit - prý si posledně při těchto závodech poranil záda -, spolu s Gordonem se výtečně bavili na úkor týmových nováčků.

„Jak si z nich utáhnout?“ zeptal se Gordon s velkou tabulí v ruce, když stáli vedle trati. „Co tam mám napsat?“

„Napiš tam ZAJEĎTE DO DEPA,“ odušil Beckham.

Nováčci proto zamířili do boxů příliš brzo, a závod tak vyhrálo družstvo tvořené Gordonem, Kleinem a Donovanem, čímž si vysloužili studenou spršku nápoje Gatorade, a Beckham se zbytkem mužstva řičeli smíchy. Přestože během sezóny byly podobné akce velice výjimečné, Beckham se jich bez výjimky účastnil. Týden před večerí ve Fogo de Chao obstaral Cobi Jones mužstvu volné vstupenky na předpremiéru batmanovského filmu *Temný rytíř*, kde svou poslední roli ztvárnil zesnulý herec Heath Ledger. David se do biografu vypravil i s Victorií a dvěma syny, stejně jako ostatní spoluhráči a jejich hosté.

Fotbalisté Galaxy však cítili, že jedna věc je účastnit se týmových akcí, a druhá *vést*, chovat se jako kapitán, sjednocovat hráče v krušných chvílích a zastupovat vyšší zájmy mužstva - u trenéra, u vedení -, i když to třeba není v souladu přímo se zájmy kapitána. A několika hráčům Galaxy připadalo, že v tomto směru má Beckham překvapivé rezervy. Když už teď nebyl Donovan kapitánem, povšiml si několika věcí. Především když Gullit stanovil dobro-

volný tréninkový den, což se nestávalo často, Beckham nepřišel ani jednou. („Občas se očekává, že se jako kapitán aspoň přijedete ukázat," nechal se slyšet Donovan.) Vzhledem ke všemožným tajnostem a spekulacím kolem úlohy Terryho Byrna navíc Donovan zastával názor, že by měl Beckham na toto téma k mužstvu promluvit a veškeré nejasnosti vysvětlit. „On ale nikomu z nás neměl co říct," kroutil Donovan hlavou. Ze všeho nejvíc Donovana zklamalo, že se ho Beckham před mužstvem nezastal, když se na něj o přestávce zápasu s Kansasem City obořil Gullit. „Kdybych byl kapitánem já a on se takhle utrl na našeho nejlepšího hráče, řekl bych: ‚Tak moment, tohle není namístě, vždyť ten kluk dělá, co může,'" dodal Donovan. Beckham však seděl a ani nemukl.

Pochybnosti o Beckhamových vůdčích schopnostech však nepřicházely pouze od Donovana, ale i od dalších hráčů, kteří měli Beckhama osobně rádi a na výjezdech s ním chodili na večeře. Přestože Greg Vanney do Gullitova systému úplně dokonale nezapadal - pro běhavý styl hry se tento čtyřiatřicetiletý obránce zkrátka moc nehodil —, dokázal vždy citlivě vnímat týmovou dynamiku a díky bystrému úsudku věděl, jak to v americké kopané chodí. V MLS měl odkopáno celkem deset sezón, byt nikdy nepostoupil do play-off, ale čtyři roky strávil i v dresu prvoligové francouzské Bastie a jízdu americké reprezentace roku 2002, která se zastavila až ve čtvrtfinále mistrovství světa, zmeškal jen proto, že se v předposledním přátelském utkání před turnajem zranil. Podobně jako Klein i Vanney na cestách s klubem neustále ťukal do klávesnice svého notebooku a už měl dopředu naplánováno, co bude dělat po ukončení kariéry. Už tehdy řídil významný juniorský fotbalový klub z Phoenixu a doufal, že se jednoho dne stane trenérem v MLS.

Vanney měl vlastní názory a neztotožňoval se s obvyklým tvrzením, že se úroveň hry v MLS od jejího vzniku roku 1996 (kdy v Galaxy jako nováček začínal) zvýšila. „Jakožto liga jsme se rozhodli obětovat zkušenosti ve prospěch potenciálu," argumentoval Vanney. „Kvůli platovému stropu jsou zkušenější fotbalisté, kteří působí v lize šest nebo sedm let, méně důležití než mladí fotbalisté, kteří jsou ochotni hrát za méně peněz. Hráči v nejlepším věku, kteří už ligu znají a dokážou zápasy rozhodovat, už do ní zkrátka nepatří." Vanney spočítal, že z jeho prvního mužstva Galaxy z roku 1996 hrávalo hned devět fotbalistů základní jedenáctky za národní tým. „Teď už jsou to jenom tři, možná čtyři nebo pět," dodával. „Jsme ligu několika superhvězd a potenciálu." Podle Vanneyho se MLS začala podobat zemi se sociální strukturou Brazílie, Indie nebo Jihoafrické republiky: existovala v ní pouze vyšší třída a nižší třída, střední téměř chyběla. Galaxy v ročníku 2008 toho byli dokonalým dokladem a v důsledku trpěl samotný fotbal.

Vanney měl Beckhama v oblíbě, rád vedle něj hrál i trávil čas mimo trávník. Zároveň mu však neuniklo, že Beckham coby kapitán v krizových okamžicích hráče neburcuje a při sériích porážek nesvolává týmové porady. Vlastně tak nečinil vůbec nikdo, což Vanneyho přimělo k zamyšlení, zda by to neměl udělat on sám, aby chybějícího vůdce nahradil. Navíc došel k závěru, že Beckham prostě nedokáže pochopit starosti obyčejného hráče Galaxy, který pobírá pěticiferný plat a kterého Gullit týden co týden bez jakéhokoli vysvětlení zařazuje do sestavy a opět usazuje na lavičku. Připomínalo to slavný okamžik z debat před americkými prezidentskými volbami roku 1992, kdy George Bush starší vůbec netušil, kolik stojí litr mléka. I Beckham žil v bublině, v bublině Evianu.

V lize jako MLS je nedostatek empatie u kapitána Beckhama typu na závalu. „Podle mě je to fajn člověk, výborný fotbalista, který díky svým schopnostem přináší na hřiště něco výjimečného,“ pokračoval Vanney, „ale potíže je v tom, že nežije v tom světě jako my. Za to on nemůže, je pro něj však nesmírně těžké navázat vztah s většinou hráčů v mužstvu a rozumět tomu, jak s námi klub i trenér zacházejí. Je to velký profesionál, jenže zároveň je těžké po něm chtít, aby si ke všem z mančafu, který má vést, našel cestu, aby pochopil, kdy je potřeba se zvednout a říct: ‚Takhle to nejde, hráči potřebují tohle.‘ Jelikož je v pozici kapitána, možná není v jeho nejlepším osobním zájmu zaujímat postoj, jenže on by jej zaujmout měl, protože je tahounem naší party.“

Na klubové úrovni popravdě řečeno Beckham nikdy předtím kapitána nedělal. Za jeho působení v Manchesteru United vždy nosil pásku Roy Keane, v Realu Madrid pro změnu Raúl. I když byl Beckham kapitánem Anglie, vedla se debata, zda je přirozeným lídrem a zda mu sláva neubírá na schopnosti mužstvo vést. Sven-Göran Eriksson mu však věřil. Pokud Beckhama někdo požádal, aby mu svou vedoucí úlohu trochu přiblížil, vždy odvětil frází, že chce ostatním „jít příkladem“, což je v pořádku, pokud chce někdo být dobrým spoluhráčem, ale pro funkci úspěšného kapitána to nestačí. „Podle mě existují různé způsoby, jak dělat kapitána týmu a hráčům,“ tvrdil Beckham, který za nejlepšího kapitána, pod kterým kdy hrál, považuje Roye Keana. „Roy Keane měl ve zvyku křičet. Při hře toho namluvil víc než já. Já jsem trochu tišší, i když na hřišti šel Roy Keane ostatním příkladem. A o to se snažím i já, i když trošičku jinak.“ Možná ano, ovšem jak si povšimli jeho spoluhráči, projevoval se Beckham slovně pouze tehdy, když spílal rozhodčímu.

Pakliže tedy nebyl Beckham v šatně tím pravým lídrem, chtěl Lalas, aby se této úlohy zhostil aspoň někdo jiný. Dle jeho zkušeností totiž úspěšné týmy nespolehnají na vůdcovské schopnosti trenéra; hráči berou vše na sebe a vždy

se objeví alespoň jeden (nemusí jít nutně o kapitána), kdo dokáže lajdáckého spoluhráče pořádně přitisknout ke stěně kabiny. V mistrovské sezóně 2002 nebyl v Galaxy touto postavou kapitán Cobi Jones, nýbrž sám Lalas. „Někdo na sebe musí vzít zodpovědnost a nedržet ostatní za ručičku, nýbrž *pod krkem* a vést je," vyjádřil se Lalas na adresu Galaxy v ročníku 2008. „A vůbec nejde o to, jaké má dotyčný jméno, kolik vydělává a nebo jestli nosí kapitánskou pásku." Této úlohy se však nikdo nezhostil. Donovan se pásky musel chtít nechtě zříct. Klein byl až moc hodný. Vagenas a Ruiz toho moc nenahráli. Xavier už nebyl tak dobrý jako dřív. A Vanney měl pocit, že tým potřebuje, aby se vůdčích rolí ujali Beckham s Donovanem.

Alan Gordon měl pro potíže sužující kabinu Galaxy vlastní vysvětlení, jež souviselo s podobou kádrů. „Scházejí nám ostřílení veteráni," posteskl si. „Když jsem přišel, byl to tady samý mazák. A já slyšel jenom: ‚Ne aby ses snažil procpat na začátek fronty na letišti. Popadni ty tašky.' Uměli nám dát najevo, co máme dělat. To člověk neodmlouvá. Když na vás na hřišti někdo zařve, tak prostě makáte ještě víc. Takhle to tady chodilo, jenže my o to kvůli všem těm změnám přišli." V Galaxy se to zkrátka příliš hemžilo nováčky a naopak zkušených hráčů se nedostávalo — citelně chyběla střední třída. Ostřílený mazák se možná jednoho dne mohl stát právě z Gordona, jenže to by musel pravidelněji nastupovat v základní sestavě.

Beckhamovi spoluhráči doufali, že snad alespoň společná večeře ve Fogo de Chao, kterou zorganizoval, představuje krok správným směrem. Celých dvě a půl hodiny fotbalisté seděli v soukromém salónku a ládovali se obřímí porcemi svíčkové, žebírek a jehněčího. Veteráni lépe poznali mladší hráče a bavili se dokonce i Brooklyn Beckham a Carson Klein. Nejpozoruhodnější situace však nastala v okamžiku, kdy se na stole objevil účet. Skupinka tvořená Donovanem, Vagenasem a Kleinem se nabídla, že ho zaplatí, ale kapitán Galaxy to odmítl. „Ne, já to zatáhnu!" prohlásil Beckham.

Veteráni se usmívali. Nováčci si oddechli. Snad Beckham konečně začínal brát vše do vlastních rukou - a to nejen pokud šlo o účty za večeři.

Ráno 10. července, kdy se Galaxy podruhé v ročníku měli utkat s úhlavním soupeřem Chivas USA, posnídal Alexi Lalas s Johnem Harkesem, dávným přítelem a spoluhráčem z americké reprezentace, který měl zápas večer komentovat pro stanici ESPN2. Lalase by nikdy nenapadlo, že se pasuje do role mrzutého fotbalového puristy — vždy mu šlo přece hlavně o zábavu, —, v hloubi duše však cítil, že nedostatek taktické disciplíny pod Gullitovou taktovkou vychýlil kyvadlo až příliš k zábavnosti na úkor obranné organizace

hry, bez níž se zápasy, nemluvě už o mistrovských titulech, vyhrávat nedají. Gullitovi Galaxy občas hráli vpředu až na šest útočníků, kteří se na defenzivní činnosti vůbec nepodíleli. Nebylo proto divu, že třiatřicet nastřílených branek, nejvíce v celé lize, vyvažovalo pro změnu třicet inkasovaných, což bylo v MLS rovněž zdaleka nejvíc. „Schválně sleduj, co se dneska bude dít,“ řekl Lalas Harkesovi. „Bude to zábava, ovšem z pohledu fotbalového puristy půjde o nelehké pokoukání, něco nevidaného.“

Měl pravdu. Ani ne tak kvůli počtu branek, které toho večera padly (pouze dvě), ale spíš proto, že utkání profesionálního fotbalu degenerovalo v cosi, co Lalas posměšně (a zcela výstižně) označoval slůvkem „čutaná“. Na trávníku vládl chaos. Obě mužstva vysílala vpřed vlny útočníků, hra však byla živelná a amatérská. Harkese v jednu chvíli za mikrofonem ovládl takový pocit zmaru, že Gullitovi v přímém přenosu ESPN2 vyčetl naprostou absenci organizace hry — takovými slovy bezpochyby potěšil kamaráda Lalase, protože zbytek zápasu příliš radosti nepřinesl.

Vůbec poprvé v průběhu ročníku nepostavil Gullit Beckhama na pravý okraj zálohy, ale do jejího středu. Záměrem bylo, aby hrál vedle Petera Vagenase, dalšího fotbalisty, který to uměl s míčem, a společně ho příliš nepůjčovali soupeři. I Beckham byl čím dál rozmrzelejší z toho, že se napravo s balónem příliš nepotkává, a to natolik, že v posledních utkáních už opět běhal po celém hřišti. Jak se jednou vyjádřil Lalas: „Občas si až lámu hlavu, proč platíme milióny dolarů za stopera.“ Na jednu stranu to znamenalo, že se Beckham neschovává — že chce něco udělat -, celkový výsledek však byl pro mužstvo negativní. Landon Donovan už ani nedokázal spočítat, kolikrát se Beckham zmocnil míče hluboko na polovině Galaxy, čímž spoluhráčům poskytl čas přesunout se na polovinu protivníka, načež vyslal dlouhý centr, který byl však příliš krátký, a soupeř tak mohl vyrazit do protiútku do rozhozené obrany Galaxy, kde hned pětice hráčů na svých postech chyběla. V polovině července už Donovan usoudil, že by si o tom měl s Beckhamem promluvit, důkazem jejich odtazitého vztahu však budiž skutečnost, že tak učinil pomocí *esemesky*. „Vím, že jsi frustrovaný a že se snažíš,“ napsal Donovan Beckhamovi, „potřebujeme tě však víc v útoku, kde představuješ větší nebezpečí. Jsí tady nejlepší hráč a potřebuješ balón, ale nijak nám nepomůže, když budeš plnit úkoly jiných.“

Beckham odpověděl stroze (ostatně šlo přece o krátkou textovou zprávu): „Prostě potřebujeme, aby kluci hráli lip a lip si plnili povinnosti.“ Donovan chtěl druhý den v šatně na tuto debatu navázat - „Chápeš, co chci říct?“ -, ale Beckham už na tohle téma očividně mluvit nechtěl. „Není snadné odhadnout, jak ho s něčím takovým oslovit, něco mu vytknout,“ posteskl si Donovan, „protože to nebere zrovna nejlíp.“

Gullitův pokus s Beckhamem ve středu pole trval celý jeden poločas proti Chivas, jelikož záložní řada Galaxy až příliš ztrácela míče a jedna z těchto ztrát spolu s nedůslednou obrannou činností Abela Xaviera vedla k brance Ante Razova, kterou poslal v patnácté minutě Chivas do vedení 1:0. Ve druhém poločase se Beckham opět přesunul napravo — tedy alespoň teoreticky, protože rozestavení Galaxy nemělo téměř žádný tvar — a domácím se podařilo v sedmdesáté druhé minutě srovnat na 1:1 zásluhou Edsona Buddla, jenž těžil ze skvostné uličky od Vagenase.

Nečekané zmrtvýchvstání Petera Vagenase (a rovněž Carlose Ruize, jenž odehrál dvaatřicet minut) některé fotbalisty Galaxy překvapilo, jelikož po dlouhé době, kterou proti své vůli strávil na lavičce, počítali s tím, že ho Gullit vymění nebo ho vyřadí z kádru. „Pete nejdřív nehrál skoro vůbec a na jednu nevynechá jedinou minutu a kouč na něj teď hodně spoléhá," podotkl Greg Vanney. „Nejdřív s ním Ruud slova nepromluvil, a teď z něj má svého koně. Jak si asi Pete takový zásadní obrat srovná v hlavě?"

Důvod tohoto vývoje byl prostý: Gullit si konečně uvědomil, že se nemůže chovat jako typický evropský trenér v MLS, že nemůže jen tak odepisovat hráče a přivádět si zástupy nových, jelikož něco takového pravidla nepovolovala. Když Galaxy další týden přiletěli do New Yorku a jako kouli na noze za sebou táhli čtyřzápasovou šňůru bez vítězství, byl už Gullit s rozumem v koncích. „Musím přiznat, že je to nesmírně náročné," nechal se slyšet. „A to proto, že zkrátka nemůžete kupovat hráče. Prostě to nejde. Tahle pravidla jsou opravdu nepříjemná, jelikož víte, kde vás tlačí bota, ale nemůžete s tím nic dělat. Musíte si vystačit s tím, co máte k dispozici." Ve specifické lize, jakou je MLS, evropské metody práce nefungují. Gullit konečně pochopil, že dosáhnout úspěchu jako trenér v americké nejvyšší soutěži je ještě těžší než v Evropě, třeba už jen kvůli omezením, s nimiž se všichni musejí vypořádat. „Je to tady daleko obtížnější," přiznal. „Člověk není kouzelník. Nedokáže zázraky."

Přese všechny jeho problémy s americkou kopanou se do nejzávažnějšího konfliktu Gullit dostal s jedním ze dvou *evropských* fotbalistů v Galaxy. Gullit a Xavier se za zavřenými dveřmi sráželi hlavami už celé týdny — trenéra znechucovaly Xavierovy otřesné výkony, hráče pro změnu rozčilovalo, že si Gullit pro sebe podle jeho mínění uzmul v Galaxy příliš velké rozhodovací pravomoci. 18. července Gullit mužstvo šokoval Xavierovým vyřazením z kádru, přestože se jeho garantovaná smlouva na 156 tisíc dolarů i nadále započítávala do platového stropu. Roztržka nabyla osobních rozměrů, protože Gullit dal svým rozhodnutím najevo, že podle něj bude pro klub prospěšnější, když Xavierovi zaplatí, aby odešel. Navíc už Eduardo Domínguez dostal pracovní

vízum a argentinský stoper hned s mužstvem vyrazil k prvnímu výjezdu na zápas proti Red Bulls.

Jenže celá věc měla jeden háček: Domínguezovi bylo tak zle, že sotva mohl nastoupit. Ke konci cesty autobusem z Manhattanu na Giants Stadium na páteční trénink seděl právě Donovan na záchodě, když dveře otevřel obránce Troy Roberts. „Vdrž chvíli,“ prohodil Donovan. „Už budu.“

„Hele,“ odvětil Roberts, „Eduardo se zrovna pozvracel.“

Domínguez se domníval, že zřejmě něco špatného snědl ve Starbucksu a celý trénink v jednom kuse běhal na toaletu. Mírně řečeno to nebyl zrovna šťastný začátek. Nebyl však jediný, komu bylo špatně. Podobně se cítil i Beckham, který kvůli otravě jídlem dokonce noc před zápasem opakovaně zvracel. Když po zápase, v němž odehrál celých devadesát minut, přišel na tiskovou konferenci, byl celý bledý a skoro hrozilo, že se snad pozvrací přímo před newyorskými novináři. Ani výsledek mu moc nepřidal. Před zraky 46 754 diváků - bylo to zhruba o 20 tisíc méně než v roce 2007, přesto se jednalo o nejvyšší návštěvu, jaká za celý ročník na Galaxy přišla — se tým z L.A. dostal do vedení zásluhou Ruize, který nastoupil od začátku teprve ke druhému ligovému zápasu v sezóně. Opět se ovšem nevyznamenala obrana Galaxy, jelikož soupeři dovolila dvakrát skórovat, až nakonec krátce před koncem Donovanův centr z levé strany odskočil od umělého trávníku, nikým netečován zapadl do sítě a duel tak skončil remízou 2:2.

I přes pětizápasovou sérii bez výhry a bilanci 6-5-6 se nezdálo, že by se v Galaxy muselo bít na poplach, zčásti i proto, že tři z oněch pěti klání skončila nerozhodně. O účast ve vyřazovací části MLS se nikdo nestrachoval, do play-off postupovaly i týmy s negativní bilancí. A podobně ani o neshodách v zákulisí veřejnost nic netušila: o tom, že klub převzala firma 19 Entertainment, o napětí mezi Lalasem a Gullitem či mezi Donovanem a Beckhamem a už vůbec ne o zklamání hráčů z Gullita kvůli jeho špatné komunikaci, bídné taktice i konfrontačním praktikám.

To všechno se vmžiku změnilo po návratu mužstva do Los Angeles. Xaviera vyhazov natolik rozlítil, že požádal o svolání tiskové konference do Home Depot Centra, bylo mu však řečeno, že kluby zpravidla nepořádají setkání s novináři proto, aby se na nich bývalí hráči mohli obouvat do stávajícího trenéra. Xavier tedy zvolil druhou nejlepší alternativu. Pustil si pusu na špacír a zkritizoval Gullita před reportéry z listů *Los Angeles Daily*, *Washington Post* a serveru Goal.com. *Postu* si postěžoval, že „Gullit nemá k hráčům úctu a nekomunikuje s nimi. Vůbec hráčům nehodlá naslouchat. Vzniká tím nedobré prostředí. Nemá rád hráče s osobností. Hráči se bojí ozvat, protože většina z nich nemá garantovanou smlouvu. Bojí se, že přijdou o práci. Podívejte

se na Carlose Ruize: jeden týden ho chce Ruud Gullit vyměnit, další týden s ním chce být nejlepší kamarád... A když vznikne mezi koučem a hráči takové napětí, jak může v mančaftu existovat zdravé ovzduší?"

Gullit slovní palbu opětoval v deníku *Daily News*. „Není dobré, když hráč ukazuje prstem na někoho jiného," prohlásil. „[Xavier] v žádném z mnoha týmů dlouho nevydržel. Položil jsem mu zajímavou otázku: Dokážeš plnit to, co od tebe chci? Nedokázal mi odpovědět. Nejde o nic osobního, on je prostě jen takové zkažené jablko."

Xavier si pochopitelně přihříval vlastní polívčičku. Nemluvě o jeho občas až děsivé vznětlivosti, jeho výkony na hřišti totiž za nic nestály. Ovšem v soukromí některé hráče Galaxy těšilo, že konečně někdo našel odvahu Gullita v médiích zkritizovat, přestože občas Xavier mluvil, jako by byl nepřítel. Ale jindy zase předvedl takový vhled do podstaty věci, že by se od něj Gullit mohl učit. „MLS je jiná než evropské soutěže," prozradil Xavier webu Goal.com. „Musíte se začlenit do mužstva. Musíte zapadnout mezi ostatní a naslouchat jim. Musíte utužovat kolektiv, zvlášť v případě zkušenějších hráčů, a to on nedělá." Těžko říct, co bylo pozoruhodnější: zda to, že Xavier nemluvil jako Evropan, nýbrž jako Američan, anebo že úplně totéž mohl vyčítat i kapitánovi Galaxy Davidu Beckhamovi.

Téměř všichni v klubu na Xavierovu sólovou ofenzívu v médiích nějak zareagovali. Podobně jako Lalas vítal (a dokonce podpořil) kritiku svého přítele Harkese na Gullitovu adresu na ESPN2, ani Xavierův výlev mu nebyl proti srsti. „S Abelem jsem si promluvil," sdělil Lalas. „A nikdy nebudu hráče nabádat, že by neměl hovořit o tom, co je podle něj pravda." Naopak Chris Klein polemizoval s Xavierovým tvrzením, že má Gullit v mužstvu příliš pravomocí. Až příliš často si Klein kladl zcela odlišnou otázku: Kdo to všechno vlastně řídí? „Kdo v našem klubu rozhoduje?" tázal se. „Tim Leiweke? Nebo Alexi Lalas? Paul Bravo? Ruud Gullit? Či snad Terry Byrne? Pokud bojujeme mezi sebou, jak chceme slavit úspěchy? Máme řadu nadaných hráčů, proto není důvod vést nějaký mocenský boj. A je pro člověka velkým zklamáním, když vidí, že tu boj o moc opravdu zuří."

Nikdo netušil, že pád Galaxy může být ještě hlubší. Mnohem hlubší.

Když se Galaxy vydávali do severního Texasu, vždy jako by se děly podivuhodné věci: výhra 6:5 v Superlize roku 2007, vítězství 5:1 v květnu 2008, které stálo místo kouče Dallasu Steva Morrowa, a rovněž ostrý zákrok Steva Seriouxe na Beckhama v témže zápase, jímž si vykoledoval červenou kartu, a následné Beckhamovy netypické posměšky vůči publiku. Avšak to, co se

v Pizza Hut Parku odehrálo 27. července 2008, bylo vskutku něco nevídaného, fiasko, které odhalilo experiment Beckham v plné nahotě víc než kterýkoli jiný zápas. Tři dny poté, co Beckham s Donovanem odehráli v Torontu Utkání hvězd MLS, bylo už od úvodního hvizdu znát, že s Galaxy není cosi v pořádku. Ten, kdo na zápasy MLS sázel, si v duchu musel klást otázku, jestli Galaxy nechtějí prohrát úmyslně. Hráči si nedokázali přesně přihrát. Vůbec si nenabíhali. První střela Galaxy na branku přišla až v šedesáté první minutě, první rohový kop v sedmdesáté druhé.

Beckham, jenž měl na sobě i přes bezmála čtyřicetistupňové horko dres s dlouhými rukávy, hrál stejně mizerně jako jeho kolegové. Svůj první přímý kop z pětatřiceti metrů poslal vysoko nad branku. Sedm minut nato poslal daleko do zámezí i dlouhý centr. A pak začal soupeř sázet jeden gól za druhým. Do vedení 1:0 se Dallas dostal v patnácté minutě, kdy Kenny Cooper obehrál Anteho Jazice, a tentýž hráč udeřil znovu po dalších dvou minutách, když Eduardo Domínguez na vlastní polovině pokazil zpětnou přihrávku. A když v šestatřicáté minutě Domínguezovi utekl útočník Dallasu Dominic Oduro a zvýšil už na 3:0, musel si člověk chtě nechtě klást otázku, kam dal Paul Bravo při bezmála ročním sledování tohoto argentinského stopera oči, jelikož byl tak neobratný, že v porovnání s ním působil Abel Xavier jako neprostupná zeď. Příchod tohoto fotbalisty měl Galaxy vytrhnout trn z paty?

Podíl na debaklu Galaxy ovšem měli všichni. Ani jediný hráč se neukázal v dobrém světle. Když Abe Thompson nedlouho před koncem uzavíral na konečných 4:0 pro Dallas, mohli už se diváci MLS pouze ptát, zda někdy liga zažila větší výbuch než toho dne v případě Galaxy. „Byl to zřejmě jeden z nejhorších výkonů Galaxy v historii,“ smutnil Lalas, jehož definice slova *mizerný* nabývala týden co týden nový význam. „Výsledek je jasný, ovšem mnohem horší byla, mírně řečeno, absence nasazení, a to nejenom v určitých fázích zápasu, ale v *celém* jeho průběhu. Můžeme třeba říct, že prostě nikdo neměl svůj den, ovšem aby naši borci ještě ke všemu hráli takto odevzdaně, to už trávím těžko. V takovémhle duelu si člověk klade otázku, kdo byl nejmíň špatný. Výkony se pohybovaly v rozmezí tragický až po *okamžitě bychom měli rozrhat tvou smlouvu a ty bys měl pověsit kopačky na hřebík.*“

Už podruhé v sezóně 2008 musel Beckham překousnout potupu v podobě ligové porážky 0:4. Bylo až nepochopitelné, jak může mužstvo se dvěma hráči, kteří po skončení ročníku následně odešli do AC Milán a Bayernu Mnichov (Beckham a Donovan), působit tak otřesným dojmem proti nijak zvlášť silnému sokovi z MLS. Beckham už po porážce ani nevolil optimistická slova. Galaxy podle něj neukázali „nasazení ani touhu bojovat“. „Nezasloužili jsme si vyhrát,“ dodal. „Nehráli jsme dobře a hlavně jsme do zápasu zle

vstoupili. Náš přístup byl špatný už před utkáním." Možná. Ovšem bídně hrál i Beckham a jeho forma kolísala mezi průměrnou a slabou, což se časově shodovalo s šestizápasovou šňůrou mužstva bez vítězství. Na rozdíl od první poloviny sezóny, ve které šla Beckhamovi výtečně k duhu spolupráce s Donovanem a Buddlem, už jeho centry obránce soupeře nijak neděsily. Víc času totiž věnoval tomu, že se vracel hluboko na vlastní půlku pro míč, proto už tolik nepodporoval útok. Navíc se zdálo, že se Beckham ani netěší optimální kondici: neběhal po hřišti se svým typickým zaujetím. A jeho standardky? Bez efektu.

„Není pochyb, že nehraje tak, jak hrál v první třetině sezóny," přitakával Lalas. „Pár zápasů mu nevyšlo a to je problém. Rozhodně nám teď neodvádí takové služby, za jaké platíme, ale to se netýká jenom jeho."

Pokud se po remíze v New Yorku o krizi v Galaxy ještě hovořit nedalo, teď propukla naplno. Během zápasu rezervy s Dallasem prosákla mezi hráče informace, že se s nimi po návratu mužstva do Los Angeles chce sejít Tim Leiweke a že rozhodně není nijak nadšený. Leiweke se vzrůstajícím hněvem sledoval zápas v televizi a došel k závěru, že se fotbalisté záměrně rozhodli přestat za Gullita bojovat. „Takhle to prostě nejde," zuřil Leiweke. „Jistě, možná existuje určité napětí či tření a možná si tu Ruud musel projít náročným přechodem, ovšem hráči jsou placeni od toho, aby hráli fotbal bez ohledu na to, koho mají za kouče." Po úterním tréninku se hráči sešli ve společenské místnosti na stadiónu. Poté dovnitř vstoupili Lalas a Leiweke. „Pánové," vzal si slovo Lalas, „tady Tima znáte."

Leiweke k mužstvu moc často nepromlouval, a když už se tak stalo, pak kvůli záležitostem buď velice dobrým, nebo velice špatným. Roku 2005 se Leiweke s hráči sešel po triumfu v ligovém finále, aby dostal svému slibu zaplatit jim v případě zisku titulu luxusní lóži ve Staples Centru na zápasy Los Angeles Lakers. Tentokrát se ovšem o tak příjemnou událost nejednalo. Příštích deset minut si Leiweke nebral servítky. Řekl fotbalistům, že on ani Phil Anschutz se ještě nikdy za výkon týmu tak nestyděli jako při porážce Galaxy v Dallasu. Prohlásil, že je nepřijatelné zápas zabalit a nepředvádět po celých devadesát minut stoprocentní nasazení. Jedna věc je prohrát, dodal Leiweke, jenže ono to vypadalo, že je to všem zcela lhostejné.

Poté Leiweke vynesl ultimátum: pokud se během dvou týdnů v Galaxy neotočí věci k lepšímu, provede AEG v týmu zásadní změny. „A jestli budete hledat výmluvy," prohlásil zlověstně a každému hráči se podíval do očí, „budete muset odejít i vy."

Hráči mlčky opouštěli místnost. Ne všichni ale souhlasili s tím, že byla chyba v jejich přístupu (což si myslel Beckham) a nebo že nechťeli za trenéra

bojovat (Leiwekeho názor). Kupříkladu Greg Vanney trval na tom, že i když třeba američtí fotbalisté postrádají některé herní kvality, nikdy zápas nezačal a neodchodí. I kdyby jim prý třeba Gullit nařídil, aby uběhli patnáct kilometrů, nebyli by sice nadšení, ale poslechli by. V zápase proti Dallasu spočívala podle Vanneyho hlavní potíž v tom, že se hráči potýkali s podobným zmatkem, jaký panoval i ve vedení Galaxy, jen s tím rozdílem, že otázku pro činovníky (Kdo to tady řídí?) nahradila jiná, tentokrát pro hráče (Jaká je moje úloha?). Vinu za to vše prý nesl Gullit. „Kluci jdou na hřiště, aniž by na sto procent věděli, co mají hrát,“ vysvětloval Vanney. „Připomínáme jedenáct aktérů na různých jevištích. Kdybyste si každého ze základní sestavy vzali stranou a zeptali se ho, jak zní taktika na dnešní zápas, dost by mě překvapilo, kdybyste dostali jedenáct totožných odpovědí. Divil bych se, kdybyste dostali tři. A když pak vyběhnete na hřiště, vypadá taková nejistota otřesně.“

Pokud si chtěl Beckham skutečně zasloužit kapitánskou pásku, nadešla právě nyní chvíle uspořádat týmovou poradou a sjednotit spoluhráče. Vanney nedovedl pochopit, že Beckham ke kabině dosud nepromluvil, že stále ještě nepochopil povinnost se jako kapitán ozvat. Ze by si Beckham mužstvo ořukával? Anebo prostě nemá schopnosti tahouna a buřiče v povaze? „Užírám mě tenhle vnitřní konflikt: mám něco říct, a obejít tak Davida s Landonem, anebo si s nimi pohovořit soukromě a naznačit jim, že by to měli říct oni?“ přemítal Vanney. „Jako hráči bychom si spolu měli ledacos vyříkat, všechno si rozebrat a táhnout za jeden provaz.“ Beckhama však svazovala a ochromovala... co vlastně? Nedůvěra? Zloba? Rozpolcenost? To nedokázal s určitostí říct nikdo.

Okamžikem, který zřejmě zpečetil Beckhamovu pověst dobrého spoluhráče a špatného kapitána, byl moment, kdy Chris Klein začal zpochybňovat, zda je Beckham tím správným nositelem kapitánské pásky. Kdyby se mezi kluby MLS pořádal výzkum, kdo je v lize nejoblíbenějším hráčem, nejspíš by zvítězil právě Klein. Beckhamovy nedostatky v úloze kapitána se však nyní nezdráhal pojmenovat přímo. „Jako člověka mám Davida opravdu rád a také si ho vážím,“ prohlásil, „jenže v současnosti potřebujeme trochu jiného vůdce. Někdy je zkratka nezbytné mít v mančaftu takového toho průbojného amerického lídra, který zavěsí ‚Tak jdeme na to, hoši!‘ a volá týmovou schůzku. Tohle je pro cizince obtížné, zvláště v jeho postavení, protože on netuší, čím si musel projít kluk z univerzity ani jaké to je, vydělávat dvanáct tisíc dolarů ročně. Pokud tohle člověk nepochopí, tak s těmi kluky společnou řeč nenajde. Prostě to nejde.“ Beckham zkratka nežil v jejich světě.

Na druhou stranu někteří z těchto amerických fotbalistů možná nerozuměli Beckhamovi, nechápali, jak je důležité vyhrávat, nedocházelo jim, že

nad porážkou se nedá jen tak pokrčit rameny. Není právě to důsledek situace, kdy někdo vydělává pouhopouhých 12 900 dolarů za rok? Není na vině nedostatečná motivace vyhrávat za každou cenu?

2. srpna už Galaxy potřebovali proti slabým San Jose Earthquakes zvítězit jako sůl - první poločas sice prohráli 0:2, ovšem díky gólu Edsona Buddla ze sedmdesáté šesté minuty srovnali na 2:2 a užuž sahalo po bodu. V devadesáté minutě však opět selhala defenzíva Galaxy, Steve Cronin už poněkolkáté míč jen vyrazil a Ryan Cochrane zajistil San Jose vítězství 3:2. Byla to nešťastná branka a krutá porážka — škobrtající Galaxy (s bilancí 6-5-8) už měli na kontě sedm zápasů v řadě a téměř dva měsíce bez vítězství.

Tak našťvaný jako po tomto zápase Beckham ještě od svého příchodu do Galaxy nebyl, ne všichni spoluhráči s ním ale tyto pocity sdíleli. „Lomcoval s ním takový vztek, že s ním po utkání ani nebyla řeč," poukázal jeden z jeho kolegů. „Měl sto chutí někoho zabít, ale někteří spoluhráči se jenom smáli a vtipkovali. Myslím, že tohle ho strašně rozčiluje." Ani tentokrát ovšem kapitán Galaxy ke kabině nepromluvil, přestože tým padal stále níž a níž.

Druhý den pronikla do novin informace o Leiwekeho schůzce, kde všem položil nůž na krk, i o jeho dvoutýdenním ultimátu. Lalas celý den odpovídal žurnalistům na otázku, jak to se svou prací vidí do budoucna. Začali se slétat supi. „Kdekdo tak nějak krouží okolo," prohlásil Lalas, obvyklá energie v jeho hlase však byla tatam. „Psát o tom, kdo koho angažuje anebo vyhodí, je pro ně totiž jakýsi sport a oni cítí krev."

„MAJITELÉ JSME MY A PODLE TOHO SE TAKY BUDEME CHOvat.“

Osmý srpen 2008 — 8. 8. 08 — měl být dnem ze všech nejšťastnějším, tedy alespoň podle čínského kalendáře, který číslovku osm považuje za symbol štěstí. Na osmý srpen 2008 bylo naplánováno slavnostní zahájení Letních olympijských her v Pekingu a někdejší olympionik Alexi Lalas je hodlal večer spolu s manželkou Anne a dvouletou dcerkou Sophií sledovat doma v Manhattan Beach. Sophie měla každým dnem porodit jejich prvního synka, zrzka po tátovi. Dokonce už mu vybrali i jméno: Henry.

Ráno Lalasovi zavolali z Leiwekeho kanceláře. Šéfsi přál, aby se spolu ve čtyři odpoledne sešli v sídle firmy AEG v centru Los Angeles. Jakmile Lalas zavěsil, přesně vytušil, co se bude dít. Byl pátek. Pakliže Lalas ve světě byznysu poznal jedno klíše, znělo následovně: Zaměstnanci se propouštějí vždycky v pátek odpoledne. „Věděl jsem, co mě čeká," vzpomínal. „Čekala mě šibenice." Několik hodin před konáním schůzky nasedl do svého modrozeleného mercedesu z roku 1994 a vydal se na cestu. Nikomu nevolal ani si nepustil hudbu. Jak se tak onoho slunečného kalifornského odpoledne proplétal centrem L.A., Hollywoodem a korejskou čtvrtí, honil se mu hlavou milión myšlenek. *Mám s sebou ke dnu stáhnout ještě někoho jiného? Mám mu povědět, co si opravdu myslím? Mám mu říct, že jsem ho před Gullitem varoval?* Lalas cítil, jak mu buší srdce. Došel k závěru, že nemá cenu plýtvat dechem. Jen si ke všemu řekne pár slov a vezme to jako chlap.

Něco před čtvrtou zaparkoval auto na parkovišti v jižní části středu města. Prošel kolem Staples Centra, patřícího AEG, kolem zábavního komplexu L.A. Live v hodnotě dvě a půl miliardy dolarů, rovněž vlastněného AEG, i okolo restaurace Palm, kde mu Leiweke roku 2003 nabídl první manažerskou funkci. I Lalas už několik zaměstnanců vyhodil - dokonce dal padáka muži, který nyní zastával post trenéra amerického národního týmu -, a ačkoli to nebylo nic příjemného, věděl, že existují možnosti, jak takovou ránu utlumit, projevit pochopení a soucit s člověkem, který tou dobou zažíval coby profesionál svůj nejhorší okamžik.

Tim Leiweke tu ránu však nijak utlumovat nehodlal.

Společnost Anschutz Entertainment Group je impériem v řádu mnoha miliard dolarů, konglomerát, jenž vlastní sportovní kluby, pořádá koncerty a v zemích celého světa staví haly a stadiony. Leiweke neustále cestoval do Londýna, Dubaje či Šanghaje, kde prosazoval stavbu či propagaci dalšího velkého projektu a s lehkostí cirkusového eskamotéra žongloval se stovkami miliónů dolarů. Přesto si Lalas v duchu říkal, že se šéf nemusí chovat, jako by pro něj vyhazov prezidenta a generálního manažera Los Angeles Galaxy byl triviální záležitostí, jelikož hned od příchodu nabyl dojmu, že je pro Leiwekeho pouze svízeli v rušném pracovním dni. Ať už je člověk začínající stážista nebo generální ředitel, pomyslel si Lalas, to, co uslyší v okamžiku, kdy dostává vyhazov, bude mít trvalý dopad. A Leiweke onoho 8. 8. 2008 řekl Lalasovi u příležitosti slavnostního ukončení jeho pětiletého angažmá ve funkci manažera AEG toto:

„Nevejdete se ani do desítky nejzávažnějších problémů, které jsem dnes řešil.“

Osmý srpen 2008 nebyl právě šťastným dnem ještě pro několik dalších lidí. Během schůzky Leiweke Lalasovi sdělil, že končí i Gullit. Nizozemec se rozhodl sám rezignovat, byť nebylo pochyb o tom, že ho k tomu Leiweke přesvědčil. Když Lalas spatřil první koncept tiskové zprávy oznamující jeho odchod, stálo v něm, že i on odstoupil ze své funkce v Galaxy dobrovolně. Takové znění se mu nelíbilo a požadoval je změnit. „Odcházím, protože to chcete vy,“ pravil. „Chci, abyste řekli, jaká je skutečnost, a ta je taková, že jste mě vyhodili, vyrazili, že jsem dostal padáka, vyberte si slůvko, jaké je vám líbo.“ Oficiální způsob vyjadřování Lalas odjakživa nesnášel, a byť pro něj bylo trpké, že ho veřejnost vnímá jako obětího beránka rozhodnutí, která nemohl ovlivnit, připadalo mu, že dostat vyhazov není žádná ostuda. Ve sportu to tak ostatně chodí v jednom kuse.

Sporným bodem do jisté míry zůstávalo, *proč* vlastně byli Gullit s Lalasem propuštěni. Důvod byl v zásadě prostý: Galaxy měli bilanci šest výher, pět remíz a osm porážek, v sedmi utkáních za sebou a bezmála dva měsíce nezvítězili a podle všeho přestali bojovat za trenéra. Leiweke však odmítal připustit, že angažování Gullita a svěřením úkolu najít kouče do rukou Terryho Byrna bylo špatným krokem. „Chyba, které jsme se dopustili, nespočívala v tom, koho jsme si zvolili ani jak jsme si ho zvolili,“ argumentoval. „Naše chyba spočívala v tom, že jsme nebyli dost prozíraví na to — a to je moje vina —, abychom dokázali následný konflikt patřičně předvídat. A to je špatné. Je Ruud dobrý trenér nebo ne? Podle mě je to dobrý člověk. Je Alexi skvělý prezident

a generální manažer? I Alexi je podle mě dobrý člověk a své vlasti i rýmu byl prospěšný všude, kde působil. Oba prokázali své schopnosti, pokud jde o pochopení dění na hřišti. To ovšem neznamená, že jsou všichni na téže vlně. A naší chybou bylo, že jsme všechny na tu stejnou vlnu nenaladili."

Leiwekemu konečně došlo, že hráči nevědí, kdo rozhoduje, a okamžik, kdy se hráči začnou víc zabírat nefunkčností mužstva než plněním vlastních úkolů na trávníku, bývá už nebezpečný. Pokud šlo o Lalasův vyhozov, argumentoval Leiweke, že mu nikdo nevyčítá Gullitova selhání (jelikož si Lalas tohoto kouče nepřivedl), ale spíše výběr hráčů v předchozích třech sezónách, to, že vyměnil veterány týmu jako Chrise Albrighta nebo Kevina Hartmanna. „Vybírali jsme dobře, pokud jde o kádr? Evidentně nikoliv," dodal Leiweke. „Naposledy jsme vyhráli zápas před dvěma měsíci. Můžeme tady sedět a probírat to, jak chceme. Taková jsou ale fakta."

Leiweke však prý Lalasovi rovněž řekl, že má jeho vyhozov ještě jeden rozměr, který dalece překračuje fotbalové mužstvo Galaxy: propuštění Lalase bylo údajně jedinou možností, jak zachránit vztah mezi AEG a 19 Entertainment, partnerství produkující v hudební branži desítky milionů dolarů ročně. Gullita si osobně vybrali lidé z 19, a pakliže se musel Gullit pakovat, pak se zkrátka chtě nechtě musel poroučet i Lalas - Nemesis Ruuda Gullita i 19 Entertainment, muž, jehož Simon Fuller vinil z Gullitovy rezignace. „Na podzim se v hale Nokia Theater a dalších sálech, které AEG vlastní, uskuteční turné soutěže *American Idol* a to je daleko důležitější než *tenhle člověk!* prohlásil Lalas a ukázal na sebe. „Tim věděl, že pokud chce vztah s Entertainment zachránit, musí mě propustit. Takže je to oko za oko. V lásce, válce a byznysu je všechno dovoleno!"

V mnoha směrech byl Lalasův názor pravdivý: Leiweke přiznával, že kvůli rozhodnutí ukázat Gullitovi dveře má s 19 Entertainment napjaté vztahy. Ale i když teorie oka za oko, tedy Lalase za Gullita, zněla zcela logicky — aspoň vzhledem k tomu, že Lalas dostal vyhozov právě 8. srpna -, nebyl důvod se domnívat, že by si Lalas svou práci udržel i po vypršení smlouvy na konci sezóny 2008. Období experimentu Beckham znamenalo pro Galaxy poměrně značný debakl a ten, kdo za vše zodpovídal, potřeboval mít nad mužstvem plnou kontrolu.

Ta sobota a neděle byla pro Galaxy odpočinkovým víkendem, což bývalo v MLS během sezóny neobvyklé. Nehrálo se žádné ligové, a dokonce ani lukrativní exhibiční utkání, jak zněl původní plán, dokud jej Gullit nezatrhnul. Lalas si tak alespoň vyklidil kancelář na stadiónu: výsledkové grafy se zelenými, žlutými a červenými sloupci, nádoby se sladkými pendrekami i kytaru s logem Galaxy. Hráči ovšem o této Leiwekeho krvavé lázni nic netušili. Když Chris Klein přijel v pondělí v půl deváté na trénink, prohlásil, že další změna

na trenérské židli - druhá během devíti měsíců - je přesně tím, co Galaxy *nepotřebují*. „Klub si musí uvědomit, že v téhle lize přináší vítězství systematická práce,“ pokračoval. „Pokud se něco pořád bourá, ničemu to neprospěje.“

Během necelé hodiny Klein zjistil, že Galaxy opět začali bourat.

Když hráči v pondělí ráno dorazili do šatny, uvítal je vzkaz na nástěnce, že se mají v 9.45 dostavit do společenské místnosti. Schůzka netrvala dlouho, ani ne pět minut. Fotbalisté se usadili, vešel Leiweke a oznámil jim, že Gullit odstoupil a Lalas byl propuštěn. Prozatímním koučem se stal Cobi Jones, proto bylo nyní právě na něm a na hráčích, aby klub dovedli do ligového play-off - hned ve čtvrtek se měli v přímém přenosu ESPN2 utkat s Chivas USA. „Už žádné výmluvy,“ sdělil Leiweke mužstvu a připomněl mu (nikoli poprvé), že finále MLS se bude hrát právě na Home Depot Centru. „Nikdo už nebude svádět vinu na kouče ani generálního manažera. Teď je to na vás.“

Bylo by přehnané tvrdit, že to pro hráče bylo překvapení. Leiweke už jim koneckonců nedávno dal dvoutýdenní ultimátum. A i když někteří z nich Gullitova (a vlastně i Lalasova) odchodu jen sotva želeli, styděli se za vlastní výkony, protože trenér obvykle nedostává vyhazov, pokud mužstvo nemá vážné potíže. Z hlediska hráče se dalo na změny nahlížet dvěma způsoby. Na jednu stranu s sebou příchod nového kouče přinášel nejistotu a nutnost náležitě se dalšímu šéfovi předvést. Na druhou stranu ale představoval příležitost zlepšit atmosféru v týmu, která byla pod Gullitem doslova toxická. Zda se tím v kabině vyřeší i nejasnosti ohledně toho pravého tahouna, zůstávalo i nadále otázkou.

Pokud šlo o Donovana, ten měl za to, že už byl nejvyšší čas, aby Leiweke nějak zakročil. Podle jeho mínění Galaxy pod Gullitem a Lalasem zkrátka nemohli uspět a teprve nyní učinil Leiweke kroky správným směrem. „Alexi je bezva chlap, ale to ještě neznám, že se hodí pro tuhle práci,“ prohlásil Donovan den po oznámení čistky v klubu. „To mužstvo má být jakousi vlajkovou lodí MLS, jenže on byl postaven do role, v níž nevěděl, co dělá. Pak přišel nový trenér, který neznal ligu a ani o hráčích nic nevěděl. Může to snad někomu pomoci vyhrávat?“ Vzhledem k mračnu, jež se nad týmem poslední dva měsíce vznášelo, neviděl Donovan téměř nic, co by jej mohlo přesvědčit, že se ročník 2008 obrátí k lepšímu, ať už s novým koučem nebo bez něj.

Co si myslel Beckham, zůstalo pro všechny jeho spoluhráče záhadou. Měli za to, že se nejspíš do budoucna připravuje na kariéru pokerového hráče v Las Vegas, protože během schůzky s Leiwekem na sobě nedal vůbec nic znát, a navíc bylo jasné, že Beckham sám od sebe žádné týmové setkání, na kterém by nejdůležitější událost sezóny společně probrali, nesvolá. „Podle mě je mu

naprosto ukradené, kdo je trenérem nebo generálním manažerem," vyjádřil se jeden z Beckhamových kolegů, „jenom mu prostě vadí, že se nevyhrává." Možná. Ovšem Beckhamův nejlepší přítel Terry Byrne angažoval Gullita prakticky s Beckhamovým požehnáním, a už po pouhopouhých devíti měsících byl tento krok považován za omyl. To Beckhamovi radost rozhodně dělat nemohlo. „Ruud byl jejich kůň," řekl Leiweke listu *Los Angeles Times* a vyznělo to, jako by na ně ukazoval prstem, „proto pro ně Ruudova rezignace ani to, že jsme ji přijali, není zrovna důvodem k oslavě."

Greg Vanney tolik hořel zvědavostí, že Beckhama po schůzce s Leiwekem zastavil. „Co si o tom všem myslí Terry?" zeptal se ho.

„Oni už se vlastně nebaví ani s ním," odvětil Beckham. Leiweke se k Byrnovi zachoval stejně jako k Gullitovi a Lalasovi.

Skutečně tomu tak bylo. Zprávou dne totiž nebyl jen Gullitův a Lalasův odchod z Galaxy, přestože v oficiálním tiskovém prohlášení figurovala pouze jejich jména. Funkci placeného poradce klubu musel opustit i Terry Byrne. A jestliže Beckhamovi na Gullitovi ani Lalasovi nijak zvlášť nezáleželo, na nejlepším kamarádovi a osobním manažerovi bezpochyby ano. Tim Leiweke s hledáním nového trenéra nijak neotálel a na rozdíl od rozhodnutí angažovat Gullita před tři čtvrtě rokem se tentokrát 19 Entertainment ani David Beckham na jmenování kouče nijak nepodíleli. Nedlouho před čtvrtěčným utkáním s Chivas zahlédl Leiweke na chodbě před šatnou Donovana. „Chci, abys věděl," řekl mu Leiweke, „že jsme angažovali Bruce Arenu."

Toho večera přihlížel Leiweke utkání z klubových prostor stadiónu H D C právě s Arenou, nejúspěšnějším trenérem americké historie, mužem, který ve Virginii pětkrát vyhrál univerzitní fotbalovou soutěž, dva tituly v MLS s D. C. United a s americkou reprezentací se roku 2002 proboujel na mistrovství světa až do čtvrtfinále. Bylo zřejmé, že čím dřív se Arena mužstva ujme, tím líp. Galaxy se proti Chivas trápili a díky gólu Alana Gordona v nastavení jen tak tak zachránili remízu 2:2. Byl to jejich osmý zápas bez výhry v řadě a na to, aby tuto sérii zlomili a při bilanci 6-6-8 si zajistili postup do play-off, už jim zbývalo pouze deset utkání. Beckham s Donovanem ještě ke všemu následující dva duely ze tří zmeškají kvůli reprezentačním povinnostem. Leiweke však byl neoblomný. „Galaxy se už několik let do vyřazovacích bojů neproboujeli," nechal se slyšet. „Zahodit i tuto sezónu je nepřijatelné."

Muž, který do Los Angeles Galaxy přivedl Davida Beckhama, si zhluboka povzdechl a napil se z láhve coly bez cukru. Před devatenácti měsíci Tim Leiweke předpovídal, že „David Beckham bude mít na fotbal v Americe vět-

ší vliv než jakýkoli jiný sportovec na sport v globálním měřítku". Podobně smělými tvrzeními už se Leiweke neoháněl. S rukama sepjatýma za hlavou se v sídle AEG v centru Los Angeles opřel o opěradlo pohovky a jednu nohu si položil na stolek před sebou. Pitvat se v neúspěšné volbě trenéra, nemluvě už o prudce chřadnoucím experimentu Beckham, pro něj nebyla představa ideálně stráveného volného času.

„Trápí mě, když se nám nedaří," posteskl si Leiweke a znovu se napil. „Trápí mě, když nedokážeme dostát potenciálu. Trápí mě, když zažíváme podobné potíže. Utěšuje mě jedině to, že vůbec poprvé děle než po roce můžu při pomýšlení na Galaxy lépe spát. Jsem totiž stoprocentně přesvědčený, že pokud existuje člověk, který dokáže vytvořit správné prostředí k tomu, aby David uspěl, tak je to Bruce. To není nic proti Ruudovi ani Frankovi nebo komukoli jinému. Prostě si jenom myslím, že pro jedinečnou situaci, v níž se nacházíme, je právě Bruce nejvhodnějším kandidátem.“

Už podruhé v řadě představovala Leiwekeho trenérská volba snahu napravit selhání předchozího režimu. V osobě Ruuda Gullita si Leiweke vybral kouče se slavným jménem a tím typem dominantní osobnosti, kterou Frank Yallop postrádal. V osobě Bruce Areny si Leiweke zvolil trenéra, který znal všechny fotbalisty v lize i složitá pravidla MLS, jako jsou platový strop, omezení kádru či další speciality - jinými slovy všechny detaily, které se Gullit téměř ani nenamáhal poznat. A co víc: jmenováním Areny hlavním koučem a zároveň generálním manažerem Leiweke rozptýlil veškeré pochyby o tom, kdo Galaxy vede. Musel kvůli tomu rozmetat celou nefunkční řídicí strukturu klubu, do níž patřili Gullit, Lalas a v neposlední řadě i Terry Byrne. „Terry je fajn chlap, jeho názoru si vážím a mám ho moc rád," vysvětloval Leiweke, „ovšem koučem a generálním manažerem je Bruce, čímž jsme uřáli veškeré spekulace či případné konflikty, které by mohly pramenit z rozdílnosti názorů. V současné chvíli nemáme v klubu žádné názorové neshody ohledně toho, kam má tento tým směřovat.“

Sdělení, které Leiweke vysílal společnosti 19 Entertainment, se dalo tlumočit prostě: *Dostali jste šanci, ale zpackali jste to. Teď si svoje mužstvo zase přebírám já.* Čím déle Leiweke hovořil, tím více odkrýval nejen skutečnost, že si za rozhodnutím svěřit Galaxy do rukou 19 Entertainment stojí, ale i první známky rozladění z Davida Beckhama - fotbalisty, k němuž se vždy choval s takovou podřízeností, až si člověk říkal, jestli si Leiweke nemyslí, že snad Beckham dokáže chodit po vodě. „Je mi naprosto jasné, že se někdo domnívá, že díky Davidovi dosud řídili tým lidé z 19 Entertainment," zvýšil Leiweke hlas. „David však o změnách na trenérském postu vůbec nevěděl. O příchodu nového kouče nic netušil. S Davidem jsem o tom vůbec nemluvil.“

Ani s Terryem. A nemluvil jsem ani se Simonem Fullerem. Tohle bylo čistě naše rozhodnutí. Kdyby měli takové kompetence, jak si možná někdo myslí, tak jak bychom k něčemu takovému mohli přistoupit?"

Leiweke už se na pohovce začal ošívát, seděl v předklonu a při řeči ťukal do stolku. I v obličejí pozvolna rudnul. Ani jedinkrát se však nepokusil povolit si černobíle pruhovanou kravatu uvázanou kolem naškrobeného bílého límceku. Experiment Beckham byl koneckonců jeho nápad a on se nerad ocital v rozpacích. Bylo lhostejné, zda Simona Fullera či kohokoli z 19 Entertainment odchod Ruuda Gullita a Terryho Byrna rozeznil či urazil. Tim Leiweke musel jednat. Jejich přínos už nebyl potřebný ani žádoucí. „David a jeho lidé vám nejspíš řeknou, že mé volbě Bruce Areny příliš naklonění nejsou," pokračoval Leiweke. „Neptal jsem se jich. Ale jestli tušili, že budeme muset něco udělat, že Ruud nakonec podá rezignaci a vrátí se do Evropy a že ani Alexi už nebude pokračovat? Ano. Jestli to pro ně byl dobrý den? Ne. Jestli jsou s mým rozhodnutím spokojeni? Ne. Se Simonem Fullerem nás pojí silný osobní vztah. S Terryem Byrnem jsme byli přátelé. A myslím, že jimi jsme pořád, ale že bych si u nich coby zástupce majitele týmu těmi posledními rozhodnutími získal popularitu, to rozhodně ne. Přesto jsem za Davidem nešel, abych se ho ptal na jeho názor. To Davidovi nepřísluší."

Pokud šlo o téma Beckham, nasadil zde Leiweke zcela nový tón a nečekaně obrátil o sto osmdesát stupňů. Tytam byly doby, kdy prohlašoval: „Když mluvil David nebo jeho lidé, tak jsme jim prostě naslouchali." Popravdě řečeno nyní Leiweke hovořil jako zhrzený milenec, který bagatelizuje i dobré chvíle, které ve vztahu zažil. Na otázku, do jaké míry hodnota Galaxy jakožto klubu stojí na Beckhamovi, překvapivě odpověděl: „Do určité ano, ale ne zase do takové, jak se někteří domnívají... David nám pomohl, není však hlavní hnací silou hodnoty našeho týmu." A když měl vyjádřit názor na Beckhamovy výkony v dresu Galaxy v sezóně 2008, odmítl je Leiweke hodnotit. „To mi nepřísluší," namítl. „Na to se zeptejte Bruce. Když vám odpovím jako fanoušek, myslí si lidé, že prezentuju názor vlastníka." Netřeba dodávat, že by to sotva připomínalo nadšená slova chvály.

Nejvíce na Leiwekeho vyjádřeních záleželo toto: Leiweke si velice dobře uvědomoval, že je v Galaxy jediným člověkem, jehož názory Beckhama zajímají. Pakliže by vztah mezi Beckhamem a Leiwekem ochabl, Beckhama už by v Galaxy nic nedrželo, pouze smlouva, z níž by ho nějaký evropský klub za patřičnou cenu vykoupil, pokud by se fotbalista rozhodl MLS opustit. O zájemce by určitě nouzi neměl. Neodmítl snad Beckham samotný AC Milán jen proto, aby mohl přestoupit do Galaxy? Nenapadlo někdy Leiwekeho, že by se Beckham mohl jednoho dne probudit a usoudit, že je experiment

Beckham neúspěšný? Nepřemýšlel nad tím, že by se Beckham možná chtěl vrátit do Evropy? Leiweke si znovu usrkl coly bez cukru. „Ptáte se, jestli mě netrápí, že se třeba David jednoho dne probudí a zjistí, že už ho to nebaví?“ zeptal se. „Trápí. A hodně.“

Zároveň chtěl ovšem Leiweke zdůraznit, že v klubu nerozhoduje Beckham, nýbrž on. Až příliš mnoho lidí se domnívalo, že Leiweke Beckhamovi a jeho poradcům předal klíče od Galaxy, proto bylo načase vše uvést na pravou míru. „Funguje experiment jménem David Beckham? Myslím, že opravdu důležitý pro nás bude příští rok,“ pokračoval. „Opravdu důležitý. Protože pokud zažijeme i třetí sezónu podobnou těm prvním dvěma, nabízí se zásadnější otázka: Jestlipak i David přemítá, zda se třeba Tim jednoho dne neprobudí a neřekne si, že takhle už to prostě dál nejde? No a jelikož jsme majitelé, asi bylo potřeba, abychom se podle toho i zachovali. Nyní už se tak chováme, a pokud jsem se tady dopustil nějaké chyby, tak zřejmě té, že jsem na to zapomněl. Ale od nyníška už na to budeme pamatovat. *Majitelé jsme my a podle toho se taky budeme chovat.*“

Ve dnech a týdnech po onom masakru z 8. 8. 2008 začaly všechny strany podílející se na experimentu Beckham hrát velmi živou (a zábavnou) hru spochívající v tom, kdo na koho svalí vinu. A jelikož herců účinkovalo povíce-ro a nikdo se vlastně nikdy přesně nedozvěděl, kdo třímal pravomoci, nikdo také přirozeně nechtěl přijmout za ono fiasko plnou zodpovědnost. Bylo daleko jednodušší ukazovat prstem na druhé a přesně to se i dělo. Ovšem dát si práci a oddělit fakta od fikce za to úsilí (a svým způsobem i zábavu) stálo. Kdo tedy v této hře zvítězil? Kdo prohrál? Byl snad viníkem...

Alexi Lalas? Zatímco si ve svém domě v Manhattan Beach lízal rány z boje a vstával uprostřed noci, aby se postaral o plačícího novorozeného synka, pustil se do bilancování dvouapůlletého období ve funkci prezidenta a generálního manažera Galaxy. „Chtěl bych, aby lidé pochopili, že dění v zákulisí bylo daleko složitější, ale zároveň nechci kňourat a stýskat si, jak se mnou zametli,“ sdělil. „Dostalo se mi úžasné příležitosti a já to do jisté míry zpackal.“ Pouze tedy do určité míry, domníval se. Poté, co Galaxy ovládli lidé z 19 Entertainment a angažovali jako kouče Gullita, Lalas prohlašoval, že devadesát procent své energie věnuje obchodním záležitostem klubu. S oblibou hovořil o finančních úspěších Galaxy, jež byly nezpochybnitelné, a nejvíce ho mrzelo (tedy kromě toho, že nepodal rezignaci, když v listopadu 2007 přišel o většinu

kompetencí), že ani on, ani Tim Leiweke nikdy veřejně nevymezili jeho oslabenou roli v Galaxy roku 2008. „Díky minulosti a jménu mě neustále spojují s fotbalem," dodal Lalas, „jenže já se z valné části věnoval především byznysu."

Jelikož měla veřejnost od počátku za to, že Gullita přivedl právě Lalas — byť od toho kroku Leiwekeho s Terryem Byrnem naopak odrazil —, padl na Lalase až příliš velký podíl viny za debakl Galaxy v sezóně 2008. V letech 2006 a 2007 však klub skutečně řídil — v té době rozmetal kádr mužstva a zodpovídal i za špatné hráčské výměny, nekvalitní posily a potíže s platovým stropem, jež nabyly až epických rozměrů. „Příkladem špatné práce s kádrem a platovým stropem by byli New York Knicks v NBA," prohlásil Bruce Arena a nepřímou tak Lalase porovnával s Isiahem Thomasem. „Neříkám, že jsme na tom jako New York Knicks, ale rozhodně k nim nemáme daleko." Dále zde panovalo napětí mezi Lalasem na jedné straně a Gullitem a 19 Entertainment na straně druhé. Dalo se s jistotou tvrdit, že David Beckham ani Simon Fuller na Vánoce 2008 Lalasovi přání nepošlou. „Entertainment mě vnímá tak, že jsem proti Ruudovi stál od samého počátku a tím se podílel na jeho pádu," dodával Lalas. „Skutečnost je ovšem taková, že měl Ruud díky Galaxy a nakonec i díky mně veškeré předpoklady k úspěchu. Dělal jsme pro něj, co jsme mohli. Dokonce jsme kvůli tomuto trenérovi změnili i obchodní filozofii." To sice možná ano, jenže to, co Lalas vnímal jako ochranu Galaxy — dohled nad tréninky, stížnosti předávané Leiwekemu, kritika Gullita v médiích —, působilo spíše dojmem, že proti Gullitovi kuje pikle, bez ohledu na všechny Nizozemcovy nedostatky.

Vše lze shrnout následovně: Lalas měl tříletou smlouvu, ale ani jednou za tyto tři roky se Galaxy neprobojovali do play-off.

Ruud Gullit? Den po oznámení své „rezignace" Gullit krátce pohovořil k fotbalistům Galaxy, poděkoval jim a nepřímou si postěžoval, že se mu od vedení nedostalo patřičné podpory. S novináři píšícími o situaci v týmu po jeho odchodu si nepromluvil, ale dva měsíce nato se na H D C vrátil v rámci reklamní kampaně pro jistou automobilku. „Pravidla a všechno ostatní se zde velice liší od poměrů v Evropě," svěřil se agentuře Reuters a vinu za své problémy tak svalil na strukturu MLS. „Všechno, co se zdá logické, tady dělají úplně jinak." Za devět měsíců strávených v Galaxy se Gullit podobně jako všichni předchozí zahraniční trenéři slavného jména nedokázal s prostředím v MLS sžít, až na

to, že vydělával mnohem víc než kterýkoli z nich. Gullit se nenamáhal osvojovat si to, co bylo třeba, a když význam tohoto přístupu konečně pochopil, bylo pozdě. Navíc ztratil přízeň hráčů, což Franka Yallopa před ním nikdy nepotkalo. Gullitovy problémy s hráči i se strukturou ligy se ovšem daly předvídat (a také se tak stalo) už v okamžiku, kdy mužstvo přebíral. Lze mu tedy skutečně přičítat vinu za nedomyšlené rozhodnutí klubu jej angažovat?

Terry Byrne a 19 Entertainment? Těžko říct, co si nejlepší kamarád a osobní manažer Davida Beckhama o své zkušenosti s pozicí placeného poradce v Galaxy myslel, protože Byrne odmítal veškeré žádosti o rozhovor předtím i poté, co mu Leiweke oznámil, že už jeho služby nadále nepotřebuje. Zdroje z Beckhamovy strany však prohlašovaly, že Leiweke zaprvé vložil na Byrnova bedra příliš velké břímě, když ho požádal, aby mu našel trenéra pro ligu, kterou neznal, zadruhé odvolal Gullita příliš brzo a zatřetí sváděl v médiích na 19 Entertainment vinu za to, že to pod Gullitem nefunguje. A jak dodávaly, Gullit figuroval až na samém konci Byrnova seznamu doporučených kandidátů a Galaxy by se vedlo daleko lépe, kdyby klub rozbil prasátko a angažoval třeba Josého Mourinha nebo Fabia Capella. Vposledku je to právě Leiweke, tvrdily, kdo by měl zodpovídat za výslednou podobu klíčových rozhodnutí klubu, a bylo chybou Galaxy (především Lalase), že nevybudovali lepší mužstvo, které mohlo být Beckhamovi po jeho příchodu oporou.

Popravdě řečeno bylo zcela vyloučeno, aby Mourinho nebo Capello takové angažmá přijali, a přestože Lalas nesl na celé situaci skutečně velký podíl viny, bylo od 19 Entertainment pokrytecké prohlašovat, že tým poškodil právě on, když nejdůležitější krok pro ročník 2008 (nalezení nového trenéra) měl ve svých rukou Byrne, a přesto jej naprosto pokazil. Navíc se Byrne nikdy z výkonu své placené funkce v Galaxy nezodpovídal, protože ani klub, ani 19 o ní nikdy veřejně nehovořily. Přisvojit si pravomoci bez jakékoli zodpovědnosti chce velikou dávku nestydatosti, jenže firma 19 Entertainment, patřící Simonu Fullerovi, proměnila zákulisní mocenské hrátky doslova v umělecký směr. „To, že se do takové míry podíleli na fungování klubu, je ostuda,“ nebral si servítky Lalas. „V zásadě jim to nevyčítám, protože když někomu podáte prst, utrhne vám celou ruku. Jejich úkolem je získat co možná největší kompetence a my jim je dali. Což je zklamání, na němž do jisté míry rovněž nesu vinu.“

David Beckham? Beckhamovo hodnocení bylo stále na vážkách, jelikož sezóna dosud neskončila a kapitán Galaxy na nikoho prstem neukázal, alespoň ne veřejně. (Navíc to za něj dělali poradci.) Nakolik se však ocitli Galaxy v kritické situaci Beckhamovou vinou? Jako mužstvo měli Galaxy mnoho nedostatků už před Beckhamovým příchodem i po něm, ovšem převzetí moci lidmi z 19 Entertainment přineslo nezdar a tito lidé pracovali pro Beckhama. Na trávníku hrál Beckham skvěle v prvních čtyřiceti procentech ligového ročníku, ovšem s prudkým pádem klubu šly dramaticky dolů i jeho výkony. A jak se stalo pravidlem ve všech jeho týmech - Manchesteru United, Realu Madrid, anglické reprezentaci - nebyl ani v Galaxy nejlepším hráčem.

„On ať je kapitánem, hvězdou buď ty,“ řekl v roce 2007 Lolas Donovanovi. A Donovan se podle toho zařídil. Stále byl nejlepším střelcem ligy a doufal, že se z Beckhama stane dobrý kapitán. Ale stejně jako ostatní fotbalisty Galaxy i jeho zaskočilo, jak se Beckham ze své vůdčí role během šňůry mužstva bez vítězství vyvlékl a ani jedinkrát nesvolal týmovou poradou, natož aby ostatním objasnil úlohu Terryho Byrna v Galaxy. „Upřímně řečeno je to pro mě zklamání, protože člověk chce vidět alespoň nějakou snahu, zájem,“ posteskl si Donovan. „Ne že by mu všechno bylo jedno, ale je to těžké, když to ostatním nedává dennodenně najevo.“ Donovan tvrdil, že celou dobu uvažoval, že by schůzku svolal sám, toto však prý byl Beckhamův úkol jakožto kapitána a navíc měl za to, že tři čtvrtiny hráčů — nováčci, cizinci i veteráni, kteří neměli chuť mu naslouchat - by beztak nestrávily, co by jim řekl.

Donovan rozhodně nebyl jediný, kdo si lámal hlavu nad tím, proč kapitán Galaxy neplní své úlohy. Pohled fotbalistů Galaxy na Beckhama se dal shrnout slovy: *dobry spoluhrač, špatny kapitán*. „Hráčům prostě připadá, že není až takovým vůdčím tahounem, za jakého se možná prohlašuje,“ poznamenal Greg Vanney. „Rada z nás má pocit, že by mohl udělat víc.“

Tim Leiweke? Dalo se s jistotou konstatovat, že ocenění časopisu *Sports Business Journal* pro amerického sportovního funkcionáře roku podruhé za sebou nezíská. Podle toho, kdy jste s ním mluvili, vám mohlo připadat, že Leiweke hovoří kajícně a přiznává za problémy Galaxy podíl zodpovědnosti, anebo že neaktivněji ze všech ukazuje prstem na ostatní. „Dopustili jsme se chyb,“ řekl jedním dechem,

„a jistou útěchou nám může být aspoň to, že si to umíme přiznat, a tak všechno napravíme.“ Pak však dalším dechem hodil Leiweke vinu na fotbalisty Galaxy („Dvaadvacet hráčů bohužel vyhodit nelze.“), na Alexiho Lalase („Pokud se podíváte na naši přestupovou politiku, můžete něco vyčítat AEG?“), na Ruuda Gullita („V Ruudově případě zažíval náročný přechod on i my.“), na 19 Entertainment za to, že vůbec Gullita doporučili („Jestli na tom měli nějaký podíl? Ano, stoprocentně, měli na tom velký podíl.“), i na omezující pravidla MLS a platový strop („Jestli jsme trestáni za to, že jsme se v Davidově případě rozhodli zariskovat? Podle mě ano.“).

V jistém smyslu bylo těžké Leiwekeho kritizovat. Chtěl z MLS vybudovat jednu z nejlepších lig světa a víc než kterýkoli jiný majitel byl ochotný do toho také investovat. Kdyby si Leiweke prosadil svou, nacházel by se platový strop v MLS podstatně výš, hvězdný lesk by byl mnohem blyštivější a fotbal by měl všeobecně daleko vyšší úroveň. Byl to snílek, který neváhal přispěchat s tvrzením, že USA jednou vyhrají mistrovství světa. Pokud byl člověk americkým fotbalovým fanouškem, byly to pro něj důvody k obdivu, ne k ostouzení. Leiweke byl ale zároveň příliš svěhlavý, než aby připustil, že v rámci struktury MLS nelze vybudovat globální velkoklub a že přiblížit se špičkové evropské kopané v lize omezené přísným platovým stropem zatím zkrátka není možné.

Pokud šlo o zákulisní boje uvnitř Galaxy, byl to právě Leiweke, kdo vytvořil dysfunkční řídicí strukturu, jejíž vinou pak hráči ani funkcionáři netušili, kdo vlastně klub vede. A opět to byl Leiweke, kdo navzdory obeznámenosti s nevalnými výsledky slavných zahraničních trenérů v MLS svěřil do rukou Davida Beckhama a Terryho Byrna úkol najít slavného evropského trenéra.

Konečně se zdálo, že přinejmenším v jednom směru se Leiweke poučil. Angažoval Bruce Arenu. Preference Davida Beckhama už nebral v potaz a vložil důvěru do Američana.

SMRTELNÝ CHROPOT GALAXY

David Beckham vždy prohlašoval, že obdivuje přímočarou upřímnost Newyorčanů, ovšem zda tuto vlastnost ocení i u nového trenéra, jenž se v tomto městě narodil, už byla docela jiná otázka.

Jak bude Beckham na Arenu reagovat, nedokázal totiž nikdo odhadnout. Na druhou stranu však bylo pravděpodobné, že by mohl Beckham kladně hodnotit Arenovy krátké, leč intenzivní tréninky a vyčerpávající předzápasovou přípravu. Nebude však Beckham pociťovat přetrvávající rozladění z toho, že mu nebylo umožněno podílet se na výběrovém řízení na nového trenéra? Bude Beckham respektovat amerického kouče, který mu bez obalu řekne i to, co by třeba slyšel jen nerad? Přizpůsobí se Beckham Arenově americkému stylu komunikace, jehož součástí jsou časté (a často neformální) rozmluvy s kapitánem? A hlavně - bude Beckham Arenovi důvěřovat, když ví, že má trenér úzké vazby s Donovanem, jehož vztahy s Beckhamem během krize v Galaxy ještě víc ochladly?

Poté co s Gullitem Donovan téměř nemluvil, měl náhle díky novému hlavnímu kouči klubu opět informace z první ruky, podobně jako předtím pod Frankem Yallopem. Arena dal Donovanovi roku 2000 první šanci v národním mužstvu a důvěřoval mu natolik, že ho na světovém šampionátu 2002 v pouhých dvaceti letech postavil do základní sestavy. Donovan vůči Arenovi pociťoval nesmírný vděk a zároveň ho mrzelo, jakým způsobem trenér přišel o místo poté, co za čtyři roky skončily USA na turnaji už po základní skupině. „Zažili jsme spolu hodně úspěchů, ale roku 2006 jsem mu moc radosti neudělal,“ připustil Donovan, „a když trenér musí odejít, vždycky si to člověk tak trochu vyčítá. Vždycky jsme však spolu vycházeli bezvadně.“ Dokonce tomu bylo tak, že v době, kdy Arena mohl pociťovat hořkost kvůli Donovanovým chabým výkonům na Mistrovství světa 2006, psal občas trenér fotbalistovi e-mailly, v nichž mu gratuloval a děkoval. Skoro jako by Arena tušil, že jednoho dne zase budou pracovat spolu.

Ve světě profesionálního fotbalu ovšem člověk neví dne ani hodiny a tentýž den, kdy se Arena ujal funkce v Galaxy, zjistil Donovan, že Arenovi volal jeho

přítel Jürgen Klinsmann, který právě trénoval německý velkoklub Bayern Mnichov. Klinsmann, který už dlouho bydlel v Kalifornii, projevil zájem Donovanu angažovat. V následném telefonickém rozhovoru Klinsmann Donovanovi vysvětlil, že by ho ve svém týmu rád viděl, ale že by prý správní rada klubu namísto přestupu „natvrdo“ dala přednost hostování, a to vzhledem k převládajícímu dojmu, že Donovan už v Německu dvakrát selhal. Donovan sice odvětil, že to chápe, zároveň mu však bylo jasné, že hostování uprostřed sezóny MLS nepřípadá v úvahu. Klinsmann souhlasil, že se k těmto debatám opět vrátí poté, kdy pro Galaxy rozehraný ročník skončí. Donovanovi takový zájem polichotil, byť by to znamenalo návrat tam, kde zažil nejtrpčí okamžiky kariéry.

„Na jednu stranu si říkám ‚ach jo, zase to Německo‘,“ přiznal Donovan, „ale je fakt, že jsem byl tehdy ještě moc mladý, nevyzrálý jako hráč a zřejmě i jako člověk. A Mnichov je nádherné město. Je tam Jürgen, a když vás chce sám trenér, je to nedocenitelné. Navíc tam může Bianca létat přímou linkou. Čím víc o tom přemýšlím, tím víc jsem Bayernu nakloněný. Vždyť patří k nejlepším klubům na světě. Hraje Ligu mistrů. Z tohoto hlediska je to absolutní vrchol.“ Zároveň však stálo za to se ptát, nakolik se na Donovanově touze odejít do Evropy podílel Beckhamův příchod a problémy v Galaxy. Například Chris Klein neměl nejmenší pochybnosti. „Výrazně,“ prohlásil. Sám Donovan volil mírnější vyjádření. „Trochu to s tím možná souvisí,“ připustil a dodal, že hlavním důvodem je jeho osobní proměna a pocit, že s tím, jak spěje k zenitu kariéry, chce zkusit zase něco nového.

Možnost, že pro rok 2009 přijde o svého nejlepšího svěřence, představovala pro Arenu další proměnnou v jakémsi monumentálním obrodném procesu. Nový trenér už pro Leiwkeho sepisoval obšírnou zprávu, v níž nastiňoval, co je třeba udělat, počínaje získáním finančních prostředků na přestupy přes ulehčení platovému stropu a konče přepracováním struktury mládežnických týmů klubu s cílem lépe v Galaxy vyvážit poměr laciných mladých talentů a drahých hvězd. V krátkodobém měřítku Arena zcela změnil podobu tréninků a předzápasovou přípravu. Tytam byly Gullitovy nekonečné zápasy dvou jedenáctek proti sobě, nahradila je práce s míčem, větší důraz na kondiční stránku i vštěpování taktických pokynů nováčkům. Tytam byly Gullitovy nejasné či skoro neexistující výzvědné informace, nahradily je detailní rozborů soupeřících mužstev. Tytam byly všeobecné zmatky ohledně organizace defenzívy a úloh jednotlivých hráčů, nahradila je zlepšená komunikace s realizačním týmem i mezi sebou navzájem. A tatam byla i Gullitova uvolněná pracovní morálka, nahradily ji hodiny dřiny ze strany kouče Areny i jeho asistentů, kteří navíc hráče vyzývali k tomu, aby se za nimi v případě potřeby neostýchali zajít do kanceláří.

Změna atmosféry v mužstvu pod Arenou byla přímo hmatatelná, ať už člověk hovořil s Donovanem („ten rozdíl v úrovni detailů je jak den a noc“), Gregem Vanneyem („napětí v naší kabině vymizelo“) či s Alanem Gordonem („Bruce je stoprocentně připravený, pod Ruudem jsme nebyli připravení ani na pět procent“). Na Beckhamovy dojmy však bylo ještě třeba si počkat, jelikož Arenův první týden u mužstva (a dva z jeho prvních tří zápasů na lavičce Galaxy) kvůli reprezentačním povinnostem zmeškal. Vzhledem k tomu, že do konce základní části zbývalo už jen deset zápasů a postup do vyřazovacích bojů byl v nedohlednu, tlak na tým, který už přes dva měsíce nevyhrál, neustále stoupal. „Pokud tohle mužstvo nenastoupí vítěznou cestu, bude se nakonec experiment Beckham z fotbalového hlediska podobat tak trochu frašce,“ posteskl si Vanney. „Na další sezónu už prostě čekat nelze. Musí k tomu dojít okamžitě.“

Přese všechna vylepšení v kabině se jednalo stále o totéž mužstvo Galaxy, tentýž hráčský kádr, jehož sebedůvěra byla v troskách, a týdny bez vítězství ubíhaly s otupující pravidelností zpráv z Wall Streetu, který zažíval nejhorší období od velké hospodářské krize. Klubu nijak neprosplávalo ani rozhodnutí MLS hrát zápasy i v době mezinárodních reprezentačních přestávek. Bez Beckhama s Donovanem prohráli Galaxy při Arenově debutu 21. srpna na domácím trávníku 0:1 s Chicagem, čímž se jejich šňůra bez výhry protáhla už na devět zápasů. Dobrou zprávou však bylo alespoň to, že se Arenovi podařilo získat levého záložníka Eddieho Lewise, zkušeného amerického reprezentanta, který mohl zaplnit mezeru trvající už od doby Gullitova fiaska s Celestinem Babayarem. Všichni doufali, že Lewis, jehož centry se považovaly v Americe za nejlepší, konečně útočné fázi Galaxy dodá toužebně očekávanou údernost, která vyváží nebezpečí hrozící soupeři zprava od Beckhama.

K tomu bylo pochopitelně zapotřebí Beckhamovy fyzické přítomnosti, která byla čím dál zřídkačejším jevem, jelikož během závěrečné fáze základní části MLS často obracel pozornost jinam. Beckham měl spadeno na historický rekord Bobbyho Moora v počtu reprezentačních startů u hráče z pole v dresu anglického národního týmu (sto osm) a 20. srpna dosáhl v přátelském utkání s Českou republikou mety s číslovkou sto tři. Avšak nejenže Beckham následující den ani nehodlal za Galaxy nastoupit (na rozdíl od podobné situace roku 2007), dokonce se ani hned nevrátil do Los Angeles a místo toho odletěl do Pekingu, aby na závěrečném ceremoniálu her mohl reprezentovat delegaci olympijského Londýna pro rok 2012. (Jeho úkolem bylo kopnout do míče na střeše poschodového autobusu stojícího na ploše stadiónu.) Kvůli

tomuto výletu Beckham sice žádné utkání Galaxy navíc nezameškal - cestu kolem světa zakončil v pondělí táno na losangeleském letišti, odkud ihned zamířil na trénink -, přesto jím vyvolal polemiku. Na jednu stranu si unavený Beckham tímto fakultativním výletem do už tak náročného cestovního programu přidal další tisíce kilometrů navzdory tomu, že Galaxy stále kráčeli od jednoho nezdaru ke druhému. „David si letí přes půl světa, aby mohl na olympijském stadiónu mezi lidí kopnout mičudu," prohlásil Donovan, „jenže je to náš kapitán a náš mančaft na tom zrovna není nejružověji, jelikož jsme už dva měsíce nevyhráli. A tak se ptám, kde leží jeho priority?"

Funkcionáři MLS ovšem vnímali Beckhamovo vystoupení před zraky miliardy lidí celého světa jako cennou propagaci své soutěže, a ani ostatním fotbalistům Galaxy Beckhamova cesta nijak nevadila. „Beztak jsme měli o víkend volno," prozradil Vanney.

Ze všeho nejvíc potřebovali Beckham i Galaxy vyhrát. Psychologický účinek tolika porážek na Beckhama se dal těžko změřit, ale jeho frustrace na hřišti (zaviněné spoluhráči i rozhodčím) byly zcela zjevné. „Mám pocit, že šňůru devíti zápasů bez vítězství jsem ještě nezažil," postěžoval si Beckham v týdnu před zápasem s New England Revolution a měl pravdu. Před příchodem do USA se mu za třináct let kariéry v Manchesteru United a Realu Madrid nestalo, aby jeho mužstvo zakusilo více než pět ligových utkání bez výhry v řadě. Za třináct měsíců v Galaxy už jeho klub potkala série sedmi nevitězných ligových klání roku 2007 a devíti (a ještě nekončila) roku 2008. „Člověk si musí pořád věřit," prohlásil Beckham a na okamžik jako by z něj mluvil kapitán, jímž se tolik chtěl stát, „a hráči musejí bojovat a nic nevzdávat, protože pokud na vás přijdou krušné časy, je nejdůležitější táhnout jako mančaft za jeden provaz."

V tomto směru bylo pozitivním krokem, jak se Galaxy 30. srpna dokázali vyrovnat s nepříznivým stavem 0:1 v zápase s New England. Ačkoli se Beckhamovi nijak zvlášť nedařilo a byla na něm znát čím dál větší únava, Donovanovi se povedlo orámovat poločasovou přestávku dvěma krásnými brankami po kolmicích od Petera Vagenase a Eddieho Lewise a dostat tak hosty do vedení 2:1. „Koukejte mě začít bránit, jinak vám tam šoupnu ještě třetího!" křičel Donovan na urostlého defenzivního záložníka domácích Shalrieiho Josepha. Pakliže si Donovan přál, aby Beckham projevil zápal pro hru, bezpochyby tak Angličan učinil v okamžiku, kdy běžel padesát metrů, aby Donovana po gólu objal.

Galaxy v tomto zápase soupeře přehráli, ale když už se zdálo, že hosté po dvou a půl měsících zaznamenají první vítězství, prodral se obranou právě Joseph a vyrovnal na konečných 2:2. Šňůra bez výhry se tak protáhla již na

deset utkání, byť i Beckham kvitoval Arenův nový režim kladně. „Poslední týden jsme kvalitně potrénovali a vůbec dělali věci, které jsou třeba," nechal se Beckham slyšet po zápase, „a dnešek je prvním krokem k tomu, abychom se vrátili na správnou cestu... Jako tým jsme táhli za jeden provaz, což v několika posledních měsících nebylo pravidlem."

Jenže další dvě Beckhamova a Donovanova utkání světové kvalifikace znamenala pro Galaxy další dva kroky zpátky. Domácí remíza 2:2 s Realem Salt Lake 6. září (které ani jeden z hráčů nepřihlížel) protáhla onu nevitěznou sérii na číslovku jedenáct a v dalším klání 13. srpna v Kansasu působily obě hvězdy dojmem, jako by se nacházely v jiném časovém pásmu. Beckham při vítězství Anglie 4:1 v Chorvatsku o tři dny dříve strávil na hřišti pouhých šest minut, kdežto Donovan odehrál při výhře USA 3:0 nad Trinidadem a Tobagem celý zápas. V nepovedeném klání hraném za deště na trávníku pokresleném čarami na americký fotbal se Beckham při druhém gólu Kansasu podobal spíš solnému sloupu, neboť z pěti metrů jen přihlížel, jak Davy Arnaud, hráč, kterého měl hlídat, tvrdou ranou z dálky pečeti výhru Wizards na 2:0.

Od posledního vítězství Galaxy uplynuly již dlouhé tři měsíce a šňůra bez výhry, která začala 21. června Beckhamovou neproměněnou šancí v devadesáté minutě zápasu s Columbusem, se již protáhla na neuvěřitelných dvanáct zápasů a stala se tou vůbec nejdelší v historii klubu. Beckhamovo americké dobrodružství se tak na hřišti proměnilo doslova v katastrofu, fotbalovou obdobu potopení Titaniku.

Na pozápasovou tiskovou konferenci přišel Beckham v obyčejné modré mikině Galaxy, nikoli ve značkovém oděvu, který na podobné akce zpravidla nosíval. „Dobrý večer - anebo odpoledne," řekl. „Vlastně ani nevím, co je v tuhle chvíli správně."

Podobně své tiskovky zahajoval Beckham často. Zprvu byl tento trpký nářek věčného cestovatele vtipný. Jenže s tím, jak se porážky Galaxy kupily jako mrtvé ryby na břehu po ropné havárii, stal se z něj spíš otřepaný refrén člověka, který se dosud nepoučil. Beckham mohl sebevíce zdůrazňovat, že mu cestovní itinerář nezabrání hrát (a dobře hrát) za klub i reprezentaci, začínalo však být stále patrnější, že toho chce zvládat příliš mnoho najednou. (Zvlášť let do Číny nyní působil jako zcela zbytečný.) Beckham už několik zápasů neběhal úplně naplno. Na otázku, jestli má těžké nohy, přikývl. „Ano, musím přiznat, že trochu ano," odvětil, přestože ve dvou zápasech za anglický národní tým odehrál v součtu pouze šestnáct minut. „Po utkání v Chorvatsku jsem letěl do Londýna a z Londýna do Los Angeles. Vrátil jsem se myslím včera nebo předevečirem a hned v pátek brzo ráno se zase vydal na cestu, což je opravdu náročné, protože se zároveň snažím opět přizpůsobit časovému

posunu. A v noci na dnešek jsem toho moc nenaspal. Nijak se to na mně sice nepodepsalo, ale na druhou stranu mi to v dnešním zápase ani neprospělo."

Beckham si o sobě možná s oblibou myslel, že je nezníčitelný, ovšem ve skutečnosti to byl už třiatřicetiletý fotbalista, u kterého regenerace neprobíhá zdaleka tak rychle jako o deset let dřív. Jeho nešťastná snaha z roku 2007 odehrát v Londýně a Los Angeles celých devadesát minut ve dvou dnech po sobě ho měla upozornit, aby se tolik nepřepínal, jenže on i nadále hodlal plnit požadavky své globální značky. A bylo to znát.

Po zápase na letišti v Kansas City řekl Arena Beckhamovi, ať si na příští tři dny vezme volno. „Jeď domů," vybědl ho trenér. „Až do středy tě nechceme vidět." Arena cítil, že je důležité, aby spolu vycházeli, a proto se záměrně nechal veřejně slyšet (na tiskové konferenci, kde seděl hned vedle Beckhama), že od něj byla chyba postavit v Kansasu unaveného Beckhama i Donovana tak krátce po utkáních jejich reprezentačních celků. Bylo očividné, že Arenova slova nejsou ani tak určena sdělovacím prostředkům jako spíš Beckhamovi - kouč projevil ochotu přiznat vlastní chybu v naději, že to Beckham ocení a snad mu to i oplatí nasazením v nadcházejících kláních, která bylo potřeba bezpodmínečně vyhrát.

Ale ani po třídenním odpočinku se Beckham na svém prvním středním tréninku příliš nepředvedl. Herně to stále nebylo ono a trenérům připadalo, že se na spoluhráče zbytečně hněvá. V jednu chvíli si ho proto vzal Arena stranou. „Jsi v pohodě?" zeptal se.

„Jo," odvětil Beckham. „Jenom na mě pořád ještě trochu doléhá únava."

Další den už vypadal trénink lépe. Když skončil, přitočil se k Beckhamovi Arenův první asistent Dave Sarachan, který ligu dobře znal, jelikož sám čtyři a půl roku působil jako hlavní trenér v Chicagu, které dokonce roku 2003 dovedl do finále play-off. Zvyknout si na to, že koučuje světovou hvězdu, bylo pro Sarachana zprvu obtížné - jeho dcera měla nad postelí Beckhamův plakát -, nový realizační tým se však snažil vydobýt si Beckhamovo uznání tím, že se k němu bude chovat jako ke každému jinému svěfenci. Přesto Sarachan sledoval, jak Beckham vychází se spoluhráči na hřišti i v kabině, a nabyl pocitu, že jakožto kapitán mužstva by mohl udělat víc. „Člověk potřebuje někoho, ke komu může vzhlížet, kdo dokáže pojmenovat problémy," prohlásil Sarachan. „Připadá mi, jako by tady každý kolem řady věcí chodil tak trochu po špičkách. Chtěli bychom, aby se víc zapojoval. Možná je potřeba, aby se cítil do tohoto projektu a mužstva skutečně naplno vtažený."

Přesto se Sarachanovi zdálo, že se Beckham tak docela zodpovědnosti nezříká. Aspoň soudě dle rozmluvy, kterou toho dne po tréninku vedli.

„Tak jak to jde?" zeptal se Sarachan.

„Dobře," odušil Beckham a napil se vody.

„Teď v sobotu musíme vyhrát."

„Jo, já vím. Potřebujeme jedno vítězství a to nás nakopne. Do play-off se pořád ještě můžeme dostat."

Měl pravdu. V kterékoli evropské lize by Galaxy — se šňůrou dvanácti zápasů bez výhry a bilancí 6-8-10, která byla nejhorší v soutěži - tvrdě bojovali o záchranu v sestupovém pásmu u dna tabulky. Ovšem v kouzelném světě MLS klubu šest zápasů před koncem stále scházely k postupu do vyřazovací části pouhé čtyři body. Vyloučit se nedalo nic, dokonce ani zisk titulu.

Ze všech myslitelných absurdních předzápasových prezentací, které mohli Galaxy nachystat, by zřejmě nejvyšší příčku obsadila právě ta, kdy si David Beckham 20. září před utkáním s D.C. United potřásl rukou s imperiálním vojákem z *Hvězdných válek*. Veškeré hollywoodské veselí však vyprchalo už jednasedmdesát vteřin po úvodním hvizdu, kdy Galaxy ze závaru po rohovém kopu v šestnáctce inkasovali nejrychlejší gól v ročníku a soupeř se tak dostal do vedení 1:0. Z ochozů stadiónu se snášel ohlušující pískot domácího publika, a když se Landon Donovan otočil, zahlédl, jak kapitán Galaxy spílá spoluhráčům.

„*Kretění pitomí!*" ulevil si Beckham.

Donovan jen kroutil hlavou. Už zase. V duchu přemítal, jestli se Beckham vůbec ještě po zbytek zápasu bude snažit. „Davide!" křikl. „Jdeme na to, chlape! Musíme pořádně máknout!" Donovan stále víc dopalovalo, že u Beckhama vídá jakousi nevrlost a až odevzdanost, zvlášt vzhledem k tomu, kolik vydělával peněz a že nosil kapitánskou pásku. „Čekal bych, že uzná, že už delší dobu nehraje dobře," nechal se ten týden slyšet Donovan. „Lidi, kteří se ve fotbale vyznají, totiž vědí, že právě fotbal není zdaleka jediným důvodem pro to, kolik vydělává a kolik pozornosti se mu dostává. Je to dobrý hráč, ale není tím typem, za kterým člověk přijde a řekne: ‚Veď nás, zaveď nás do země zaslíbené.'"

Alespoň v tomto zápase byl takovým hráčem právě Donovan. Svou první branku, jíž vyrovnal na 1:1, vstřelil ve dvacáté třetí minutě, kdy skvostným způsobem v plném běhu zakončil přihrávku Chrise Kleina. A jeho druhý gól byl ještě lepší: to za dalších dvanáct minut napřáhl ze dvaadvaceti metrů k dělovce, když se na levé straně uvolnil skoro jako rozehrávač v basketbalu. (Shodou okolností sledoval zápas z Beckhamovy lóže Tony Parker, rozehrávač z NBA.) Krátce před poločasem zvýšil na 3:1 Alan Gordon typickou gordonovskou střelou, špatně trefeným míčem, kterým mířil na zadní tyčku, ale

jakýmsi způsobem se mu jej podařilo protlačit do sítě mezi brankářem a bližší tyčí a dosáhnout tak páté trefy v sezóně. („Za deset let mi můžeš prozradit, jestli jsi střílel na zadní nebo přední tyč," vtipkoval Arena v průběhu týdne při týmovém rozboru u videa.) Rezervní gólman Galaxy Josh Wicks sice na začátku druhého poločasu věnoval soupeři branku, když špatně vyběhl na dlouhý centr, ovšem Donovan měl ještě v rukávu dvě skvostné akce. Při protiútku v osmdesáté první minutě si v pokutovém území United zasekl míč a za obranu poslal nadýchaný centr na Petera Vagenase, který z voleje zvýšil už na 4:2. Svůj hattrick a výhru 5:2 pak zpečetil Donovan v nastavení, kdy si zaběhl za obranu United a coby nejlepší střelec ligy zaznamenal už devatenáctý gól v sezóně.

Epická série Galaxy v podobě dvanácti zápasů bez výhry tak skončila, stačilo, aby utkání ovládl jediný hráč a předvedl plný potenciál svého nadání. A podobně pozoruhodná byla i skutečnost, že kromě onoho výlevu hněvu hned na začátku utkání nepředvedl Beckham vůbec nic, nepodílel se ani na jedné z pěti branek mužstva. Jeho jediným přínosem bylo, že si ve druhém poločase na Marku Burchovi z United vykoledoval přísnou červenou kartu (kterou sám Beckham zpochybnil), když po Burchově běžném faulu spadl do reklamních panelů. Někdy se až zdálo, jako by Beckham veškerou energii vyplývala debatami s hlavním sudím i jeho asistenty místo toho, aby burcoval spoluhráče a věnoval se hře. Beckham měl za to, že ve vzteku hraje lip. „Myslím si, že to tak je," řekl. „Lidi se mě často ptají, jestli bych tuhle složku ze své hry neměl vymýtít. A já jim pokaždé odpovídám, že už jsem prostě takový, že takhle hraju. Hodně to prožívám a občas to i přeženu, ale bohužel to nedokážu ovlivnit... nerad prohrávám. A jelikož byly poslední měsíce krušné, je to hodně frustrující. Ale jednoduše to mám v sobě a už se toho nikdy nezbavím."

Naopak Donovanovi se zdálo, že díky svým devatenácti brankám a devíti asistencím má právo zpochybňovat Beckhamovy matné výkony, priority i zálibu v peskování rozhodčích. Donovan si přál, aby novináři na Beckhama vyvíjeli větší tlak. „Proč se někdo Davida nezeptá: ‚Nepřipadá vám, že zájem či emoce dáváte najevo pouze v případě, kdy se upískne rozhodčí? Co to děláte?‘", uvažoval Donovan. „V Anglii by ho rozcupovali." Klub svým jednáním Donovanovu zlobu ještě umocnil. Porušil totiž jednu z hlavních zásad profesionálního sportu, když angažoval novou posilu (Beckhama) pobírající vyšší plat než nejlepší hráč v kádru (Donovan), aniž by byl onen fotbalista lepší. Celý problém ještě zhoršovala skutečnost, že Galaxy s neúprosnou pravidelností prohrávali, a navíc měl Donovan pocit, že ho klub přinutil vzdát se kapitánské pásky a že je Beckham jako vůdce neschopný.

Donovan se zapřísahal, že vůči Beckhamovi nepociťuje žádnou osobní nevraživost, že je mu jedno, co Beckham dělá ve volném čase, když není s mužstvem. Zároveň však Američan upřímně přiznával, že si po dobu experimentu Beckham připadá upozaděný, a to především proto, že v sezóně 2008 byl Donovan zdaleka nejlepším hráčem Galaxy. „Lhal bych, kdybych tvrdil, že mě jako hrdého člověka a hrdého sportovce nebolí, když mě tak trochu přehlížejí," posteskl si. „Přál bych si, aby lidé ocenili, že mi na týmu záleží a že pro něj dýchám, a doufám, že se to aspoň zčásti přenese i na Davida." Donovan trval na tom, že měl od začátku s Beckhamem rozpory pouze tehdy, když mu připadalo, že Angličan mužstvu dostatečně nepomáhá. „Jenže letos se už mnohokrát stalo, že nám na hřišti přímo uškodil," dodal Donovan.

Tou dobou už spolu dvě největší hvězdy Galaxy téměř nemluvíly a odstup mezi nimi byl ještě větší než mezi jejich obřími plakáty shlížejícími na město z jižních rohů stadiónu HDC. A tak začal Donovan Beckhama sledovat a hledal detaily, které by mohly vysvětlovat jeho rozpoložení, neochotu důvěřovat, objasnit tajemství, které ho obestíralo, i úlohu 19 Entertainment v Galaxy. Donovanovi neuniklo, že se Arenův příchod shoduje s vyhazovem Terryho Byrna, a tak přemýšlel, zda to, co u Beckhama považoval za nevrlost a podrážděnost, s Byrnovým odchodem nějak nesouvisí nebo zda je to prostě jen důsledek tolika porážek na hřišti. Jedné změny si Donovan pochopitelně povšiml. Když mužstvo ještě trénoval Gullit, zdržoval se Beckham po tréninku v šatně, dopřával si masáže a ledové koupele a dokonce čas od času jedl se spoluhráči a povídal si s nimi. „Ale od té doby, co je tady Bruce," líčil Donovan, „David pravidelně přichází téměř každý den jako poslední a po tréninku vždy mizí jako první... Já si ještě leduju koleno a mluvím s reportéry, a on už je převlečený a odchází. A tak si v duchu říkám *ach jo*.

Na Beckhamovu obranu je však nutno říct, že tréninky nevynechával ani nechodil pozdě a ne všichni jeho spoluhráči vnímali to, co Donovan. Greg Vanney neměl pocit, že by byl Beckham nabručený, domníval se však, že mezi fotbalisty existuje Beckhamův tábor a Donovanův tábor, což nebyl ani tak výsledek panujících napětí jako spíš soupeření, jež je přirozené v každém mužstvu, které má dva hlavní aktéry. Chris Klein na druhou stranu s Donovanem souhlasil v tom, že se Beckham v chování k ostatním hráčům Galaxy skutečně změnil. I Klein poukazoval na Beckhamův zvyk přicházet na trénink jako poslední a odcházet jako první a nedokázal si vybavit jediný případ, kdy by Beckham po tréninku zůstal a nacvičoval se spoluhráči standardní situace, přestože z nich mužstvo od počátku května nedalo jedinou branku. „Každopádně vnímám, že u něj došlo k posunu od zájmu o to, abychom vítězili, k tomu, aby sbíral reprezentační starty," podotkl Klein. „Proto je teď

pro něj zřejmě nejdůležitější, aby překonal rekord v počtu zápasů za národní tým, jenže to nám je k ničemu."

Podle Kleina bylo příčinou Beckhamova odstupu od spoluhráčů do značné míry to, že si k nim nedokázal najít cestu, a to vinou své stydlivosti, odlišného společenského postavení i cizí národnosti. V době, kdy Beckham sledoval výsledky Los Angeles Lakers, domníval se Klein, ho mohli spoluhráči debatami o basketbalové NBA zapojit do nevážné konverzace, typické pro každou fungující kabinu. Finále NBA ale skončilo v červnu a ostatních témat dominujících rozmlouvám v šatně se Beckham stranil. Například se tam neustále hovořilo o prezidentských volbách 2008 - Klein jako zapálený republikán tyto rozhovory velmi rád podněcoval -, jenže Beckham se nikdy netajil tím, že politikou pohrdá, a dokonce i odmítal v britských volbách hlasovat. Podobně se se začátkem sezóny NFL vyrojilo v šatně Galaxy hned několik zapálených fanoušků amerického fotbalu, ovšem Beckhama tento sport ani trochu nezajímá, a proto se pravidelných pondělních debat neúčastnil.

„Je dobře, že se na těchto akcích podílí i Landon coby nejlepší fotbalista u nás," pochválil ho Klein. „Miluje sport, americký fotbal i univerzitní soutěže a tohle je pro něj ideální příležitost, jak se dostat do styku i s kluky z juniorky. Je pro ně díky tomu skutečnou postavou. A přesně po tomhle podle mě lidi touží: po spoluhráči, který je z masa a kostí a na kterého se můžou spolehnout, který si je pustí i k sobě domů a tak podobně." Ostatní drahé zahraniční hvězdy v MLS se tak chovaly. Kupříkladu Juan Pablo Ángel z New Yorku, Kolumbijec, jenž působil v Anglii i Argentině, pozval v průběhu ročníku 2008 k sobě domů na večeři téměř všechny své spoluhráče z týmu Red Bulls s odůvodněním, že pokud ho vnímají jako obyčejného člověka, pomáhá to utužovat týmového ducha.

Beckhamovi spoluhráči však jeho dům viděli pouze tehdy, když si otevřeli časopis *People*.

Byť se tak dělo poměrně často, nebylo snadné uvyknout pomyšlení, že David Beckham přespává v týchž obyčejných hotelech jako ostatní smrtelníci. Stadión Toyota Park, patřící klubu Chicago Fire, leží v illinoiském Bridgeview, drsném průmyslovém předměstí vzdáleném světlé roky od Michigan Avenue i lepších čtvrtí města. Hotelem, který MLS určila pro hostující ligová mužstva, byl ničím nevynikající Marriott v areálu Midway Hotel Center, komplexu podobně ponurých hotelů (Fairfield Inn, Hilton Garden Inn, Courtyard by Marriott) nedaleko chicagského letiště Midway. Nebyla to právě nejbezpečnější část města. Dva dny Beckham se spoluhráči pobýval

ve čtvrti tvořené zešeřelými hospůdkami, zabeđenými autoopravnami, auto-bazary a železničním seřadištěm.

„Já na nějaké společné procházky moc nejsem,“ žertoval s hráči den před zápasem Bruce Arena, „ale jestli se, hoši, budete chtít zítra porozhlédnout po okolí, tak si s sebou asi vezmu ochranku.“ Kouč vtipkoval jen napůl - nebál se ani tak rozvášněných fanoušků jako spíš ozbrojených násilníků.

Blížil se velký zápas: duel vysílaný stanicí ESPN2 po celé zemi z vyprodaného stadiónu se dvěma hvězdami ligy - Beckhamem a mexickým národním hrdinou Cuauhtémocem Blankem z Chicaga - a důsledky pro zbytek sezóny. Galaxy kupodivu pět zápasů před koncem základní části chyběly na příčku zaručující play-off pouhé dva body. Tři z nich měli sehrát na hřištích soupeřů a navíc proti mužstvům, která v MLS patřila k nejlepším: Chicagu, Columbusu a Houstonu. Klání mělo přihlížet několik významných činitelů ligy, například šéf ESPN John Skipper, muž, který vsadil na to, že Američany fotbal v televizi přiláká, a ředitel MLS Don Garber.

Během devíti let ve funkci dozíral Garber, dříve taktéž funkcionář v NFL, na pozvolný, avšak trvalý rozvoj MLS. Od kritické situace roku 2002, kdy se kvůli krachu klubů z Tamy a Miami soutěž zúžila na pouhých deset týmů, prošla liga díky Garberovi transformací. Roku 2008 už MLS disponovala slušnými celostátními televizními smlouvami hned se čtyřmi stanicemi, nemluvě o čtrnácti klubech, z nichž osmička působila na stadiónech určených výhradně pro kopanou. V rámci pokračujícího rozšiřování se má soutěž do roku 2011 rozrůst o další čtyři oddíly (a až pětacet stadiónů). Garber měl na všech těchto zásluhách bezpochyby lví podíl, jelikož vytvořil slibnou dlouhodobou strategii a zároveň sjednotil nejednotné majitele klubů, přilákal nové, vybudoval vedlejší byznys v podobě konání lukrativních neligových zápasů v USA (a to včetně exhibicí evropských klubů a utkání mexické reprezentace) a kandidáty rozšíření soutěže nechal soupeřit mezi sebou, aby se zvýšila poptávka po vstupu do MLS.

Garber si sport, který propagoval, nakonec velmi oblíbil, v hloubi duše to však byl především obchodník, který neváhal přibarvovat informace pro média, jestliže to vyhovovalo jeho potřebám. Navzdory nezdarům Galaxy na hřišti Garber prohlašoval, že z jeho pohledu je experiment Beckham obrovský úspěch, třeba už jen proto, že díky němu milióny lidí (v USA i po celém světě) objevily existenci MLS. Garber poznamenal, že když roku 2008 trávil s rodinou dovolenou v horách západní Číny, nejenže jejich průvodce znal Beckhama, ale dokonce se ptal, jak se mu v Los Angeles Galaxy daří. Pokud ovšem člověk přesto po Garberovi žádal vysvětlení, v čem je Beckham úspěšný od chvíle, kdy podepsal smlouvu a přestoupil do Los Angeles - jinými

slovy od slavnostního představení 13. července 2007 -, zmohl se víceméně jen na to, že se oháněl návštěvností zápasů a prodejem dresů.

„Byla by ostuda, kdyby se po všech těch úspěších mimo hřiště nedokázal tenhle tým prosadit i na trávníku a celá tato zkušenost by nakonec zase nebyla tak pozitivní, jak být mohla," připustil nakonec Garber. „Je to však součást procesu, kterým procházíme posledních třináct let. Není to snadné. Člověk se musí poučit ze zkušeností, i když se třeba dopustí nějaké té chyby. Pomůže nám to v dalším zlepšování, tak to prostě je, když v téhle zemi působíte ve sportu, který se rozvíjí. Samozřejmě se možná každý v určitou chvíli ohlédneme a řekneme si: ‚Skoda, že některé věci neproběhly jinak.‘ Jenže díky téhle zkušenosti se možná v leccems rozhodneme jinak, což nám pomůže dostat se tam, kam chceme.“

Garber nepopíral, že se udělaly i chyby. „Z dnešního pohledu bych třeba řekl, že angažmá Ruuda Gullita nikdo nepovažuje z ničí strany za dobrý krok," prohlásil a připustil, že zásah 19 Entertainment do řízení L.A. Galaxy představuje poučení, které liga potřebovala k tomu, aby do budoucna přistupovala jinak ke vztahům se slavnými hvězdami a jejich manažery. Přesto když Garber seděl v luxusní lóži nad půlicí čárou vyprodaného Toyota Parku, neubráníl se úžasu nad tím, jaký rozruch na stadiónu fotbalový zápas vyvolává. A ačkoli by jako šéf ligy měl být nestranný, bylo hned od úvodního hvizdu jasné, že si Garber přeje, aby největší tahák MLS (totiž Galaxy) postoupil do play-off a pokud možno až do finále na domácím stadiónu. „Beckham proti Blankovi ve finále - umíte si to představit?" nadhodil Garber v jednu chvíli a v hlavě mu vířily vidiny koláčů sledovanosti. V prvním poločase uhodil Garber pěstmi do stolu pokaždé, když se fotbalistům Galaxy na hřišti něco nepovedlo. „Chicago už má play-off zajištěné," konstatoval. „Musíme tam mít na finále i Galaxy. Nebo aspoň Chivas.“

Jenže Galaxy opět navázali na sérii porážek. Eddie Lewis i navzdory převaze domácích ještě před přestávkou vyrovnával na 1:1, ale zkraje druhého poločasu se obrana Galaxy během dvou minut úplně sesypala. Náhradní brankář Josh Wicks, který pokaždé, když zastoupil zraněného Steva Cronina, inkasoval zbytečný gól, se nejprve dopustil fatální chyby, když v padesáté sedmé minutě vyběhl daleko před šestnáctku a dovolil Blankovi skórovat do prázdné branky. A dvě minuty nato Chris Rolfé svou druhou trefou zápas zpečetil na konečných 3:1 pro Chicago. Poslední minuty trápení hráčů Galaxy ještě umocnily, protože Donovan ve vyložené šanci přestřelil a Beckhamovi, který předvedl další nemastný neslaný výkon, už došla trpělivost. V osmdesáté šesté minutě poslal míč z rohového kopu do šestnáctky na neobsazeného Seana Franklina, ten však hlavičkoval pouze přímo pod sebe. Beckham nevěřicně

kroutil hlavou a rozmrzele rozhazoval rukama. „Zbývá, nám čím dál tím míň zápasů," posteskl si po utkání a později ještě dodal, že jeho tým „neprojevil charakter" a „vůbec nebojoval".

Druhý den už však Beckham opět vyloudil úsměv na rtech — a to právě včas, neboť spolu s Victorií v newyorském obchodním domě Macy's zahajovali v USA prodej svého nové pánského a dámského parfému s názvem *Signature*. Nákupní středisko zaplnily stovky obdivovatelů, přesto by mezi nimi člověk jen horko těžko hledal někoho, kdo by znal výsledek včerejšího zápasu nebo postavení Galaxy v tabulce MLS. A možná to bylo i dobře. Týmu z Los Angeles nyní čtyři zápasy před koncem chybělo k postupu do play-off pět bodů a Arena mužstvu řekl, že budou zřejmě potřebovat získat deset bodů (tedy třikrát vyhrát a jednou remizovat), aby se na postupovém místě udrželi. Ba co hůř, příštím soupeřem Galaxy měl být 4. října Columbus, nejlepší mužstvo v lize.

Znamením toho, jak velké problémy sužují Galaxy na brankářském postu, byla skutečnost, že Arena do nejdůležitějšího utkání sezóny postavil od začátku až třetího gólmana v pořadí Joshe Saunderse, přestože neměl v lize odehranou ani minutu. Před zraky vyprodaného stadiónu si Galaxy nedokázali vypracovat jedinou nebezpečnou brankovou příležitost. Donovan nedostával potřebné přihrávky. Beckham nadále pokračoval v matných výkonech. A obrana Galaxy, přestože hrála lépe než v předchozích týdnech, v poslední pětiminutovce prvního poločasu polevila a neuhlídala Alejandra Morena, který hlavou vstřelil jediný gól zápasu. Výhra Columbusu Crew 1:0 byla zadosťučiněním zejména pro Morena, jelikož se ho L.A. svého času zbavili, a pro kouče domácích Sigiho Schmida, jehož propuštěním z Galaxy roku 2004 odstartoval tým dlouhodobý výkonnostní pokles, vrcholící nyní největší krizi v klubové historii.

V patnácti zápasech za sebou — což je přesně polovina základní části MLS — dokázali Beckhamovi L.A. Galaxy vyhrát přesně jeden jediný duel. Díky tomu, že ten den zvítězilo i Toronto, nasbírali Galaxy vůbec nejméně bodů v celé lize. Pokud člověk padl s týmem až na dno, sotva si dokázal uvědomit, jakých rozměrů nezdarů v sezóně 2008 dosáhly, a to zejména kvůli tomu, že se porážky proměnily v něco zcela běžného a v divácích, kteří museli sledovat jeden zápas plný mizerného fotbalu za druhým, vyvolávaly strnulou otupělost. Kdyby byli Galaxy závodní kůň, už dávno by jej nechali utratit. Vleklá krize klubu byla svým způsobem jedinečnou laboratoří, skýtala totiž příležitost sledovat, kteří hráči myslí svá slova vážně, když hovoří o tak zásadních sportovních hodnotách jako „nasazení", „charakter" a „vůdčí schopnosti".

A nyní bylo zřejmé, že David Beckham mezi ně v roce 2008 nepatří. Tváří v tvář tolika porážkám, kolik jich ještě za celou kariéru nezažil, Beckhamovo zaujetí pro hru opadalo. Ztrácel pozornost. Oheň se v něm probouzel pouze sporadicky, a když, tak pouze směrem k rozhodčím. Jeho vůdčí schopnosti, které nikdy nebyly příliš výrazné, se projevovaly a zase uvadaly s tím, jak se vzdaloval spoluhráčům. Rozhodně nebyl jediným viníkem, pobíral však nejvyšší plat a zprostit ho jakékoli zodpovědnosti a svalit vinu na nekvalitní spoluhráče, na zmatky ve vedení klubu nebo na pravidla MLS, by znamenalo ignorovat důkazy na hřišti i mimo něj. Navíc kvůli žluté kartě, kterou Beckham viděl v první půli utkání s Columbusem za tvrdý zákrok zezadu na Robbieho Rogerse a která už pro něj byla několikátá v pořadí, nesměl v dalším ligovém zápase nastoupit. Přestože už před sebou Galaxy měli pouze tři duely, Beckham hned ten následující musel vynechat kvůli reprezentačním povinnostem a v tom dalším si pak odpykat zmiňovaný distanc.

Galaxy měli stále ještě matematickou šanci na play-offa tu ještě 12. října přivítali domácí výhrou 3:2 nad Coloradem, kdy Donovan přišel na hřiště až jako náhradník, jelikož den předtím odehrál v dresu americké reprezentace duel světové kvalifikace. Ke klíčovému střetnutí, které museli stůj co stůj vyhrát, tak Galaxy odlétali 18. října do Houstonu. Beckham hrál za Anglii o tři dny dřív, a přestože byl v trestu, mohl jako správný kapitán odcestovat do Texasu spolu s týmem, aby spoluhráče burcoval a povzbuzoval. Této úlohy se nakonec zhostil Peter Vagenas, jelikož do zápasu kvůli zranění nemohl nastoupit.

Beckham totiž zůstal v Anglii. Ve čtvrtek zahajoval novou reklamní kampaň pro jistou potravinářskou firmu. V pátek si spolu s Victorií zašel v Londýně na večeři s Geri Halliwellovou, někdejší členkou Spice Girls, a jejím manželem.

A když v sobotu fotbalisté Galaxy prohráli v Houstonu 0:3, což byl umíráček za nejnevydařenější sezónou klubu v dějinách americké kopané, byl jejich kapitán přes sedm tisíc kilometrů daleko.

NOVÉ ZAČÁTKY?

Dvacátého druhého října, tři dny před posledním zápasem ročníku 2008, ve kterém už Galaxy o nic nešlo, opět David Beckham odešel po tréninku ze hřiště jako první. Za žlutou šňůrou nataženou kolem okraje trávníku se jako dobytčata shlukl půltucet novinářů, a když Beckham dvacet metrů od nich zamířil k bráně, začali ho zahrnovat otázkami.

„Davide, ten odchod do Milána! Můžete se vyjádřit k tomu odchodu do Milána?“

Kapitán Galaxy jim neodpověděl, ale jakmile došel k bráně, stalo se cosi zvláštního. Stál u ní Ryan Maxfield, Beckhamův osobní asistent, který rovněž Beckhamovým často hlídal trojlístek synů. Od stadiónu HDC a kabiny Galaxy dělilo Beckhama parkoviště a zhruba sto padesát metrů veřejného prostranství. Možná se bál, že mu novináři nedají pokoj celou cestu. Možná ho rozzlobilo, že toho dne prosáklly do evropských médií zprávy o jeho tajných námluvách s italským velkoklubem AC Milán, který mu nabízel hostování. Jakmile Beckham k bráně došel, dal se do běhu, až mu špunty kopaček klapaly o asfalt jako koňská kopyta.

Skoro se zdálo, že tak urputně nesprintoval už několik měsíců.

Beckham pádil parkovištěm a jeho poskok uháněl za ním jako pes za míčkem. Nikdo je ale nepronásledoval. Ta scéna byla opravdu velmi nedůstojná - nejslavnější sportovec světa doslova a do písmene prchal před hrstkou novinářů, kteří vůbec neměli v úmyslu ho pronásledovat. Připomínalo to mizerný skeč z grotesek Bennyho Hilla, chyběl už pouze bujarý hudební podkres a zmalovaná krasavice se zkaženými zuby.

Novináři se smáli, ovšem pro Galaxy tahle situace zrovna důvodem ke smíchu nebyla, spíše k obavám, pakliže Beckham signalizoval zájem MLS předčasně opustit. Už několik měsíců si spoluhráči i trenéři v duchu říkali: Co když se Beckham jednoho dne probudí a rozhodne se pro návrat do Evropy? Nebyla náhoda, že o Beckhama usiloval právě AC Milán, tedy klub, do kterého by roku 2007 přestoupil, kdyby se býval neupsal Los Angeles. A co víc: když Beckham v předchozím přípravném období před začátkem MLS

trénoval s anglickým Arsenalem, nikdo se tehdy ještě neobával, že by mohl chtít Galaxy opustit. Měl dům nedaleko Londýna, potřeboval kvůli reprezentačním povinnostem zůstat ve formě a během přípravy za Gunners nikdy nenastoupil. Tentokrát to však bylo něco jiného. V Itálii Beckham žádný dům neměl a milánští funkcionáři prohlašovali, že Beckham v Sérii A oblékne dres slavných *rossoneri*.

Nejhorší ze všeho bylo, že tento vývoj činovníky Galaxy dokonale zaskočil. Rozhovory o hostování v AC Milán, což byl krok zavánějící arogancí, totiž inicioval sám Terry Byrne a vůbec se o nich neobtěžoval informovat klub, se kterým měl Beckham podepsanou smlouvu. „Poprvé jsem se to doslechl dnes,“ přiznal trenér Galaxy Bruce Arena několik minut po Beckhamově úprku před novináři. To ovšem ještě nebylo všechno, co Arena a realizační tým netušili. Arenově prvnímu asistentovi Davu Sarachanovi se v tomtéž týdnu mísily ve tváři úžas s překvapením, když se dozvěděl - ode mě -, že má Beckham ve smlouvě klauzuli, která mu umožňuje odejít z Galaxy po sezóně 2009 jako volný hráč (tedy nikoli po sezóně 2011, jak Beckham, MLS i Galaxy od začátku veřejně tvrdili). Noví trenéři Galaxy tak pomalu zjišťovali to, na co přišel Landon Donovan už dávno: aura tajností, jež Beckhama a 19 Entertainment obklopovala, nejenže v člověku vyvolávala vůči Beckhamovi a jeho manažerům nedůvěru, ale rovněž nutila vytvářet si vlastní úsudek o tom, jak to asi všechno je ve skutečnosti.

„Konspirační teorie zní: Kolik týdnů nebo měsíců už se na tomhle [hostování] pracuje?“ podívoval se Sarachan. „Jaké jsou skutečné motivy v pozadí? Podle toho, co říkal David Brucovi i mně, se chce hlavně udržet v kondici a hrát ve velkém klubu, díky němuž bude nachystaný pro anglickou reprezentaci. Ale není ve hře ještě něco jiného? Nechtějí ho třeba vykoupit? Jsou to všechno spekulace.“

Sarachan se nedomníval, že by chtěl Beckham z Galaxy prchnout, přesto si trenéři uvědomovali, že je kapitán mužstva hluboce frustrovaný. Po jednom z tréninků ke konci sezóny, kdy se Beckhamovi moc nevedlo, si ho Arena pozval k sobě do kanceláře na rozmluvu mezi čtyřma očima. „Myslíš, že kdybys hrál za Manchester United, probíhal by tam trénink takhle?“ zeptal se Arena.

„Asi ne,“ odvětil Beckham. „Ale když jsou k dispozici lepší hráči.“

Arena však nechtěl poslouchat Beckhamovy stesky. Pozoroval ho už několik týdnů a hovořil se svou hvězdou na rovinu. „Podívej, jaký dojem chceš po sobě zanechat?“ zeptal se. „Jsme tady proto, abychom se zlepšovali, a pokud se chceme zlepšovat, potřebujeme lídra. A abychom získali patřičného lídra, musíme trvat na tom, aby se každý ze svého jednání zodpovídal.“ Arena dále

prohlásil, že by si přál, aby si Beckham jako kapitán počínal aktivněji, aby třeba nováčka jako Mike Muñoz vzal kolem ramen, když něco pokazí, nebo otevřeněji komunikoval s trenéry Galaxy. „Jsi přece kapitán," připomněl Arena Beckhamovi. „Chceme znát tvůj názor. Chceme, aby ses zapojil." To ale nebylo všechno. Kouč dodal, že podle něj nemá Beckham takovou kondici, jakou by mít měl, což je důsledek únavy a přílišného cestování, byť ne vždy nutného (to se týkalo zejména onoho letu do Číny). Prohlásil, že v tomto směru bude Beckham muset chtět nechtět ubrat.

„Podle mě má na víc, než kolik ukázal," vyjádřil se Sarachan, „dolehlo však teď na něj všechno cestování a nedostatečná fyzika. Řekl bych, že i jeho to trápí. Sám sobě člověk lhát nemůže. Mám za to, že je dost upřímný, pokud jde o to, díky čemu se dostal tam, kde je, tedy kromě jeho příhrávek a centrů. Býval to pracant, dřív. Určitě si uvědomuje, že momentálně na takové úrovni není, proto k němu s Brucem vysíláme sdělení: ‚Pojď, zapracujeme na zlepšení. A kvůli tomu se teď, Davide, některých věcí musíš zříct.'“ Jedna věc však byla, aby Beckham slíbil, že omezí cestování a bude lepším kapitánem, a druhá, aby tak skutečně učinil. Trenéři věděli, že ho zastihli v nejkritičtější fázi experimentu Beckham a že jeho úspěšnost v Galaxy už může jenom stoupat - ledaže by hostování v Miláně znamenalo, že se Beckham a 19 Entertainment snaží toto spojenectví zcela zlikvidovat.

Při rozhovorech s Beckhamem ponechali trenéři stranou ještě jednu citlivou záležitost: jeho očividně napjatý vztah s Donovanem. Pakliže chtěl klub slavit úspěchy, nemohly se jeho dvě největší hvězdy nadále chovat jako státy, které spolu přerušily diplomatické styky. „Je město pro oba dva dost velké? Můžou koexistovat?" tázal se Sarachan. „Tohle všechno už jsme slyšeli. Já osobně věřím jenom tomu, co vidím na vlastní oči. A je pravda, že v posledních týdnech to bylo maličko napjaté."

Popravdě řečeno se Donovan na Beckhama zlobil víc než kdy jindy a nejnovější mediální cirkus ohledně AC Milán byl pro něj poslední kapkou.

Nejlepší americký fotbalista si u oběda tvořeného pizzou s jehněčím a broskvovým salátem ve stylové řecké restauraci Petros v Manhattan Beach usrl rulandského šedého a zhluboka vydechl. Byl čtvrtek, čtyřiaadvacet hodin poté, co se objevily zprávy o hostování Davida Beckhama v Miláně, a Landon Donovan si užíval volno, jelikož Galaxy ten den netrénovali. I když *užíval* možná nebylo vhodné slůvko, protože se cítil prachmizerně. Klubu ještě neskončila zpackaná sezóna, a už se zase hovořilo výhradně o Beckhamově možném odchodu. Donovan byl osobně přesvědčený, že kapitán Galaxy se už v duchu

vytratil před několika týdny. „Mám pocit, že je David evidentně frustrovaný, nešťastný a že to upřímně řečeno všechno považuje za vtip,“ vyjádřil se Donovan, kterému už chyběl jen krůček ke koruně krále ligových střelců. „A taky mi připadá, že postrádá větší úctu vůči tomuhle týmu. Nevidím tady oddanost nebo zápal pro mančaft a to mě znepokojuje.“

Čím déle se Donovan v Beckhamově blízkosti pohyboval, tím častěji se sám sebe ptal: *Co je to vlastně za člověka?* Proč je tak tajnůstkářský, proč se zdráhá o sobě prozradit i ty nezákladnější informace? Důvěřovat tak rezervovanému spoluhráči zkrátka nelze. Donovan si o tom chtěl předešlého dne s Beckhamem promluvit, ale k ničemu to nevedlo.

„Takže ty máš namířeno do Milána?“ zeptal se Donovan.

„Uvidíme,“ odtušil neutrálně Beckham. „Musím se po sezóně nějak udržovat v kondici.“

„Je to krásné město, že jo?“

„Prý ano, ale sám nevím.“

A tím to skončilo. Skřínky měli hned vedle sebe, ale jako by je dělil milion kilometrů.

Ne, řekl si v duchu Donovan, Beckham mnohem jasněji komunikuje činy než slovy. Stále mu nešlo na rozum, proč se Beckham v předchozím týdnu po reprezentačním zápase zdržel v Londýně celé tři dny a odmítl odcestovat do Houstonu, aby spoluhráče povzbudil v nejdůležitějším klání sezóny. Na tom, jestli byl v trestu nebo ne, nezáleží, říkal si Donovan, ani na tom, zda měl od Galaxy svolení. *Vždyť je kapitánem mužstva.* Když se Donovan zeptal Bruce Areny, kde Beckham vězí, kouč nevěděl. Donovan se nestačil divit. Jak to, že trenér nevěděl, kam se Beckham poděl? „V kterém jiném klubu na světě se tohle může stát?“ podívoval se Donovan. „Je to absurdní.“ Pokud se Beckham k týmu nepřipojí do pěti dnů po reprezentačním utkání, říkal si Donovan, měl by dostat pokutu nebo distanc jako kterýkoli jiný hráč, který by něco takového provedl.

„Chceme po něm alespoň to, aby za nás, za náš mančaft dýchal,“ dodával Donovan. „Jenže postupem času se ukazovalo, že tomu tak v mnoha ohledech vždy není - na hřišti i mimo něj. Hraje svou roli to, že vydělává tolik peněz? Ano. Pokud vám platí víc než komukoli jinému v lize, více než *dvonásobek* než ostatním v lize, očekává se, že dorazíte na každý zápas, ať jste v trestu nebo ne. Ze dorazíte a budete makat na tréninku. Ze dorazíte a budete makat na hřišti. Možná to prostě není lídr, možná to není kapitán, možná v tomhle prostě není dobrý. Budiž. Ale přinejmenším byste měli dorazit a každý den ze sebe vydat maximum. To se však neděje, a proto ta frustrace. A nemyslím si, že bychom žádali příliš. Fakt ne. Zvláště když celou tuhle situaci zapříčinil on.“

Donovan si od začátku přál, aby experiment Beckham fungoval, aby Angličanův příchod přinesl prospěch všem zúčastněným, a v zásadě neviděl důvod, proč by se sezóna 2009 nemohla na hřišti nést ve znamení úspěchů. Ne však v případě, že by se Beckham choval i nadále tak jako v druhé polovině roku 2008. „Když se tu David poprvé objevil, věřil jsem, že je oddaný tomu, co dělá," pokračoval Donovan. „Záleželo mu na tom, aby uspěl. Chtěl, aby se dařilo týmu i lize. Ale pak - a určitě to podle mého souvisí s Ruudovým propuštěním - prostě přehodil v hlavě nějakou páčku a řekl si: ‚Ne ne, už na to kašlu.‘ A podle toho to taky vypadá."

Donovan Beckhamu analogicky přirovnal k atraktivní dívce, se kterou se člověk v dospívání seznámí. První týden s ní každý večer protelefonuje tři hodiny a připadá mu jako naprosto dokonalá partnerka. Jenže krátkodobě dokáže člověka okouzlit kdekdo, domníval se Donovan. „Postupem času se dotyčný vybarví," vysvětloval, „a pak teprve v dobrých i zlých časech zjistíte, jaký doopravdy je." Beckham se podobal krásné středoškolačce, na kterou celý týden v kuse myslíte, abyste nakonec zjistili, že má nějaký vážný nedostatek, kvůli kterému vzkvétající dlouhodobý vztah nepřipadá v úvahu.

Tou dobou už Donovan ani nesouhlasil s názorem „dobrý spoluhráč, ale špatný kapitán", který vůči Beckhamovi zaujímala řada ostatních fotbalistů Galaxy. Na konci ročníku 2008 byl totiž přesvědčený, že Beckham už není ani dobrým spoluhráčem. „Ne, není," prohlašoval Donovan. „Nic takového neukázal. Nedokážu si vybavit nikoho jiného, o kom bych mohl říct, že nebyl dobrým spoluhráčem, že nepředváděl maximální nasazení, že neprojevoval zájem. Jenže u Beckhamu si tím nejsem zrovna jistý. Proto bych řekl, že ne, že jsem u něj neviděl nasazení. A nenapadá mě nikdo jiný, o kom by platilo totéž."

Nejpozoruhodnějším aspektem Donovanova verbálního výpadu vůči Beckhamovi byl způsob, jakým jej podával. Hovořil jako vědec odhalující výsledky pokusu. Žádná zlostná pěna u úst, žádné přísné hrození prstem, dokonce ani zvýšený hlas. Toto bylo něco dočista jiného než adrenalinový pozápasový výlev třeba ve stylu Abela Xaviera. Onoho krásného čtvrtedního odpoledne v Manhattan Beach Donovan během řeči poklidně obědval a upíjel víno. („Máte rád jehněčí? Klidně ochutnejte. Je vážně vynikající.") V jednu chvíli mu zatelefonovala manželka Bianca a krátce spolu hovořili o svých psech. Donovan to vnímal tak, že pouze vyjadřuje své názory na kolegu, jímž je shodou okolností David Beckham. „A upřímně řečeno," vysvětloval, „jsou moje dojmy podložené fakty."

A byl tu další fakt: Donovan netušil, co bude dál. Sám měl možná Galaxy po sezóně opustit a zamířit do mnichovského Bayernu a kdoví, jak vše

dopadne s Beckhamovým hostováním v AC Milán. Uvědomoval si však, že pokud budou oba pokračovat i v ročníku 2009, bude se muset ledacos změnit. „Řekněme, že tady skutečně vydrží ještě tři roky," zamyslel se Donovan. „Pokud tu zůstanu i já, tak nechci, aby to další tři roky mého života běželo jako doposud. To je totiž fakt nanic. Nechci, aby fotbal v mém životě vypadal takhle." Ale co s tím? „Je to i můj problém. Musíme si to nějak vyjasnit, buď přímo s ním, anebo něco podniknu, protože jinak to pořád pojede ve starých kolejích. V danou chvíli je zkrátka takový, jaký je. Ne že by to bylo vždycky špatné, jenže se k tomu musí správně přistupovat, což nebyl náš případ. Pokud takový zůstane, budiž, ať si pak nese následky sám. Ať nehraje. Ať sedí na lavičce. Prostě uslyší, že pokud neprojeví zájem, tak zkrátka hrát nebude."

Byť jeho slova působila hněvivě, stejnou zlost pociťoval Donovan koncem roku 2007 i vůči Aleximu Lalasovi, po skončení sezóny si spolu však upřímně promluvili a vše si vyjasnili. Donovan měl pocit, že lze zachránit i vztah mezi ním a Beckhamem, ovšem jedině tehdy, pokud by se Beckham opět proměnil v toho spoluhráče, který den po reprezentačním utkání ještě toužil nastoupit i za Galaxy. Ovšem vzhledem ke zprávám o jeho hostování v Miláně už možná beztak byly podobné úvahy bezpředmětné. Donovan není hlupák, ví, jak to ve světě fotbalu chodí a také jak fungují Beckham a 19 Entertainment. „Prozatím je to možná jenom hostování," pokračoval Donovan, „ale za dva měsíce třeba odehraje pár zápasů a řekne si: ‚Hergot, tady chci zůstat.'"

Necelou míli od Donovana zasedl téhož odpoledne nad pivem, hamburgery a hranolky v proslulém laciném baru Hangár na Aviation Boulevardu v Manhattan Beach i Alexi Lalas. Ustrojený byl typicky po lalasovsku: na hlavě růžový šátek, na tváři čtyřdenní zrzavé strniště, na sobě obyčejné bílé tričko s výstřihem do V a k tomu obrovské bílé sluneční brýle, jaké na známé fotografii z dob, kdy hudbě vévodil grunge, proslavil Kurt Cobain. „Dalo se dost dobře předvídat, že tyhle dvě velké hvězdy spolu nevyjdou," prohlásil Lalas, když se dozvěděl o Donovanově kritice na Beckhamovu adresu. „Není to snad klasické klišé? Prostě jeden k druhému neměli respekt, nepadli si do oka ani spolu nemluvili. A na hřišti jeden druhého víceméně jenom tolerovali."

Lalas kroutil hlavou a smál se. Už byl zase ve svém živlu, manažerské nesmysly zasedací síně AEG mu ve zpětném zrcátku života zmizely kdesi v dáli. Ze starodávného jukeboxu vyhrávala písnička *I Wanna Be Sedated* od The Ramones. Jelikož už Lalase nespazovala pouta starého zaměstnání, připadal si svobodný a přisvojil si tak v experimentu Beckham roli hlasu pravdy.

Beckhamova kondice? „Donekonečna vykládá o tom, jak nechce vypadnout z formy a jak mu záleží na tom, aby v té formě zůstal," řekl Lalas. „Jsou to všechno jenom kecy, víte? Žádnou formu teď nemá a vůbec nedělal to, co je potřeba, aby se do ní dostal."

Beckhamovo hostování v Miláně? „Nepřekvapilo by mě, kdyby byl tohle začátek Davidova vyvázání ze smlouvy v Galaxy. Navíc by to pro Galaxy bylo to nejlepší, co by je jako klub mohlo potkat. David je skvělý hráč, jenže to tak nějak dospělo do fáze, že to v některých směrech neklape. Galaxy se natolik vzdálili tomu, čím jako fotbalový tým bývali, že jedinou možností, jak znovu obnovit rovnováhu, je provést velikou, zásadní změnu ve stávajícím mužstvu."

Beckhamovi manažeři? „Podívejte, jistých věcí lituju, hluboce třeba toho, že se dopustilo, aby klub převzal někdo jiný a aby do něj pronikly vnější vlivy, které se rozšířily jako nemoc. Já samozřejmě bil na poplach, ale hlavně jsem měl říct: ‚Takhle ne, a pokud ano, tak ne se mnou.' Jenže jsem neměl odvahu to udělat."

Lalas se pouze snažil dělat to, čemu věřil. Připadalo mu, že pokud si má kopaná získat v Americe oblibu, potřebuje tento sport baviče, osobnosti, které se dostanou do novinových titulků počínáním na hřišti i mimo něj. A pokud to mělo obnášet, že bude zastávat extrémní stanoviska a nebrat si servítky vůči posvátným krávám vrchnosti - zdravíčko, Davide Beckhame! -, tak beze všeho.

Navíc se rozhodně nedalo říct, že by Lalas na Beckhama pouze plival jed. Coby muž, který měl svého času na starost obchodní operace Galaxy, věděl Lalas lépe než kdokoli jiný, že Beckhamův přestup znamenal jak pro Galaxy, tak pro celou MLS obrovský přínos. Pouze Beckham totiž mohl k americké kopané přitáhnout takovou pozornost, argumentoval Lalas, a v tomto ohledu byl jeho vliv pozitivní a nebylo pochyb, že přetrvá ještě dlouho po jeho odchodu z MLS. Zároveň se však Lalas nedokázal zbavit pocitu, že až příliš mnoho lidí - především jeho manažeři - Beckhamovi dovolovalo, aby se choval jako přerostlé dítě a aby se zřekl odpovědnosti rovněž za debakl Galaxy v ročníku 2008. A něco takového Lalas nehodlal dopustit.

„Davidu Beckhamovi je třiatřicet," pokračoval Lalas. „Má manželku. Má kupu potomků. Není to už dítě. Je chlap. On sám, jeho lidi i lidi po celém světě ho považují za pilíř profesionalismu, za tahouna, za člověka dokonalého charakteru a osobnosti, a to natolik, že býval kapitánem Anglie a je - na vlastní žádost - i kapitánem Los Angeles Galaxy. Proto tady nebudu sedět a nějak ho sanovat."

Lalas začínal zvyšovat hlas. Jen málokteré téma jej dokázalo tak rozpálit jako otázka, zda právě Beckham není zodpovědný za činy svých poradců

z 19 Entertainment, kteří převzali vedení Galaxy a dosadili na trenérskou židli člověka, kterého sami vybrali. Může se snad Beckham od toho, co jeho manažeři způsobili, věrohodně distancovat? Podle Lalase v žádném případě. „Buď jedno, nebo druhé, nic mezi tím,“ argumentoval. „Buďte celou dobu víte, co se děje, a pak byste se měli stydět, protože jste narcisistický, manipulující člověk, anebo jste žil v bublině a jste naprosto naivní a dětinský a tím, že absolutně netušíte, která bije, jste sám potvrdil to nejhorší, co si o vás lidé myslí. A takový má být člověk, po kterém chceme, aby táhl Galaxy? Měl bych se stydět já i všichni ostatní, kteří jsme něco takového dopustili.“

Ne všichni v Galaxy se na Beckhama hněvali. Třeba Alan Gordon chtěl jen vědět, co se děje. Zatímco se hráči v onom týdnu jednou ráno před tréninkem v šatně protahovali, po televizní obrazovce před nimi proběhl titulek stanice ESPN: ZPRÁVY: DAVID BECKHAM ODEJDE NA HOSTOVÁNÍ DO AC MILÁN.

Jak bylo pro Gordona příznačné, nijak se neostýchal zeptat. „Takže ty jdeš do toho Milána nebo co?“ vyhrkl na Beckhama. „A jak jste se dohodli?“

„Ještě to není uzavřené,“ odušil Beckham. „Ale rád bych se kvůli repre udržel v kondici.“

Gordon si Beckhama jako člověka oblíbil a ten pocit byl vzájemný. Na rozdíl od většiny ostatních mladých hráčů v Galaxy se Gordon Beckhama nebál a Angličanovi se pro změnu zamlouvalo Gordonovo neškrobené vystupování i bezstarostný smysl pro humor. O několik týdnů dříve spolu ti dva v hotelovém baru v Kansas City hráli kulečnick, když vtom se jich jakýsi přihlížející zeptal, zda by se rovněž nemohl zapojit do hry. Aniž by Gordon hnul brvou, odpověděl: „V další partičce se ale hraje o milion dolarů. Neva?“ Beckham jenom kroutil hlavou a málem se potrhál smíchy. Popravdě řečeno, když se ti dva spolu sázeli, ať už na tréninku nebo mimo něj, vždycky byla výhra stejná: poražený musel vítězi přinést snídani. „Je to sranda,“ poznamenal Gordon. „Dokážu ho porazit jenom v tom, co nesouvisí s fotbalem.“ A tak Gordon nad Beckhamem vyhrál nejen u kulečnickového stolu v Kansasu, ale také na golfovém hřišti, když spolu v tom týdnu hráli na charitativním turnaji pořádaném Galaxy.

Dobrosrdečnost mezi těmi dvěma fotbalisty rozhodně nebyla hraná. „Víte, kdo je možná nejlepším Davidovým kamarádem v mužstvu?“ nadhodil jeden z Beckhamových spolupracovníků, který se turnaje rovněž zúčastnil. „Alan Gordon.“

Z mnoha důvodů to mělo logiku, zvláště proto, že Gordon neměl nejmenší zájem podílet se na intrikách a napětí panujícím třeba mezi Beckhamem a Donovanem. „To jde úplně mimo mě,“ prohlásil. „Já se v tomhle týmu jenom snažím udržet, takže na tohle kašlu. Pokud jsem v mančafu a dostávám plat, tak je mi fuk, kdo je s kým rozhádaný.“

Popravdě řečeno se Gordon dokázal v kádru držet až pozoruhodně. Arena byl už čtvrtým trenérem Galaxy, který nejenže ponechal Gordona na soupisce, ale dokonce ho i stavěl. Jedním z důvodů byly jeho výkony: navzdory neohrabanému stylu hry se Gordon v ročníku 2008 mohl pochlubit pěti brankami a sedmi gólovými přihrávkami, což byl zvláště na fotbalistu, který často střídal až v průběhu hry, výtečný výsledek. Dalším důvodem byl jeho nízký plat: na třetího útočníka v pořadí, jenž se v MLS neztratil, představovaly 72 504 dolary drobné.

A dalším důvodem bylo, že se z Gordona klubal slibný tahoun. Ukázalo se, že vůdcem kabiny, kterého hledal Lalas (a nyní i Arena) - „ostříleným mazákem“, jak říkal Gordon -, by mohl být právě Alan Gordon. Celou sezónu měl pocit, že mladí fotbalisté v mužstvu neprojevují dostatek respektu vůči veteránům středního věku, a to zčásti proto, že Ruud Gullit řadu zkušenějších hráčů hned od začátku posadil na lavičku. „Tihle nováčci před vámi dostávají přednost a vy je máte okřikovat?“ podivoval se Gordon. „Takové vztahy jsou divné.“ Přesto se Gordon nakonec v tom týdnu k jednomu smělému výroku odhodlal. Na zmiňovaném golfovém turnaji totiž hned dvakrát vyhrál soutěž o úder, který přistane nejbliže praporku, ovšem Troy Roberts Gordonovo jméno v případě jedné z výher nahradil z legrace jménem Israela Sesaye, útočníka, který v Galaxy působil druhým rokem. Když se večer ceny udělovaly, Gordon Sesayovi řekl, že ho nechá před zraky všech cenu přebrat, ale pak že mu ji musí odevzdat. To se však nestalo. Druhý den dal Gordon Sesayovi v kabině ultimátum. „Jestli ji ráno nebudu mít na židli, tak tě budu muset zmlátit.“

„Asi ho fakt budu muset zmydlit,“ řekl Gordon večer přítelkyni Sandi. „Protože jsem mu to slíbil. A tak musím dodržet slovo.“

Když Sesay druhý den Gordonovi řekl, že už s přítelkyní vyhraný poukaz využili, Gordon skutečně dostal tomu, co řekl: narazil Sesaye na zeď a pak ho nacpal do skříňky. Arenovi se to líbilo a dokonce se o této epizodce zmínil, když k mužstvu v sobotu promlouval. „Pokud něco není v pořádku,“ řekl trenér svým svěřencům, „potřebujeme hráče, kteří se to nebojí napravit.“ Mezi fotbalisty rostlo napětí, kdo bude muset Galaxy pro sezónu 2009 opustit - předpokládalo se, že už se do týmu nevrátí Beckham ani Donovan -, ovšem jedním z mála, který měl místo v kádru téměř zaručené, byl Gordon. „Chci tě tady i napřesrok,“ řekl mu v týdnu Arena. Přesto Gordon věděl, že v MLS

není jisté vůbec nic, zvlášť když ostatní kluby pochopily, jakým by byl při svém platu přínosem, a neustále Galaxy předkládaly nabídky na jeho případnou výměnu.

V říjnu 2008 měl Gordon alespoň jedinou jistotu: experiment Beckhamu život nijak nezměnil. Alespoň ne moc. Možná ho nyní více poznávali lidé na ulici, ale celkově vzato měl pravdu, když si v létě 2007 utahoval z Joea Cannona, který si myslel, že Beckhamova přítomnost promění kterýkoli večírek Galaxy v mejdan Playboye. Gordonovi připadalo, že jako člověk je pořád úplně stejný. Kromě divoké prominentní party v Torontu během prvního výjezdu s Beckhamem si celé mužstvo už nikdy pohromadě do společnosti znovu nevyrazilo. Ostatně Beckhamovi Galaxy se vůbec nepodobali New Yorku Cosmos v klubu Studio 54. „Když člověk prohrává, tak zrovna nemá náladu jít někam flámovat,“ vysvětloval Gordon. „Všechny ty změny tým opravdu ovlivnily. Mám pocit, že jako mančaft nedržíme při sobě. Když už někam jdeme, je nás jenom pár. A řekl bych, že Davidovi to tak vyhovuje. On takové večery potřebuje, zvlášť po porážce, někam si vyrazit a dát si s pár přáteli pívko.“

Přestože Gordon patřil k přátelům, kteří s Beckhamem chodívali často, byl rovněž výrazným symbolem - jakýmsi antibeckhamem, dá-li se to tak říct, pokud šlo o MLS. Alan Gordon totiž reprezentoval všechny americké fotbalisty, kteří tvořili páteř ligy, kteří spolu soupeřili z lásky ke hře a díky nimž MLS pozvolna stoupala výš i bez pozlátka a humbuku obklopujících Davida Beckhama. Podobně jako mnoho dalších hráčů z MLS byl Gordon dlouhé čtyři roky ochotný vystačit s platem pouhých 30 870 dolarů, žít s nejistotou negarantované smlouvy, nechat si do nohy píchat riskantní kortizonové injekce, bokem si přivydělávat jako trenér mládeže a dokonce si vypůjčit osmnáct set dolarů od přítelkyně, aby se mohl přestěhovat do nového bytu. Přesto Gordon vždy odevzdával maximum, třebaže esteticky zrovna nikoho oslnit nemohl, a tak se z něj na počátku sezóny 2009 měl stát nejdéle sloužící hráč na soupisce Galaxy.

Navzdory všem urážkám, které si Gordon kvůli své občas těžkopádné hře musel od příznivců Galaxy vyslechnout, tito lidé vůbec netušili, jak cenný je pro kabinu mužstva. I někteří fanoušci ke konci sezóny pozměnili názor, když si zrekapitulovali Gordonovu celkovou produktivitu. Pět gólů a sedm asistencí na hráče pobírajícího pouhých 72 500 dolarů nebyla žádná ostuda.

Než se David Beckham od bizarního úprku parkovištěm před novináři konečně veřejně vyjádřil k hostování v Miláně, uplynuly celé tři dny. Beckhama ani 19 Entertainment nepotěšilo, že viceprezident milánského AC Adriano

Galliani tuto informaci prozradil evropskému tisku, ve skutečnosti to však mohli vyčítat pouze a jen sami sobě. Terry Byrne mohl bezpochyby počkat až do konce ročníku MLS, než Gallianiho osloví, zda by Milán stál o hostování - pokud se domníval, že vysoký funkcionář evropského klubu bude takovou novinu před žurnalisty držet po pokličkou, pak byl blázen. V 19 Entertainment jako obvykle chtěli mít veškerou komunikaci s veřejností pokud možno ve vlastní režii, a tak místo toho, aby Beckhamovo první vyjádření zveřejnilo CNN či *Los Angeles Times*, jeho manažeři s ním sami natočili v pátek „rozhovor“ a ještě téhož večera jej umístili na internet.

Výhodou bylo, že díky tomuto videu mohla 19 Entertainment vymezit obsah prvních zpravodajských informací, které určují celkový ráz, aniž by Beckham musel odpovídat na nepříjemné otázky novinářů. Mělo to však i nevýhodu. Podobně jako mítinky George W. Bushe, na které byli zváni pouze Bushovi příznivci, i tato nahrávka z dílny 19 Entertainment vzbuzovala dojem, že chce Beckham nejen něco skrývat, ale také že rafinovaná PR mašinérie řídí naprosto všechno, otázkami počínaje a odpověďmi konče. Nevrlým vystupováním a mrtvými očima Beckham připomínal omámené rukojmí na nahrávce pořízené únosci. Soudě dle jeho monotónního hlasu člověk skoro čekal, že řekne: „Mí věznitelé se o mě starají dobře.“

Ze všech nekonfliktních otázek, které mu lidé z 19 Entertainment kladli, byla nejdůležitější ta, zda toto hostování znamená jeho odchod z Galaxy a MLS, a Beckham na ni odvětil jednoznačně: „Ne, neznamená to, že odcházím ze Států,“ dušoval se. „Pořád jsem oddaný své úloze hráče Galaxy. Přišel jsem do Galaxy vyhrávat trofeje, na čemž se nic nemění, a navíc jsem také velmi oddaný úloze vyslance MLS.“ Navlas totéž přislíbil Beckham i druhý den ráno, když promlouval ke spoluhráčům v klubu na HDC. Pozoruhodné na tom bylo, že takto před celým mužstvem promluvil kapitán Galaxy vůbec poprvé od začátku pádu týmu, který začal před více než čtyřmi měsíci.

Teprve poté vyšel Beckham ze šatny do tunelu stadiónu, kde už na něj čekala zhruba šedesátka novinářů z tisku i televize. Za jiných okolností by možná šlo o přátelské setkání. Beckhamovi dva nejmladší synové Romeo a Cruz si v dresech Manchesteru United kopali na betonové podlaze s míčem. Beckham měl ve tváři kyselý výraz, paže založené a jeho šedé tričko spolu s šedými tvárniciemi v pozadí vytvářelo dojem, jako by stál před popravčí četou. První otázka byla zcela přímočará: Bude to váš poslední zápas za Galaxy? „Ne, nebude,“ odvětil Beckham. „To jsem jasně řekl. Pořád jsem Galaxy oddaný, na tom se nic nezměnilo.“

Na oddanosti Galaxy trval Beckham tak zarytě, že už očividně nemělo význam dále jej na toto téma zpovídat, mělo však smysl se zeptat, v čem jeho

hostování v Miláně prospěje právě Galaxy. A tak jsem to udělal. „Hovořil jste o tom, jak je pro každý tým důležité přípravné období. Vy jste kapitánem tohoto týmu, který se nachází v nejtěžší krizi své historie, a pokud všechno klapne, tak přípravu zmeškáte.“

Beckham mi skočil do řeči a s překvapeným výrazem ve tváři se na mě zadíval. „On je teď v nejtěžší krizi?“ podivil se.

„Ano,“ já na to.

Byl to velmi poučný okamžik, jeden z mála Beckhamových nepřipravených činů v tom týdnu, který dával mnohé tušit. Především Beckhamovi skutečně nebylo lhostejné, co si o něm lidé myslí. Ovšem pokud netušil, že takto bídne na tom jeho klub ještě nikdy nebyl, pak skutečně žil v bublině. Za prvních deset let existence se Galaxy pokaždé probíjeli do vyřazovacích bojů, ovšem v posledních třech sezónách v řadě v nich chyběli. Vypadalo to, že si v ročníku 2008 připiše z celé Major League Soccer vůbec nejméně bodů ze všech. Ze sportovního hlediska se Galaxy proměnili v terč posměchu celé americké kopané.

Pokračoval jsem v otázce. „... a budete riskovat případné zranění, jako se vám to stalo na konci angažmá v Madridu. Rozumím, v čem je tento krok přínosný pro vás osobně, ale v čem je přínosný pro Galaxy?“ Beckham se ani nesnažil odpovědět — zopakoval svou frázi, že nechce ztratit čtyři měsíce — a celkově se choval odměřeně i k ostatním novinářům. „Vy pořád kladete negativní otázky,“ vyčetl jednomu, který chtěl vědět, zda si fotbalista myslí, že má na italskou Sérii A formu. Vzhledem k tomu, jak Beckham v druhé polovině roku 2008 ustrnul, to byl naprosto legitimní dotaz. Zatímco v prvních patnácti zápasech Galaxy v sezóně si připsal pět gólů a šest asistencí, ve zbylých patnácti kláních už trefu nepřidal žádnou a pouze čtyřikrát na branku narával. Na konci ročníku se tak právem nevešel do nejlepší ligové jedenáctky. Donovan, jediný hráč Galaxy, který se do této ideální sestavy MLS dostal, zároveň získal trofej pro nejužitečnějšího hráče klubu, cenu za dobročinnost a zlatou kopačku pro nejlepšího střelce. (Beckham vyšel naprázdno.)

Alespoň byl Beckham natolik upřímný, aby přiznal, že se nepotkal právě s nejlepší formou. „Měl jsem výkyvy,“ podotkl na adresu vlastních výkonů v druhé polovině sezóny. „Myslím, že jsem odehrál zápasy dobré i horší. Dali jsme hodně gólů a hodně jich taky inkasovali.“ Z jeho slov se zdálo, že už se těší, až ligová sezóna skončí, on opět zakusí špičkový fotbal v Miláně a v průběhu ročníku 2009 se do Galaxy jako znovuzrozený vrátí. „Netěší mě, že jsme s Galaxy neslavili žádné úspěchy,“ posteskl si Beckham, „těší mě však, že má zatím úspěchy v této zemi náš sport. Ještě víc se však chci těšit ze zisku trofejí“

s Galaxy. V téhle sezóně už to nevyjde. V té příští to musíme napravit a snad i něco vyhrájeme."

Ráno v den posledního zápasu Galaxy v ročníku 2008 halil stadión Home Depot Center neobvyklý příkrov mlhy. Případná metafora pro klub, který zabloudil a který po příchodu Davida Beckhama zahalil mrak zmatků, nejistoty a mocenských bojů. Pomineme-li ovšem mlhu, probíhalo toto nikterak velkolepé vyvrcholení pro ročník 2008 příznačně. Útok Galaxy dokázal vstřelit dvě branky, přičemž jedna z nich byla pro Landona Donovana už dvacátá v sezóně, což byl rekord jeho kariéry. Obrana hrála otřesně, promrhala brzké vedení a domácí publikum se týmu odměnilo pískotem. Nakonec Galaxy ani nevyhráli, jen proti dalšímu slabému mužstvu, které se také neprobojovalo do play-off, vydřeli remízu 2:2.

Ovšem ať už hráli Galaxy sebehůř, či ať Beckham nemohl sebečastěji přijít na jméno rozhodčím, jedna konstanta toho dne opět platila. Stadión byl vyprodaný, a kdykoli se k míči dostal Beckham, zazníval z hlediště nadšený dívčí vřískot. V 65. minutě se stala zvláštní věc: Galaxy získali tři rohové kopy za sebou. Pokaždé je přiběhl rozehrát Beckham. Pokaždé se rozezněl vřískot, zarsřely blesky fotoaparátů a zaburácel rytmičtý tleskot.

Pokaždé uchvácené publikum vysílalo jasné sdělení: *Jsi hvězda, jsi hvězda, jsi hvězda.*

KONEČNÁ?

V červenci 2008, den před zápasem s New Yorkem Red Bulls na Giants Stadium před zraky 46 754 diváků, David Beckham bezděky odhalil své nové, méně ambiciózní cíle experimentu Beckham. Zeptal jsem se ho tehdy, jestli se na něj podle jeho mínění chodí více návštěvníků dívat kvůli tomu, jak je slavný, nebo kvůli tomu, jak hraje. „To je mi jedno,“ odvětil Beckham, „pokud přijdou a sledují zápas, nesejde na tom, jestli kvůli tomu, že jsem celebrita nebo že chtějí vidět hrát Galaxy a nebo je prostě zajímá fotbalový zápas.“ Navenek to znělo jako rozumná odpověď. V jistém ohledu byl v Major League Soccer počet prodaných vstupenek tím hlavním a přilákat bezmála padesát tisíc fanoušků bylo pro Beckhama mnohem příjemnější než obvyklých šestnáct, které na utkání Red Bulls chodily.

Ovšem pokud příznivci přišli pouze kvůli Beckhamově věhlasu, nakolik to v dlouhodobém horizontu může MLS a potažmo celé americké kopané skutečně pomoci? Jestliže bylo hlavním Beckhamovým cílem zvýšit úroveň tohoto sportu a vytvořit v USA nové fanoušky, neměl si spíš přát, aby diváci přišli za fotbalem - a ne pouze kvůli jeho slávě? Neměl si přát, aby se počty příznivců v ochozech v New Yorku a dalších ligových městech týden po jeho návštěvě, k níž docházelo jednou za rok, nesnížily na stavy obvyklé pro tento sport na okraji zájmu? Kde v tom pak hledat nějaký sportovní odkaz?

Na počátku roku 2009 bylo namístež položit si otázku, zda Ameriku David Beckham zajímá. Odpověď závisela na tom, o kterém Beckhamovi je řeč. Hned od svého příchodu do L.A. v červenci 2007, zinscenovaného Simonem Fullerem - a ještě umocněného uvítacím večírkem pod patronátem Torna Cruise, Katie Holmesové a manželů Smithových -, byli Beckham i s manželkou úspěšnými špičkovými celebritami, jež se neustále objevovaly v hollywoodských médiích. Fuller z propagace popových hvězd vytvořil hotovou vědu a v případě Beckhama-celebrity zafungovala jeho formule dokonale, neboť nejslavnějšího sportovce světa katapultovala do ještě vyšších sfér uznání. V průzkumech veřejného mínění z léta 2008 obsadil Beckham mezi nejoblíbenějšími sportovci amerických teenagerů sedmé místo (před Kevinem

Garnettem, Tomem Bradym a Derekem Jeterem). Důvod: zatímco u pubertálních chlapců na předních příčkách zdaleka nefiguroval, u *dívěk* dosáhl vůbec nejvyššího skóre. Podobně získal Beckham roku 2008 ocenění pro nejoblíbenějšího sportovce mládeže v anketě Teen Choice Awards, kde porazil Tigera Woodse, Eliho Manninga, Kobeho Bryanta a LeBrona Jamese. Tato cena byla pochopitelně zcela bezvýznamná, pouze naznačovala Beckhamovu popularitu mezi mladými Američany a ta byla nepopiratelná.

Souviselo však toto vše nějak se sportem zvaným fotbal? Drtivá většina Američanů, která Beckhama vnímala jako celebritu, nevěděla (nebo ji to ani nezajímalo), že Galaxy v sezóně 2008 dosáhli v MLS vůbec nejhoršího výsledku. Svým způsobem to bylo pro Beckhama i dobře, jelikož tak nenesl cejch neschopnosti týmu, byl to však rovněž důkaz, že jeho sláva nemůže větší počty průměrných Američanů proměnit v příznivce MLS. Beckham i v roce 2008 dokázal přitáhnout do ochozů početné publikum - na venkovních zápasech dosáhli Galaxy průměrné návštěvnosti 28 132 fanoušků, což bylo bezmála o deset tisíc více než kterýkoli jiný klub MLS - a během dvou let od jeho příchodu se lehce zvýšila i průměrná návštěvnost celé ligy (o 6,9 procenta na 16 459 diváků). Ovšem nejlepším měřítkem celonárodního zájmu jsou vždy televizní statistiky a s mizivou sledovaností zápasů MLS v sezóně 2008 na ESPN2 Beckham nijak pohnout nedokázal - na utkání Galaxy se dívaly pouze dvě desetiny procenta diváků, tedy úplně stejně jako na ostatní přenosy tohoto kanálu z MLS bez Beckhamovy účasti. Roku 2007 dosáhly Beckhamovy duely alespoň čísla 0,3 oproti zmiňovaným 0,2 v kláních bez něj. Počet diváků byl tak nízký, že se ESPN (která doufala ve sledovanost alespoň půl procenta) rozhodla pro ročník 2009 zrušit pravidelné čtvrté večerní přenosy z MLS a místo toho vysílat zápasy v různé dny.

Z obchodního hlediska znamenal Beckham pro Galaxy i MLS bezvýhradný úspěch. Do poloviny roku 2008 se prodalo přes půl milionu replik dresu Galaxy s Beckhamovou jmenovkou při ceně kolem osmdesáti dolarů za kus. Průměrná návštěva na stadionu HDC činila v sezóně 2008 26 009 diváků, což byl oproti roku 2006 nárůst o 24,9 procenta, přestože klub zvýšil průměrnou cenu vstupenky z 21,5 na 32 dolarů. Dále pak Beckhamův příchod jen v roce 2007 přinesl do klubové kasy o šest milionů dolarů víc od sponzorů a dramaticky se znásobil i počet lidí po celém světě, kteří nyní znali Major League Soccer i Los Angeles Galaxy. „Přestup Davida Beckhama zůstává jedním z nejvýznamnějších počínů, které tato liga kdy zaznamenala,“ prohlásil koncem roku 2008 šéf MLS Don Garber. „Jsme daleko známější, daleko důvěryhodnější a daleko oblíbenější než kdy předtím.“

To sice možná ano, zároveň však byla pravda, že největším Beckhamovým úspěchem v MLS byl samotný přestup do této ligy a že od svého příchodu v červenci 2007 nedosáhl v Galaxy prakticky ničeho konkrétního mimo toho, že prostě nastupoval v jejich dresu. Beckham se ani nepřiblížil tomu, aby „měl na fotbal v Americe větší vliv než jakýkoli jiný sportovec na sport v globálním měřítku“, jak se při podpisu jeho smlouvy roku 2007 vyjádřil Tim Leiweke — po sezóně 2007, kdy Beckhama sužovala zranění, po sezóně 2008, která byla plná porážek, a při neschopnosti Galaxy probojovat se v bídne Beckhamově éře do play-off se tato slova zdála až směšná. Procento vítězných zápasů klubu v prvních dvou Beckhamových sezónách bylo kupodivu vyšší ve dvaadvaceti zápasech, v nichž Beckham nenastoupil (47,7) než ve třiceti dvou, ve kterých hrál (40,6).

Když jsem Beckhama na konci sezóny 2008 požádal, aby se za prvními dvěma roky svého angažmá v Galaxy ohlédl, dokázal poukázat na jediný úspěch, a to mimo hřiště. „Užíval jsem si tu zkušenost působit v MLS a být jejím vyslancem,“ odvětil Beckham. „Tohle jsem si vážně užíval. A mimo hřiště jsem si užíval i to, jak úspěšně si vede náš sport, jaké máme návštěvy, že do ligy přicházejí noví majitelé, začínají nové týmy a rostou nové stadiony. Odvrácenou stránkou pak pochopitelně byly výkony Galaxy a úspěchy Galaxy, jelikož jsme žádných nedosáhli. Musíme na tom však dále pracovat. Myslím, že tohle si všichni v zákulisí uvědomují. Bruce je trenér, který spolu s realizačním týmem ligu dobře zná, a teď hlavně potřebujeme stabilitu v týmu. Pokud tuhle stabilitu získáme a podaří se nám mančaft správně poskládat, pak se snad úspěchy dostaví.“

Beckham si však už dávno uvědomoval, že jeho věrohodnost fotbalisty se v porovnání s proslulostí celebrity blíží absolutnímu minimu. Beckhamovské kouzlo jako by povážlivě přestalo fungovat, což by vzhledem k cíli přilákat ke kopané v Americe co nejvíce fanoušků bylo nemilé i v případě, že by Beckham s Galaxy vyhrával tituly, ovšem kvůli mizerným výsledkům klubu i Beckhamovým průměrným výkonům bylo náhle potřeba, aby se Beckham předvedl opět jako sportovec a udržoval se ve formě kvůli místu v sestavě anglické reprezentace pro Mistrovství světa 2010. Hostování v AC Milán - s vzhledem na plnohodnotný přestup - tyto potřeby naplňovalo, zároveň však popíralo původní strategii Simona Fullera pro experiment Beckham. Fuller možná věděl, jak propagovat celebrity, ovšem svou prozíravost ve světě sportu výrazně přecenil. „Chceme až ke hvězdám, a pokud k nim nedoletíme, tak se při tom aspoň pobavíme,“ prohlásil Fuller roku 2007 v předvečer Beckhama přestupu. Skutečnost však byla už několik měsíců zřejmá: Beckham se nebavil ani trochu.

Bez ohledu na to, co měl přinést rok 2009 a další, byly první dva roky experimentu Beckham v mnohém poučné. Zdálo se, že navzdory veškerým pokrokům od roku 1996 není ještě Major League Soccer na hráče Beckhama formátu připravená. Tatáž úsporná opatření, díky nimž liga fungovala, vytvářela příliš velkou nerovnost mezi majetnějšími a chudšími, mezi fotbalisty vydělávajícími 12 900 dolarů ročně a Beckhamem, jenž pobíral padesát miliónů. A její dopad byl patrný na hřišti i mimo něj. „Vytvořili jsme velkoklub, a přesto nemáme v MLS k dispozici mechanismy, díky nimž velkokluby po celém světě fungují,“ postěžoval si Alexi Lalas, který se pro sezónu 2009 dohodl na spolupráci se stanicí ESPN. „Bylo by úžasné sledovat, čeho všeho by mohli Galaxy dosáhnout, kdyby všechna tato omezení zmizela. Bohužel by to možná prospělo Galaxy, ale asi už ne tolik lize ani celému sportu.“

Koncem roku 2008 navíc Tim Leiweke došel k závěru, že předat klíče od fotbalového klubu hvězdnému sportovci a jeho poradcům byl recept na katastrofu. „Majitelé jsme my a podle toho se taky budeme chovat,“ slíbil Leiweke, ovšem zkušenost to byla bolestná nejen pro Galaxy, ale pro celou MLS. „My zkrátka píšeme dějiny za pochodu,“ podotkl šéf MLS Don Garber. „Vůbec poprvé do naší ligy zavítala obrovská megahvězda a zvládnout tento proces není jednoduché. Jak si počínat při angažování další významné hvězdy z jiné země? Jak ošetřit vzájemné vztahy? Jak zapojit jejich manažery a blízké spolupracovníky? Tohle jsme řešili vůbec poprvé, a tak se musíme poučit a přijmout opatření, aby se podobná situace už neopakovala.“

Bylo lákavé hrát hru na *co kdyby*. Co kdyby Beckham roku 2007 na vrcholu své popularity v Americe nebyl zraněný? Co kdyby vedení Galaxy kolem Beckhama a Landona Donovana vybudovalo lepší mužstvo? Co kdyby Galaxy místo fiaska na trávníku trvale vyhrávali? A to bylo vposledku nejzásadnější poučení plynoucí ze dvou let experimentu Beckham: jeho úspěch či nezdar bylo třeba měřit vítězstvími a porážkami. Sport máme rádi proto, že nevíme, co se stane. Výsledky nelze určit ani naplánovat dopředu. Nedají se ovlivnit jako obchodní stránka Galaxy nebo hollywoodská mašinérie na výrobu hvězd. Jak s oblibou říkává sir Alex Ferguson: *Rozhoduje se na hřišti*. „David může prodat dresů, kolik chce, ale nakonec nás všechny posuzují podle toho, co se stane na trávníku,“ vyjádřil se Chris Klein. „Proto bych řekl, že do této chvíle je experiment Beckham neúspěšný.“

Když Leiweke angažoval Bruce Arenu s cílem Galaxy přebudovat, domníval se, že dal experimentu Beckham příležitost i k něčemu jinému, než je pouhé vydělávání peněz všem zúčastněným. „Odkakživa jsem tvrdil, že úspěch Davida Beckhama bude záviset nejen na dění mimo hřiště, ale i přímo na něm,“ prohlásil Leiweke koncem roku 2008. „Pokud nebudeme vyhrávat,

nelze hovořit o příběhu úspěchu. Řekl bych, že jsme uprostřed této knihy, možná ještě ani ne v půli, a zatím to žádný úspěch nebyl. Potřebujeme vyhrávat. Ale než tenhle příběh dopíšeme, čeká nás ještě dlouhá cesta."

Skutečně?

Od okamžiku, kdy David Beckham v lednu 2009 oblékl proslavený červeno-černě pruhovaný dres AC Milán, podobal se zcela jinému hráči než tomu, který v druhé polovině ročníku 2008 hrál za Galaxy celý otrávený, bez formy a na půl plynu. Tento Beckham byl naprosto fit a létal po pravém křídle nahoru dolů jako za starých časů. Tento Beckham si emocionální výlevy schovával pro spoluhráče, nejen pro rozhodčí - po skvostné gólové přihrávce například vyskočil na záda mladému nadanému střelci Alexandru Patovi. Tento Beckham okamžitě naskočil do základní sestavy Milána a veškerá očekávání předčil dvěma brankami a dvěma asistencemi v prvních pěti zápasech za *rossoneri* - jeden z gólů přišel z jeho typicky zakrouceného trestného kopu, kterým jako by posunul ručičky hodin o deset let zpátky.

Pro třiatřicetiletého Beckhama to byla další nečekaná renesance kariéry a 4. února po přátelském duelu ve Skotsku s Glasgow Rangers fotbalista vůbec poprvé veřejně vyjádřil přání setrvat v Miláně natrvalo a Los Angeles Galaxy nadobro opustit. „Hrát za Milán je pro mě neuvěřitelná zkušenost, ještě lepší, než jsem čekal," řekl reportérům. „Mančaft mě přijal neskutečně skvěle, cítím se v něm jako doma, a tak bych tady rád zůstal. Pokud jde o sebedůvěru a kondici, je tohle jedna z nejlepších věcí, jaká mě mohla potkat."

Beckhamova změna postoje odporovala všemu, co v říjnu napovídal spoluhráčům z Galaxy i sdělovacím prostředkům o své oddanosti Los Angeles a Major League Soccer, ovšem v éře čtyřiadvacetihodinového zpravodajského cyklu jsou takové výroky už dávnou historií. Beckham měl jasné priority: cítil, že potřebuje hrát na vyšší úrovni v Evropě, aby mohl být nominován do reprezentace a zachoval si šanci objevit se na Mistrovství světa 2010. Zaklínat se vlastenectvím byla pro Beckhama a 19 Entertainment klasická strategie, nešlo však o jediný důvod jeho touhy experiment Beckham ukončit. Zároveň totiž až nebezpečně přestalo účinkovat beckhamovské kouzlo a hráč sám potřeboval opět nabýt fotbalovou důvěryhodnost, aby oživil značku Beckham. (Firma Pepsí, s níž Beckham uzavřel jednu ze svých nejlukrativnějších sponzorských smluv, partnerství v prosinci 2008 ukončila.)

V cestě však stála ještě jedna překážka: AC Milán se musel dohodnout s Galaxy i MLS na přestupové částce, aby Beckhama vykoupil z posledního garantovaného roku smlouvy (v níž měl klauzuli, která mu po skončení

ročníku 2009 umožňovala z klubu odejít jako volný hráč už dva roky před jejím vypršením). A tak započala měsíční globální sága, během níž se do médií vyjadřovali funkcionáři z Milána, MLS i Los Angeles a Beckham vydával stále důraznější prohlášení, v nichž opakoval svou touhu MLS opustit se slovy, že by to byla „dobrá zpráva“, kdyby mohl odejít z ligy, která je „pět, deset, patnáct let“ pozadu za úrovní běžnou v Evropě. Jakmile Beckham oznámil, že chce do Milána přestoupit natrvalo, evropská média i viceprezident AC Milán Adriano Galliani usoudili, že je tento krok nevyhnutelný, ovšem ti, kteří dělají unáhlené závěry, netušili, jak tvrdý vyjednávač dokáže být Tim Leiweke ani jak hluboká zeje propast mezi Beckhamovou mimořádnou hodnotou pro Galaxy (v prodeji vstupenek a reklamních předmětů či příspěvcích od sponzorů) a jeho hodnotou pro Milán na mezinárodním přestupovém trhu. Galaxy požadovali přes deset miliónů dolarů, prvotní nabídka Italů za Beckhama zněla na chabé tři milióny, což dle Leiwekeho byla „absurdní nabídka, kterou jsem během několika vteřin smetl ze stolu“.

Nakonec z této epizody nevyšel nikdo ze zúčastněných bez šrámů na důvěryhodnosti. Beckham se ke svým slibům vůči Galaxy obrátil zády. Leiweke a šéf MLS Don Garber oznámili, že jednání skončila a případ je uzavřený, vzápětí však rozhovory s Milánem opět obnovili. A Galliani prohlásil, že Milán nabídku na tři milióny dolarů nezvýší, ovšem posléze se tak stejně stalo. Osmého března, den před případným Beckhamovým návratem do Galaxy, nakonec obě strany dospěly k dohodě. Beckham prodlouží své hostování v AC až do konce ročníku 2008/2009 Série A, poté se v polovině základní části MLS znovu vrátí do Galaxy a 16. července se poprvé představí na Giants Stadium proti New Yorku Red Bulls.

Sezónu 2009 měl dokončit v Galaxy, co bude pak, zůstávalo otevřené. Zásadní změnou oproti staré smlouvě bylo to, že už Beckham nebude moci odejít coby volný hráč dva roky před koncem kontraktu v MLS; místo toho, řekl Garber, by musel buď on sám nebo Milán zaplatit „nemalé“ odstupné. Beckham se netajil tím, že má v plánu se v lednu 2010 do AC Milán opět vrátit, aby si uchoval šanci zúčastnit se mistrovství světa v témže roce. „Potřebuju hrát v Evropě svůj fotbal, aby mi neutekla příležitost podívat se na světový šampionát,“ sdělil Beckham stanici ESPN. „Takhle bych si to zatím představoval já, a co bude potom, to se teprve uvidí.“ Podle zdrojů blízkých Beckhamovi prý nejpravděpodobněji připadá v úvahu dohoda, v jejímž rámci by se po Mistrovství světa 2010 vrátil do Galaxy a dokončil kontrakt v Americe.

V důsledku tak experiment Beckham ztratil mnohé ze svého lesku, přesto setrval na kyslíkovém přístroji, protože všechny strany učinily ústupky, aby

dostaly to, po čem toužily. Beckham se musel vzdát části svého platu, souhlasit s novými podmínkami vykoupení ze smlouvy a přistoupit na náročný program hned s trojicí mužstev (s AC Milán, Galaxy a anglickou reprezentací), na druhou stranu však mohl v Miláně setrvat a zvýšit své šance, že se podívá na světový šampionát. Milán musel Galaxy za hostování v sezóně 2009 zaplatit víc, než chtěl, ovšem to, že měl po zbytek ročníku Beckhama k dispozici, mu pomohlo probojovat se do Ligy mistrů. A pokud šlo o Galaxy, musel se klub v první polovině ročníku 2009 obejít bez svého esa, získal však od Milána s Beckhamem částku v řádu několika milionů dolarů, šanci na další peníze za případné vykoupení Beckhama ze smlouvy po sezóně 2009, lukrativní exhibiční zápas proti AC Milán 19. července (mělo jít o Beckhamův návrat na HDC) a alespoň polovinu ročníku k tomu, aby Beckham dosáhl s Galaxy na trávníku nějakého úspěchu. Leiweke se k tomu později vyjádřil spíš jako mafiánský boss než jako sportovní funkcionář. „Po několika rozmlouvách mezi námi, Davidem a jeho lidmi začal David chápat, že ani on ligu opustit nechce,“ sdělil listu *Los Angeles Times*.

Možná ano, možná ne. Alexi Lalas, který tento cirkus sledoval z domova v Jižní Kalifornii, se neubráníl jízlivému úsměšku. Podle něj dával Beckham všemi možnými způsoby najevo, že chce z MLS odejít, a navíc byl Lalas přesvědčený, že ho v červenci fanoušci Galaxy - praví fanoušci - přivítají na HDC pískotem a bučením. „Fandové Galaxy chtějí mít pocit, že jejich hráči touží být tady, jenže David všemožně dával naprosto očividně najevo, že tady být netouží,“ pravil Lalas. „Přece člověk nežádá tak mnoho, když si přeje, aby jeho oblíbenci sami chtěli oblékat dres klubu.“

Rada otázek zůstávala vskutku nezodpovězených. Bude Beckham počítat dny do okamžiku, kdy konečně dá Galaxy sbohem? Co když bude na trávníku hrát bez zaujetí? Nevypískají ho při návratu domácí fanoušci? „Po těch Alexiho poznámkách určitě ano,“ zažertoval Beckham pro ESPN a částečně tak naznačil, jaká nevráživost se mezi nimi vyvinula. „Možná se k těm na tribunách, co budou pískat, přidá i on.“ A co bylo nejpodstatnější: vzhledem k tomu, že Galaxy byli na seznamu jeho priorit po anglické reprezentaci a AC Milán očividně až třetí v pořadí, záleží ještě Beckhamovi vůbec na americké kopané i na svého času vznešených cílech experimentu Beckham? Skoro jako by Beckhamovi připadalo, že čím víc o své oddanosti hovoří, tím víc tato slova jako kouzlem nabývají na pravdivosti, byť jeho činy i předchozí výroky svědčily o opaku. Během desetiminutového interview s ESPN Beckham hned dvanáctkrát prohlásil, že je Galaxy i MLS „oddaný“, přestože právě hovořil během rozcvičky AC Milán na tréninkovém hřišti bezmála deset tisíc kilometrů od Los Angeles v předvečer zahájení nové sezóny MLS.

„Jsem oddaný Galaxy i spoluhráčům za mořem," dušoval se, „ale v tuhle chvíli potřebuju hrát svůj fotbal tady." Dokonalý příklad vypočítavého, dvoj-smyslného vyjadřování. Tímto dalším exemplářem z řady výroků, jimiž bezděky mnohé odhaloval, vstoupil Beckham po boku Johna Kerryho („Hlasoval jsem pro těch osmdesát sedm miliard, ještě než jsem hlasoval proti nim.") do Síně slávy zvrácené logiky.

O tři sta kilometrů severněji právě Landon Donovan v komfortně zařízeném mnichovském bytě telefonoval s trenérem Galaxy Brucem Arenou. Donovanovo dvouměsíční mimosezónní hostování v Bayernu Mnichov se chýlilo ke konci, a přestože fotbalista v Bavorsku zažil i dobré chvílky, nebylo jich zase tolik, aby nejproslulejší německý velkoklub přijal požadavek MLS na osmimístnou přestupovou částku a přetavil Donovanův evropský sen ve skutečnost. Hráč se na sezónu 2009 vracel do Galaxy a Arena mu právě do telefonu nastínil jistý návrh. „Kloním se k tomu," řekl mu kouč, „že bych tě zase udělal kapitánem."

Donovana znenadání zaplavila vlna... čeho vlastně? Hrdosti? Úlevy? Zodpovědnosti? Nejspíš všeho dohromady, pomyslel si. Kromě jeho ženy nikdo, ani Arena, netušil, co zažíval, když to s Galaxy za Beckhamovy éry začalo jít od desíti k pěti. Dvě sezóny od chvíle, kdy byl nucen vzdát se funkce kapitána v Beckhamův prospěch, a jednu sezónu poté, kdy musel přihlížet, jak kapitán Galaxy zanedbává úlohu lídra, kterou si sám vyžádal, získal Donovan pásku zpět. Aréna tuto informaci zveřejnil po Donovanově návratu do Kalifornie a Tim Leiweke dodal, že Galaxy jsou nyní Donovanovým týmem a že jejich dlouhodobá budoucnost je s šestadvacetiletou americkou hvězdou úzce spjata. A kapitánskou pásku už neměl Beckham dostat zpět ani po svém červencovém návratu.

„Je to obrovská zodpovědnost, ale já ji přijmu rád," prohlásil Donovan. „Skutečnost je taková, že budu hrát a jednat určitým způsobem, ať už pásku budu nosit nebo ne. Ale díky tomu, že ji nosím, můžu lip předávat mančaf-tu určité věci. Loni jsem se až příliš často stahoval do pozadí v naději, že se o tohle postará David, místo toho, abych prostě řekl, co mám na srdci, nebo udělal to, co bylo potřeba."

Donovan nevěděl zcela jistě, zda ještě někdy bude chtít zkusit štěstí v Evropě, věděl však, že mu záleží na Galaxy a že cesta od terče posměchu celé MLS na čelní příčky nebude jednoduchá ani okamžitá. Nyní měl za úkol postarat se o to, aby se jeho spoluhráči — *všichni* jeho spoluhráči — týmu obětovali tak jako on. Bylo zřejmé, že až se Beckham v červenci k týmu připojí, potká nového kapitána, který měl v úmyslu si s Angličanem konečně vše vyříkat ohledně

jeho zápalu pro mužstvu. Donovan po Beckhamovi nikdy nechtěl nic jiného, než aby byl Galaxy neochvějně oddaný, proto ho nesmírně rozčílovalo, jak se Beckham v druhé polovině sezóny 2008 mužstva stranil. „Loni jsem v sobě všechno zadržoval a neřekl Davidovi, co cítím," řekl Donovan. „Musíme si ledacos vyjasnit. Ne snad že by nás čekal vyloženě nepříjemný rozhovor. Jenom si to chci s Davidem na rovinu vyříkat. Co si z toho odnese, to už je na něm, ale prostě mi připadá důležité, abychom si otevřeně promluvili."

Byť se Beckham mnohokrát dušoval, jak je mužstvu oddaný, měl Donovan pocit, že jeho činy i nadále svědčí o něčem jiném. Jak může Beckham hovořit o tom, že Galaxy potřebují ke zlepšení stabilitu, a přitom sám vytvářet tak výraznou *nestabilitu**. Z osobního hlediska údajně neměl Donovan z Beckhama dobrý pocit, jelikož jasně dával najevo touhu přestoupit do Milána natrvalo, nikoli vrátit se do Los Angeles. Ovšem z pohledu Galaxy, domníval se Donovan, byl další rok Beckhamovy rozkolísanosti tím posledním, co klub potřeboval. „Podle mě je to fakt smutné," pravil Donovan, „protože se tady snažíme vybudovat konkurenceschopný mančaft, a tahle situace nás docela brzdí. Chceme přidávat další dílky do mozaiky, zlepšovat se a činit tak s odhodláním, jenže najednou to vypadá, že se to celé potáhne ještě další rok. Z tohoto pohledu je to velké zklamání."

Přesto měl Donovan za to, že v experimentu Beckham stále ještě doutná jiskřička naděje. Ačkoli mu připadalo málo pravděpodobné, že by se Beckham po sezóně 2009 do Galaxy vrátil, došel nový kapitán mužstva k závěru, že nemá význam počítat dny zbývající do Beckhamova odchodu. „Ať už se to Davidovi líbí nebo ne, ať už je situace ideální nebo ne, fakt je ten, že se prostě v červenci vrátí a že je to pořád setsakra dobrý fotbalista," dodal. „I kdyby odehrál třeba jenom šest nebo sedm zápasů, může nám i tak pomoci."

Možná ano, možná ne. Pokaždé, když se někdo Beckhama zeptal, jestli nějakým způsobem americkou kopanou změnil, ihned začal mluvit o prodeji dresů, o vyšší návštěvnosti a o nebývalé celosvětové pozornosti, kterou jeho přítomnost Los Angeles Galaxy i celé Major League Soccer přinesla. A byla to všechno pravda. Z finančního hlediska znamenal experiment Beckham obrovský úspěch a dohoda, díky níž se měl Beckham v průběhu sezóny 2009 do Galaxy vrátit (byť navzdory jeho přání), toho byla jen dalším důkazem. Nikoli poprvé se Galaxy podařilo uzavřít výhodný obchod. Nikoli poprvé vyvolal Beckhamův věhlas a hvězdný lesk mohutnou mezinárodní mediální pozornost. A nikoli poprvé bylo obtížné předvídat, nakolik se tento krok Galaxy vyplatí na samotném hřišti.

I ve třetí sezóně Beckhamova amerického dobrodružství se vtírala stále tatáž otázka: Půjde vůbec někdy i o fotbal?

Experiment BECKHAM

**Jak se nejslavnější sportovec světa
pokoušel dobýt Ameriku**

Grant Wahl

Z anglického originálu *The Beckham Experiment*,
vydaného nakladatelstvím Crown Publishers v roce 2009,
přeložil Milan Lžička.

Odpovědný redaktor Antonín Kočí
Redakce a korektury Otilie Grezlová
Technický redaktor Pavel Kolín
Obálka a sazba Radek Nahodil

Vydala Mladá fronta a.s. jako svou 7 257. publikaci.
Tisk EUROPRINT, a.s., Praha
264 stran + 8 stran obrazové přílohy, první vydání, Praha 2010

ISBN 978-80-204-2170-8

Knihy Mladé fronty si můžete objednat na adrese:

Mladá fronta a.s. - divize Knihy
Pod Kotlářkou 3, 150 00 Praha 5-Košíře
e-mail: prodej@mf.cz, tel. 225 347 313

na internetu:

www.mf.cz
www.bookcafe.cz
www.kniha.cz

MLADÁ FRONTA

B00Kafe.cz